

สภาพปัญหาการประกอบธุรกิจของบริษัทข้ามชาติที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการลงทุนกับผู้ที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร ไม่สังกัดภาควิชา/เทียบเท่า
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Issue in relation to the operation of multi-national company with tax incentives
under the Investment Promotion Act and the non-incentivized company

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Finance and Tax Laws

Common Course

FACULTY OF LAW

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	สภาพปัญหาการประกอบธุรกิจของบริษัทข้ามชาติที่ได้รับ
	สิทธิประโยชน์ทางภาษีตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการ
	ลงทุนกับผู้ที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี
โดย	น.ส.พีรดา บุรณะบัญญัติ
สาขาวิชา	กฎหมายการเงินและภาษีอากร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.ณัฐนันท์ จันทร์ประทีปฉาย)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางสาวกอบสิริ เอี่ยมสุรีย์)

6086213234 : MAJOR FINANCE AND TAX LAWS

KEYWORD:

Peerada Booranabanyat : Issue in relation to the operation of multi-national company with tax incentives under the Investment Promotion Act and the non-incentivized company.

Advisor: Asst. Prof. Dr. PIYABUTR BUNARAMRUEANG, Ph.D.

To develop the economy and society of Thailand, various policies are in place to attract and promote investment in the country. In this regard, the Office of Thailand Board of Investment has issued tax incentives for businesses to invest. The objective of this thesis is to study the problems of formulation of tax measures for businesses that aim to invest in the long term, utilize advanced technology especially technology in the era of Industry 4.0 and truly high value, as well as solutions. Furthermore, this study aims to investigate the forms of foreign tax measures such as Belgium, Ireland, and the Philippines to compare and analyze to create the most beneficial solutions for Thailand.

However, the researcher found a problem from the tax privileges and benefits in Thailand that focus on the design of tax measures, namely corporate income tax exemption or tax holiday by the Thailand Board of Investment is not appropriate. Also, it is not beneficial and does not meet the demand of the businesses that come to invest in the long term, use high investment and advanced technology. Consequently, these tax measures are designed to attract short-term investors, export businesses and not to encourage investment efficiency to develop new technologies in Thailand, including technology in the age of Industry 4.0. As a result, this measure has reduced the competitiveness of Thailand, which most developed countries recently do not introduce and have begun to cancel such measures.

Regarding the problems encountered, the researcher has analyzed and compared the different tax measures of foreign countries, which how they can attract foreign direct investment. Therefore, there are suggestions and solutions by improving the tax measures in the Revenue Code and adding useful measures to be applied for maximum efficiency in promoting and attracting truly invested businesses.

Field of Study: Finance and Tax Laws

Student's Signature .....

Academic Year: 2021

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง เป็นอย่างสูงที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งให้คำชี้แนะ ตักเตือนและให้โอกาสในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้เสร็จสมบูรณ์

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย ที่สละเวลาอันมีค่าเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยชี้แนะแนวทางและความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ให้ครบถ้วน และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ญัฐนันท์ จันทร์ประทีปฉาย และอาจารย์กอบสิริ เอี่ยมสุรีย์ เป็นอย่างสูงที่สละเวลาอันมีค่าเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้กับผู้เขียน และให้ทั้งคำแนะนำ แนวทางในการวิเคราะห์ปัญหา การค้นคว้าหาแหล่งข้อมูลสำคัญประกอบการเขียนและแนวทางแก้ไข การค้นคว้าทางวิชาการ การเรียบเรียงและตรวจแก้ไขร่างวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และคอยตักเตือน ให้คำปรึกษาที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อผู้เขียน

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกๆ ท่านและเพื่อนๆ หลักสูตตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายการเงินและภาษีอากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่คอยให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดามารดา และครอบครัวที่สนับสนุน ตักเตือนเป็นกำลังใจ และคอยผลักดันให้ผู้เขียนสามารถเรียนและสำเร็จการศึกษาในระดับนิเทศศาสตรมหาบัณฑิตได้ในที่สุด และขอขอบพระคุณหัวหน้างานและเพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้การสนับสนุน คำปรึกษาอันเป็นประโยชน์ และมีคุณค่าแก่ผู้เขียนตลอดมา และหาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความบกพร่องประการใด ผู้เขียนขอกราบอภัยและน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

พีรดา บุรณะบัญญัติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
3. สมมติฐานของการศึกษาวิจัย.....	3
4. ขอบเขตการศึกษา.....	4
5. วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 แนวคิดและความหมายของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี.....	5
2.1 ความหมายของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี (Definition of tax incentives)	5
2.2 จุดประสงค์ของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากร.....	6
2.2.1 เพื่อเกิดการลงทุนในประเทศ (Reginal Investment).....	6
2.2.2 เพื่อให้เกิดการลงทุนในกิจการประเภทนั้นๆ (Sectoral Investment)	7
2.2.3 การเพิ่มประสิทธิภาพและภาพรวมของประเทศ (Performance enhancement).....	7
2.2.4 การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Transfer of Technology).....	7
2.3 การแข่งขันโดยใช้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเป็นเครื่องมือ.....	8
2.4 สิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆนอกจากภาษี (Additional investment incentives).....	8

2.4.1	ปัจจัยและสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษีในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ....	8
2.5	ประโยชน์ของการให้สิทธิทางภาษีอากร	14
2.6	การกำหนดและพิจารณาการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษี.....	15
2.7	รูปแบบของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี	16
2.7.1	การยกเว้นภาษี (Tax Holiday).....	16
2.7.2	การลดหย่อนและการเครดิตเงินที่ใช้ในการลงทุน (Investment allowance and credits).....	25
2.7.3	Tax credit account.....	26
2.7.4	การลดอัตราภาษีนิติบุคคล (Reduced corporate income tax rate).....	26
2.7.5	การยกผลขาดทุนไปหักในปีต่อไป (Loss carry forwards).....	26
2.7.6	การลดอัตราภาษีของเงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่จ่ายไปยังต่างประเทศ (Reduced taxes on dividends and interest paid abroad)	27
2.7.7	การให้สิทธิประโยชน์ส่วนต่างราคาของมูลค่าทรัพย์สินในระยะยาว (Preferential treatment of long-term capital gains).....	27
2.7.8	ลดกำแพงภาษีหรืออัตราภาษีเป็นร้อยละศูนย์ (Zero or reduced tariffs).....	27
2.7.9	การลดอัตราพื้นฐานด้านการจ้างงาน	27
2.8	แนวคิดในการดำเนินการและการให้สิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษี	33
2.9	ความหมายและแนวคิดของการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ.....	34
2.9.1	ความหมายของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment)..	34
2.9.2	แนวคิดของการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) เพื่อให้เข้าใจถึงการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนและเหตุผลของการส่งเสริมการลงทุนในประเทศจากต่างประเทศ	35
2.10	การเครดิตภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน (Tax Sparing).....	35
บทที่ 3	มาตรการทางภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย	38

3.1	มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	38
3.1.1	กลุ่มประเภทกิจการตามกองส่งเสริมการลงทุน	39
3.1.2	กิจการเพิ่มเติมคุณค่าของโครงการ	40
3.1.3	สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมตามพื้นที่	41
3.1.4	สิทธิและประโยชน์ตามมาตรการเฉพาะ	41
3.2	สิทธิและประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการส่งเสริมการลงทุน	41
3.2.1	หลักเกณฑ์การแบ่งประเภทสิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการทั่วไป	41
3.2.2	การให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีการเพิ่มเติม	43
3.2.2.1	สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน	43
3.2.2.2	สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค	45
3.2.2.3	สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม	46
3.2.2.4	สิทธิและประโยชน์พื้นฐานสำหรับกิจการ SMEs	47
3.2.2.5	สิทธิและประโยชน์พื้นฐานสำหรับกิจการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	47
3.2.2.6	สิทธิและประโยชน์สำหรับกิจการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	48
3.2.2.7	สิทธิและประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ)	48
3.3	สรุปมาตรการทางภาษีที่สำคัญตามสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	49
3.3.1	การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	49
3.3.2	การนำผลขาดทุนประจำปีไปหักออกจากกำไรสุทธิเพื่อคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลหลังสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	50
3.3.3	ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50	50
3.3.4	การยกเว้นหรือหักค่าลดหย่อนอากรต่างๆที่เกี่ยวข้อง	51
3.4	สถิติการลงทุนของต่างชาติได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย	52
3.4.1	สถิติจำนวนกิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยภายใต้การส่งเสริมการลงทุน	52

3.4.2 สถิติของกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนสูงและเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่เข้ามาลงทุน (มูลค่าการลงทุนตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป) ภายใต้การส่งเสริมการลงทุน 60

บทที่ 4 วิเคราะห์สภาพปัญหาของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษี ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย 63

4.1 ปัญหามาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax holiday) ไม่ได้ดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว (Long-term investment)..... 66

4.1.1 ดึงดูดกิจการระยะสั้นและกิจการประเภทการผลิตเพื่อส่งออก (Export-oriented enterprises) 70

4.1.2 มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เป็นประโยชน์ต่อกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีมูลค่าสูง (capital-intensive investment).. 73

4.2 มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (capital-intensive investment)..... 81

4.2.1 กิจการของต่างชาติที่เข้ามาลงทุนเป็นกิจการประเภทใช้แรงงาน (Labor-intensive) เป็นจำนวนมาก 87

4.2.2 ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยลดน้อยลง 99

4.2.3 เปรียบเทียบมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และมาตรการทางภาษีต่างๆที่ส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ 100

บทที่ 5 วิเคราะห์เปรียบเทียบสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรในต่างประเทศและประเทศไทย ... 105

5.1 เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีระหว่างประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศไทย 105

5.1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีระหว่างประเทศเบลเยียมและประเทศไทย 106

1. มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday) และลดอัตราภาษี 107

2.1) มาตรการหักค่าลดหย่อน (Deduction)..... 109

3. การเครดิตภาษีสำหรับการลงทุน (Investment Tax credit) 111

4. มาตรการนำผลขาดทุนยกยอดไป (Loss carry forward)..... 111

5.1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีระหว่างประเทศไอร์แลนด์และประเทศไทย 112

1. มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday).....	112
2) มาตรการหักค่าลดหย่อน (Deduction).....	113
3. การเครดิตภาษีสำหรับการลงทุน (Investment Tax credit).....	115
4. มาตรการนำผลขาดทุนยกยอดไป (Loss carry forward).....	117
5.1.3 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์.....	118
5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีระหว่างประเทศฟิลิปปินส์และประเทศไทย.....	121
5.2.1 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศฟิลิปปินส์.....	129
5.3 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์ เปรียบเทียบกับประเทศไทย.....	130
5.4 สรุปผลจากการวิเคราะห์มาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์ และ ประเทศไทย.....	136
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	139
6.1 บทสรุป.....	139
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	141
6.2.1 ยกเลิกมาตรการทางภาษีของ BOI และปรับปรุงกฎหมายประมวลรัษฎากรให้สอดคล้อง กับกิจการในกิจการหมวดที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มูลค่าการลงทุนสูง เข้ามาลงทุนในระยะ ยาว และกิจการวิจัย และพัฒนา.....	144
6.2.1.1 ยกเลิกบทบัญญัติมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	144
6.2.1.2 ยกเลิกมาตรการนำผลขาดทุนมาใช้หลังพ้นระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติ บุคคล.....	145
6.2.1.3 ยกเลิกมาตรการหักค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุน (Investment Tax Allowance).....	146
6.2.1.5 ยกเลิกมาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	148
6.2.1.6 มาตรการหักค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาต่างๆ.....	148

6.2.2 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยอื่นๆที่ไม่ใช่ในทางภาษีให้เหมาะสมและดึงดูด
 กิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เข้ามาลงทุนในระยะยาว กิจกรรมที่มีมูลค่าสูงในโครงการ
 ขนาดใหญ่ 150

บรรณานุกรม..... 152

ภาคผนวก..... 162

    ภาคผนวก ก กฎหมายส่งเสริมการลงทุนของประเทศไอร์แลนด์..... 163

    ภาคผนวก ข กฎหมายส่งเสริมการลงทุนประเทศฟิลิปปินส์ 168

ประวัติผู้เขียน..... 174

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	วันเริ่มใช้มาตรการ Tax Holiday ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ.....	17
ตารางที่ 2.2	แสดงถึงความสำคัญของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่มีต่อนักลงทุนในหลายประเทศ .	20
ตารางที่ 2.3	ข้อดีและข้อเสียของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีประเภทต่างๆ	28
ตารางที่ 2.4	การตัดสินใจเข้ามาลงทุนจากการให้สิทธิและประโยชน์ต่างๆ รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	32
ตารางที่ 3.1	สิทธิและประโยชน์สำหรับสิทธิประโยชน์ตามเทคโนโลยี.....	42
ตารางที่ 3.2	สิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการ กลุ่ม A	43
ตารางที่ 3.3	สิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการ กลุ่ม B.....	43
ตารางที่ 3.4	วงเงินยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมตามประเภทเงินลงทุนและค่าใช้จ่าย	44
ตารางที่ 3.5	ขยายระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมตามเกณฑ์ขั้นต่ำ.....	45
ตารางที่ 3.6	สิทธิและประโยชน์เพิ่มเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค	46
ตารางที่ 3.7	สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม	47
ตารางที่ 3.8	สิทธิและประโยชน์พื้นฐานสำหรับกิจการในเขต EEC.....	48
ตารางที่ 3.9	สิทธิและประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ SEZ	49
ตารางที่ 3.10	สรุปสถิติของต่างชาติที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย	59
ตารางที่ 4.1	เทคโนโลยีของอุตสาหกรรมในแต่ละยุค	64
ตารางที่ 4.2	ตารางกราฟแสดง Break Even ของกิจการออกแบบวิศวกรรมเรือดำน้ำ.....	74
ตารางที่ 4.3	ระยะเวลาการพัฒนาทางด้านผลิตภัณฑ์ยาและทางด้านชีววิทยา	75
ตารางที่ 4.4	ตารางกราฟ break even ของกิจการวิจัยและพัฒนา (R&D) ผลิตภัณฑ์เภสัชเคมีภัณฑ์ ต่อกระแสเงินสดที่ได้ลงทุนในกิจการวิจัยและพัฒนา	76
ตารางที่ 4.5	ตารางกราฟ break even กรณีกิจการเกี่ยวกับทางด้านชีววิทยา (NBEs)	76

ตารางที่ 4.6 กำไรขาดทุน(สุทธิ) ของบริษัท โคเบลโก้ รีเซิร์ช อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด	78
ตารางที่ 4.7 กำไรขาดทุน (สุทธิ) ของบริษัทไปโอเนท-เอเชียแวก จำกัด	79
ตารางที่ 4.8 กำไรขาดทุน (สุทธิ) ของบริษัท พี เอ็ม ซี โปรดักชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	80
ตารางที่ 4.9 กำไรขาดทุน (สุทธิ) ของบริษัทสยามไอโอโซเอนซ์ จำกัด	80
ตารางที่ 4.10 แสดงประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปี 2563	92
ตารางที่ 4.11 แสดงประเภทของกิจการที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย	93
ตารางที่ 4.12 เทคโนโลยีของอุตสาหกรรมมุ่งเป้า	96
ตารางที่ 5.1 GDP ของประเทศที่ทำการศึกษา	105
ตารางที่ 5.2 สรุปรายมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์	118
ตารางที่ 5.3 สรุปรายมาตรการทางภาษีของประเทศฟิลิปปินส์	129
ตารางที่ 5.4 สรุปรายมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์ เปรียบเทียบกับประเทศไทย	131

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ปัจจุบันประเทศกำลังพัฒนาได้มีนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจและสังคมให้ก้าวหน้า โดยได้มีการส่งเสริมการลงทุนในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน ให้ทันเทคโนโลยีและความต้องการในปัจจุบัน โดยสนับสนุนให้มีการลงทุนในประเทศของตนเพื่อเพิ่มขีดการพัฒนาให้เท่าเทียมกับประเทศอื่น ทั้งนี้จึงมีการส่งเสริมลงทุนเพื่อดึงดูดนักลงทุนทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ก้าวพ้นการเป็นประเทศกำลังพัฒนา หรือที่มีรายได้ระดับกลาง (Middle Income Top) และเติบโตในโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมากยิ่งขึ้น เรียกว่ายุคอุตสาหกรรม 4.0 ทุกอย่างเชื่อมโยงกันหมดผ่านอินเทอร์เน็ต โดยในประเทศไทยมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเข้ามาดูแลให้สิทธิและประโยชน์แก่นักลงทุนโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะเป็นในด้านภาษีอากร หรือในด้านอื่นๆ อาทิเช่น การให้นักลงทุนต่างชาติสามารถถือครองที่ดินได้ ให้นักลากรต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทย หรือการให้ชาวต่างชาติถือหุ้นได้ร้อยละ 100 เพื่อส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ทั้งนี้สิทธิและประโยชน์ที่ผู้วิจัยมุ่งเน้นจะเป็นในด้านการส่งเสริมการลงทุนโดยให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากร (Tax Incentive) ตามประเภทกิจการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment) ซึ่งได้ให้การส่งเสริมการลงทุนสิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีอากรที่สำคัญ กล่าวคือ เมื่อมีประกอบกิจการภายใต้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยจะ ได้รับสิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีอากร ตัวอย่างเช่น การยกเว้น/ลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับ เครื่องจักร วัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น หรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ลดหย่อน ภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 เป็นต้น ซึ่งสิทธิและประโยชน์ที่สำคัญและผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษา คือ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลซึ่งเริ่มตั้งแต่ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 3 ปี ถึง 13 ปี หรืออาจได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมหากเป็นไปตามเงื่อนไขต่างๆ เช่น ประกอบกิจการใน เขตเศรษฐกิจพื้นที่เฉพาะ การประกอบกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือกิจการบริการประเภท โครงสร้างพื้นฐานหรือสาธารณูปโภค หรือการวิจัยและพัฒนา ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และเงื่อนไขที่กำหนดภายใต้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น

จากการศึกษาถึงสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรที่ให้กับกิจการในประเภทต่างๆ ผู้วิจัยพบ ปัญหาของมาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้ให้กับกิจการตามหมวดต่างๆ โดยพบปัญหา

ดังนั้น ปัญหาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว โดยดึงดูดกิจการระยะสั้นและกิจการเพื่อการส่งออก และไม่เป็นประโยชน์ต่อกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและมีมูลค่าสูง และปัญหาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ได้ดึงดูดและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกิจการที่เข้ามาลงทุนส่วนใหญ่เป็นกิจการประเภทใช้แรงงาน (Labor intensive) และทำให้ความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศลดน้อยลง ทั้งนี้ เนื่องจากมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ให้กับกิจการต่างๆ นั้น ไม่ได้มีความเหมาะสมต่อกิจการทุกประเภท แต่มีความเหมาะสมในกิจการบางประเภท เช่น กิจการที่สามารถทำกำไรได้ตั้งแต่ช่วงระยะเวลาแรกนับตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ หรือกิจการภาคการผลิตที่สามารถเริ่มดำเนินการผลิตได้ตั้งแต่แรก หากเป็นกิจการประเภทภาคบริการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เงินลงทุนสูงและระยะเวลานานจึงจะมีกำไร มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลย่อมไม่เกิดประโยชน์ เพราะกิจการดังกล่าวจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินกิจการจึงไม่สามารถทำกำไรได้ในช่วงแรก มีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนสูง จึงไม่ได้เป็นการดึงดูดผู้ที่ต้องการลงทุนในระยะยาวเนื่องจากในกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการประกอบกิจการไม่มีกำไรที่จะต้องนำไปเสียภาษี จึงทำให้ประเทศไทยมีกิจการเพียงไม่กี่ประเภทที่เข้ามาลงทุนจำนวนมาก เทคโนโลยีสมัยใหม่ไม่ได้ถูกพัฒนาหรือเข้ามาถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งอาจทำให้เกิดการชะงักตัวทางเศรษฐกิจต่อไปในอนาคต

และเมื่อมาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ได้ดึงดูดนักลงทุนที่ต้องการมาลงทุนในกิจการระยะยาว เทคโนโลยีขั้นสูง ดังนั้นมาตรการทางภาษีที่ให้กับนักลงทุนดังกล่าวจึงไม่ใช่แรงจูงใจสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศ ด้วยเหตุนี้ มาตรการที่เกี่ยวข้องที่สำคัญคือ มาตรการ “Tax Sparing” ซึ่งมีขึ้นให้กับนักลงทุนที่ไปลงทุนในประเทศต่างๆ กล่าวคือ เมื่อนักลงทุนจากต่างประเทศที่มีอนุสัญญาภาษีซ้อนร่วมกับประเทศไทยเข้ามาลงทุนและเป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยยกเว้นภาษีนิติบุคคล จึงไม่ได้มีการเสียภาษีจริง โดยปกติเมื่อนำเงินกำไร หรือในรูปของเงินปันผลออกนอกประเทศย่อมต้องเสียภาษีตามกฎหมายของประเทศนั้นเต็มจำนวนโดยสามารถนำมาเครดิตได้ เนื่องจากมิได้มีการเสียภาษีในประเทศไทยแต่อย่างใด ทั้งนี้มาตรการ “Tax Sparing” จะให้นำมาเครดิตได้เท่ากับจำนวนที่ควรจะต้องเสียภาษีจริง เสมือนว่าได้เสียภาษี และได้เครดิตเท่ากับจำนวนภาษีที่ควรจะต้องเสียจริง เป็นมาตรการส่งเสริมและดึงดูดให้มีการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย จึงไม่ได้มีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุน

ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงสิทธิและประโยชน์ทางภาษีจากการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ให้กับกิจการประเภทต่างๆ สอดคล้องและมีความเหมาะสมกับการกำหนดรูปแบบมาตรการทางภาษี รวมถึงมาตรการทางภาษีจากกรมสรรพากรที่ได้ออกแบบมาส่งเสริมการลงทุนในระยะยาว อีกทั้งศึกษาค้นคว้ารูปแบบและมาตรการทางภาษีของต่างประเทศที่ให้การส่งเสริมการลงทุนกับกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและระยะเวลาในการดำเนินการ ได้แก่ ประเทศเบลเยียม

ประเทศไอร์แลนด์ และประเทศฟิลิปปินส์เพื่อนำมาปรับใช้และแก้ไขปัญหาในประเทศไทยให้สามารถ
ออกแบบสิทธิและประโยชน์ทางภาษีให้กับกิจการได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 ศึกษาถึงความเป็นมา นิยาม มาตรการและหลักการของการส่งเสริมการลงทุนตาม
กฎหมายส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และพระราชบัญญัติ
เพิ่มขีดความสามารถ พ.ศ. 2560 อีกทั้งตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่นพระราชกฤษฎีกาที่ออก
ตามความในพระราชบัญญัติ เป็นต้น

2.2 ศึกษารูปแบบและมาตรการทางภาษีในการให้สิทธิและประโยชน์แก่นักลงทุนในกิจการ
ประเภทต่างๆตามคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

2.3 ศึกษาถึงการกำหนดสิทธิและประโยชน์ทางภาษีให้กับกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง
กิจการทางด้านวิจัยและพัฒนาที่ออกโดยกรมสรรพากรเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

2.4 ศึกษาถึงปัญหาของการให้สิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีอากรในประเทศไทยของ
คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในกิจการประเภทต่างๆ

2.5 ศึกษาถึงรูปแบบและมาตรการทางภาษีของต่างประเทศเพื่อเปรียบเทียบ วิเคราะห์ และ
นำมาปรับใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับปัญหาของมาตรการทางภาษีในประเทศไทย

2.6 ศึกษาถึงนิยาม หลักการ วัตถุประสงค์ และปัญหาของมาตรการ Tax Sparing รวมถึง
หลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อการจัดภาษีซ้อนตามอนุสัญญาภาษีซ้อนของประเทศไทยที่มีความตกลงกับ
ต่างประเทศ ศึกษาวิธีการอื่นๆในทางภาษีที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับประเภทกิจการที่เข้ามา
ลงทุน

2.7 เสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยในการกำหนดนโยบายทางภาษีเพื่อให้
ประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการเข้ามาลงทุนมากที่สุด

3. สมมติฐานของการศึกษาวิจัย

สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีอากรของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of
Investment) ที่ให้สิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีแก่นักลงทุน คือ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง นั้นไม่เหมาะสมและไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อนักลงทุนในกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยี
ขั้นสูงและเข้ามาลงทุนในระยะยาว และมีมูลค่าการลงทุนสูงในโครงการขนาดใหญ่

4 ขอบเขตการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาถึงหลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์ของการส่งเสริมการลงทุนในด้านภาษีอากรตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยสำหรับกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เข้ามาลงทุนในระยะยาวและมีมูลค่าการลงทุนสูงในโครงการขนาดใหญ่ มาตรการใดที่มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์มากที่สุดและเมื่อนักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาประกอบกิจการในประเทศไทยจะศึกษาถึงนิยาม สิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีอากรของอนุสัญญาภาษีซ้อนในด้าน Tax Sparring ถึงความสำคัญและความจำเป็นต่อการดึงดูดนักลงทุน และหลักการและความจำเป็นของอนุสัญญาภาษีซ้อนเพียงใด รวมถึงมาตรการทางภาษีของต่างประเทศเปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีในประเทศไทยเพื่อนำมาปรับให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุด

5. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร (Document Research) โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ เอกสารทางวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ ประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายส่งเสริมการลงทุนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติเพิ่มขีดความสามารถ พ.ศ. 2560 หนังสือตอบข้อหารือของกรมสรรพากร คำพิพากษาของศาล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้น เพื่อหาข้อสรุปและเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาและแนวทางปฏิบัติ โดยเขียนเสนอแนะโดยการพรรณนาและวิเคราะห์ (Descriptive and Analytical Method)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวินิจฉัยฉบับนี้ คาดว่าจะได้ทราบและเข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรของประเทศไทยตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน ที่ให้กับกิจการประเภทต่างๆ และปัญหาที่เกิดขึ้นว่า ปัจจุบันยังคงเป็นสิทธิและประโยชน์ที่คุ้มค่าซึ่งได้ให้ประโยชน์ที่แท้จริงกับนักลงทุนหรือไม่ อีกทั้งความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา หลักการ ความจำเป็น โครงสร้างที่สำคัญ และความเหมาะสมในการใช้มาตรการเหล่านี้ว่าเป็นประโยชน์ต่อกิจการประเภทต่างๆอย่างไร และในต่างประเทศมีความแตกต่างกันอย่างไร รวมถึงปัจจัยที่สำคัญอื่นๆซึ่งมีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

บทที่ 2

แนวคิดและความหมายของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี

แนวคิดและความหมายของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงรูปแบบการส่งเสริมการลงทุนทางภาษีโดยทั่วไปที่มีการนำมาใช้ และสามารถเข้าใจถึงประเภท ลักษณะ และผลที่ได้รับจากการเลือกใช้มาตรการที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดว่าเหตุใดจึงเลือกใช้มาตรการดังกล่าว เพื่อให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม อีกทั้งเพื่อการออกแบบแนวทางและนโยบายทางภาษีได้อย่างเหมาะสมและก่อให้เกิดการพัฒนาต่อประเทศสูงสุดต่อไป

2.1 ความหมายของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี (Definition of tax incentives)

โดยทั่วไปแล้ว สิทธิและประโยชน์ทางภาษีนั้นสามารถนิยามได้ว่าเป็นมาตรการพิเศษที่มีขึ้นเพื่ออนุญาตให้ยกเว้น เครดิต การยกเว้นอัตราภาษี ขยายเวลาความรับผิดชอบทางภาษี ซึ่งสิทธิประโยชน์ทางภาษีมียุทธวิธีหลายรูปแบบ เช่น การยกเว้นภาษีในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Tax holiday) การลดค่าใช้จ่ายบางประเภทหรือการลดค่าแพงภาษี หรืออากรศุลกากร และจะเริ่มมีความซับซ้อนมากขึ้นเมื่อในหลายประเทศได้นำสิทธิและประโยชน์ทางภาษีมาปรับใช้ หรือสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอีกความหมายหนึ่งคือรูปแบบการลดอัตราภาษีในกิจการประเภทใดโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ในการจำแนกความแตกต่างของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการมากที่สุด¹

สิทธิและประโยชน์ทางภาษีนั้นมีอิทธิพลอย่างมากต่อระบบภาษี โดยในหลายหน่วยงานได้ออกมาอธิบายถึงมาตรการทางภาษีซึ่งมีผลการตัดสินใจการลงทุน กล่าวคือ ประการแรก สิทธิและประโยชน์ทางภาษีแพร่หลายในหลายประเทศและมีอิทธิพลต่อการลดภาระทางภาษีอย่างสำคัญมากขึ้นกว่าในอดีต เช่น การยกเว้นภาษี (Tax holiday) เพิ่มขึ้นจาก 2 ไปจนถึง 10 ปี หรือการยกเว้นภาษีในเขตเศรษฐกิจเฉพาะ ประการที่สอง เนื่องจากที่ผ่านมามีอิสระทางการค้าเพิ่มมากขึ้น การเคลื่อนย้ายของทุนที่มากขึ้น ไม่มีกำแพงภาษี ความสำคัญเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจในการลงทุน ประการที่สาม ธุรกิจในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายใน การผลิต การส่งออก ประเภทของสินค้าที่ผลิตและจำหน่าย การบริการอย่างรวดเร็ว การขนส่งข้ามประเทศ บางบริษัทสามารถผลิตทั้งหมดได้ในประเทศเดียวด้วยการพัฒนาทางด้านการติดต่อสื่อสารและการขนส่ง เพราะในกระบวนการผลิตบางครั้งต้องผลิตขึ้นส่วนใน

¹ United Nations New York. 2018, *Design and Assessment of Tax Incentive in Developing Countries* p.3-9, [Online], 2018. Available from: https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2018/02/tax-incentives_eng.pdf

หลายประเทศ ทำให้เกิดการแข่งขันมากขึ้น ประการสุดท้าย ปัจจุบันมีการขยายตัวทางตลาด เกิดการรวมกลุ่มทางการค้าและเศรษฐกิจ บริษัทสามารถจัดหาตลาดจากหลากหลายประเทศภายในพื้นที่เดียว

อย่างไรก็ตาม แม้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีจะเป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดนักลงทุน แต่ก็ไม่ได้ครอบคลุมต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานในทุกด้านเพราะในบางประเทศสิทธิและประโยชน์ทางภาษีนั้นมีความเหมาะสมเนื่องจากมีระบบภาษีโดยทั่วไปที่ดี มีระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศที่เหมาะสม เมื่อมีการนำมาตรการทางภาษีไปใช้จึงทำให้ดึงดูดนักลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแม้มาตรการทางภาษีจะเป็นหลักสำคัญในการพิจารณาของนักลงทุน แต่ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เช่น สภาพแวดล้อมภายในประเทศย่อมต้องพิจารณาด้วยเช่นกัน²

2.2 จุดประสงค์ของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากร

โดยทั่วไปแล้ว ทุกๆ ประเทศนั้นย่อมต้องการให้ประเทศของตนมีรายได้สูงสุด จึงได้กำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประเทศซึ่งรายได้ส่วนใหญ่นั้นมาจากการเก็บภาษีอากร ด้วยเหตุนี้ การที่ประเทศต่างๆ ยอมยกเว้นหรือให้ประโยชน์ต่างๆ ทางภาษีอากรกับผู้ที่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีอากรแล้ว จึงต้องมีวัตถุประสงค์หรือเหตุผลในประการสำคัญที่ทำให้ประเทศได้ผลประโยชน์อย่างสูงสุด โดยกำหนดจุดประสงค์ของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรดังนี้

2.2.1 เพื่อเกิดการลงทุนในประเทศ (Reginal Investment)

เป้าหมายของในหลายๆประเทศคือต้องการพัฒนาประเทศให้ทันต่อเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยได้มีการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรในหลายรูปแบบเพื่อพัฒนาเขตเศรษฐกิจในประเทศของตน โดยมีวัตถุประสงค์ในหลายประการ อาทิเช่น เพื่อส่งเสริมการพัฒนา สร้างศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมนอกจากในตัวเมืองและลดมลภาวะที่เกิดขึ้น ลดความหนาแน่นของประชากร แต่ทั้งนี้ในบางครั้งการให้สิทธิและประโยชน์ทางเศรษฐกิจก็มีเป้าหมายเป็นการเฉพาะ เช่นในประเทศอียิปต์ ยกเว้นภาษีให้กับกิจการประเภทอุตสาหกรรมสัตว์มีปีกเป็นระยะเวลาสั้นขึ้นกว่าเดิม หรือในประเทศโคลอมเบียที่ให้สิทธิพิเศษกับพื้นที่ทางตอนใต้โดยยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลา 10 ปี ยกเว้นภาษีศุลกากรลดอัตราภาษีสำหรับผู้ถือหุ้น เป็นต้น³

² MENA-OECD Investment Programme, *Tax Incentive for Investment-A Global Perspective: experience in MENA and non-MENA countries* [Online] p.3-5, 20 November 2021. Available from: <https://www.oecd.org/mena/competitiveness/38758855.pdf>

³ United Nation Conference on trade and development Geneva, *Tax incentives and Foreign Direct Investment* p.12 [Online], 1 January 2000. Available from: https://unctad.org/system/files/official-document/iteipcmisc3_en.pdf

2.2.2 เพื่อให้เกิดการลงทุนในกิจการประเภทนั้นๆ (Sectoral Investment)

เป้าหมายของประเทศต่างๆ ที่ให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมบางประเภทหรือกิจกรรมบางประเภทเพื่อการพัฒนา โดยมีจุดประสงค์เป็นผู้นำด้านการส่งออก อุตสาหกรรมภาพยนตร์ และกิจการประกอบด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ประเทศสิงคโปร์ ได้ยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลา 5 ปี ให้กับบริษัทที่เพิ่งเปิดใหม่โดยเป็นอุตสาหกรรมที่ยังไม่เพียงพอต่อประเทศ แต่ทั้งนี้การให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรส่วนใหญ่ของประเทศกำลังพัฒนาจะเกี่ยวข้องกับการส่งออก การสำรวจแร่ธาตุ ส่งเสริมการส่งออก ด้านการท่องเที่ยว แต่ในด้านบริการและกิจการประเภทสำนักงานใหญ่จะเป็นส่วนน้อย⁴

2.2.3 การเพิ่มประสิทธิภาพและภาพรวมของประเทศ (Performance enhancement)

อย่างที่ทราบกันว่า การให้สิทธิประโยชน์นั้นเพื่อดึงดูดนักลงทุนในธุรกิจหลายประเภท การที่เมื่อนักลงทุนเข้ามาลงทุนมากขึ้นย่อมทำให้มวลรวมของประเทศสูงขึ้น เช่น ส่งเสริมการส่งออก การจ้างงานที่ต้องใช้ทักษะหรือความเชี่ยวชาญ อีกทั้งเขตการค้าเสรี (Free trade Zones (FTZs)) จะครอบคลุมการให้สิทธิประโยชน์ด้านการส่งออก การผลิต ตัวอย่างเช่น มีเขตการขนส่งเพื่อส่งเสริมการขนส่งสินค้าจากการผลิต บริษัทที่เป็นไปตามคุณสมบัติโดยอยู่ในเขตที่กำหนดจะได้รับการยกเว้นภาษีทั้งทางตรงและทางอ้อม ภาษีนำเข้า และภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.2.4 การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Transfer of Technology)

เป้าหมายสำคัญของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรนอกจากเพื่อดึงดูดนักลงทุนในประเทศกำลังพัฒนาที่สำคัญคือการถ่ายทอดเทคโนโลยี รูปแบบของการให้ประโยชน์ส่วนใหญ่มีขึ้นเพื่อการนี้ ในบางประเทศเช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย ได้กำหนดรูปแบบของสิทธิประโยชน์ที่มีผลโดยตรงต่อกิจการประเภทการค้าและการพัฒนา (R&D) กิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีในอุตสาหกรรมขั้นต้น รวมถึงการยกเว้นภาษีจากเงินลงทุนสำหรับกิจการที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีและการเครดิตภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการค้นคว้าและการพัฒนา ขณะที่ขึ้นส่วนเครื่องจักร หรือวัตถุดิบ จะได้รับยกเว้นอากรขาเข้า เป็นต้น⁵

⁴ Ibid, p.13

⁵ David Holland and Richard J. Vann., [Income Tax Incentives for Investment](https://olc.worldbank.org/system/files/Income%20Tax%20Incentives%20for%20Investment.pdf) [Online], 1998. Available from: <https://olc.worldbank.org/system/files/Income%20Tax%20Incentives%20for%20Investment.pdf>

2.3 การแข่งขันโดยใช้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเป็นเครื่องมือ

สิทธิและประโยชน์ทางภาษีเป็นเรื่องของการแข่งขันทางภาษี จะทำอย่างไรให้ประเทศสามารถดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนได้ หลายประเทศต่างจำกัดความในความแตกต่างของธุรกิจแต่ละประเภท เช่น สำนักงานผู้แทนหรือ ธุรกิจที่ให้บริการ หรือธุรกิจการผลิตยานยนต์ ความคิดเริ่มต้นในการแข่งขันทางภาษีคือเหตุผลใดบ้างที่จะมีการลงทุนในประเทศ ซึ่งมีเหตุผลสามประการที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในต่างประเทศ ประการแรก หาประโยชน์จากแหล่งกำเนิดทางธรรมชาติ ประการที่สอง ความสะดวกในการขายและการผลิตสินค้า หรือการตลาด ประการที่สาม หาประโยชน์จากเงื่อนไขที่ให้สิทธิต่างๆของแต่ละประเทศ (เช่นการจ่ายค่าจ้างในอัตราที่ต่ำสำหรับแรงงานบางประเภท) การแข่งขันเหล่านี้ทางภาษีนี้นั้นจะแตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับเหตุผลและความจำเป็นในการลงทุน เช่น ให้มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในด้านการผลิตและการค้าส่ง การแข่งขันเหล่านี้เกิดขึ้นทั่วโลกโดยมีการเปรียบเทียบข้อดีของแต่ละประเทศ กฎหมายสำคัญต่อการออกแบบและความมีประสิทธิภาพของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีจะขึ้นอยู่กับประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุน

2.4 สิทธิประโยชน์ด้านอื่นๆนอกจากภาษี (Additional investment incentives)

สิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ด้านภาษีนั้น เช่นได้รับการฝึกอบรม ลดต้นทุนการกู้ยืม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ การจ้างแรงงาน ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นปัจจัยสำคัญและมีประโยชน์มากกว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษี แต่ทั้งนี้ รูปแบบต่างๆ ของการให้ประโยชน์มักจะมีเรื่องภาษีเข้ามาเกี่ยวข้องเนื่องจากเป็นการง่ายและชัดเจนกว่าในการออกนโยบาย และพัฒนาปัจจัยด้านอื่นๆ ของประเทศ อย่างไรก็ตาม จะต้องขึ้นอยู่กับประเภทของกิจการที่เข้ามาลงทุนด้วยว่ามีความเหมาะสมกับสิทธิประโยชน์หรือไม่ โดยทั้งนี้จากการศึกษาจะสามารถแบ่งสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษีซึ่งมีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงของต่างประเทศ

2.4.1 ปัจจัยและสิทธิประโยชน์ที่ไม่ใช่ภาษีในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

จากมาตรการทางภาษีต่างๆที่รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ออกแบบเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนมากขึ้น แม้มาตรการทางภาษีจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนก็ตาม หากออกแบบหรือให้สิทธิประโยชน์แบบใดแบบหนึ่งมากเกินไปก็อาจดึงดูดกิจการได้เพียงไม่กี่ประเภท และไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการบิดเบือนทางเศรษฐกิจ จึงต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆที่ไม่ใช่ในทางภาษีและส่งผลในการพิจารณาของนักลงทุนให้ตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศ

โดยการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) นั้นมีผลสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจในประเทศ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งมาจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีของกิจการที่เข้ามาลงทุน ให้เกิดการจ้างแรงงาน การพัฒนาในพื้นที่ด้อยพัฒนา กล่าวได้ว่า FDI นั้นเพิ่ม

อัตราการเจริญเติบโตทางเทคโนโลยีผ่านการลงทุนจากบริษัทข้ามชาติ ทำให้เกิดการพัฒนากิจการในประเทศซึ่งได้รับความรู้หรือศึกษาจากกิจการที่เข้ามาลงทุนในตลาด และสามารถต่อยอดกิจการ รวมถึงเกิดการผลิตรายที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้เกิดการพัฒนาและขยายตัวทางอุตสาหกรรม เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ดังนั้นประเทศที่จะเปิดรับการลงทุน (Host Country) จะต้องมีการจัดตั้งดึงดูดการลงทุนที่สำคัญ โดยตามทฤษฎี Eclectic Theory แบ่งได้ปัจจัยเป็น 4 ประเภทที่ต้องมีเพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ แบ่งได้เป็น การลงทุนเพื่อแสวงหาตลาด (Market-seeking) คือ ขนาดของตลาด การลงทุนเพื่อแสวงหาความมีประสิทธิภาพ (Efficiency-seeking) เช่น อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศ การลงทุนเพื่อแสวงหาทรัพยากรในการผลิต (Resource-seeking) เช่น อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ อัตราภาษี การลงทุนเพื่อแสวงหายุทธศาสตร์การลงทุนในสินทรัพย์ (Strategic asset-seeking) เช่น โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ สภาพการลงทุน⁶ เป็นต้น

จากการศึกษาได้มีปัจจัยสำคัญที่ไม่ใช่ภาษีซึ่งมีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้ดังนี้

1. บรรยากาศการลงทุน (Investment climate)

บรรยากาศการลงทุนเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุน เนื่องจากเมื่อจัดตั้งกิจการในประเทศใดหากเป็นประเทศที่มีบรรยากาศการลงทุนที่ดีย่อมทำให้กิจการดำเนินไปได้ โดยบรรยากาศการลงทุนคือสภาพสิ่งแวดล้อมโดยรวมของประเทศ เช่น โครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศ ความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงของรัฐบาล การขนส่ง การปรับปรุงระบบภาษีและออกนโยบายให้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น ดังนั้นหากประเทศใดมีบรรยากาศการลงทุนที่ดีก็必将มีความเหมาะสมกับการพัฒนาสภาพเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นเหตุผลสำคัญในการเลือกเข้ามาลงทุน อย่างไรก็ตามในบางครั้งประเทศกำลังพัฒนาไม่สามารถพัฒนาสิ่งพื้นฐานเหล่านี้ได้ ทำให้ต้องใช้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุนแทนการพัฒนาสภาพแวดล้อมดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการศึกษาของ World Bank และ International Monetary Fund ที่ได้มีการวิจัยถึงประสิทธิภาพของการนำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้ในประเทศกำลังพัฒนาและพบว่า มาตรการทางภาษีมีผลเพียงส่วนน้อยและไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนได้เท่าที่ควรหากปัจจัยอื่นที่ไม่ใช่ในทางภาษีนั้นไม่เพียงพอ และจากวิจัยของ Investment Climate Advisory ร่วมกับ Global Competitiveness indicators และ Heritage Foundation indicators เกี่ยวกับประสิทธิภาพของมาตรการทางภาษีและบรรยากาศการลงทุน ยังพบอีกว่าแม้จะมีอัตราภาษีเพิ่มเติมที่แท้จริง (METR : Marginal Effective Tax Rate)

⁶ ภาณุมาศ ดุ้ยตาจุม, สุพรรณนิภา ลือชารัมย์ และปิยะลักษณ์ พุทรวงศ์, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยานยนต์ของอาเซียน [ออนไลน์], 30 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: https://www.econ.cmu.ac.th/econmag/journals/issue20-2_1.pdf

ต่ำแต่ถ้ามีบรรยากาศการลงทุนที่ไม่ดีเช่น โครงสร้างพื้นฐานไม่ดี สภาพเศรษฐกิจไม่มั่นคง รัฐบาลอ่อนแอแล้วก็จะผลในการดึงดูดนักลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้น้อยกว่า และการนำมาตรการ Tax holiday มาใช้ก็จะมีประสิทธิภาพที่น้อยลง สรุปไว้ว่า “tax incentives are far less effective in weaker investment climates than in stronger ones.”

สรุปได้ว่า บรรยากาศการลงทุนที่ดีจะช่วยส่งเสริมการลงทุนได้เพราะมีผลเป็นการส่งเสริมการนำมาตรการทางภาษีมาใช้มีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนข้อสรุปดังกล่าว ได้มีการสำรวจของ Investment Climate Advisory และองค์กร USAID (Nathan Associates for U.S. Agency for International Development) ในประเทศกำลังพัฒนาถึงปัจจัยที่กระตุ้นให้เข้ามาลงทุน (Investors Motivation to Invest in Various Countries) ได้ข้อสรุปว่าปัจจัยที่ดึงดูดการลงทุนล้วนแต่เกี่ยวข้องกับ การส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนที่ดี ได้แก่ ความสะดวกในการขนส่ง นำเข้า (ease of import and export) ความสามารถของผู้ขายในประเทศ (availability of local supplier) กรอบกำกับดูแล (Regulatory framework) โครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ (adequate infrastructure) ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศ (Country's geographic location)⁷ ซึ่งจากบรรยากาศการลงทุนที่ดีเหล่านี้ จะทำให้เกิดกลไกการดึงดูดนักลงทุนที่มีคุณภาพ ขนาดใหญ่และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ซึ่งจะเป็นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามามากขึ้น เกิดการเพิ่มขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยี และการรวมกลุ่มของนักลงทุนจากต่างประเทศและเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางด้านส่งออก⁸

2. อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Tax Rate)

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุน และในหลายประเทศได้ใช้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลนี้เป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากเมื่อเข้ามาลงทุนในรูปแบบนิติบุคคลและมีรายได้เกิดขึ้นจะต้องเสียภาษีซึ่งถือได้ว่าเป็นต้นทุนที่นักลงทุนจะต้องพิจารณาเพื่อให้การลงทุนเป็นไปอย่างคุ้มค่าและต้นทุนน้อยที่สุด ทำให้ในแต่ละประเทศอาจกำหนดอัตราภาษีที่แตกต่างกันไป โดยจากรายงานวิจัยของกรมสรรพากรพบว่า อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลมีผลอย่างมากในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศ และหากมีอัตราภาษีที่ต่ำแล้วจะสามารถดึงดูดนักลงทุนได้มากขึ้น ทั้งนี้จาก World Bank พบว่าอัตราภาษีมีผลสำคัญต่อการเข้ามาลงทุนในประเทศโดยหากอัตราภาษีเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงอัตราภาษีที่แท้จริง (Effective average

⁷ Sebastian James, World Bank Group, *Tax and Non-Tax Incentives and Investment: Evidence and Policy Implication* p.8-10 [Online], 2009. Available from: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/945061468326374478/pdf/588160WP01ncen10BOX353820B01PUBLIC1.pdf>

⁸ Theodore H. Moran, *Foreign Direct Investment and Development* [Online], 1999. Available from: <https://www.oecd.org/investment/mne/2089864.pdf>

tax rate) อัตราภาษีแท้จริงที่เพิ่มขึ้นมา (effective marginal tax rates) และอัตราภาษีตามกฎหมาย (Statutory tax rate) จะมีผลในทางลบต่อการเข้ามาลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งหากเพิ่มอัตราภาษีเพียงร้อยละ 1 จะทำให้อัตราการเข้ามาลงทุนจากต่างประเทศลดลงถึงร้อยละ 3.3 และจาก OECD เรื่องอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลมีผลต่อ FDI พบว่า FDI จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 10 เพียงลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 4.5 ของ GDP เปรียบเทียบกับขยายระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้ 10 ปี FDI จะเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1 และสอดคล้องกับงานเขียนของ Hines 1997 ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า FDI นั้นมีความอ่อนไหวต่อระบบภาษี รวมถึงงานวิจัยสำรวจของ De Mooij and Ederven (2003) พบว่าเพียงเพิ่มอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 1 จะทำให้ FDI ลดลงถึงร้อยละ 3.3⁹ ทั้งนี้ประเทศไทยในปัจจุบันมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 20 ซึ่งหากเปรียบเทียบกับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศแถบเอเชียใต้แก่ ประเทศมาเลเซีย มีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 25 ประเทศเวียดนาม มีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 20 ประเทศฟิลิปปินส์ มีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 30 ประเทศอินโดนีเซีย มีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 25 พบว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศไทยนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำอยู่แล้วและมีอัตราที่ใกล้เคียงกับประเทศเพื่อนบ้านสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้

3. ตลาดในประเทศ (Local Market) และลดต้นทุน (Lower-cost)

ขนาดของตลาดและความมีประสิทธิภาพของตลาดเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดนักลงทุน นอกจากมาตรการในทางภาษี เพราะหากมีขนาดของตลาดที่กว้างแล้วก็จะทำให้มีความต้องการหลากหลายและทำให้เกิดการพัฒนาสินค้า (product markets) หรือเทคโนโลยีให้ตรงกับความต้องการจากประเทศต่างๆได้มากขึ้น รวมถึงการเข้าถึงตลาดได้ง่ายขึ้น โดยนักลงทุนมักจะมองหาหากมีการลดต้นทุนที่เกี่ยวข้องในการจัดหาตลาด เช่น มีการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี การลดกำแพงภาษีหรือค่าขนส่ง หรือการปรับตัวได้อย่างรวดเร็วตามสภาพแวดล้อม ซึ่งเมื่อมีตลาดในประเทศที่ดี นักลงทุนเหล่านี้จะมีการจัดหาแหล่งสินค้าท้องถิ่นและดำเนินกิจการในประเทศมากกว่าที่จะส่งออกอย่างเดียวเพราะการเข้าถึงตลาดมีต้นทุนที่ต่ำกว่า และเมื่อตลาดเปิดกว้าง (Size of host market) ขึ้นก็จะมีกิจการจากทั้งในประเทศเองซึ่งส่งผลให้เกิดการแข่งขันสูงขึ้น และราคาต่ำลง จึงดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศได้มากขึ้นและพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว¹⁰ และจาก U.S. Bureau's data, Grubert and Mutti (2000) ได้ศึกษาถึงเหตุผลของการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

⁹ Sebastian James, World Bank Group, *Tax and Non-Tax Incentives and Investment: Evidence and Policy Implication*, p.7-8.

¹⁰ Ewe-Ghee Lim, *International Monetary Fund, Determinants of, and the relation between, Foreign Direct Investment and Growth: A Summary of the Recent Literature* p.9-11 [Online], 2001. Available from: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2001/wp01175.pdf>

ใน 47 ประเทศรวมถึงประเทศกำลังพัฒนาพบว่านักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศระยะยาวให้ความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดภายในประเทศมากกว่า และมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของมาตรการทางภาษีน้อยกว่า

อีกทั้ง จากการศึกษาปัจจัยทางด้านการตลาดที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยอาศัยตัวแปรที่สำคัญในการศึกษาคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศผู้เข้ามาลงทุน และประเทศที่นักลงทุน เพื่อแสดงถึงความต้องการและขนาดของตลาด โดยหากค่า GDP สูงขึ้นก็จะทำให้มีผู้มาลงทุนเพิ่มมากขึ้น เพราะมีความต้องการในตลาดสูงขึ้นจึงดึงดูดนักลงทุนได้มากขึ้น¹¹

4. แรงงาน (Labor)

แรงงานถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักลงทุนตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศ เพราะการเข้ามาลงทุนและดำเนินกิจการจะต้องใช้แรงงานเป็นสำคัญซึ่งมีผลต่อต้นทุนของกิจการในแต่ละประเภทด้วย โดยทั้งนี้จะสามารถแบ่งประเภทแรงงานได้สองประการ ประการแรกคือ ค่าแรงงาน (labor cost) ซึ่งเหมาะกับนักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนโดยใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก เช่นในด้านการผลิตเพื่อส่งออกต่างๆ หากแรงงานมีราคาถูกก็จะลดต้นทุนได้สูง ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบจากการศึกษาของ Feenstra and Hanson (1997) พบว่าค่าแรงงานต่ำนั้นสามารถดึงดูดอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มาก¹² ดังนั้นอัตราค่าจ้างจึงมีผลสำคัญต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ทำให้หากมีการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างจะทำให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศลดลง แสดงให้เห็นว่าหากอัตราค่าจ้างต่ำลงก็จะมีผลต่อการดึงดูดการลงทุนมากด้วย แต่ทั้งนี้สามารถพิจารณาได้ว่ากิจการที่เข้ามาลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นกิจการในอุตสาหกรรมขั้นต้นที่ใช้แรงงานเป็นหลัก (Labor Intensive) ซึ่งต้องการจำนวนแรงงานสูงและทำให้ลดต้นทุนได้มาก¹³

ประการที่สองคือ แรงงานที่มีศักยภาพ (labor quality) เนื่องจากในปัจจุบันความต้องการในตลาดเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทำให้จะต้องมีการออกแบบหรือคิดค้นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ทันสมัยมากขึ้น ซึ่งอาจจะต้องใช้ทักษะ หรือมีการนำความรู้ใหม่ๆ เข้ามาทำให้นักลงทุนในกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจะต้องการแรงงานที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น

¹¹ ภัทธวิ สุกิจบูลย์, “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย”, (บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2561). <https://searchlib.utcc.ac.th/library/onlinethesis/304463.pdf>

¹² Ibid., p.14-15.

¹³ สมศักดิ์ โชติช่วง, ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทย [ออนไลน์], 2557. แหล่งที่มา: file:///C:/Users/ACER/Downloads/958-37-1285-1-10-20180122.pdf

ในประเทศจีนที่อัตราค่าจ้างต่ำนั้นไม่ได้ดึงดูดประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่นให้เข้าไปลงทุนในประเทศจีนได้มากกว่าโดยเปรียบเทียบกับคุณภาพของแรงงาน เป็นต้น¹⁴

5. โครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างทางกฎหมาย (Infrastructural and regulatory and legal)

กรณีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคม สาธารณูปโภคต่างๆ เช่นการไฟฟ้า การประปา ที่อำนวยความสะดวกและทันสมัย โครงสร้างกฎระเบียบทางด้านภาษี ซึ่งมีความโปร่งใสและเข้าใจง่าย เป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุน เพราะโครงสร้างพื้นฐานที่ดีมีแนวโน้มที่จะดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้สูง จากการวิเคราะห์ของ Coughlin et.al. (1991) ได้ยกตัวอย่างการเข้ามาลงทุนของต่างประเทศในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงปี 1981-1983 ซึ่งพบว่ายังมีระบบขนส่งที่ทั่วถึงจะช่วยส่งเสริมการลงทุนได้มาก และโครงสร้างพื้นฐานนั้นมีผลโดยตรงต่อประเทศกำลังพัฒนา ในหลายงานวิจัยได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานในทางกายภาพว่ามีส่วนสำคัญอย่างมากต่อ FDI เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่นักลงทุนทุกประเทศมองหา¹⁵

6. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign exchange rules)

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศนั้นมีผลกับการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของต่างประเทศ โดยดึงดูดนักลงทุนจากหลากหลายรูปแบบ ซึ่งความมีเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้นักลงทุนขาดทุนหรือมีกำไรได้ เพราะหากอัตราแลกเปลี่ยนมีความผันผวนย่อมทำให้นักลงทุนไม่กล้าตัดสินใจเข้ามาเนื่องจากการคำนวณต้นทุนผิดพลาดและส่งผลกระทบต่อรายได้ อีกทั้งในส่วนมูลค่าของทรัพย์สินเมื่อคำนวณในหน่วยของเงินตราต่างประเทศอาจมีค่าลดลงทำให้มีความเสี่ยงเกิดขึ้นได้¹⁶ โดยทั้งนี้ เมื่อคำนึงถึงกำไรในอนาคตพบว่านักลงทุนจะเลื่อนการลงทุนออกไปในกรณีที่มีความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนสูง

¹⁴ Ewe-Ghee Lim, International Monetary Fund, Determinants of, and the relation between, Foreign Direct Investment and Growth: A Summary of the Recent Literature p. 15.

¹⁵ Nor Aznin Abu Bakar, Siti Hadijah Che Mat, Mukaramah Harun, *The Impact of Infrastructure on Foreign Direct Investment: The case of Malaysia* [Online], 2012. Available from: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042812050975>

¹⁶ สุทธิญา โอชะพนม, จิตติวรรณ ศรีเจริญ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยจากต่างชาติในประเทศไทย [ออนไลน์], 2559. แหล่งที่มา: file:///C:/Users/ACER/Downloads/74139-Article%20Text-176104-1-10-20170105.pdf

และความมีเสถียรภาพทางการเงินนั้นจะมีผลโดยตรงกับจำนวนผู้ที่เข้ามาลงทุน การลงทุนในระดับนานาชาติจะเป็นส่วนหนึ่งของความผันผวนในอัตราแลกเปลี่ยน ซึ่งในประเทศที่มีความเสี่ยงของค่าเงินสูงจะส่งผลต่อความไม่แน่นอนของนักลงทุนในการกลับเข้ามาลงทุนซ้ำได้อีกด้วย¹⁷

7. อุปสรรคทางการค้า (Trade barriers/openness)

อุปสรรคทางการค้ามีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงของต่างประเทศ เช่น กำแพงภาษีหรือมีค่าธรรมเนียมในการส่งออก นำเข้า ซึ่งจะมีผลมากต่อนักลงทุนที่ต้องการนำสินค้าเข้าและส่งออกในประเทศที่เข้ามาลงทุน หากมีการเปิดให้เกิดการค้าเสรีอย่างกว้างมากขึ้น และมีสภาพแวดล้อมทางการค้าที่คาดการณ์ได้โดยนักลงทุนจะเข้ามาลงทุนสูงและขยายตลาดมากยิ่งขึ้นซึ่งนำไปสู่บรรยากาศทางธุรกิจที่ดี เพิ่มขนาดตลาดในประเทศ รวมถึงการพัฒนาทางเศรษฐกิจในระยะยาว¹⁸

ดังนั้น หากปัจจัยอื่นๆในประเทศมีความเหมาะสมย่อมมีประโยชน์ต่อการดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนโดยตรงภายในประเทศไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ามาตรการทางภาษีและจะเป็นการส่งเสริมการนำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพตามที่มีการศึกษาของ IMF ซึ่งพบว่าการนำมาตรการทางภาษีมาใช้ในประเทศที่มีปัจจัยพื้นฐานอื่นที่ไม่ดี เช่น โครงสร้างพื้นฐานเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ รัฐบาล ระบบการจัดการภายในประเทศ มาตรการทางภาษีจะไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์¹⁹

2.5 ประโยชน์ของการให้สิทธิทางภาษีอากร

สิทธิและประโยชน์ทางภาษีนับถ่วงนำมาใช้อย่างเหมาะสม จะเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการดึงดูดนักลงทุน ทำให้รัฐบาลมักเลือกสิทธิและประโยชน์ทางภาษีมากกว่าการให้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ เพราะเป็นการง่ายกว่าที่จะให้ประโยชน์ทางภาษีแทนการแก้ไขหรือพัฒนาระบบกฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือพัฒนาระบบติดต่อสื่อสารในประเทศ ยิ่งกว่านั้นการให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีนับไม่มีการลงทุนมากและมีความซับซ้อนน้อยกว่า

¹⁷ Chonnikarn Aranyarat, *The effect of Exchange Rate Volatility on foreign Direct Investment and Portfolio Flows to Thailand* [Online], 30 August 2021. Available from: https://www.bot.or.th/Thai/Segmentation/Student/setthatat/DocLib_Settha_ME_2554/M_Doc_Prize3_2554.pdf

¹⁸ Ewe-Ghee Lim, International Monetary Fund, *Determinants of, and the relation between, Foreign Direct Investment and Growth: A Summary of the Recent Literature*, p. 13.

¹⁹ International Monetary Fund Washington, D.C., *Options for low-income countries' effective and efficient use of Tax incentive for investment*, p.11.

ทั้งนี้ เป้าหมายของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่ดีนั้นจะส่งผลให้ดึงดูดกิจการที่เหมาะสม รวมถึงประโยชน์ที่ตามมาในด้านอื่นๆ เช่น การรับความรู้ต่างๆ และการถ่ายทอดทางเทคโนโลยี เพิ่มการจ้างงานในประเทศ และพัฒนาในเขตพื้นที่ที่ด้อยการพัฒนา

การลงทุนโดยตรงจากต่างชาตินั้นทำให้เกิดผลที่ตามมามากมาย เช่น หากกิจการการผลิตมีสถานที่การผลิตไม่เพียงพอจะก่อให้เกิดผลด้านการเพิ่มการลงทุนและทั้งนี้บริษัทยังสามารถจัดหาและส่งออกสินค้าจากการกระจายการผลิต ทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตขึ้นเป็นการเพิ่มความต้องการสินค้าและบริการใหม่ๆ ทั้งนี้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจยังทำให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะมาจากภาษีของนักลงทุนอาทิเช่น การเสียภาษีหลังสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษี หรือโดยทางอ้อมคือการได้รายรับมากขึ้นจากลูกจ้าง ผู้จำหน่าย หรือผู้บริโภค

2.6 การกำหนดและพิจารณาการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษี

เนื่องจากการออกแบบและกำหนดมาตรการทางภาษีให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดนั้นจะต้องคำนึงถึงการที่จะนำสิทธิและประโยชน์ทางภาษีแบบไหนที่จะออกแบบเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในประเภทกิจการที่ประเทศนั้นต้องการ ซึ่งเป้าหมายของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่สำคัญคือ การกำหนดประเภทของการลงทุนที่ประเทศที่ให้การลงทุนต้องการ และลดต้นทุนของสิทธิประโยชน์ที่ประเทศมองว่าต้องการจำกัดกิจการการลงทุนประเภทนั้นๆ ในบางครั้งธุรกิจบางประเภทก็ไม่สมควรได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ในหลายประเทศมีสิทธิและประโยชน์ทางภาษีโดยแบ่งประเภทกิจการซึ่งมีข้อดีในหลายประการ อาทิเช่น การจำกัดสิทธิประโยชน์ของกิจการในแต่ละประเภท โดยปกติแล้วประเภทของกิจการที่ได้รับจะเป็น กิจการประเภทการผลิต และกิจการอุตสาหกรรมเริ่มต้น เช่นในประเทศจีนหรือประเทศไอร์แลนด์ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดว่าการดำเนินการผลิตทำให้เกิดการจ้างงาน หรือในบางประเทศจะจำกัดสิทธิและประโยชน์ทางภาษีต่อกิจการที่เข้ามาลงทุนเป็นพิเศษ หรือมีการตกลงกับกิจการที่เป็นนวัตกรรมใหม่ๆที่ยังไม่มีในประเทศอาจจะได้รับสิทธิและประโยชน์เป็นพิเศษ หรือในบางประเทศให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีในบางเขตพื้นที่ของประเทศ ซึ่งดูแลโดยรัฐบาลท้องถิ่น ในหลายประเทศกำหนดสิทธิและประโยชน์ทางภาษีในเขตท้องที่เพื่อให้เกิดการแข่งขันในแต่ละพื้นที่ของประเทศ และส่งเสริมการลงทุนในเขตด้อยพัฒนา หรือพื้นที่ที่มีการจ้างงานต่ำ ซึ่งประโยชน์หนึ่งจากการลงทุนจากต่างชาติทำให้เกิดการสร้างงาน และสนับสนุนการทำงาน ผลสำคัญคือการถ่ายทอดเทคโนโลยี มุ่งเน้นการส่งเสริมกิจการประเภทด้านการค้นหาและการพัฒนา (Research and Development) เพราะหลายประเทศต้องการดึงดูดการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีโดยให้สิทธิประโยชน์เช่น ให้สิทธิพิเศษด้านอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยี การพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี การพัฒนาทางด้านการคิดค้นและการพัฒนา

2.7 รูปแบบของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี

สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรในหลายประเภท โดยจะขึ้นอยู่กับประเภทกิจการที่ในแต่ละประเทศต้องการให้เข้ามาลงทุน ดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อีกทั้งเพื่อพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ เช่น การจ้างงาน กระตุ้นให้เกิดการแข่งขัน เพิ่มความมีประสิทธิภาพของตลาดภายในประเทศ เป็นต้น ซึ่งมีรูปแบบดังต่อไปนี้

2.7.1 การยกเว้นภาษี (Tax Holiday)

ในประเทศกำลังพัฒนา การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นรูปแบบที่ใช้กันมากที่สุด โดยจะมีการยกเว้นภาษีในช่วงระยะเวลาหนึ่งตั้งแต่ 1 ปี หรือจนถึง 20 ปี หรือมีการขยายเพิ่มเรื่อยๆ ซึ่งให้ประโยชน์โดยตรงกับกิจการที่จัดตั้งใหม่ (new firm) เป็นการให้โดยมีระยะเวลาจำกัด ทำให้ดึงดูดนักลงทุนที่มีประสิทธิภาพในการลงทุนน้อยและแทบไม่มีประโยชน์กับกิจการประเภท long-term capital-intensive projects ซึ่งเป็นกิจการที่เข้ามาลงทุนโดยมีการใช้เครื่องจักร เทคโนโลยี ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานาน เข้ามาเพียงเพื่อใช้ประโยชน์จากมาตรการ โดยเฉพาะเมื่อเป็นกิจการประเภทที่เข้ามาลงทุนซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการสั้น (Footloose) ไม่ได้อยู่ที่ใดที่หนึ่งถาวรและเปลี่ยนแปลงที่ตามสภาพสังคมทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป ส่วนใหญ่จะเป็นกิจการที่ทำกำไรได้เร็ว ต้นทุนต่ำ เช่น กิจการประเภทการผลิตขั้นต้น เพราะหากเป็นการลงทุนโดยปกติแล้วจะใช้เวลาหลายปีจึงได้กำไรแต่การยกเว้นภาษีนั้นมีระยะเวลาจำกัด เหตุนี้การยกเว้นภาษีในระยะเวลานั้นจึงเหมาะกับการลงทุนในกิจการที่ได้กำไรเร็ว และดึงดูดกิจการประเภทการส่งออก เช่นการผลิตสิ่งทอ ภาคอุตสาหกรรมขั้นต้น อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งมีนักลงทุนบางประเภทนิยมการใช้วิธีการยกเว้นภาษีในประเทศหนึ่งและเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีมักจะย้ายบริษัทไปประเทศอื่นเพื่อให้ได้ประโยชน์จากการยกเว้นภาษีโดยเริ่มใหม่อีกครั้ง ดังนั้นประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในประเทศที่เข้ามาลงทุนจึงมีอย่างจำกัด โดยหลักเกณฑ์ของการยกเว้นภาษีนั้น นอกจากไม่ต้องชำระภาษีในช่วงระยะเวลาตามที่กำหนดแล้ว ผู้เสียภาษียังไม่ต้องกรอกแบบฟอร์มข้อมูลการเสียภาษี ซึ่งทำให้เกิดอุปสรรคในการจัดการ เนื่องจากไม่มีข้อมูลให้ตรวจสอบ ทำให้ทางที่ดีนั้นจะต้องให้มีการกรอกข้อมูลการเสียภาษีในระหว่างช่วงระยะเวลาการยกเว้นภาษี ตัวอย่างเช่น ถ้าบริษัทได้รับอนุญาตให้ยกผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาการยกเว้นภาษีหรือหักค่าเสื่อมได้หลังจากหมดระยะเวลาการยกเว้นภาษี ต้องบันทึกข้อมูลไว้

ถึงแม้การยกเว้นภาษีจะเป็นรูปแบบที่ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ใช้ แต่ความจริงแล้วจะเหมาะกับบริษัทที่เพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ และกิจการภาคการผลิตขั้นต้น เนื่องจากภายใต้การยกเว้น

ภาษีในช่วงระยะเวลาหนึ่งนั้น จะไม่ต้องเสียภาษีจนกว่าจะหมดระยะเวลาดังกล่าว โดยทิศทางของการยกเว้นภาษีจะอยู่ในประเทศที่พึงมีระบบภาษีนิติบุคคล²⁰

ทั้งนี้ การเริ่มใช้มาตรการ Tax Holiday อาจมีความแตกต่างกันได้โดยขึ้นอยู่กับการพิจารณาหรือเงื่อนไขของแต่ละประเทศ และได้มีประเด็นที่ IMF ได้กล่าวถึงการเริ่มต้นการใช้มาตรการ Tax Holiday ควรเริ่มตอนไหน ไม่ว่าจะเป็นเริ่มเมื่อมีการผลิตเกิดขึ้น (production start) ปีแรกที่สามสามารถทำกำไรได้ ปีแรกที่มีกำไรสะสมจากการดำเนินกิจการ เนื่องจากในกิจการขนาดใหญ่ นั้นมักจะขาดทุนในปีแรกๆที่มีการผลิตซึ่งมีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนสูงทำให้ต้องเสียภาษีเยอะเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของมาตรการ Tax holiday และในหลายๆประเทศมีการให้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยเริ่มนับการใช้มาตรการดังกล่าวที่แตกต่างกัน เช่น เริ่มใช้นับตั้งแต่ได้รับใบอนุญาต ปีแรกที่ได้มีการผลิตเกิดขึ้น ปีแรกที่มีกำไรเกิดขึ้น เป็นต้น เช่น ในประเทศมาเลเซียที่เริ่มใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเมื่อมีปริมาณการผลิตแล้วร้อยละ 30 ของความสามารถที่จะผลิตผลิตภัณฑ์นั้น (30% of production capacity) ซึ่งจะเริ่มใช้มาตรการเมื่อได้ดำเนินกิจการแล้วจริงและมีกำลังการผลิตแล้วถึงร้อยละ 30 ซึ่งเป็นประโยชน์กับกิจการมากกว่าเพราะได้เปิดดำเนินการจนกระทั่งมีการผลิตเกิดขึ้นจริง จากการศึกษาที่มีการกำหนดวันเริ่มใช้มาตรการ Tax Holiday ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ²¹ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 วันเริ่มใช้มาตรการ Tax Holiday ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ

วันเริ่มใช้มาตรการ Tax Holiday	ประเทศ
1. วันที่จัดตั้งหรือจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท (The date of Incorporation or registration of the enterprise)	ในประเทศอาเมเนียร์ กิจการที่จัดตั้งใหม่จะได้รับการยกเว้นภาษีเป็นเวลา 2 ปีนับตั้งแต่จดทะเบียนจัดตั้งกับหน่วยงานรัฐ

²⁰ United Nations New York, 2018, *Design and Assessment of Tax Incentive in Developing Countries* p.20-

²¹ Thuronyi, V., International Monetary Fund., *Tax Law Design and Drafting*: p. 5.

ตารางที่ 2.1 วันเริ่มใช้มาตรการ Tax Holiday ที่แตกต่างกันในแต่ละประเทศ (ต่อ)

วันเริ่มใช้มาตรการ Tax Holiday	ประเทศ
<p>2. วันที่มีผลผลิตเกิดขึ้นหรือเริ่มดำเนินการ (The date on which production or business commences)</p>	<p>ในประเทศอินเดีย จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนับตั้งแต่มีการดำเนินการในเชิงพาณิชย์ (commercial operation) หากตั้งอยู่ในเขตการค้าเสรี เขตเทคโนโลยีซอฟต์แวร์ เขตการส่งออก เป็นระยะเวลา 10 ปี เป็นต้น และสำหรับกิจการขนาดใหญ่ (mega power project) จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเมื่อได้รับอนุญาต เป็นระยะเวลา 15 ปี</p> <p>ในประเทศบราซิล กิจการการผลิตจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเมื่อผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองแล้ว</p> <p>ในประเทศมาเลเซีย จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเมื่อกิจการเริ่มมีกำลังการผลิต (production day) เป็นระยะเวลา 5 ปี เมื่อมีกำลังผลิตถึงร้อยละ 30 ของโครงการที่สามารถผลิตได้</p>
<p>3. ปีที่มีกำไรครั้งแรก (The year in which enterprise first makes a profit)</p>	<p>ในประเทศเบลารุส และประเทศมาซิโดเนีย ซึ่งปีที่มีกำไรครั้งแรกนับตั้งแต่กิจการได้ดำเนินการก่อนที่จะมีการขาดทุนเกิดขึ้น</p>
<p>4. ปีที่กิจการแจ้งการมีรายได้ที่ต้องแสดงครั้งแรก (The year in which enterprise first report taxable income)</p>	<p>ในประเทศจีนและประเทศแอฟริกา โดยในประเทศแอฟริกาจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสูงสุด 10 ปี เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติและรายงานรายได้ครั้งแรกที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลา 6 ปี²²</p> <p>ในประเทศไทยให้กิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเริ่มต้นขึ้นเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบกิจการ</p>

²² A J Easson, *Tax Incentives for Foreign Direct Investment* [Online], 30 August 2021. Available from: https://books.google.co.th/books?id=pte5y2rXc64C&pg=PA138&lpg=PA138&dq=commencement+of+tax+holiday&source=bl&ots=zsQ_8bZ6R8&sig=ACfU3U2nddyxt4exFnbHkdJrp4KumwWtmQ&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwjym7LZopDoAhWz6nMBHY-kDx8Q6AEwDXoECAgQAQ#v=onepage&q=commencement%20of%20tax%20holiday&f=false

อย่างไรก็ตาม มาตรการ Tax Holiday มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดการหลีกเลี่ยงและการหนีภาษี อีกทั้งต้นทุนทางรายได้ไม่สามารถคำนวณได้อย่างชัดเจน เพราะยกเว้นกำไรที่จะต้องเสียภาษีได้ โดยอาจไม่ต้องบอกถึงจำนวนแน่นอนที่ได้รับจึงทำให้สูญเสียรายรับทางภาษีอีกด้วย หรืออาจบันทึกไม่ครบรายการทางบัญชีไม่ครบ ทำให้ปัจจุบันมาตรการ Tax Holiday ไม่ได้ถูกนำมาใช้แล้วในประเทศพัฒนาแล้วหรือในประเทศสมาชิก OECD และเริ่มมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางให้ใช้มาตรการดังกล่าว น้อยลงและเปลี่ยนเป็นมาตรการอื่นที่มีความเหมาะสมกว่า ดังที่ World Bank ได้กล่าวไว้ว่า

“Tax holidays are difficult to control as they encourage transfer pricing within a company or corporate group to shift profits to the tax free business and costs to the taxable ones. As a result, tax holidays have completely disappeared from developed countries and are gradually being phased out in developing countries” (World Bank 2011:55)²³

ด้วยเหตุนี้ จากปัจจัยต่างๆที่ไม่ใช่ภาษีและปัจจัยต่างๆเช่น นโยบายที่ส่งเสริมการลงทุนในประเทศ บรรยากาศการลงทุน โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และมาตรการทางภาษีที่มีขึ้นเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศมีความสำคัญแตกต่างกันไป และเกิดผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน โดยให้ทั้งประโยชน์ต่อประเทศในด้านต่างๆ เช่น เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี การจ้างงาน การส่งเสริมพัฒนาในพื้นที่ด้อยโอกาส เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งประเทศกำลังพัฒนามักจะนำมาตรการทางภาษีเข้ามาใช้เพื่อทดแทนการที่ไม่สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่นด้านสาธารณูปโภค การคมนาคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการนำมาตรการทางภาษีมาใช้อย่างมากเกินไป และอาจทำให้ดึงดูดกิจการที่ไม่มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อการลงทุนได้ อีกทั้งเกิดค่าใช้จ่ายและต้นทุนเพื่อการนำสิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีมาปรับใช้อย่างไม่จำเป็น เช่น ค่าใช้จ่ายจากการลงทุนที่ต้องเสียไปจากการให้ยกเว้นค่าใช้จ่าย ภาษีของกิจการต่างๆ หรือค่าใช้จ่ายจากการตรวจสอบ ควบคุมดูแล รวมถึงค่าใช้จ่ายจากการที่กิจการบางประเภทบิดเบือนหรือตั้งขึ้นเพื่อให้ได้รับประโยชน์ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาผู้วิจัยจึงได้มุ่งเน้นศึกษาถึงปัญหาที่เป็นที่ประจักษ์ของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่เกิดขึ้นอย่างไม่เหมาะสมต่อการดึงดูดให้เกิดการลงทุนโดยตรงในประเทศ

ได้มีหลายหน่วยงานในต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลถึงปัญหาของมาตรการทางภาษีที่ไม่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ มีดังนี้

²³ ปณณ อนันตภิกขุตร, สำนักนโยบายภาษี สศค., ข้อคิดเห็นต่อการศึกษาเรื่อง “Examining Thailand’s Tax Incentives for Investment” [ออนไลน์], 2559. แหล่งที่มา: https://www.pier.or.th/wp-content/uploads/2016/02/workshop_2016_Slides_3.2_Discussion_Pan_24Feb2016.pdf

1. Investment Incentive โดยเฉพาะมาตรการ Tax Holiday มีผลดึงดูดกิจการประเภทส่งออกเป็นอย่างมาก และไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนประเภทอื่น

จากการศึกษาของ World Bank ในกรณีของนักลงทุนที่เข้าไปลงทุนในประเทศจอร์แดน ประเทศโมซัมบิก ประเทศนิการากัว ประเทศเซอร์เบีย พบว่ามาตรการทางภาษีไม่ใช่เหตุผลหรือปัจจัยหลักของนักลงทุนที่ไม่ใช่ผู้ผลิตเพื่อส่งออก (nonexporters) ในการตัดสินใจเข้ามาลงทุน ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพของการให้สิทธิและประโยชน์ในการดึงดูดนักลงทุนของประเทศกำลังพัฒนาของ U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA) ซึ่งได้นำข้อมูลจากบริษัทในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ไปลงทุนในต่างประเทศใน 47 ประเทศรวมถึงประเทศกำลังพัฒนาพบว่านักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนภายในตลาดในประเทศจะไม่ได้สนใจถึงการเปลี่ยนแปลงของนโยบายทางภาษีที่เกิดขึ้น ในขณะที่กิจการประเภทการผลิตเพื่อส่งออกนั้นให้ความสำคัญมาก นอกจากนี้โดย Guisinger and Associates (1985) ได้ทำการสำรวจนักลงทุนถึงปัจจัยหรือเหตุผลที่ตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศซึ่งหากมาตรการทางภาษีสมีความสำคัญนักลงทุนจะต้องกล่าวถึงปัจจัยนี้ โดยมีเงื่อนไขว่าประเทศที่จะเข้ามาลงทุนนั้นมีปัจจัยอื่นๆเหมือนกันยกเว้นการให้มาตรการทางภาษี จากการสำรวจนักลงทุนจากประเทศต่างๆยังคงเข้ามาลงทุนแม้ไม่มีมาตรการทางภาษี ซึ่งจากการสำรวจในหลายประเทศสรุปได้เป็นตารางดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงถึงความสำคัญของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่มีต่อนักลงทุนในหลายประเทศ

หน่วยงาน	การสำรวจ	ข้อสรุป	ความสำคัญของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี (ร้อยละ)	
Investment Climate Advisory (FIAS)	ประเทศจอร์แดน ประเทศโมซัมบิก ประเทศนิการากัว	สัดส่วนของการ นักลงทุนที่ ต้องการเข้ามา ลงทุนหากไม่มี การให้สิทธิและ ประโยชน์ในทาง ภาษีเป็นร้อยละ	ร้อยละ 70 ร้อยละ 78 ร้อยละ 15 (โดยอีก ร้อยละ 51 มาจาก กิจการที่ไม่ใช่การ ผลิตเพื่อส่งออก นอกเขตพื้นที่ Free zone)	ร้อยละ 28 ร้อยละ 13 ร้อยละ 17 ร้อยละ 6

ตารางที่ 2.2 แสดงถึงความสำคัญของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่มีต่อนักลงทุนในหลายประเทศ
(ต่อ)

หน่วยงาน	การสำรวจ	ข้อสรุป	ความสำคัญของสิทธิและประโยชน์ทางภาษี (ร้อยละ)
	ประเทศเซอร์เบีย		ร้อยละ 71
FIAS	เวียดนาม		ร้อยละ 85
FIAS	ประเทศไทย		ร้อยละ 81
Guisinger and Associates (1985)	กิจการผลิตเพื่อส่งออกกับความ ต้องการได้รับสิทธิ และประโยชน์ทาง ภาษี		ร้อยละ 33
Reuber (1973)	การเข้ามาลงทุน โดยตรงใน ประเทศกับการ มุ่งเน้นการตลาด (Market orientation)		ร้อยละ 52 ใน กิจการผลิตเพื่อ ส่งออก

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสิทธิและประโยชน์ในทางภาษีนั้นมีผลโดยตรงต่อกิจการผลิตเพื่อการส่งออกอย่างมาก เนื่องจากมีการแข่งขันสูงจึงต้องการการเสียอัตราภาษีที่น้อยที่สุดและลดต้นทุนการผลิตมากที่สุดจึงมีการเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ในประโยชน์ทางภาษีที่จะได้รับอีกทั้งมีแนวโน้มที่จะย้ายฐานการผลิตได้ง่ายหากประเทศไหนมีมาตรการทางภาษีที่ดีกว่า ดังนั้นมาตรการทางภาษีจึงมีผลอย่างมากต่อกิจการประเภทการผลิตเพื่อการส่งออก แต่กิจการประเภทดังกล่าวแท้จริงแล้วไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับการลงทุนอย่างแท้จริงต่อเศรษฐกิจในประเทศเลย ขณะเดียวกันกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศ ในตลาดของประเทศ มาตรการทางภาษียังไม่ได้มีผลต่อการเข้ามาลงทุนมากนัก และจากการสำรวจในประเทศจอร์แดน ประเทศโมซัมบิก ประเทศนิการากัว ประเทศเซอร์เบีย กิจการที่ต้องการส่งออกนั้นมีความต้องการสิทธิและประโยชน์มาก โดยกิจการ

เขต Free Zone ในประเทศนิการากัวเกือบร้อยละ 98 จะไม่เข้ามาลงทุนหากไม่ได้สิทธิและประโยชน์ต่างๆ ทั้งนี้ IMF ได้ยกตัวอย่างของกิจการประเภทการผลิตเพื่อส่งออก เช่น กิจการสิ่งทอ หรือกิจการอิเล็กทรอนิกส์ หรือกิจการที่มีการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก (Labor-intensive) เพราะเน้นใช้แรงงานเป็นหลัก ต้นทุนน้อย และไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมาก

ด้วยเหตุนี้ จากการสำรวจนักลงทุนประเภทที่ไม่ใช่เข้ามาเพื่อการผลิตและส่งออกต่าง ยืนยันว่าสิทธิและประโยชน์ทางภาษีไม่ได้เป็นปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเข้ามาลงทุน และดังจากข้อความของ Aharoni 1966 ได้สำรวจนักลงทุนในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ความว่า “Tax exemption is like dessert; it is good to have, but does not help very much if the meal is not there”²⁴

2. การให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีดึงดูดกิจการระยะสั้น (Footloose Investment) และมีขึ้นเพื่อให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษี

จากกรณีที่ในแต่ละประเทศกำลังพัฒนาต้องการดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศ จึงเกิดการออกมาตรการทางภาษีต่างๆ เพื่อจูงใจนักลงทุนเกิดเป็นการแข่งขันทางภาษีเกิดขึ้น ซึ่งทำให้ในท้ายที่สุดแล้วเมื่อแต่ละประเทศต้องการแข่งขันเพื่อเพิ่มการลงทุนจะให้นำนามาตรการทางภาษีมาปรับใช้อย่างไม่เหมาะสม และดึงดูดกิจการบางประเภทมากเกินไปเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ในระยะยาวอันสั้น อีกทั้งมาตรการทางภาษีบางประเภทนั้นดึงดูดนักลงทุนได้ในบางประเภทกิจการ ซึ่งต้องพิจารณาตามความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อประเทศมากกว่าการที่จะเพิ่มจำนวนนักลงทุนเพียงอย่างเดียว แต่ไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างแท้จริง โดยจากการวิจัยของ Klemm and VanParys 2009 พบว่าการให้มาตรการทางภาษีนี้นับดึงดูดกิจการที่เข้ามาลงทุนระยะสั้น (Footloose Investment) ซึ่งเป็นกิจการที่จะย้ายถิ่นฐานโดยการจัดตั้งกิจการใหม่เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากมาตรการทางภาษีในประเทศต่างๆ ใหม่อีกครั้งหลังจากที่สิทธิและประโยชน์ที่ตนเองได้รับสิ้นสุดลง อีกทั้งทำกำไรได้เร็ว โครงการมีระยะเวลาสั้นและมีค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนในการดำเนินกิจการต่ำ หรือในบางกรณีอาจจัดตั้งกิจการในเขตพื้นที่ที่ได้รับการยกเว้นเป็นพิเศษ แต่มีการผลิตหรือดำเนินกิจการจริงๆอยู่นอกเขตพื้นที่ หรือการโอนกำไรไปยังกิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีอากรซึ่งเป็นกิจการประเภทเดียวกัน มีการผลิตเหมือนกันทุกอย่าง ซึ่งโดยเฉพาะการให้มาตรการ Tax Holiday เป็นต้น ตัวอย่างเช่น จากการศึกษาของ James Sebastian จากมหาวิทยาลัยฮาวาร์ด ได้ศึกษาประเทศอินเดียในปี ค.ศ. 2000 รัฐบาลได้ยกเว้นภาษีอากรให้กับกิจการพื้นที่ที่กำหนด และนักลงทุนได้ใช้ประโยชน์จากมาตรการดังกล่าวโดยในกิจการที่มีบริษัทในเครือเหมือนกันทุกประการได้โอนกำไรไปยังบริษัทในเขตพื้นที่ที่ได้รับการยกเว้นภาษีแทน อีกทั้ง IMF ก็ได้กล่าวถึงมาตรการ Tax holiday

²⁴ Sebastian James, World Bank Group, Tax and Non-Tax Incentives and Investment: Evidence and Policy Implication, p.26.

ไว้เช่นกันโดยได้กล่าวว่าเป็นมาตรการที่ดึงดูดกิจการประเภท footloose และกิจการขนาดเล็กมากกว่า Long-term Investment ซึ่งให้ประโยชน์กับกิจการที่มีกำไรตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ (profitable firm) ซึ่งจะเหมาะกับกิจการระยะสั้นที่ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนเยอะ ทำให้เกิดการเข้ามาลงทุนที่เรียกว่า pack and go คือการเข้ามาลงทุนเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์เท่านั้น และสำหรับกิจการซึ่งเข้ามาลงทุนในระยะยาวและต้องการใช้เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีในการลงทุน มาตรการ Tax holiday ไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุน²⁵

3. มาตรการ Tax Holiday ไม่ได้ดึงดูดกิจการขนาดใหญ่ เทคโนโลยีขั้นสูง และกิจการระยะยาว (Anchor Investment)

มาตรการทางภาษีในปัจจุบันมีหลายรูปแบบโดยขึ้นอยู่กับการนำมาปรับใช้กับประเภทกิจการ ซึ่งจาก IMF ได้แบ่งมาตรการทางภาษีต่างๆ ได้เป็น 2 ประเภท โดยแบ่งตามรากฐานของรูปแบบกิจการ คือ ประเภทแรกคือ มาตรการทางภาษีที่มีรากฐานมาจากทุน (Cost-based tax incentive) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการลงทุน เช่น การหักค่าเสื่อม การหักภาษีในอัตราพิเศษ การเครดิต ซึ่งมีจุดประสงค์เป็นการลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับต้นทุน ซึ่งทำให้เกิดการลงทุนเป็นจำนวนมากๆ ประเภทที่สองคือ มาตรการทางภาษีที่มีรากฐานมาจากกำไร (Profit-based tax incentive) เป็นการลดอัตราภาษีที่เกี่ยวกับเงินได้ที่ต้องเสียภาษี เช่น มาตรการ Tax holiday การยกเว้นเงินได้ต่างๆ ซึ่งจากมาตรการนี้จะทำให้ดึงดูดนักลงทุนที่สามารถทำกำไรได้เร็ว และจะไม่เข้ามาลงทุนหากไม่ได้รับประโยชน์ดังกล่าว โดย IMF ได้สรุปในรายงานถึงการนำมาตรการทั้งสองประเภทมาปรับใช้ไว้ว่า ในมาตรการทางภาษีที่มีรากฐานมาจากกำไรนั้นจะมีประสิทธิภาพน้อยในการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเปรียบเทียบกับมาตรการที่ลดค่าใช้จ่ายของต้นทุนเนื่องจากไม่สามารถทำกำไรได้หรือมีกำไรน้อย²⁶

จากการศึกษาของ World Bank พบว่าในกิจการ Capital-Intensive Investment หรือการลงทุนที่มีการใช้เครื่องจักร อุปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีสูงและไม่เน้นการใช้แรงงาน จะไม่สามารถทำกำไรได้ในปีแรกโดยต้องใช้ระยะเวลาหลายปีในหลังจากเริ่มดำเนินกิจการ ทำให้มาตรการ Tax holiday เหมาะกับกิจการประเภท Start-up หรือกิจการที่ทำกำไรได้ตั้งแต่ปีแรกๆ เมื่อเริ่มดำเนินกิจการ ซึ่งทำให้เกิดการบดบังสิทธิและประโยชน์ที่เป็นการส่งเสริมการลงทุนอื่นๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการลงทุนมากกว่า หรือที่เรียกว่า Investment link หรือ performance-based

²⁵ International Monetary Fund Washington, D.C., Options for low-income countries' effective and efficient use of Tax incentive for investment, p.20-23 [Online], October 2015, Available from: <https://www.imf.org/external/np/g20/pdf/101515.pdf>

²⁶ International Monetary Fund Washington, D.C., Options for low-income countries' effective and efficient use of Tax incentive for investment, p.20.

incentives เช่น มาตรการเครดิตภาษีที่ใช้ในการลงทุน (Investment tax credit) มาตรการหักค่าลดหย่อนจากการลงทุน (Investment allowance) มาตรการหักค่าเสื่อมราคา (Accelerated depreciation)²⁷ อีกทั้งจากงานวิจัยของ UNIDO ปี ค.ศ. 2011 ในกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศจริงๆ เช่น กิจการที่ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ (resource seeking) กิจการที่ต้องการเข้าถึงตลาด (market-seeking) กิจการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ต่างๆ เช่น เทคโนโลยี ซึ่งมาตรการทางภาษีนั้นมีผลน้อยมากต่อกิจการเหล่านี้ อีกทั้งเป็นการเพิ่มจำนวนนักลงทุนมากกว่าการเพิ่มกำไร ยิ่งไปกว่านั้น จากการเปรียบเทียบมาตรการทางภาษีของ IMF ได้เสริมว่าจากที่ผ่านมามีพบว่าในประเทศแถบอาเซียนที่นำมาตรการ Tax holiday มาปรับใช้มีผลโดยตรงต่อกิจการการผลิตเพื่อส่งออกและต้นทุนต่ำและมาตรการอื่นๆ เช่น Investment allowances Tax credit หรือ Accelerated depreciation เป็นต้นเพราะมาตรการดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับการลงทุนประเภท Capital investment เพราะกิจการประเภทนี้จะมีค่าใช้จ่ายจากทุนมากและไม่มีกำไรในช่วงแรกอยู่แล้ว และการให้ carry forward ผลขาดทุนได้²⁸

4. มาตรการทางภาษีไม่ได้เป็นปัจจัยหลักในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศโดยตรง

หน่วยงาน The United Nations Industrial Development Organization ได้รวบรวมของกิจการกว่า 7,000 กิจการในประเทศแถบแอฟริกาประเภทเกษตรกรรม เหมืองแร่ การผลิต การก่อสร้างรวมถึงภาคบริการ ซึ่งได้ทำการสอบถามถึงปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุน และที่ต้องมีการแก้ไข เปลี่ยนแปลง โดยมาตรการทางภาษีนั้นอยู่ในอันดับที่ 11 จาก 12 อันดับ โดยอันดับ 1 ถึง 11 ได้แก่ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงทางการเมือง ต้นทุนวัตถุดิบ ตลาดภายในประเทศ ความโปร่งใสของกฎหมาย ความสามารถของแรงงาน ค่าจ้างแรงงาน คุณภาพชีวิต ความสามารถของผู้จัดหาในประเทศ สนธิสัญญาระหว่างประเทศ สิทธิและประโยชน์ทางภาษี ตลาดการส่งออก เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งมากกว่าร้อยละ 90 ยังคงเข้ามาประกอบกิจการแม้ไม่มีมาตรการทางภาษี เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วจะไปดึงดูดกิจการประเภทการผลิตเพื่อส่งออกมากกว่า²⁹ และประกอบกับตารางในข้อที่ 1 ซึ่งนักลงทุนในประเทศที่ได้รับการสำรวจกว่าร้อยละ 70 ยังคงเข้ามาลงทุนแม้ไม่มีมาตรการทางภาษีและปัจจัยต่างๆในการตัดสินใจเข้ามาลงทุน

²⁷ Sebastian James, World Bank Group, Tax and Non-Tax Incentives and Investment: Evidence and Policy Implication, p.31-32.

²⁸ Victor Thuronyi, ed., International Monetary Fund, Tax Law Design and Drafting [Online], 1998. Available from: <https://www.imf.org/external/pubs/nft/1998/tlaw/eng/ch23.pdf>

²⁹ International Monetary Fund Washington, D.C., Options for low-income countries' effective and efficient use of Tax incentive for investment, p.11-12.

5. ค่าใช้จ่ายและรายได้ที่สูญเสียไปในการนำมามาตรการทางภาษีมาใช้

การนำมามาตรการทางภาษีเข้ามาใช้ในประเทศนั้นแม้จะเพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุน แต่ผลที่ตามมาคือมีค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการนำมามาตรการทางภาษีมาปรับใช้และรายได้ที่ต้องสูญเสียไปเกิดขึ้น เนื่องจากไม่สามารถเก็บภาษีจากกิจการที่ได้รับประโยชน์ได้ เช่น การยกเว้นภาษี การลดอัตราภาษี โดยจาก IMF และ OECD ได้วิเคราะห์ถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและนำไปสู่การทุจริตได้ โดยรายได้ที่ประเทศต้องสูญเสียไปจากการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีหรือ tax expenditure นั้นเพิ่มขึ้นอย่างมากในประเทศกำลังพัฒนา ไม่ว่าจะมาจากการนำมามาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อหาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้องเช่น กิจการในประเทศให้ผู้ถือหุ้นเป็นต่างชาติทั้งหมด จัดตั้งกิจการขึ้นใหม่ โอนกำไรไปยังบริษัทที่ได้รับการยกเว้นภาษี และ world bank ที่ได้วิเคราะห์ถึงค่าใช้จ่ายซึ่งมาจากกิจการที่ไม่จำเป็นต้องได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการบิดเบือนทางเศรษฐกิจ การทุจริต ทำให้รายได้รั่วไหล การบริหารจัดการเพื่อกำกับดูแล เช่น การวิ่งเต้นเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ การใช้เวลาอนุมัติ การตรวจสอบข้อมูลของกิจการที่อาจปกปิดข้อมูล ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก และมีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเยอะเกินความจำเป็น และมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับกลับมา ทั้งนี้จากการศึกษาของ Investment Climate Advisory ในประเทศรวันดา ประเทศซีเรีย พบว่ารายได้ของประเทศมากกว่าหนึ่งในสามหมดไปกับการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษี ซึ่งในความเป็นจริงนั้น จำเป็นต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลในระยะยาวมากกว่า อีกทั้งเป็นผลให้เกิดการบิดเบือนในสินทรัพย์เพื่อให้ตรงกับเงื่อนไขของมาตรการทางภาษี เพราะการลงทุนในสินทรัพย์หรือเทคโนโลยีจะมีการหักค่าเสื่อมราคา กัดกร่อนฐานภาษี³⁰

2.7.2 การลดหย่อนและการเครดิตเงินที่ใช้ในการลงทุน (Investment allowance and credits)

โดยปกติในประเทศทั่วไปแล้ว นอกจากการใช้นโยบายการยกเว้นภาษีแล้ว รัฐบาลก็ยังใช้มาตรการการลดหย่อนเงินที่ใช้ในการลงทุน รวมถึงการออกแบบในรูปแบบของการหักค่าเสื่อมด้วย ซึ่งการลดหย่อนที่ใช้ในการลงทุนจะเป็นการลดฐานเงินได้ที่จะนำมาเสียภาษี ส่วนในการเครดิตทางภาษีจะเป็นการลดอัตราภาษี ซึ่งจะลดภาระของนักลงทุน โดยจุดประสงค์ของการใช้มาตรการหักเงินที่ใช้ในการลงทุนและเครดิตจะนำมาใช้ในกิจการประเภทที่ต้องใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีขั้นสูง (Capital investment) หรือในกิจการประเภทวิจัยและพัฒนา มากกว่ากิจการประเภทการผลิต หรือที่มีการลงทุนในระยะสั้นจะนิยมใช้มาตรการยกเว้นภาษี เนื่องจากการนำเทคโนโลยีเข้ามาดำเนินการหรือเครื่องจักรนั้นมีราคาสูง มีค่าใช้จ่ายในตอนแรกมาก ซึ่งการใช้มาตรการหักเงินที่ใช้ใน

³⁰ Sebastian James, World Bank Group, *Tax and Non-Tax Incentives and Investment: Evidence and Policy Implication*, p.4-5.

การลงทุนและเครดิตนั้นดีกว่าการใช้การยกเว้นภาษีในหลายแง่มุม เช่น สามารถหักเงินได้ไม่จำกัดจำนวนปีของในบางประเทศ ต้นทุนรายรับสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวนเงินในการลงทุน ต้นทุนที่มากที่สุดสามารถคำนวณได้อย่างชัดเจน³¹

2.7.3 Tax credit account

มาตรการ Tax credit account เป็นมาตรการที่ลดฐานภาษีให้ต่ำลงเมื่อเครดิตแล้ว ให้กับกิจการที่กำหนดไว้ตามเงื่อนไขที่หน่วยงานทางภาษีกำหนด ซึ่งจะกำหนดจำนวนเงินที่จะสามารถเครดิตได้เป็นจำนวนแน่นอน ตัวอย่างเช่น ยกเว้นให้เครดิตได้ไม่เกินจำนวนเงิน 500,000 บาทของจำนวนภาษีที่ต้องจ่าย เป็นต้น³²

2.7.4 การลดอัตราภาษีนิติบุคคล (Reduced corporate income tax rate)

ทางภาครัฐบาลอาจกำหนดให้ลดอัตราภาษีนิติบุคคลให้ต่ำลงเพื่อดึงดูดนักลงทุนโดยตรงไปยังพื้นที่ต่างๆ เช่น ประเทศจีน อินโดนีเซีย ไอร์แลนด์ แต่มีไม่กี่ประเทศนักที่เลือกวิธีนี้ โดยอาจจะกำหนดให้ลดอัตราภาษีเป็นระยะเวลาช่วงหนึ่งหรือกำหนดอัตราภาษีในอัตราที่ต่ำตั้งแต่แรก เช่นในประเทศไอร์แลนด์ได้กำหนดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงร้อยละ 12.5 เท่านั้น³³

2.7.5 การยกผลขาดทุนไปหักในปีต่อไป (Loss carry forwards)

ในประเทศที่รัฐบาลนั้นเก็บอัตราภาษีนิติบุคคลต่ำมักจะใช้กลไก 2 ประการในการเพื่อให้กำไรสุทธิต่ำ ประการแรกคือ กลไกที่ให้นักลงทุนสามารถยกผลขาดทุนไปได้ในจำนวนปีที่กำหนดไว้โดยปกติจะอยู่ในช่วงระยะเวลา 3 ถึง 5 ปี ซึ่งเหมาะกับนักลงทุนในกิจการที่ในปีแรกๆขาดทุนโดยเพื่อที่จะเพิ่มผลการผลิตและขยายตัวในตลาด ประการที่สอง การหักค่าเสื่อมราคาเพื่อให้นักลงทุนลดภาระภาษีในแต่ละปี เมื่อใช้ทั้งสองประการร่วมกัน การยกผลขาดทุนไปใช้ในปีต่อไปและการหักค่าเสื่อมราคาจะเป็นปัจจัยในระบบภาษีเพื่อดึงดูดนักลงทุนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการลงทุนในทรัพย์สินซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงในช่วงแรก และกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว

³¹ United Nations New York 2018, *Design and Assessment of Tax Incentive in Developing Countries*, p.25.

³² Ibid., p.26.

³³ Revenue, Irish Tax and Customs, *Notes for Guidance-Taxes Consolidation Act 1997 and Finance Act 2020 edition, Part 2 Charge to Tax* [Online], 2020. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/documents/notes-for-guidance/tca/part02.pdf>

2.7.6 การลดอัตราภาษีของเงินปันผลหรือดอกเบี้ยที่จ่ายไปยังต่างประเทศ (Reduced taxes on dividends and interest paid abroad)

ปกติแล้วภาครัฐบาลจะจัดเก็บภาษีจากเงินปันผลร้อยละ 10 โดยการหักภาษี ณ ที่จ่าย การลดอัตราภาษีส่วนนี้จึงเป็นการให้สิทธิและประโยชน์ให้กับนักลงทุนเพิ่มเติม แต่ในอีกทางหนึ่งแล้ว การลดอัตราภาษีจากเงินปันผล จะทำให้มีการส่งเงินไปต่างประเทศหมดและการเข้ามาลงทุนซ้ำในประเทศน้อยลง

2.7.7 การให้สิทธิประโยชน์ส่วนต่างราคาของมูลค่าทรัพย์สินในระยะยาว (Preferential treatment of long-term capital gains)

ประเทศต่างๆ จะให้สิทธิประโยชน์กับบริษัทที่ถือสินทรัพย์เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจจะกำหนดไว้ตั้งแต่ 6 เดือนถึง 1 ปี ซึ่งมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากการถือสินทรัพย์ในระยะยาวกว่าที่กำหนดไว้จะให้เสียภาษีเพียงครั้งเดียว เพื่อส่งเสริมให้นักลงทุนเก็บรักษาสินทรัพย์ในระยะยาวมากขึ้น

2.7.8 ลดกำแพงภาษีหรืออัตราภาษีเป็นร้อยละศูนย์ (Zero or reduced tariffs)

ปกติภาครัฐจะให้สิทธิประโยชน์อยู่ 2 ประเภทในการกำหนดกำแพงภาษี ประเภทแรกจะลดหรือไม่ให้มีกำแพงภาษีในการนำเข้าเครื่องมือหรือชิ้นส่วนที่นำมาใช้ในกิจการที่กำหนดไว้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ประเภทที่สองคือ เพิ่มกำแพงภาษีของผลิตภัณฑ์สุดท้ายของนักลงทุนเพื่อป้องกันตลาดภายในประเทศจากการแข่งขันนำเข้าสินค้า อย่างไรก็ตาม ผลของการป้องกันกำแพงภาษีนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพเพราะใช้ต้นทุนสูงและเป็นการกีดกร่อนโครงสร้างอุตสาหกรรม

2.7.9 การลดอัตราพื้นฐานด้านการจ้างงาน

ในหลายประเทศที่รัฐบาลจัดให้มีประกันสังคมบางครั้งอาจเป็นภาระต่อนักลงทุน โดยเฉพาะกิจการที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ เพื่อเป็นการส่งเสริมนักลงทุนในประเภทกิจการที่กำหนดหรือเขตพื้นที่ได้ รัฐบาลจะลดค่าใช้จ่ายประกันสังคม หรือจัดให้มีการเครดิตภาษี หรืออนุญาตให้หักตามจำนวนลูกจ้างทั้งหมดก็ได้³⁴

และจากเขตพื้นที่ในแถบประเทศต่างๆทั่วโลกได้นำสิทธิและประโยชน์ทางภาษีในประเภทต่างๆไปใช้ คิดเป็นร้อยละกล่าวคือ ประเทศในแถบตะวันออกของเอเชีย และแปซิฟิกได้นำการยกเว้นภาษี (Tax holiday) และการลดอัตราภาษี (Reduced Tax rate) ไปใช้มากที่สุดถึงร้อยละ 92 และรองลงมาคือการใช้ประโยชน์ทางภาษีด้านการค้นคว้าและพัฒนาและในเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษของประเทศ ส่วนประเทศในแถบยุโรปการใช้มาตรการ Tax Holiday เพียงร้อยละ 75 และประเทศ

³⁴ United Nation Conference on trade and development Geneva, [Tax incentives and Foreign Direct Investment](#), p.20-22.

สมาชิก OECD เพียงร้อยละ 21 เท่านั้น³⁵ และทั้งนี้ OECD ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของมาตรการทางภาษีในรูปแบบต่างได้ดังนี้³⁶

ตารางที่ 2.3 ข้อดีและข้อเสียของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีประเภทต่างๆ

ประเภทของสิทธิประโยชน์	ข้อดี	ข้อเสีย
การยกเว้นภาษี (Tax holidays)	<ul style="list-style-type: none"> - ลดความรับผิดชอบทางภาษี - ลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อชำระภาษี (Compliance cost) - ง่ายในการจัดการบริหาร 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้เกิดการเสียเปรียบระหว่างกิจการใหม่และกิจการที่เปิดมาก่อนแล้ว - ไม่ยอมรับการลดหย่อนภาษีในรูปแบบต่างๆ หลังจากเลยระยะเวลายกเว้นภาษี - สิทธิประโยชน์ขึ้นอยู่กับ การเริ่มต้นของระยะเวลายกเว้นภาษี - เกิดการวางแผนทางภาษี เช่นย้ายเงินทุนหมุนเวียนไปยังกิจการใหม่เมื่อได้รับสิทธิประโยชน์อีกครั้ง

³⁵ United Nations New York 2018, Design and Assessment of Tax Incentive in Developing Countries [Online], 2018. Available from: https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2018/02/tax-incentives_eng.pdf

³⁶ Mena-OECD Investment Programme, Tax Incentive for Investment-A Global Perspective: experiences in MENA and non-MENA Countries, p.7.

ตารางที่ 2.3 ข้อดีและข้อเสียของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีประเภทต่างๆ (ต่อ)

ประเภทของสิทธิประโยชน์	ข้อดี	ข้อเสีย
การลดอัตราภาษีสำหรับ กิจการบางประเภท	<ul style="list-style-type: none"> - ดึงดูดนักลงทุนได้ง่าย - เกิดการกระตุ้น หมุนเวียนทางเศรษฐกิจ - งานในการบริหารจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบ่งแยกกิจการประเภท อื่น เช่นหากให้เครดิต เฉพาะกิจการวิจัยและ พัฒนา (R&D tax credit) เป็นต้น - ทำให้เกิดสถานะเป็น Tax heaven - ลดการเครดิตกับภาษีที่ ต้องนำไปเครดิตใน ประเทศของตน - เพิ่มต้นทุนภายหลังทำ ให้เกิดหนีทางการเงิน
ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับบริษัทประเภทส่งออก ไปยังต่างประเทศ (Exemption of CIT for export companies)	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นประโยชน์สำหรับ กิจการในการบริหารใน ระดับสากล - สนับสนุนบริษัท ภายในประเทศไปยัง ตลาดใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - แบ่งแยกกับบริษัทที่ ไม่ได้มีการส่งออก - ต่อต้านนโยบายขององ กรค์สากล เช่น EU และ WTO
หักค่าใช้จ่ายจากการลงทุน และค่าเสื่อมราคา (Accelerated capital)	<ul style="list-style-type: none"> - ลดค่าใช้จ่ายในปีแรก สำหรับค่าใช้จ่ายที่ จำเป็น - สนับสนุนการลงทุนที่ใช้ เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ ใหม่ๆ - สนับสนุนการพัฒนา ภาคอุตสาหกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - สูญเสียรายได้ของบริษัท

ตารางที่ 2.3 ข้อดีและข้อเสียของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีประเภทต่างๆ (ต่อ)

ประเภทของสิทธิประโยชน์	ข้อดี	ข้อเสีย
การเครดิตภาษีการลงทุน (Investment tax credit)	<ul style="list-style-type: none"> - ทำให้ภาษีสุทธิลดต่ำลง - มีการเข้ามาลงทุนสูงมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการแบ่งแยกระหว่างธุรกิจที่ใหม่และธุรกิจเก่า - เกิดผลกระทบต่อกรอบครองทรัพย์สินในระยะสั้น เนื่องจากสามารถชดเชยค่าภาษีจากทุนที่ได้รับได้ในทรัพย์สินระยะยาว - เกิดการแบ่งแยกของธุรกิจที่ได้รับผลตอบแทนซ้ำเนื่องจากการยกผลขาดทุนสุทธิยกไปใช้ไม่หมด
ให้สิทธิประโยชน์ตามพื้นที่ (Location based incentives)	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เฉพาะที่ในทางด้านสังคม วัฒนธรรม อุตสาหกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - สูญเสียรายได้ทางภาษี
ลดภาษีเงินปันผลและดอกเบี้ยที่ถูกจ่ายไปต่างประเทศ (Accelerated capital (Investment) allowance)		<ul style="list-style-type: none"> - การผลักภาระภาษี - ยิ่งภาษีเงินปันผลต่ำยิ่งทำให้สิทธิประโยชน์จากการมาลงทุนอีกครั้งน้อย
ข้อตกลงทางภาษีระยะยาวให้กับประโยชน์จากทุน (Preferential treatment of long-term capital gains)	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนนักลงทุนในการรักษากองทุนในระยะยาว 	

ตารางที่ 2.3 ข้อดีและข้อเสียของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีประเภทต่างๆ (ต่อ)

ประเภทของสิทธิประโยชน์	ข้อดี	ข้อเสีย
ให้หักค่าใช้จ่ายบางประเภท (Deduction for qualifying expenses) เช่น ค่าใช้จ่ายจากการฝึกอบรม การศึกษาและค้นคว้าพัฒนา การส่งออกทางการตลาด	- เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง	
ยกเว้นภาษีทางอ้อม (Exemptions from indirect taxes) (ภาษีมูลค่าเพิ่ม กำแพงการส่งออก)	- ผู้เสียภาษีสามารถเลี่ยงการติดต่อกับองค์กรต่างชาติได้	- ได้ประโยชน์เพียงเล็กน้อยจากการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม
พื้นที่การส่งออก (Export processing zones)	- ผู้เสียภาษีสามารถเลี่ยงการติดต่อกับองค์กรต่างชาติได้	- บิดเบือนการตัดสินใจในท้องถิ่น - สินค้าตลาดภายในประเทศล่าช้าและไม่พัฒนา

แม้มาตรการการยกเว้นภาษีนั้นแม้จะมีข้อดีหลายประการและหลายประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนใหญ่นิยมใช้เป็นเครื่องมือเนื่องจากสามารถดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้ง่าย อย่างไรก็ตามหากนำมาใช้ไม่เหมาะสมกับประเภทกิจการก็อาจทำให้เกิดผลเสียหลายประการ ดังนั้นจึงต้องเปรียบเทียบกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีประเภทอื่นก่อนนำมาปรับใช้ ว่าต้องการดึงดูดนักลงทุนประเภทไหนหากต้องการดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในระยะยาว หรือในกิจการที่ใช้เงินลงทุนหรือเทคโนโลยีขั้นสูง การนำมาตราการยกเว้นภาษีอากรมาใช้ย่อมไม่เกิดประโยชน์ ทำให้ต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ให้ดีในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์เนื่องจากมีผลกระทบในระยะยาวได้

การให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีนั้นมีความสำคัญและมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและในบางกรณีกิจการประเภทต่างๆที่เข้ามาลงทุนจะขึ้นอยู่กับมาตรการทาง

ภาษีเป็นสำคัญว่ามีความเหมาะสมกับประเภทกิจการหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่ไม่ใช่สิทธิและประโยชน์ทางภาษีนี้นั้นมีความสำคัญเช่นกันและจากงานวิจัยข้างต้นพบว่า เป็นปัจจัยหลักในการพิจารณาเข้ามาลงทุนก่อนจะพิจารณาถึงมาตรการทางภาษี ด้วยเหตุนี้ World Bank จึงได้สรุปถึงผลของการตัดสินใจเข้ามาลงทุนจากการให้สิทธิและประโยชน์ต่างๆ รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญจากงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง³⁷ ดังนี้

ตารางที่ 2.4 การตัดสินใจเข้ามาลงทุนจากการให้สิทธิและประโยชน์ต่างๆ รวมถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อสรุปจากการให้สิทธิและประโยชน์ต่างๆซึ่งมีผลต่อการเข้ามาลงทุน	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ
1. ในประเทศกำลังพัฒนา การให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษียะดีงูดน้กลงทุนมากกว่าและมีผลต่อการตัดสินใจของน้กลงทุนมากกว่า	การให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนมีประสิทธิภาพมากกว่าในประเทศที่พัฒนาแล้ว
2. หากมีบรรยากาศการลงทุนที่ไม่ดี อ่อนแอ การลดอัตราภาษีให้ต่ำลงก็ไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญต่อน้กลงทุน	สิทธิประโยชน์นั้นมีผลต่อการลงทุนน้อยมากในประเทศกำลังพัฒนา
3. กิจการประเภทส่งออก หรือโดยเฉพาะกิจการที่มีการย้ายบ่อยจะมีความอ่อนไหวต่อมาตรการทางภาษีมาก	นโยบายทางด้านสิทธิประโยชน์นั้นมีประโยชน์มากในประเทศที่มีบรรยากาศการลงทุนที่ดี
4. การให้สิทธิและประโยชน์อาจทำให้เกิดการบิดเบือนโดยส่งเสริมกิจการที่ไม่มีประสิทธิภาพให้เข้ามาลงทุน	สิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมย่อมมีประสิทธิภาพต่อการลงทุน
5. การให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีชั่วคราวมีผลมากแต่เป็นเพียงระยะสั้น ไม่เป็นการถาวร	สภาพแวดล้อมทางการลงทุนที่ดีได้ผลกว่าการให้สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน และควรนำมาใช้เพียงสั้นๆ เช่นมาตรการ Tax Holiday

³⁷ Sebastian James, World Bank Group, Tax and Non-Tax Incentives and Investment: Evidence and Policy Implication, p.12.

2.8 แนวคิดในการดำเนินการและการให้สิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษี

โดยทั่วไปแล้วเป้าหมายของการให้สิทธิและประโยชน์คือต้องการเพิ่มการลงทุนในประเทศ ดังนั้นหากการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรได้นำมาปรับใช้อย่างถูกต้องแล้วจะทำให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การคำนึงถึงระบบการให้สิทธิประโยชน์ที่ดีซึ่งจะต้องมีความโปร่งใสมากขึ้น ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้สะดวกต่อการตัดสินใจของนักลงทุน เช่น กำหนดรายชื่อจังหวัด หรือรัฐที่ได้รับสิทธิประโยชน์ แทนที่จะกำหนดว่าให้ได้ประโยชน์ในพื้นที่กำลังพัฒนา หรือการกำหนดอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อให้ตรงกับประเภทกิจการย่อมดีกว่าการกำหนดแค่ว่าการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กำหนดรูปแบบมาตรฐานทางภาษีให้เหมาะสมกับประเภทกิจการที่อยู่ในความต้องการของประเทศในขณะนั้นเป็นสิ่งสำคัญ

กฎเกณฑ์ของการให้สิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีอากร โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 4 ประเภทอุตสาหกรรม คือ 1. การท่องเที่ยวและโรงแรม 2. ระบบอาหาร 3. การเกษตรกรรม 4. การผลิต ซึ่งแต่ละประเภทจะให้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน ซึ่งการที่รัฐบาลจะใช้มาตรการใดๆจะขึ้นอยู่กับกิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศ แม้แต่การให้สิทธิประโยชน์ทั่วไปอย่างการยกเว้นภาษีก็ควรจะต้องถูกพิจารณาให้สัมพันธ์กับประเภทของการลงทุนของประเทศนั้นๆ ซึ่งการยกเว้นภาษีโดยทั่วไปแล้วจะดึงดูดการลงทุนที่สามารถทำได้ในปีแรกๆของการดำเนินกิจการ เช่น ด้านการผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์จะได้ประโยชน์จากการยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลา 8 ปีในแถบอาเซียน และเมื่อหมดระยะเวลาการยกเว้นภาษีก็จะปิดกิจการ โดยตั้งบริษัทขึ้นใหม่ในประเทศเพื่อนบ้านที่ได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกัน ทั้งนี้การเริ่มใช้การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจะเริ่มใช้ได้ในตอนไหนขึ้นอยู่กับที่กำหนดไว้ เช่น ตั้งแต่ปีแรกเมื่อได้ใบอนุญาต ปีแรกของการผลิต ปีแรกที่ได้กำไร ซึ่งทำให้มีผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนอย่างมาก

ทั้งนี้ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลพบว่ามีจากปีแรกที่มีการผลิตนั้นดีกว่า เช่นในประเทศมาเลเซียที่ให้การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเริ่มต้นเมื่อกิจการนั้นมีผลิตผลถึงอัตราร้อยละ 30³⁸ แต่อย่างไรก็ตามกิจการส่วนใหญ่จะเริ่มจากการได้กำไรสะสมในปีแรก ซึ่งการให้สิทธิประโยชน์ที่ดีจึงควรพิจารณาว่าจะเริ่มต้นให้อยู่ในช่วงระยะเวลาไหน ถ้าผลขาดทุนเกิดขึ้นในระหว่างได้รับการยกเว้นภาษีอาจจะไม่สามารถยกยอดไปหักได้หลังจากระยะเวลาที่ยกเว้น ซึ่งทำให้เพิ่มภาระภาษีแก่นักลงทุน เพราะผลลัพธ์ของแต่ละกิจการที่เพิ่งเริ่มต้นในปีแรกๆนั้นรวมถึงต้นทุนจากการฝึกอบรม การโฆษณา หรือต้นทุนจากการสร้างตลาดในช่วงแรก ด้วยเหตุนี้บริษัทที่ขาดทุนสามารถยกผลขาดทุนไปหักได้ย่อมเป็นผลดีมากกว่าการยกเว้นภาษี และเกิดผลเสียเมื่อการยกเว้นภาษีสิ้นสุดลง เทียบกับการลด

³⁸ Malaysia Investment development Authority, Incentives [Online], 20 April 2021, Available from: <https://www.mida.gov.my/wp-content/uploads/2020/07/Chapter-2-Incentives-for-New-Investments.pdf>

อัตราภาษีนิติบุคคลจะส่งเสริมนักลงทุนมากกว่าในระยะยาวเพื่อรักษาเงินทุนจากชั้นส่วน อนุกรม ต่างๆและเพิ่มผลการผลิต ทำให้ไม่สามารถดึงดูดนักลงทุนที่ต้องการลงทุนต่อเนื่องได้ แม้การลด อัตราภาษีอาจทำไม่ได้ตลอด แต่มีอีกวิธีการหนึ่งของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีคือ การหัก ค่าเสื่อมราคา และการยกผลขาดทุนไปหักเมื่อมีการขาดทุนเกิดขึ้น เป็นต้น³⁹

2.9 ความหมายและแนวคิดของการลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้นมีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะในประเทศกำลัง พัฒนา เนื่องจากเมื่อมีการลงทุนเกิดขึ้น ย่อมทำให้เกิดรายได้ขึ้นในประเทศเพื่อพัฒนา และสร้างความ เจริญก้าวหน้าให้ทันต่อเศรษฐกิจโลกต่อไป อีกทั้งรวมถึงได้รับความรู้ทางด้านเทคโนโลยีจากประเทศที่ เข้ามาลงทุน เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศกำลังพัฒนา เป็นต้น

2.9.1 ความหมายของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment)

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศนั้น กล่าวคือนักลงทุนจากต่างประเทศ (Source Countries) ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศซึ่งเป็นประเทศที่รับการลงทุน (Host Countries) เพื่อสร้างรายได้หรือผลกำไรแล้วนำส่งกลับไปยังประเทศของตน ซึ่งสามารถแบ่งตามผลกระทบต่อ การค้าระหว่างประเทศได้ 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในแนวนอน (Horizontal FDI) ผู้ลงทุน จากต่างประเทศจะมาลงทุนในประเทศเพื่อต้องการแสวงหาผลประโยชน์ของประเทศที่เข้ามาลงทุน กล่าวคือเข้ามาขยายตลาด เพิ่มผู้บริโภคน หลีกเลียงมาตรการกีดกันทางการค้า แต่ทั้งนี้ต้องเสียต้นทุน คงที่ (Fixed Cost) ที่จะนำมาเป็นการตั้งฐานการผลิต ด้วยเหตุนี้ ถ้าเป็นประเทศที่มีตลาดค่อนข้าง เล็ก ถ้าผู้เข้ามาลงทุนเป็นกิจการภาคการผลิตแล้ว อาจจะไม่สามารถทำกำไรได้เนื่องจากต้นทุนการ ผลิตสูงกว่า

ประการที่สอง การลงทุนจากต่างประเทศในแนวตั้ง (Vertical FDI) การลงทุนประเภทนี้ คือการที่ผู้ลงทุนเข้ามาลงทุนโดยมีวัตถุประสงค์ตั้งฐานผลิตในประเทศที่รับการลงทุน เพื่อส่งออกใน ภายหลัง เนื่องจากประเทศผู้รับการลงทุนมีอัตราค่าจ้าง หรือต้นทุนการผลิตและค่าธรรมเนียมทางการ ค้า (Trade Costs) ที่ต่ำกว่า จึงมีการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้าและส่งออกต่อไป จึงเป็นการ กระตุ้นการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศอีกทางหนึ่ง

³⁹ Rubens Ricupero, United Nations New York and Geneva, 2000, Tax Incentives and Foreign Direct Investment [Online], 2000. Available from: https://unctad.org/en/Docs/iteipcmisc3_en.pdf

จากคำนิยามของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว การลงทุนโดยตรงระหว่างประเทศ (Foreign Direct Investment) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การลงทุนด้วยการถือหุ้นที่มีสิทธิ์ร่วมในการบริหารกิจการตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไป
2. การกู้ยืม ตราสารหนี้ และสินเชื่อการค้าที่เป็นธุรกรรมระหว่างบริษัทในเครือเดียวกัน
3. กำไรคงค้างที่นำกลับมาลงทุน

2.9.2 แนวคิดของการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) เพื่อให้เข้าใจถึงการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนและเหตุผลของการส่งเสริมการลงทุนในประเทศจากต่างประเทศ

1. ลดอัตราค่าจ้าง

ประเทศส่วนใหญ่ที่เข้ามาลงทุนในประเทศอื่นนั้น ส่วนใหญ่แล้วมาจากการที่ค่าจ้างของประเทศที่พัฒนาแล้วมีอัตราค่าจ้างสูง จึงต้องการแสวงหาประเทศที่เข้ามาลงทุนโดนเสียค่าจ้างต่ำเป็นการลดต้นทุนของบริษัท

2. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ประเทศที่เข้ามาลงทุนต้องการสร้างรายได้ให้กับกิจการและธุรกิจ เมื่อประเทศที่เข้ามาลงทุนนั้นมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจย่อมทำให้มีผู้บริโภคมากขึ้น สามารถขยายตลาดไปสู่ต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. กระตุ้นการลงทุนภายในประเทศ

การลงทุนเข้ามาในประเทศในหลายด้านย่อมทำให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น เมื่อเป็นกิจการประเภทการค้าปลีกค้าปลีกและการพัฒนา จะทำให้เกิดความรู้ พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ หรือการถ่ายทอดเทคโนโลยี ประเทศผู้รับการลงทุนสามารถนำไปลงทุนต่อได้ ส่งเสริมการจ้างงานในประเทศ เพิ่มรายได้ให้กับประเทศมากขึ้น เมื่อมีการลงทุนไม่ว่าจากในประเทศหรือนอกประเทศ โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่เข้ามาลงทุนจะอยู่ในรูปแบบของนิติบุคคล เมื่อมีรายได้เกิดขึ้นในประเทศ นอกจากทำให้ประเทศของผู้รับการลงทุนได้ประโยชน์ในหลายๆด้านแล้ว รัฐบาลก็ได้ประโยชน์ในแง่ของรายได้ที่เข้ามา โดยเฉพาะจากภาษีนิติบุคคล

2.10 การเครดิตภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน (Tax Sparing)

มาตรการ Tax Sparing เป็นมาตรการที่ให้ประโยชน์แก่นักลงทุนในประเทศที่มีข้อตกลงในอนุสัญญาภาษีซ้อนเกี่ยวกับการได้รับสิทธิและประโยชน์ในทางภาษี กล่าวคือ การไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ในประเทศที่เข้ามาลงทุนซึ่งเป็นข้อตกลงให้สามารถเครดิตภาษีระหว่างกันได้เสมือนได้เสียภาษีที่ยกเว้น และ OECD ได้ให้คำนิยามไว้ในรายงาน Tax Sparing : A reconsideration, of 1998 ไว้ว่า กรณีที่การเครดิตระหว่างประเทศ กฎเกณฑ์ของ Tax Sparing เกิดขึ้นได้โดยทั่วไปมาจากนักลงทุนที่

ได้รับการเครดิตภาษีระหว่างประเทศสำหรับภาษีที่ถูกงดเว้นภายใต้สิทธิประโยชน์ของประเทศ แหล่งเงินได้

“In the case of a credit country, tax sparing provisions basically enable the investor to obtain a foreign tax credit for the taxes that have been “spared” (i.e. not actually paid) under the incentive regime of the source country.”

จากกรณีข้างต้น โดยทั่วไป Tax Sparing จะกำหนดว่าต้องเป็นผลประโยชน์จากการลดหรือ ยกเว้นภาษีซึ่งได้รับจากประเทศแหล่งเงินได้ที่ให้นักลงทุน ตัวอย่างเช่นในประเทศไทย จะใช้ในกรณีที่ เป็นผู้มีแหล่งเงินได้อยู่ในประเทศไทยได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตราการส่งเสริมการลงทุน และมี กำหนดความตกลงตามอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศ ตามบทกฎหมายว่าด้วยการลงทุนของ ประเทศคู่สัญญา ให้ผู้ที่ได้รับการยกเว้นหรือลดสามารถเครดิตได้ โดยจำนวนเครดิตภาษีที่คำนวณได้ ตามข้อว่าด้วยการยกเว้นเก็บภาษีซ้อนๆ เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้ในประเทศไทยนั้นขยายความให้รวมถึง จำนวนภาษีเงินได้ซึ่งควรจะได้รับชำระภายใต้กฎหมายของประเทศคู่สัญญานั้น ถ้าภาษีเงินได้นั้นมิได้ รับการลดหย่อนหรือยกเว้นตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ คู่สัญญา

อย่างไรก็ตาม แม้มาตรการ Tax Sparing จะนำมาใช้ในประเทศกำลังพัฒนาเป็นส่วนใหญ่ เพื่อดึงดูดนักลงทุน แต่ในปัจจุบันมาตรการดังกล่าวก็ไม่ได้มีผลต่อการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน ด้วย เหตุผลหลายประการ เช่น

ประการแรก การลงทุนจากต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากการลงทุนผ่านบริษัทแม่หรือ บริษัทในเครือ ซึ่งประเทศถิ่นที่อยู่จะเก็บภาษีได้ต่อเมื่อมีการส่งกำไรในรูปแบบของเงินปันผล หรือ กำไรกลับมา แต่ความเป็นจริงกำไรส่วนใหญ่ของบริษัทลูกไม่ได้ถูกส่งกลับบริษัทแม่ แต่กลับถูก นำไปลงทุนใหม่ในประเทศที่ได้รับสิทธิประโยชน์ต่อไป หรือถ้าเงินส่งกลับประเทศถิ่นที่อยู่อาจจะใช้ ระยะเวลาหลายปี ซึ่งมีผลต่อการคำนวณภาษีในการเครดิตภาษี

ประการที่สอง เมื่อไม่มีมาตรการ Tax sparing ทำให้ประเทศถิ่นที่อยู่เก็บภาษีได้มากขึ้น เนื่องจากปกติแล้วเมื่อไม่ได้มีการเสียภาษีจริงในประเทศแหล่งเงินได้ ก็จะไม่ได้รับการเครดิตภาษีที่จะ ไปใช้ในรัฐถิ่นที่อยู่ได้ ทำให้รัฐถิ่นที่อยู่สามารถคำนวณภาษีในฐานเงินได้ได้มากขึ้น แต่ในความเป็นจริง แล้วประเทศถิ่นที่อยู่จะยอมให้นักลงทุนนำเงินได้และอัตราภาษีในประเทศต่างๆที่เกิดจากการดำเนิน กิจการโดยตรงมาเฉลี่ย เพื่อเสียภาษีในรัฐถิ่นที่อยู่ ทำให้สามารถนำเครดิตส่วนที่เกินในประเทศหนึ่งมา เฉลี่ยกับเงินได้ที่ถูกจัดเก็บภาษีในอัตราภาษีต่ำหรือไม่มีการจัดเก็บภาษีได้ ด้วยเหตุนี้ นักลงทุนจึงยังคง

รักษาสีทธิประโยชน์ของเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีได้ แต่ขณะเดียวกันประเทศถิ่นที่อยู่จะไม่สามารถเก็บภาษีจากเงินได้ที่ได้รับจูงใจทางภาษีจากประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด เป็นต้น⁴⁰

---

⁴⁰ Kristian Reinert Haugland Nilsen, The Concept of Tax Sparing [Online], 2013. Available from: <https://www.jus.uio.no/ior/english/research/projects/global-tax-transparency/publications/the-concept-of-tax-sparing.pdf>

บทที่ 3

มาตรการทางภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย

เมื่อมีการลงทุนในประเทศไทยเกิดขึ้นไม่ว่าในรูปแบบของนิติบุคคลไม่ว่าเป็นนิติบุคคลจากต่างประเทศหรือในประเทศไทยก็ตาม เมื่อเกิดเงินได้หรือผลประโยชน์อื่นใดซึ่งสามารถคำนวณเป็นเงินได้ในประเทศย่อมต้องเสียภาษีจากดังที่กล่าวมานั้น โดยมีการคำนวณภาษีที่แตกต่างกันตามรูปแบบของนิติบุคคลประเภทต่างๆ ตามประมวลรัษฎากร ซึ่งการคำนวณการเสียภาษีเงินได้ของนิติบุคคลในประเทศไทย มาจากฐานกำไรสุทธิ แต่ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีเงินได้ได้อย่างเป็นธรรมจึงได้มีการจัดเก็บภาษีเงินได้จากฐานภาษีได้แก่ กำไรสุทธิ ยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย เงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศ การจำหน่ายกำไรออกไปจากประเทศไทย⁴¹ เป็นต้น

ดังนั้นเมื่อมีนักลงทุนเข้ามาลงทุนในประเทศไทยแล้วจึงต้องมีการจัดเก็บภาษีจากเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย อย่างไรก็ตามหากเข้าเงื่อนไขหรืออยู่ภายใต้การส่งเสริมการลงทุนตามคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน บางครั้งอาจยกเว้นให้ไม่ต้องจัดเก็บภาษีได้

ในบทนี้ผู้วิจัยจะศึกษาถึงมาตรการทางภาษีในประเทศไทยเพื่อวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมของรูปแบบสิทธิและประโยชน์ทางภาษีว่ามีความเหมาะสมกับประเภทกิจการหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยมีการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีขึ้นอยู่กับประเภทกิจการแตกต่างกัน ผู้วิจัยจะศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ดังนี้

3.1 มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI: Board of Investment) ได้จัดให้มีการให้สิทธิและประโยชน์ทั้งในด้านภาษีอากรและด้านที่ไม่ใช่ภาษีอากรเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้กำหนดและขึ้นอยู่กับประเภทกิจการ และในการกำหนดสิทธิประโยชน์จะเป็นไปตามประเภทการลงทุนของกิจการว่ามีลักษณะแบบใด เพื่อจะกำหนดมาตรการการส่งเสริมไว้ตามประเภทกิจการนั้น โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะมาตรการการให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีอากรที่สำคัญเพื่อให้ตรงกับขอบเขตงานวิจัย

⁴¹ กรมสรรพากร, ฐานภาษีของภาษีเงินได้นิติบุคคล [ออนไลน์], 14 พฤศจิกายน 2563. แหล่งที่มา <https://www.rd.go.th/833.html>

มาตรการทางภาษีที่ให้กับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนนั้นจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยก่อนที่จะกล่าวถึงรูปแบบของมาตรการทางภาษี ผู้วิจัยจะศึกษาถึงประเภทของกิจการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้กำหนดไว้ตามหมวดหมู่ และประเภทของกิจการที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนทางภาษีอากรเพิ่มเติมหากเป็นไปได้ตามเงื่อนไขสรุปได้ดังนี้

3.1.1 กลุ่มประเภทกิจการตามกองส่งเสริมการลงทุน

เนื่องจากในปัจจุบันคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้แบ่งประเภทกิจการเป็นกองส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณา จะสามารถจำแนกได้ดังนี้

1) อุตสาหกรรมเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ และผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ (กองส่งเสริมการลงทุน 1) โดยจะแบ่งเป็น อุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรม การแพทย์อุตสาหกรรมชีวภาพ

2) อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (กองส่งเสริมการลงทุน 2) โดยจะแบ่งเป็น อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

3) อุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมสนับสนุน โดยจะแบ่งเป็นอุตสาหกรรมแร่ โลหะ และวัสดุ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และปิโตรเคมี อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมพลังงาน สาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม (กองส่งเสริมการลงทุน 3)

4) อุตสาหกรรมดิจิทัล สร้างสรรค์ และกิจการบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยจะแบ่งเป็น อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมดิจิทัล การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ อุตสาหกรรมบริการเฉพาะทาง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว (กองส่งเสริมการลงทุน 4)

5) การวิจัยและพัฒนา การพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย (กองส่งเสริมการลงทุน 1-4)⁴²

5.1) การวิจัยและพัฒนา จะเป็นประเภทกิจการตามกองส่งเสริมการลงทุน 1-4 นำมาวิจัยและพัฒนา โดยจะต้องเป็นการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องได้แก่

การวิจัยซึ่งสามารถจำแนกประเภทได้สี่ประการ กล่าวคือ ประการแรก การวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research) การวิจัยหรือค้นคว้าเพื่อความรู้ใหม่โดยอาจนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปได้

---

⁴² สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, คู่มือขอรับการส่งเสริมการลงทุน 2564 น.12 [ออนไลน์], 1 ตุลาคม 2564, แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/BOI_A_Guide_Web_Th.pdf

ประการที่สอง การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) การวิจัยที่นำความรู้พื้นฐานมาปรับใช้เพื่อพัฒนาให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่หรือกระบวนการใหม่ เช่นการคิดค้นสูตร ออกแบบกระบวนการต่างๆ

ประการที่สาม การวิจัยพัฒนาระดับนำร่อง (Pilot Development) เป็นการนำผลจากการวิจัยขั้นพื้นฐานและการวิจัยเชิงประยุกต์มาทดลอง ทดลองผลิตผลิตภัณฑ์ ทดสอบกระบวนการผลิตเพื่อใช้ในภาคอุตสาหกรรม

ประการที่สี่ การวิจัยพัฒนาเชิงสาธิต (Demonstration Development) เป็นการนำการวิจัยพัฒนาระดับนำร่องมาพัฒนาต่อ เพื่อทดสอบให้ได้ผลผลิตที่มีความน่าเชื่อถือ และสาธิตให้เห็นถึงประสิทธิภาพ ศักยภาพการผลิตในเชิงพาณิชย์ต่อไป

5.2) การพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมายซึ่งมีอยู่ 4 ประเภท ได้แก่ กิจการพัฒนา Biotechnology กิจการพัฒนา Nanotechnology กิจการพัฒนา Advanced Material Technology กิจการพัฒนา Digital technology⁴³

3.1.2 กิจการเพิ่มเติมคุณค่าของโครงการ

และหากกิจการใดจากข้อ 3.1.1 ข้างต้นได้ดำเนินกิจการที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมคุณค่าของโครงการก็จะทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น (Merit-based Incentives) ซึ่งจะกล่าวถึงสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรที่สำคัญในข้อต่อไป โดยการดำเนินกิจการที่เป็นการเพิ่มเติมคุณค่าของโครงการ ได้แก่

1) สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน เมื่อกิจการได้มีเงินค่าใช้จ่ายหรือเงินลงทุนในกิจการมีการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีขั้นสูง มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม สนับสนุนสถาบันการศึกษา การวิจัย การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ค่าธรรมเนียมในการใช้สิทธิเทคโนโลยีที่พัฒนาจากแหล่งในประเทศ พัฒนาผู้ผลิตวัตถุดิบหรือชิ้นส่วน เป็นต้น⁴⁴

2) สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค มีการดำเนินกิจการในพื้นที่ที่กำหนด โดยตั้งสถานประกอบการในพื้นที่ 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาในเขตพื้นที่ที่มีรายได้ต่ำ และนำความเจริญมาสู่ประเทศอย่างทั่วถึง ได้แก่ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครพนม น่าน บึงกาฬ บุรีรัมย์ แพร่ มหาสารคาม มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุโขทัย สุรินทร์ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ⁴⁵

⁴³ เรื่องเดียวกัน, น.126.

⁴⁴ เรื่องเดียวกัน, น.16.

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน, น.20.

3) สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม เช่นนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น

3.1.3 สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมตามพื้นที่

หากกิจการตามข้อ 3.1.1 ได้ดำเนินกิจการเพิ่มเติมในเขตพื้นที่ได้แก่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเมืองต้นแบบ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำ นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม เขตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่นอุทยานวิทยาศาสตร์ เมืองนวัตกรรมอาหาร อุทยานรังสรรค์นวัตกรรมอวกาศ

3.1.4 สิทธิและประโยชน์ตามมาตรการเฉพาะ

ต้องเป็นรูปแบบกิจการที่กำหนดไว้เป็นพิเศษ ได้แก่

- 1) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- 2) กิจการที่จดทะเบียนใน SET หรือ MAI
- 3) กิจการที่มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต

ตามมาตรการส่งเสริมการลงทุนมีทั้งมาตรการที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร และมาตรการที่ไม่เกี่ยวข้องกับทางภาษีอากร เนื่องจากผู้วิจัยศึกษาถึงสภาพปัญหาการส่งเสริมการลงทุนทางภาษีอากร จึงจะกล่าวถึงเพียงมาตรการที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากรเท่านั้น โดยสรุปได้ภายใต้ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน และจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

3.2 สิทธิและประโยชน์ทางภาษีตามมาตรการส่งเสริมการลงทุน

3.2.1 หลักเกณฑ์การแบ่งประเภทสิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการทั่วไป

โดยทั่วไปสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้มีมาตรการทางภาษีขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็น กลุ่ม A และ กลุ่ม B ตามประเภทกิจการกึ่งส่งเสริมการลงทุน 1 ถึง กึ่งส่งเสริมการลงทุน 4 โดยจะมีลักษณะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกิจการแต่ละประเภท ได้แก่

กลุ่ม A1 จะต้องเป็นกิจการอุตสาหกรรมเน้นความรู้ ออกแบบ มีการทำการวิจัยและพัฒนา (R&D) เป้าหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเนื่องจากกิจการประเภทนี้จะได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีสูงสุด เช่นกิจการผลิตชิ้นส่วนหรือเครื่องมือแพทย์ การให้บริการทางวิศวกรรม เป็นต้น

กลุ่ม A2 จะต้องเป็นกิจการโครงสร้างพัฒนาพื้นฐานของประเทศ และใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและยังไม่เคยมีการลงทุนหรือลงทุนน้อยมากในประเทศไทยเพื่อให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ในประเทศมากขึ้น จึงได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีรองลงมาจากกลุ่ม A1 เช่นในกิจการผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่ใช้กับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

กลุ่ม A3 จะต้องเป็นกิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศโดยมีฐานการผลิตอยู่เล็กน้อย เช่นในกิจการสาธารณสุขปิโตรเคมีและบริการพื้นฐาน กิจการผลิตหรือซ่อมยานพาหนะและระบบอาวุธเพื่อป้องกันประเทศ

กลุ่ม A4 จะต้องเป็นกิจการที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มแก่วัตถุดิบในประเทศ เสริม Supply Chain เช่น อุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์เคมีเพื่อการอุตสาหกรรม

กลุ่ม B1 จะต้องเป็นกิจการอุตสาหกรรมสนับสนุนที่ใช้เทคโนโลยีไม่สูง แต่ทั้งนี้ยังมีความสำคัญต่อ Value chain เช่น กิจการผลิตอาหารสัตว์ กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากสารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติที่ไม่มีการผลิตสารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติ

กลุ่ม B2 จะต้องเป็นกิจการอุตสาหกรรมสนับสนุนที่ใช้เทคโนโลยีไม่สูง แต่ทั้งนี้ยังมีความสำคัญต่อ Value chain⁴⁶ เช่น กิจการสนับสนุนการค้าและการลงทุน เป็นต้น

และหากเป็นกิจการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม 'ได้แก่' Biotechnology, Nanotechnology, Advanced Material technology และ Digital Technology จะได้รับสิทธิและประโยชน์สำหรับสิทธิประโยชน์ตามเทคโนโลยี⁴⁷ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 สิทธิและประโยชน์สำหรับสิทธิประโยชน์ตามเทคโนโลยี

กลุ่มกิจการ	ยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคล ตามมาตรา 31	ยกเว้นอากร นำเข้าเครื่องจักร ตามมาตรา 28	ยกเว้นอากรของ นำเข้าเพื่อการ วิจัยตามมาตรา 30/1	ยกเว้นอากร วัตถุดิบเพื่อการ ส่งออกตาม มาตรา 36
การพัฒนา เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	10 ปี (ไม่จำกัด วงเงิน)	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น

⁴⁶ กรมเจ้าท่า, สิทธิประโยชน์ตามประเภทกิจการ [ออนไลน์], 25 เมษายน 2564. แหล่งที่มา https://www.md.go.th/central/maritime_promotion/admin/images/upload/news/675-003.pdf

⁴⁷ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, คู่มือขอรับการส่งเสริมการลงทุน 2564, น.14.

ตารางที่ 3.2 สิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการ กลุ่ม A

กลุ่ม A	ยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคล ตามมาตรา 31	ยกเว้นอากร นำเข้าเครื่องจักร ตามมาตรา 28	ยกเว้นอากรของ นำเข้าเพื่อการ วิจัยตามมาตรา 30/1	ยกเว้นอากร วัตถุดิบเพื่อการ ส่งออกตาม มาตรา 36
A1	8 ปี (ไม่จำกัด วงเงิน)	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น
A2	8 ปี	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น
A3	5 ปี	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น
A4	3 ปี	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น

และสิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการ กลุ่ม B จะเป็นกลุ่มสิทธิและประโยชน์ที่ไม่มี
การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยโดยมุ่งเน้นกิจการที่ไม่ได้มีความสำคัญต่อประเทศ เช่น กิจการ
การผลิตที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นต้น สรุปได้ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 3.3 สิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการ กลุ่ม B

กลุ่ม B	ยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคล ตาม มาตรา 31	ยกเว้นอากร นำเข้าเครื่องจักร ตามมาตรา 28	ยกเว้นอากรของ นำเข้าเพื่อการ วิจัยตามมาตรา 30/1	ยกเว้นอากร วัตถุดิบเพื่อการ ส่งออกตาม มาตรา 36
B1	ไม่ได้รับยกเว้น	ได้รับการยกเว้น	ไม่ได้รับยกเว้น	ได้รับการยกเว้น
B2	ไม่ได้รับยกเว้น	ไม่ได้รับยกเว้น	ไม่ได้รับยกเว้น	ได้รับการยกเว้น

3.2.2 การให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรเพิ่มเติม

3.2.2.1 สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน

นอกจากจะได้รับสิทธิและประโยชน์ตามขั้นพื้นฐานตามประเภทกิจการในข้อ 3.2.1
แล้ว ถ้ากิจการใดได้ดำเนินการที่เป็นการเพิ่มเติมคุณค่าของโครงการหรือมีประเภทเงินลงทุนและ
ค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้จะได้รับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมได้สองลักษณะคือ ได้รับวงเงินยกเว้น
ภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมขึ้น และขยายระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้
จะไม่เกินระยะเวลาทั้งหมด 13 ปี สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3.4 วงเงินยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมตามประเภทเงินลงทุนและค่าใช้จ่าย

ประเภทเงินลงทุนหรือค่าใช้จ่าย	วงเงินยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (ร้อยละของเงินลงทุนหรือค่าใช้จ่ายที่ เกิดขึ้นจริง)
1. การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ทั้งที่ ดำเนินการเอง หรือว่าจ้างผู้อื่นในประเทศ หรือร่วม วิจัยกับองค์กรในต่างประเทศ	300
2. ค่าธรรมเนียมการใช้สิทธิเทคโนโลยีที่พัฒนาจาก ต่างประเทศ	200
3. การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีขั้นสูง	200
4. การพัฒนาผู้ผลิตวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนในประเทศ (Local Supplier) ที่มีผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นไม่น้อย กว่าร้อยละ 51 ในการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีขั้นสูง และการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค	200
5. การออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ทั้งที่ ดำเนินการเอง หรือว่าจ้างผู้อื่นในประเทศ	200
6. การสนับสนุนกองทุนพัฒนาเทคโนโลยี และ บุคคลากรสถาบันการศึกษา ศูนย์ฝึกอบรมเฉพาะทาง สถาบันวิจัย สถาบันทางด้านวิทยาศาสตร์ เป็นต้น	100 ⁴⁸

โดยจะมีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของเงินลงทุนหรือค่าใช้จ่ายต่อยอดขายรวมใน 3 ปี
แรก ซึ่งจะทำให้ระยะเวลาขยายการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลขึ้นอยู่กับจำนวนเกณฑ์ขั้นต่ำ สรุปได้
ดังตารางข้างล่างนี้

⁴⁸ เรื่องเดียวกัน, น.16.

ตารางที่ 3.5 ขยายระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมตามเกณฑ์ขั้นต่ำ

ระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติม (ปี)	เกณฑ์ขั้นต่ำของเงินลงทุนหรือค่าใช้จ่ายต่อยอดขายรวมใน 3 ปีแรก
1	ร้อยละ 1 หรือไม่น้อยกว่า 200 ล้านบาท (แล้วแต่มูลค่าใดต่ำกว่า)
2	ร้อยละ 2 หรือไม่น้อยกว่า 400 ล้านบาท (แล้วแต่มูลค่าใดต่ำกว่า)
3	ร้อยละ 3 หรือไม่น้อยกว่า 600 ล้านบาทแล้วแต่มูลค่าใดต่ำกว่า
4	ร้อยละ 3 หรือไม่น้อยกว่า 800 ล้านบาทแล้วแต่มูลค่าใดต่ำกว่า (มาจากการวิจัยและพัฒนาเพียงอย่างเดียว)
5	ร้อยละ 3 หรือไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาทแล้วแต่มูลค่าใดต่ำกว่า (มาจากการวิจัยและพัฒนาเพียงอย่างเดียว) ⁴⁹

3.2.2.2 สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

หากประกอบกิจการในพื้นที่กำหนดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำกว่าพื้นที่ 20 จังหวัด จะได้รับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมสรุปได้ตามตารางข้างล่าง⁵⁰ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน, น.16

⁵⁰ ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2557, เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน, 2557. แหล่งที่มา https://www.boi.go.th/upload/content/2_2557_64939.pdf

ตารางที่ 3.6 สิทธิและประโยชน์เพิ่มเพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

สิทธิประโยชน์ ตามประเภท กิจการ	ขยายระยะเวลา ยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคล (ปี)	ลดหย่อนภาษี เงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 50 เป็น ระยะเวลา 5 ปี	หักค่าใช้จ่าย (ค่าขนส่ง ไฟฟ้า ประปาได้ 2 เท่า และหักค่าติดตั้ง หรือก่อสร้างสิ่ง อำนวยความสะดวก สะดวกได้ร้อยละ 25 ของเงิน ลงทุน)	รวมระยะเวลา ยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคล (ปี)
A1	-ไม่มี-	มี	มี	8 (ไม่กำหนด วงเงิน)
A2	-ไม่มี-	มี	มี	
A3	3	-ไม่มี-	มี	8 (เพิ่มจากเดิม 5)
A4	3	-ไม่มี-	มี	6 (เพิ่มจากเดิม 3)
B1	3	-ไม่มี-	มี	3
B2	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-	-ไม่มี-

3.2.2.3 สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม

ได้ประกอบกิจการในพื้นที่อุตสาหกรรมตามที่กำหนดไว้จะได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรเพิ่มเติมสรุปได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3.7 สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม

สิทธิประโยชน์ตามประเภท กิจการ	ขยายระยะเวลายกเว้นภาษี เงินได้นิติบุคคล (ปี)	รวมระยะเวลายกเว้นภาษีเงิน ได้ทั้งหมด
A1	-ไม่มี-	8 (ไม่กำหนดวงเงิน)
A2	-ไม่มี-	8
A3	1	6 (เพิ่มจากเดิม 5)
A4	1	4 (เพิ่มจากเดิม 3)
B1	-ไม่มี-	-ไม่มี-
B2	-ไม่มี-	-ไม่มี-

3.2.2.4 สิทธิและประโยชน์พื้นฐานสำหรับกิจการ SMEs

กิจการประเภท SMEs จะได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรตามพื้นฐาน A1 ถึง B1 เท่านั้น ตามบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 2/2557 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2557 โดยจะได้รับประโยชน์เพิ่มเติมคือเพิ่มวงเงินยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็น 2 เท่าของเงินลงทุนไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน และหากได้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์เพิ่มเติมคุณค่าของโครงการก็จะได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีเพิ่มเติม⁵¹

3.2.2.5 สิทธิและประโยชน์พื้นฐานสำหรับกิจการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

กิจการที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง โดยเป็นกิจการเป้าหมายคือกิจการกลุ่ม A1 A2 และ A3 อีกทั้งกิจการในหมวด 8 และกิจการสนับสนุน ได้แก่ กิจการประเภท 5.6 กิจการออกแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ 7.11 กิจการวิจัยและพัฒนา 7.13 กิจการบริการออกแบบทางวิศวกรรม 7.14 กิจการบริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ 7.15 บริการทดสอบเทียบมาตรฐาน 7.19.1 กิจการสถานฝึกฝนวิชาชีพ จะได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรเพิ่มเติมสรุปได้ตามตาราง ดังนี้

⁵¹ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, คู่มือขอรับการส่งเสริมการลงทุน 2564, น.24.

ตารางที่ 3.8 สิทธิและประโยชน์พื้นฐานสำหรับกิจการในเขต EEC

ประเภทกิจการ	ระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้ (ปี)
กลุ่มกิจการพัฒนาเทคโนโลยีในหมวด 8 กิจการ สนับสนุน	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 10 ปี
กิจการ A1, A2	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี
กิจการ A3	ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 5 ปี

ทั้งนี้หากมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เฉพาะ จะได้รับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมโดยขยายระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมอีกไม่เกิน 13 ปี และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลให้อีกร้อยละ 50⁵²

3.2.2.6 สิทธิและประโยชน์สำหรับกิจการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดยหากกิจการที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดสตูล 4 อำเภอในจังหวัดสงขลาจะได้รับการยกเว้นสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่สำคัญคือได้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 8 ปี ไม่จำกัดวงเงินและสิทธิประโยชน์อื่นๆ ได้แก่ ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 ระยะเวลา 5 ปี หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า ค่าประปา 2 เท่าของค่าใช้จ่ายระยะเวลา 15 ปี หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ร้อยละ 25 ของเงินลงทุน ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออก ระยะเวลา 5 ปี ลดหย่อนอากรขาเข้าร้อยละ 50 ระยะเวลา 5 ปี เป็นต้น⁵³

3.2.2.7 สิทธิและประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ)

กิจการที่เข้ามาลงทุนในจังหวัดตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด สงขลา เชียงราย หนองคาย นครพนม กาญจนบุรี นราธิวาส ซึ่งกิจการที่เข้ามาลงทุน จะได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่แตกต่างกัน⁵⁴ ดังนี้

⁵² เรื่องเดียวกัน, น.133.

⁵³ เรื่องเดียวกัน, น.138.

⁵⁴ เรื่องเดียวกัน, น.1142-143.

ตารางที่ 3.9 สิทธิและประโยชน์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ SEZ

กิจการ	ระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้ (ปี)	สิทธิและประโยชน์อื่นๆ
กิจการเป้าหมาย โดยมี 14 กลุ่ม อุตสาหกรรมและกำหนด กิจกรรมเป้าหมายที่ให้การส่งเสริมเฉพาะพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษอีก 5 ประเภท	8 ปี จำกัดวงเงินการลงทุน และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 50 อีก 5 ปี	1. ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร 2. ยกเว้นอากรขาเข้าวัตถุดิบที่ใช้ผลิตเพื่อส่งออกระยะเวลา 5 ปี 3. หักค่าขนส่ง ไฟฟ้า ประปา 2 เท่าของค่าใช้จ่าย ระยะเวลา 10 ปี 4. หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกร้อยละ 25 ของเงินลงทุน
กิจการทั่วไป	ยกเว้นเพิ่มเติมอีก 3 ปี จำกัดวงเงินการลงทุน แต่หากได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ 8 ปี อยู่แล้วจะได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 อีก 5 ปี	

3.3 สรุปมาตรการทางภาษีที่สำคัญตามสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

จากสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่ให้การส่งเสริมข้างต้นทั้งตามประเภทกิจการ และสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเมื่อดำเนินการตามที่เพิ่มเติมคุณค่าและในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ จะสามารถสรุปสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่สำคัญในประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้แก่

3.3.1 การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

โดยจะกำหนดให้ตามประเภทของกิจการว่าจะให้ยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลาเท่าไร และอาจจะขยายระยะเวลามากขึ้นหากดำเนินกิจการเพิ่มเติมตามคุณค่าของโครงการตามที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 31 โดยให้ยกเว้นระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 8 ปี⁵⁵ ทั้งนี้หากกระทำการใดที่เป็น การเพิ่มเติมคุณค่าของโครงการจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมสูงสุดไม่เกิน 13 ปี โดย ลักษณะของการเพิ่มเติมคุณค่าของโครงการจะเป็นกิจการที่มีการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา กิจการที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูงตามมาตรา 31/1⁵⁶ ซึ่งจากมาตรการดังกล่าว ยิ่งกิจการที่ใช้

⁵⁵ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 31

⁵⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 31/1 (เพิ่มโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2560)

เทคโนโลยี นวัตกรรม เงินลงทุนสูง คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะยิ่งให้ระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มมากขึ้นสูงสุดถึง 13 ปี ทั้งนี้หากเป็นกิจการในหมวด 8 การพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย ตั้งอยู่ในเขตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามที่กำหนดไว้จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มอีก 2 แทนการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล⁵⁷ ตรงข้ามกับประเภทกิจการภาคการผลิตขั้นพื้นฐาน หรือกิจการภาคการผลิตทั่วไปที่ไม่ซับซ้อนกลับได้รับการยกเว้นภาษีน้อยกว่า 8 ปี หรืออาจไม่ได้เลย

3.3.2 การนำผลขาดทุนประจำปีไปหักออกจากกำไรสุทธิเพื่อคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล หลังสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

จากมาตรา 31 วรรคสี่และมาตรา 31/1 วรรคสามเมื่อมีผลขาดทุนเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจะสามารถนำผลขาดทุนประจำปียกยอดไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นหลังจากสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ไม่เกิน 5 ปี นับตั้งแต่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว (หลังระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล) โดยทั้งนี้เลือกได้ว่าจะหักในปีเดียวหรือหลายปีก็ได้⁵⁸ กล่าวคือหากมีผลขาดทุนเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจะสามารถนำผลขาดทุนสะสมยกไปหักได้จากกำไรได้ไม่เกิน 5 ปี เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้ว

3.3.3 ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50

โดยแบ่งประเภทกิจการที่จะได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็น 2 ประเภท กล่าวคือ ประเภทแรก กิจการใดที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกิน 8 ปี หรือตามระยะเวลาที่กำหนด หลังจากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว จะได้ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 ไม่เกินระยะเวลา 5 ปีตามมาตรา 35 (1) และหากกิจการใดได้รับสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติม โดยได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเกินกว่า 8 ปี จะไม่ได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา นี้ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ป.7/2562 เรื่อง การได้รับสิทธิและประโยชน์ในการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล จึงแล้วแต่ประเภทกิจการว่าจะได้รับการยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลาเท่าใดก่อน หากไม่เกิน 8 ปี เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าวแล้วและได้กลับมาเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจะเสียเพียงร้อยละ 50 ของอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องเสียคือ ร้อยละ 10

ประการที่สอง หากเป็นกิจการที่ไม่ได้รับสิทธิและประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเลยจะได้รับการลดหย่อนอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 ไม่เกินระยะเวลา 10 ปี ตามมาตรา 31 หรือ

⁵⁷ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 35 (1)

⁵⁸ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 31 วรรคสี่และ มาตรา 31/1

มาตรา 31/1 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอาจพิจารณาให้ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นรายกรณีไปได้⁵⁹

3.3.4 การยกเว้นหรือหักค่าลดหย่อนอากรต่างๆที่เกี่ยวข้อง

(1) **หักค่าลดหย่อนอากรขาเข้าเครื่องจักร** ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร แต่จะต้องไม่ใช่เครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบ และสามารถจัดหาได้ภายในประเทศ และอาจพิจารณาให้มีการหักค่าลดหย่อนเครื่องจักรเป็นเพียงบางส่วนได้หากเห็นสมควร ตามมาตรา 28⁶⁰ และมาตรา 29⁶¹ ได้

(2) **หักค่าลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น** กิจการจะได้รับการหักค่าลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบที่กำหนดไว้ได้ไม่เกินร้อยละ 90 ของอัตราปกติ และจะต้องเป็นวัตถุดิบที่ไม่มีในประเทศ และสามารถจัดหาได้ในประเทศ ตามมาตรา 30⁶²

(3) **ยกเว้นอากรขาเข้าเพื่อใช้ในการกิจการวิจัยและพัฒนา** กิจการใดนำเข้าของเพื่อมาใช้ในการวิจัยและพัฒนา จะได้รับยกเว้นอากรขาเข้า ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในประเทศมากขึ้น ตามมาตรา 31/1⁶³

(4) **หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และประปา** กิจการใดที่ได้รับการส่งเสริมมีค่าใช้จ่ายจากค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า ค่าประปาเพื่อดำเนินการจะหักได้สองเท่าจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ตามมาตรา 35 (2)⁶⁴

(5) **หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก** กิจการที่ได้รับการส่งเสริมมีค่าใช้จ่ายจากการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วภายในระยะเวลา 10 ปีนับแต่วันที่มีรายได้จากการลงทุน แยกต่างหากจากการหักค่าเสื่อมตามประมวลรัษฎากรตามปกติ ตามมาตรา 35 (3)⁶⁵

⁵⁹ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 32

⁶⁰ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 28

“ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติแต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้”

⁶¹ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 29

“เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้การส่งเสริมแก่กิจการใดหรือแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดไม่สมควรให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 28 คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้นหรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้น และรายต่อ ๆ ไปโดยให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพียงกึ่งหนึ่ง หรือจะไม่ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเลยก็ได้”

⁶² พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 30

⁶³ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 28

⁶⁴ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 35 (2)

⁶⁵ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 35 (3)

(6) **ยกเว้นอากรขาเข้า-ขาออก** กิจการใดนำเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นเพื่อนำมาประกอบผลิตภัณฑ์ที่จะนำมาใช้ในการส่งออกเท่านั้น หรือของที่นำเข้ามาเพื่อจะส่งกลับออกไป จะได้รับยกเว้นอากรขาเข้า และยกเว้นอากรขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จแล้วจากกระบวนการในประเทศ ตามมาตรา 36⁶⁶

(7) **การหักค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุน** เป็นมาตรการที่คล้ายคลึงกับต่างประเทศ โดยกิจการจะสามารถหักเงินที่ใช้ในการลงทุน (Investment Tax Allowance) ได้จากกำไรสุทธิไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินลงทุนเมื่อไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้วซึ่งจะเลือกหักจากกำไรสุทธิในปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้ ภายใน 10 ปีนับตั้งแต่มีรายได้จากการประกอบกิจการ และแยกต่างหากจากการหักค่าเสื่อมตามประมวลรัษฎากร ตามมาตรา 31/2⁶⁷ อย่างไรก็ตาม จะสามารถหักค่าใช้จ่ายจากการลงทุนได้จะต้องไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งก็จะเป็นกิจการภาคการผลิตขั้นต้นหรือกิจการที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่จะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และอาจจะได้รับมาตรการดังกล่าวแทน

จากมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยหากกิจการใดที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีความซับซ้อน หรือกิจการวิจัยและพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะมุ่งเน้นการให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นมาตรการหลัก และมาตรการอื่นๆเป็นเหมือนเพียงมาตรการเสริมและมาตรการเพิ่มเติมมากกว่าการออกแบบมาตรการให้เหมาะสมกับกิจการที่เข้ามาลงทุน

3.4 สถิติการลงทุนของต่างชาติได้รับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

จากมาตรการทางภาษีข้างต้นของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและกรมสรรพากรที่สนับสนุนกิจการต่างๆให้เข้ามาลงทุน ดังนี้ เพื่อศึกษาถึงปัญหาของมาตรการดังกล่าวว่าสามารถดึงดูดกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เงินลงทุนสูง ได้มากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงสถิติของต่างชาติที่เข้ามาลงทุนภายใต้มาตรการส่งเสริมการลงทุน เป็นระยะเวลา 6 ปีย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2563 ตามรายงานสรุปภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ โดยสรุปได้ดังนี้

3.4.1 สถิติจำนวนกิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยภายใต้การส่งเสริมการลงทุน

เนื่องจากตามสถิติการลงทุนจะมีทั้งในส่วนของสถิติต่างชาติที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน และสถิติของโครงการต่างชาติที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาเฉพาะสถิติของต่างชาติ

⁶⁶ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 36

⁶⁷ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 มาตรา 31/2

ที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนในกิจการประเภทต่างๆ เพื่อแสดงให้ถึงจำนวนร้อยละ ของต่างชาติที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

1) ปี พ.ศ. 2563 กิจการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอยู่ที่ร้อยละ 53 จำนวนทั้งสิ้น 907 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะมี 2 หมวดหลัก คือหมวดบริการและสาธารณูปโภค เป็นร้อยละ 27 เช่น ผลิตเม็ดพลาสติกรีไซเคิล กิจการนิคม รองลงมาคือ หมวดผลิตภัณฑ์ โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง โดยจำแนกสาขาการลงทุน ร้อยละ 25 เช่น ผลิตรถยนต์ไฟฟ้า แบบแบตเตอรี่ ผลิตชิ้นส่วนโลหะ เป็นต้น

ประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุนในกิจการประเภทต่างๆคิดเป็นร้อยละ ได้แก่ บริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 27 เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ ร้อยละ 8 เครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 25 ผลิตภัณฑ์โลหะ/เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 25 อุตสาหกรรมเบา ร้อยละ 8 แร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน ร้อยละ 4 เกษตรและผลิตผลจากการเกษตร ร้อยละ 6 การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมร้อยละ 0 เนื่องจากมีโครงการเดียวที่ยื่นขอเข้ามา

การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 12 อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 54 ของกิจการ ต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริม โดยจะมี 2 อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนมากได้แก่ อุตสาหกรรม เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม ร้อยละ 27 และอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและ เคมีภัณฑ์ ร้อยละ 21 โดยจำนวนโครงการของต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนตาม อุตสาหกรรมเป้าหมายทั้ง 12 อุตสาหกรรมแบ่งดังนี้ ดิจิทัล 105 โครงการ การแพทย์ 32 โครงการ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 61 โครงการ ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ 8 โครงการ อากาศยาน 3 โครงการ เทคโนโลยีชีวภาพ 6 โครงการ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 127 โครงการ ยานยนต์และชิ้นส่วน 87 โครงการ การท่องเที่ยว 5 โครงการ การเกษตรและแปรรูป อาหาร 53 โครงการ ป้องกันประเทศ 1 โครงการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา 2 โครงการ

จำนวนการยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนของกิจการนั้นส่วนใหญ่จะเป็นโครงการ ขยายร้อยละ 71 ของจำนวนโครงการทั้งหมด มีมูลค่าเงินลงทุนร้อยละ 88 ขณะที่โครงการใหม่มีเพียง ร้อยละ 29 เท่านั้น

และมูลค่าการส่งออกของโครงการส่วนใหญ่มาจากหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง โดยคิดเป็นมูลค่าการส่งออกร้อยละ 54 ของรายได้จากการส่งออกของโครงการ ต่างชาติได้รับการส่งเสริมทั้งหมด และโครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไปมี

จำนวน 267 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 29 ของโครงการต่างชาติทั้งหมดที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริม และมีมูลค่าร้อยละ 51 ของมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริม⁶⁸

2) ปี พ.ศ. 2562 กิจการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอยู่ที่ร้อยละ 61 จำนวนทั้งสิ้น 991 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะมี 2 หมวดหลัก คือหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เป็นร้อยละ 27 เช่น ผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า รองลงมาคือ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 25 เช่น กิจการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ รวมทั้งชิ้นส่วนโลหะ กิจการผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์หรือชิ้นส่วน ได้แก่ผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ กิจการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าผสมแบบเสียบปลั๊ก

ประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุนในกิจการประเภทต่างๆคิดเป็นร้อยละได้แก่ บริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 23 เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ ร้อยละ 7 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 27 ผลิตภัณฑ์โลหะ/เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 25 อุตสาหกรรมเบา ร้อยละ 7 แร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน ร้อยละ 3 เกษตรและผลิตผลจากการเกษตร ร้อยละ 8 การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมร้อยละ 0 เนื่องจากมีโครงการเดียวที่ยื่นขอเข้ามาเช่น ในปี พ.ศ. 2563

การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 12 อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 55 ของกิจการต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริม โดยจะมี 2 อุตสาหกรรมที่มูลค่าการลงทุนมากได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์โทรคมนาคม ร้อยละ 37 และอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ร้อยละ 21 โดยจำนวนโครงการของต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนตามอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้ง 12 อุตสาหกรรมแบ่งดังนี้ ดิจิทัล 134 โครงการ การแพทย์ 13 โครงการ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 60 โครงการ ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ 7 โครงการ อากาศยาน 2 โครงการ เทคโนโลยีชีวภาพ 7 โครงการ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 140 โครงการ ยานยนต์และชิ้นส่วน 101 โครงการ การท่องเที่ยว 15 โครงการ การเกษตรและแปรรูปอาหาร 71 โครงการ ป้องกันประเทศ 1 โครงการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา 0 โครงการ

จำนวนการยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนของกิจการนั้นส่วนใหญ่จะเป็นโครงการขยายร้อยละ 64 ของจำนวนโครงการทั้งหมด มีมูลค่าเงินลงทุนร้อยละ 87 ขณะที่โครงการใหม่มีเพียงร้อยละ 36 เท่านั้น

และมูลค่าการส่งออกของโครงการส่วนใหญ่มาจากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ โดยคิดเป็นมูลค่าการส่งออกร้อยละ 32 ของรายได้จากการส่งออกของโครงการต่างชาติได้รับ

⁶⁸ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย [ออนไลน์], 2564. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/2563_6082a4cb538c1.pdf

การส่งเสริมทั้งหมด และโครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน 341 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 34 ของโครงการต่างชาติทั้งหมดที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริม และมีมูลค่าร้อยละ 33 ของมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริม⁶⁹

3) ปี พ.ศ. 2561 กิจการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 1,040 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะมี 3 หมวดหลัก คือหมวดบริการและสาธารณูปโภค เป็นร้อยละ 37 เช่น กิจการผลิตพลังงานไฟฟ้า รองลงมาคือ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 23 เช่น กิจการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ รวมทั้งชิ้นส่วนโลหะ ผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ชิ้นส่วนได้แก่ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าแบบผสม ผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ และหมวดที่สามคือหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เช่น กิจการพัฒนา Enterprise Software ร้อยละ 20

ประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุนในกิจการประเภทต่างๆคิดเป็นร้อยละได้แก่ บริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 37 เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ ร้อยละ 8 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 20 ผลิตภัณฑ์โลหะ/เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 23 อุตสาหกรรมเบา ร้อยละ 3 แร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน ร้อยละ 3 เกษตรและผลิตผลจากการเกษตร ร้อยละ 6 ไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 12 อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 47 ของกิจการต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริม โดยอุตสาหกรรมที่มูลค่าการลงทุนมากที่สุดคือ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ โดยจำนวนโครงการของต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนตามอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้ง 12 อุตสาหกรรมแบ่งดังนี้ ดิจิทัล 138 โครงการ การแพทย์ 14 โครงการ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 69 โครงการ ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ 3 โครงการ อากาศยาน 2 โครงการ เทคโนโลยีชีวภาพ 35 โครงการ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 78 โครงการ ยานยนต์และชิ้นส่วน 108 โครงการ การท่องเที่ยว 10 โครงการ การเกษตรและแปรรูปอาหาร 29 โครงการ ป้องกันประเทศ 0 โครงการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา 0 โครงการ

จำนวนการยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนของกิจการนั้นส่วนใหญ่จะเป็นโครงการขยายร้อยละ 65 ของจำนวนโครงการทั้งหมด ขณะที่จำนวนโครงการใหม่มีเพียงร้อยละ 35 เท่านั้น

และมูลค่าการส่งออกของโครงการส่วนใหญ่มาจากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ โดยคิดเป็นมูลค่าการส่งออกร้อยละ 35 ของรายได้จากการส่งออกของโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมทั้งหมด และโครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน 233 โครงการ

⁶⁹ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สรุปภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2562 [ออนไลน์], 2563. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/merged_5e980ba072a08.pdf

คิดเป็นร้อยละ 22.4 ของโครงการต่างชาติทั้งหมดที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริม และมีมูลค่าร้อยละ 11 ของมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริม⁷⁰

4) ปี พ.ศ. 2560 กิจกรรมที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 818 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะมี 3 หมวดหลัก คือหมวดบริการและสาธารณูปโภค เป็นร้อยละ 42.3 เช่น กิจกรรมขนถ่ายสินค้า รองลงมาคือ หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 22 เช่น กิจกรรมพัฒนา Enterprise Software และหมวดที่สามคือ หมวดโลหะและเครื่องจักร ร้อยละ 17.6 เช่นกิจกรรมผลิตผลิตภัณฑ์โลหะรวมทั้งชิ้นส่วนโลหะ ชิ้นส่วนยานพาหนะ ได้แก่ผลิตภัณฑ์ล้อรถยนต์

ประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุนในกิจการประเภทต่างๆคิดเป็นร้อยละได้แก่ บริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 42.3 เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ ร้อยละ 7.6 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 15.7 ผลิตภัณฑ์โลหะ/เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 29.8 อุตสาหกรรมเบา ร้อยละ 1.9 แร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน ร้อยละ 1 เกษตรและผลิตผลจากการเกษตร ร้อยละ 6.1 ไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 12 อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 46 ของกิจการต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริม โดยอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุดคือ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน โดยจำนวนโครงการของต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนตามอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้ง 12 อุตสาหกรรมแบ่งดังนี้ ดิจิทัล 116 โครงการ การแพทย์ 15 โครงการ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 51 โครงการ ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ 13 โครงการ อากาศยาน 6 โครงการ เทคโนโลยีชีวภาพ 0 โครงการ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 68 โครงการ ยานยนต์และชิ้นส่วน 45 โครงการ การท่องเที่ยว 15 โครงการ การเกษตรและแปรรูปอาหาร 24 โครงการ ป้องกันประเทศ 0 โครงการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา 0 โครงการ

จำนวนการยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนของกิจการนั้นส่วนใหญ่จะเป็นโครงการขยายร้อยละ 54.3 ของจำนวนโครงการทั้งหมด ขณะที่จำนวนโครงการใหม่มีเพียงร้อยละ 45.7 เท่านั้น

และมูลค่าการส่งออกของโครงการส่วนใหญ่มาจากหมวดเคมีภัณฑ์และกระดาษ โดยคิดเป็นมูลค่าการส่งออกร้อยละ 44 รองลงมาเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นมูลค่าการส่งออกร้อยละ 29.6 ของรายได้จากการส่งออกของโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมทั้งหมด และโครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน 165 โครงการ คิดเป็นร้อยละ

⁷⁰ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2561 [ออนไลน์], 2562. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/FDI%20report%202561_5cbcb647a4133.pdf

19 ของโครงการต่างชาติทั้งหมดที่ยื่นขอเข้ารับการลงทุนส่งเสริม และมีมูลค่าร้อยละ 38 ของมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริม⁷¹

5) ปี พ.ศ. 2559 กิจการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 908 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะมี 3 หมวดหลัก คือหมวดบริการและสาธารณูปโภค เป็นร้อยละ 39 เช่น กิจการพลังงานไฟฟ้า รองลงมาคือ หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 28 เช่นผลิตชิ้นส่วนสำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ผลิตเครื่องปรับอากาศ ตู้เย็นและหมวดที่สามคือหมวดโลหะและเครื่องจักร เช่นผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ ผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์หรือชิ้นส่วน ร้อยละ 15.7

ประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุนในกิจการประเภทต่างๆคิดเป็นร้อยละได้แก่ บริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 39 เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ ร้อยละ 6.4 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 28.2 ผลิตภัณฑ์โลหะ/เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 15.7 อุตสาหกรรมเบา ร้อยละ 3.1 แร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน ร้อยละ 1.7 เกษตรและผลิตผลจากการเกษตร ร้อยละ 5.9 ไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย 12 อุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 46 ของกิจการต่างชาติที่ขอเข้ารับการลงทุนส่งเสริม โดยอุตสาหกรรมที่มูลค่าการลงทุนมากที่สุดคือ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน โดยจำนวนโครงการของต่างชาติที่ขอเข้ารับการลงทุนส่งเสริมการลงทุนตามอุตสาหกรรมเป้าหมายทั้ง 12 อุตสาหกรรมแบ่งดังนี้ ดิจิทัล 180 โครงการ การแพทย์ 13 โครงการ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 48 โครงการ ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์ 10 โครงการ อากาศยาน 5 โครงการ เทคโนโลยีชีวภาพ 0 โครงการ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 81 โครงการ ยานยนต์และชิ้นส่วน 47 โครงการ การท่องเที่ยว 11 โครงการ การเกษตรและแปรรูปอาหาร 55 โครงการ ป้องกันประเทศ 0 โครงการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา 0 โครงการ

จำนวนการยื่นขอเข้ารับการลงทุนส่งเสริมการลงทุนของกิจการนั้นจะเป็นโครงการใหม่ ร้อยละ 64 ของจำนวนโครงการทั้งหมด ขณะที่จำนวนโครงการขยายมีเพียงร้อยละ 36 เท่านั้น

และมูลค่าการส่งออกของโครงการส่วนใหญ่มาจากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นมูลค่าการส่งออกร้อยละ 61 ของรายได้จากการส่งออกของโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมทั้งหมด และโครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน

⁷¹ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2560 [ออนไลน์], 14 กรกฎาคม 2564, แหล่งที่มา https://www.boi.go.th/upload/content/Foreign%20Investment%20Report%202017_5b7a3c1d2a86a.pdf

255 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 28 ของโครงการต่างชาติทั้งหมดที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริม และมีมูลค่าร้อยละ 59 ของมูลค่าเงินลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริม⁷²

6) ปี พ.ศ. 2558 กิจการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศมีจำนวนทั้งสิ้น 559 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะมี 3 หมวดหลัก คือหมวดบริการและสาธารณูปโภค เป็นร้อยละ 43.3 เช่นกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ พลังงานหมุนเวียน รองลงมาคือหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 25.6 และหมวดที่สามคือ หมวดโลหะและเครื่องจักร ร้อยละ 15.9 เช่น ผลิตล้อรถยนต์

ประเภทอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุนในกิจการประเภทต่างๆคิดเป็นร้อยละได้แก่ บริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 43 เคมีภัณฑ์ พลาสติก และกระดาษ ร้อยละ 4 เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 25 ผลิตภัณฑ์โลหะ/เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 16 อุตสาหกรรมเบา ร้อยละ 5 แร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน ร้อยละ 2 เกษตรและผลิตผลจากการเกษตร ร้อยละ 5 ไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม

การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 57.4 ของกิจการต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริม โดยอุตสาหกรรมที่มูลค่าการลงทุนมากที่สุดได้แก่ ศูนย์กลางระหว่างประเทศ กิจการด้านเศรษฐกิจดิจิทัล กิจการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยจำนวนโครงการของต่างชาติที่ขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนตามอุตสาหกรรมเป้าหมายแบ่งได้ดังนี้ เศรษฐกิจดิจิทัล 90 โครงการ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ 1 โครงการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2 โครงการ ศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศ 113 โครงการ ส่งเสริมการท่องเที่ยว 3 โครงการ ส่งเสริมพลังงานทดแทนและประหยัดพลังงาน 26 โครงการ ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 65 โครงการ สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร 17 โครงการ อื่นๆ 2 โครงการ

และมูลค่าการส่งออกของโครงการส่วนใหญ่มาจากเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และโครงการต่างชาติที่ผลิตเพื่อการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไปมีจำนวน 122 โครงการคิดเป็นร้อยละ 21.8 ของโครงการต่างชาติทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริม⁷³

⁷² กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2559 [ออนไลน์], 2560. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/Foreign%20Investment%20Report%202016_5b7546ef67242.pdf

⁷³ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สรุปภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2558 [ออนไลน์], 2559. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/Foreign%20Investment%20Report%202015_5b75473769801.pdf

ผู้วิจัยจึงได้จัดทำตารางสรุปเพื่อแสดงให้เห็นถึงสถิติของต่างชาติที่เข้ามาขอรับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยในกิจการประเภทต่างๆ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558 ถึง ปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 3.10 สรุปสถิติของต่างชาติที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

ปี (พ.ศ.)	2563	2562	2561	2560	2559	2558
1. จำนวนกิจการที่ขอเข้ารับการลงทุน (ร้อยละ)	53 (ส่วนใหญ่เป็นหมวดบริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 27 และหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 25)	61 (ส่วนใหญ่เป็นหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 27 และหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 25)	64 (ส่วนใหญ่เป็นหมวดบริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 37 และหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 23)	56 (ส่วนใหญ่เป็นหมวดบริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 42 และหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง ร้อยละ 22)	59 (ส่วนใหญ่เป็นหมวดบริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 39)	53.8 (ส่วนใหญ่เป็นหมวดบริการและสาธารณูปโภค ร้อยละ 43.3)
2. จำนวนกิจการที่ขอเข้ารับการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย	54 (ส่วนใหญ่เป็นกิจการอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 26 และอุตสาหกรรมดิจิทัล ร้อยละ 21)	55 (ส่วนใหญ่เป็นกิจการอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 25 และอุตสาหกรรมดิจิทัล ร้อยละ 24)	47 (ส่วนใหญ่เป็นกิจการอุตสาหกรรมดิจิทัล ร้อยละ 28)	46 (ส่วนใหญ่เป็นกิจการอุตสาหกรรมดิจิทัล ร้อยละ 31)	51 (ส่วนใหญ่เป็นกิจการอุตสาหกรรมดิจิทัล ร้อยละ 39)	57.4 (ส่วนใหญ่เป็นกิจการศูนย์กลางระหว่างประเทศ)
3. จำนวนกิจการที่ยื่นขอเข้ามาลงทุนใหม่เทียบกับกิจการขยาย	กิจการที่ยื่นขอเข้ามาใหม่มีเพียงร้อยละ 21 นอกนั้นเป็นโครงการที่ขยายถึง ร้อยละ 79	กิจการที่ยื่นขอเข้ามาใหม่มีเพียงร้อยละ 36 นอกนั้นเป็นโครงการที่ขยายถึง ร้อยละ 64	กิจการที่ยื่นขอเข้ามาใหม่มีเพียงร้อยละ 35 นอกนั้นเป็นโครงการที่ขยายถึง ร้อยละ 65	กิจการที่ยื่นขอเข้ามาใหม่มีเพียงร้อยละ 46 นอกนั้นเป็นโครงการที่ขยายถึง ร้อยละ 54	กิจการที่ยื่นขอเข้ามาใหม่มีร้อยละ 64 นอกนั้นเป็นโครงการที่ขอขยายร้อยละ 36	

และจากการศึกษาพบว่าในกิจการประเภทการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา เงินลงทุนสูงนั้นมีต่างชาติยื่นขอเข้ารับการลงทุนน้อยมากในแต่ละปี กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2561 มีโครงการที่ยื่นขอเข้ารับการลงทุนเพียง 1 โครงการ พ.ศ. 2560 มีเพียง 2 โครงการ ในขณะที่ พ.ศ. 2559 พ.ศ. 2558 ไม่มีโครงการยื่นขอเข้ารับการลงทุนเลย และมีเพียงกิจการหลักๆ อยู่สามหมวดเท่านั้นที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดตลอด 6 ปีที่ผ่านมา

3.4.2 สถิติของกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนสูงและเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่เข้ามาลงทุน (มูลค่าการลงทุนตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป) ภายใต้การลงทุนส่งเสริมการลงทุน

จากสถิติจำนวนกิจการที่ยื่นขอเข้ารับการลงทุนในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2563 พบว่าสามอันดับแรกของกิจการที่เข้ามาลงทุนมีเพียงสามหมวดได้แก่ หมวดบริการและสาธารณูปโภค หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่งนั้น ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยไม่ได้มีกิจการใหม่ๆ หรือกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง และมูลค่าสูงในหมวดอื่นๆ เข้ามาลงทุน ทำให้ประเทศไทยไม่มีการพัฒนาทางเทคโนโลยีหรือในอุตสาหกรรมรูปแบบใหม่และดึงดูดการลงทุนในประเทศอื่น ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจถึงสภาพปัญหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงสถิติของกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนสูงในโครงการขนาดใหญ่ที่เข้ามาลงทุน รวมถึงประเทศที่เข้ามาลงทุนสูงสุดตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2563 เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ว่าเข้ามาลงทุนในกิจการใดมากที่สุดและมีมูลค่าการลงทุนส่วนใหญ่สูงสุดอยู่ภาคกิจการใดบ้าง ได้ดังนี้

1. ปี พ.ศ. 2563 กิจการขนาดเล็กที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาทมีจำนวน 544 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนโครงการทั้งหมด และในขณะที่โครงการต่างชาติขนาดใหญ่มากกว่า 1,000 ล้านบาท มีจำนวน 41 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 5

โดยประเทศญี่ปุ่นได้รับอนุมัติจำนวนโครงการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 23 ของจำนวนโครงการลงทุนต่างชาติทั้งหมด และเป็นแหล่งที่มาของมูลค่าเงินลงทุนในโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริม ร้อยละ 26 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการผลิตรถยนต์ ยานยนต์ต่างๆ เครื่องปรับอากาศ เป็นต้น โดยจะอยู่ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง⁷⁴

2. ปี พ.ศ. 2562 กิจการขนาดเล็กที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาทมีจำนวน 507 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 51 ของจำนวนโครงการทั้งหมด และในขณะที่โครงการต่างชาติขนาดใหญ่มากกว่า 1,000 ล้านบาท มีจำนวน 63 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 6.3

⁷⁴ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2563 [ออนไลน์], 26 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา https://www.boei.go.th/upload/content/Q4%202020_600a81a312120.pdf

โดยประเทศญี่ปุ่นได้รับอนุมัติจำนวนโครงการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 25 ของจำนวนโครงการลงทุนต่างชาติทั้งหมด และเป็นแหล่งที่มาของมูลค่าเงินลงทุนในโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริม ร้อยละ 31 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการผลิตรถยนต์ ยานยนต์ต่างๆ ยางล้อสำหรับยานพาหนะ เป็นต้น โดยจะอยู่ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง⁷⁵

3. ปี พ.ศ. 2561 กิจการขนาดเล็กที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาทมีจำนวน 624 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนโครงการทั้งหมด และในขณะที่โครงการต่างชาติขนาดใหญ่มากกว่า 1,000 ล้านบาทมีจำนวน 47 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 6.3

โดยประเทศญี่ปุ่นได้รับอนุมัติจำนวนโครงการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34 ของจำนวนโครงการลงทุนต่างชาติทั้งหมด และเป็นแหล่งที่มาของมูลค่าเงินลงทุนในโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริม ร้อยละ 37 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการผลิตรถยนต์ รถไฟฟ้า ชิ้นส่วนยานพาหนะ ยางล้อสำหรับยานพาหนะ เป็นต้น โดยจะอยู่ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง⁷⁶

4. ปี พ.ศ. 2560 กิจการขนาดเล็กที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาทมีจำนวน 478 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 58.4 ของจำนวนโครงการทั้งหมด และในขณะที่โครงการต่างชาติขนาดใหญ่มากกว่า 1,000 ล้านบาท มีจำนวน 59 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 6.3

โดยประเทศญี่ปุ่นได้รับอนุมัติจำนวนโครงการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33 ของจำนวนโครงการลงทุนต่างชาติทั้งหมด และเป็นแหล่งที่มาของมูลค่าเงินลงทุนในโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริม ร้อยละ 40 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการผลิตรถยนต์ รถไฟฟ้า กิจการผลิตพอลิเมอร์ อาหารสำเร็จรูปจากเนื้อสัตว์แช่แข็ง ชิ้นส่วนอากาศยาน เป็นต้น โดยจะอยู่ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง⁷⁷

5. ปี พ.ศ. 2559 กิจการขนาดเล็กที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาทมีจำนวน 582 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 64 ของจำนวนโครงการทั้งหมด และในขณะที่โครงการต่างชาติขนาดใหญ่มากกว่า 1,000 ล้านบาท มีจำนวน 52 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 5.7

⁷⁵ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2562 [ออนไลน์], 26 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา https://www.boi.go.th/upload/content/Q4%202562_5e3b87320a255.pdf

⁷⁶ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2561 [ออนไลน์], 26 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา https://www.boi.go.th/upload/content/Download%20File_5c611d0081156.pdf

⁷⁷ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2560 [ออนไลน์], 26 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา https://www.boi.go.th/upload/content/SummaryFDI2017_5b7a9373488fd.pdf

โดยประเทศญี่ปุ่นได้รับอนุมัติจำนวนโครงการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31 ของจำนวนโครงการลงทุนต่างชาติทั้งหมด และเป็นแหล่งที่มาของมูลค่าเงินลงทุนในโครงการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการผลิตเหล็กรูปพรรณ ยานยนต์ แผ่นพิมพ์วงจรไฟฟ้า เป็นต้น โดยจะอยู่ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง⁷⁸

6. ปี พ.ศ. 2558 ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็กที่มีมูลค่าต่ำกว่า 50 ล้านบาท มีจำนวน 559 โครงการ

โดยประเทศญี่ปุ่นได้รับอนุมัติจำนวนโครงการมากที่สุดคิดเป็น 451 โครงการจากโครงการลงทุนต่างชาติทั้งหมด โดยจะอยู่ในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง⁷⁹

จากสถิติประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยพบว่าประเทศญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนสูงสุด และมีมูลค่าการลงทุนสูงสุด อย่างไรก็ตาม กิจการที่ประเทศญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนส่วนใหญ่เป็นประเภทกิจการหมวดการผลิตยานยนต์ เครื่องยนต์ ซึ่งเป็นกิจการประเภทเดิมตลอดมาซึ่งสอดคล้องกับสถิติของจำนวนกิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าเป็นกิจการประเภทเดิมซึ่งเป็นกิจการในภาคการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีชั้นกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่ในกิจการวิจัยและพัฒนาหรือกิจการที่ใช้เทคโนโลยีซับซ้อนและขั้นสูงเข้ามาลงทุนเป็นส่วนน้อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁷⁸ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2559 [ออนไลน์], 26 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา https://www.boei.go.th/upload/content/SummaryFDI2016_5b7a954049aec.pdf

⁷⁹ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2558 [ออนไลน์], 26 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา https://www.boei.go.th/upload/content/SummaryFDI2015_5b7b8b54dd8f5.pdf

บทที่ 4

วิเคราะห์สภาพปัญหาของการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษี ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย

ประเทศไทยในปัจจุบันนั้นเป็นประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งได้พัฒนามาจากภาคเกษตรกรรม จนเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเป็นภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ โดยเป็นประเทศที่มีการลงทุนโดยตรงจากหลายประเทศมากขึ้นและเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออกที่สำคัญ ซึ่งช่วยให้เกิดการจ้างงาน การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเข้ามาสู่ประเทศไทย และเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้จึงได้มีการส่งเสริมและการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยได้มีการออกแบบนโยบายต่างๆ ทั้งด้านภาษีและที่ไม่ใช่ด้านภาษี โดยผู้วิจัยได้มุ่งเน้นไปที่การให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุน และเป็นปัจจัยที่รัฐบาลนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็วและง่ายกว่าการจัดการปรับปรุงปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษีซึ่งแม้จะมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน แต่ต้องใช้เวลาและมีความซับซ้อนมากกว่า เช่น โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ กฎหมายในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

นอกจากนี้ ความต้องการของผู้บริโภคต่อสินค้านั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีความต้องการในเทคโนโลยีระดับสูง ทันสมัย และมีประสิทธิภาพเหมาะกับการใช้งานได้หลากหลายมากขึ้น เปลี่ยนผ่านไปเป็นภาคอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง วิจัยและพัฒนา ทั้งด้านยานยนต์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้า ด้านอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น รถยนต์ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ สมาร์ทโฟน เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยี 5G และการประกอบไมโครชิปขั้นสูงที่เหมาะสมต่อเทคโนโลยีเหล่านี้ เพื่อให้เข้ากับระบบดิจิทัล (Digitalization) จากที่ก่อนหน้านี้เป็นอุตสาหกรรมใช้แรงงานที่เน้นจำนวนและเทคโนโลยีอย่างง่าย⁸⁰

ทั้งนี้ อุตสาหกรรมของประเทศไทยในตอนนี้ยังไม่มีมีการเข้ามาลงทุนในกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและพัฒนาอุตสาหกรรมไปถึงขั้นดังกล่าวได้ โดยกิจการส่วนใหญ่ที่เข้ามาลงทุนเป็นจำนวนมากจากบทที่ 3 สถิติการลงทุนนั้น แม้อยู่ในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์แต่เป็นเพียงกิจการที่ใช้เทคโนโลยีระดับกลาง เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมขั้นต้นเท่านั้น เช่น การผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ผลิตรถยนต์ทั่วไป เครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องปรับอากาศ สาเหตุทั้งจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจ กฎหมาย ระบบสาธารณูปโภค การให้การส่งเสริมกิจการในอุตสาหกรรม

⁸⁰ ภัทริยา จันทรประสิทธิ์, นักวิจัย สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, อะไรคือ Industry 4.0 [ออนไลน์], 12 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: <http://www.tei.or.th/file/files/190531-article-Pathareya.pdf>

ดังกล่าวไม่เหมาะสม ความรู้ทางด้านเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาที่ยังไม่สามารถรองรับอุตสาหกรรมใหม่ได้

ดังนั้น จึงได้ศึกษาถึงนิยามของเทคโนโลยีขั้นสูงที่ได้มีขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และความต้องการของผู้บริโภคที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งในปัจจุบันเรียกว่า อุตสาหกรรม 4.0 โดยเป็นอุตสาหกรรมที่นำเทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีขั้นสูงที่มีในยุคนี้มาเชื่อมโยงในอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อผลิตสินค้าและบริการที่มีความซับซ้อนสูงขึ้น หรือเรียกว่ายุคอุตสาหกรรม 4.0 เพราะมาจากการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมตั้งแต่ยุคอดีตเข้าสู่ยุคปัจจุบันเป็นครั้งที่ 4 ซึ่งมีความสำคัญคือ เปลี่ยนจากการผลิตในรูปแบบ Mass production เป็น Mass Customization โดยในแต่ละครั้งก็จะมีมีการนำเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในตอนนั้นมาเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมต่างๆ ตามยุคสมัย ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ยุค ดังนี้

ตารางที่ 4.1 เทคโนโลยีของอุตสาหกรรมในแต่ละยุค

อุตสาหกรรม	เทคโนโลยีที่นำมาใช้
อุตสาหกรรมยุคที่ 1.0 ยุคการผลิตด้วยเครื่องจักรกลไอน้ำ	มีการเริ่มนำเครื่องจักรไอน้ำ ถ่านหิน พลังงานไอน้ำมาใช้ในอุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ⁸¹
อุตสาหกรรมยุคที่ 2.0 ยุคการคิดค้นพลังงานไฟฟ้า	มีการใช้พลังงานไฟฟ้าในอุตสาหกรรมและเพิ่มปริมาณการผลิตได้เป็นจำนวนมาก (Mass production) ต้องการแรงงานปริมาณมากขึ้น เนื่องจากขยายการผลิตได้มาก ⁸²

⁸¹ สวทช, อุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0) แนวทางของอุตสาหกรรมแห่งอนาคต [ออนไลน์], 13 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: <https://www.nstda.or.th/th/nstda-knowledge/11529-industry-4-0>

⁸² TOT, อุตสาหกรรม 4.0 คืออะไร? มีวิธีรับมืออย่างไร? [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.tot.co.th/sme-tips/SME-tips/2020/06/30/อุตสาหกรรม-4.0-คืออะไร-มีวิธีรับมืออย่างไร> [13 พฤศจิกายน 2564].

ตาราง 4.1 เทคโนโลยีของอุตสาหกรรมในแต่ละยุค (ต่อ)

อุตสาหกรรม	เทคโนโลยีที่นำมาใช้
<p>อุตสาหกรรมยุคที่ 3.0</p> <p>ยุคเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ดิจิทัล/หุ่นยนต์</p>	<p>มีการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในอุตสาหกรรม เริ่มมีการผลิตอัตโนมัติ มีเครื่องจักรควบคุม หุ่นยนต์อัตโนมัติมาใช้แทนแรงงานคนมากขึ้น เช่นโรงงานประกอบรถยนต์⁸³</p>
<p>อุตสาหกรรมยุคที่ 4.0</p> <p>The Future Revolution of Productivity and Competitiveness</p>	<p>มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมในการผลิตใน Internet of thing ทั้งการทำงานแรงงาน การผลิตสินค้าต่างๆ มีนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์มาใช้ เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตทั้งหมด⁸⁴ เป็นการใช้เทคโนโลยีควบคุมเกือบทั้งหมด เปลี่ยนจากที่ก่อนหน้านี้เป็น Manufacturing เป็น Single factory เป็น Innovation และจนเปลี่ยนเป็น Total innovation คือ คือนวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์ ควบคุม ดูแลการทำงาน สั่งการเกือบทั้งหมด และได้สินค้าที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่ง Internet of things คือการที่นำเทคโนโลยีเชื่อมต่อระหว่างโทรศัพท์มือถือ บ้าน สิ่งของต่างฝังชิปด้วยกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตที่สามารถประมวลผลร่วมกันและสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้เกิดความรวดเร็วมากขึ้น อุปกรณ์ต่างๆมีขนาดเล็กลง มีความสามารถในการเก็บข้อมูลมากขึ้น (Mass storage)⁸⁵</p> <p>จึงเป็นการผลิตในลักษณะ Industrial automation เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารกับเครื่องจักรเพื่อให้ตรงกับความต้องการที่มีความหลากหลายมากขึ้นของผู้บริโภค</p>

⁸³ สวทช, อุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0) แนวทางของอุตสาหกรรมแห่งอนาคต.

⁸⁴ TOT, SME-tips, อุตสาหกรรม 4.0 คืออะไร? มีวิธีรับมืออย่างไร.

⁸⁵ Thailand Productivity Institute, 2015, Productivity Conference 2015, พัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามแนวทางการจัดการอนาคต [ออนไลน์], 13 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.ftpi.or.th/download/member-file/productivity_world/pw119/P-world-issue119-Nov-Dec-15-Future.pdf

จากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในอุตสาหกรรมยุคต่างๆจนถึงปัจจุบันที่เข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต โดยเฉพาะในเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาเครื่องจักรอย่างมีประสิทธิภาพให้สามารถผลิตสินค้าที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น อินเทอร์เน็ต/ไซเบอร์ ที่มนุษย์ไม่สามารถผลิตได้ ทำให้มีการใช้แรงงานน้อยลง อุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้จึงมีความซับซ้อนมากและยังใช้ปริมาณน้อยลงด้วย ไม่ได้มุ่งเน้นปริมาณการผลิตเหมือนเดิม เห็นได้ว่าในปัจจุบันกำลังก้าวสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 และมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่สามารถดึงดูดกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงตามอุตสาหกรรม 4.0 ได้

ด้วยเหตุนี้ จากการศึกษาถึงแนวคิด ความหมายของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีซึ่งได้มีขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศโดยการออกแบบมาตรการทางภาษี รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของมาตรการทางภาษีเมื่อได้นำมาใช้ดึงดูดกิจการให้เข้ามาลงทุนเพิ่มมากขึ้นในหลายประการ ประกอบกับการศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศไทยในการออกแบบมาตรการทางภาษีโดยมีหน่วยงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการออกแบบนโยบาย มาตรการทางภาษีให้กับกิจการประเภทต่างๆ และกิจการที่เข้ามาลงทุนภายใต้การส่งเสริมการลงทุนประเภทต่างๆมากที่สุด ประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุน การเข้ามาลงทุนของกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอุตสาหกรรม 4.0 ได้พบปัญหาจากการนำมาตรการทางภาษีมาใช้ในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นที่ประจักษ์ในต่างประเทศ และหากมีการนำมาใช้อย่างไม่เหมาะสม และมีผลต่อกิจการประเภทหนึ่งประเภทใดมากเกินไป และไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศในอนาคต ทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยี การแข่งขันกับต่างประเทศ เพิ่มความสามารถของแรงงานในประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้านได้

โดยผู้วิจัยได้ศึกษามุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาของมาตรการทางภาษีในประเทศไทยกับกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและมูลค่าการลงทุนสูงในโครงการขนาดใหญ่ และพบปัญหาดังนี้

4.1 ปัญหามาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax holiday) ไม่ได้ดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว (Long-term investment)

เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในประเทศ ประเทศไทยโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI ได้ออกมาตรการทางภาษีให้กับผู้ที่เข้ามาประกอบกิจการในประเทศ โดยลักษณะสิทธิและประโยชน์ในทางภาษีจะขึ้นอยู่กับประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหากต้องการให้กิจการประเภทไหนเข้ามาลงทุน ก็จะต้องออกแบบมาตรการทางภาษีให้เหมาะสมเพื่อดึงดูดกิจการประเภทที่ประเทศมีความต้องการให้เข้ามาลงทุน การกำหนดประเภทกิจการจึงมี

ความสำคัญอย่างมากในการจะให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีว่าการลงทุนประเภทใดที่เหมาะสมต่อสิทธิและประโยชน์ทางภาษีแบบไหน “The first question to answer when the designing a tax incentive system is what type of investment the incentive are intended to attract” เพราะหากออกแบบมาตรการทางภาษีได้มีความเหมาะสมกับประเภทกิจการ ก็จะสามารถนำมามาตรการต่างๆมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมได้อย่างถูกต้อง

มาตรการทางภาษีเพื่อการส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย มาตรการหลักๆ ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนคือ มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หรือ Tax holiday ตั้งแต่ระยะเวลา 3 ปีไปจนถึงระยะเวลา 8 ปี และอาจจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้เพิ่มเติมอีกจนถึง 13 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทกิจการ โดยผู้วิจัยพบว่าประเภทกิจการแต่ละกิจการจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแตกต่างกัน ผู้วิจัยจำแนกได้ 2 ประการ ดังนี้

ประการแรก กิจการภาคการผลิตเบื้องต้นหรือกิจการที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและมีมูลค่าการลงทุนน้อยจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสั้น เช่น กิจการภาคการผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ กิจการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ ชิ้นส่วนปรับอากาศ อุตสาหกรรมทั่วไป เช่น อุตสาหกรรมเครื่องจักร เป็นต้น จะได้รับการยกเว้นภาษีเพียง 3 ถึง 5 ปี หรือในกรณีที่เป็นการผลิตขั้นพื้นฐาน ทั่วไปก็จะได้รับสิทธิประโยชน์ในหมวด B ซึ่งคือไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

ประการที่สอง กิจการที่ใช้เทคโนโลยีสูง กิจการประเภทวิจัยและพัฒนา รวมถึงกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนสูงจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลานาน (Capital-intensive investment) เช่น ในกิจการเทคโนโลยีชีวภาพในอุตสาหกรรมการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชหรือการปรับปรุงพันธุ์พืช การทดลอง การทดสอบ การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ชีวภาพ หรือการวิจัยและพัฒนาในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม การพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย ได้แก่ กิจการพัฒนา Biotechnology, Nanotechnology, Advanced Material Technology และ Digital Technology ซึ่งเริ่มเปลี่ยนแปลงเข้าสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยียุค 4.0 เป็นต้น จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่ 10 ปีจนอาจถึงระยะเวลาสูงสุด 13 ปี

จากการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่เทคโนโลยีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สวนทางกับมาตรการทางภาษีของประเทศไทยยังคงมุ่งเน้นการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในการดึงดูดกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ในขณะที่ประเทศต่างๆ ในประเทศพัฒนาแล้วนั้นแทบไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อดึงดูดกิจการให้เข้ามาลงทุน และพยายามนำมาใช้ให้น้อยที่สุดหรือไม่นำมาใช้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นกิจการวิจัยและพัฒนา กิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว และกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนสูง เนื่องจากมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ส่งเสริมกิจการประเภทดังกล่าว ดังจะกล่าวต่อไป แต่กลับพบว่าในประเทศไทยหากเป็นกิจการ

ภาคการผลิตขั้นพื้นฐานทั่วไปได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ระยะเวลาสั้นหรือแทบไม่ได้เลย ขณะเดียวกันยังเป็นกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงหรือมีความซับซ้อน และโครงการขนาดใหญ่ รวมถึงกิจการวิจัยและพัฒนาจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนานยิ่งขึ้น ซึ่งในกิจการประเภทดังกล่าว นั้นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ คิดค้น พัฒนา จึงยังไม่มีกำไรตั้งแต่เริ่มดำเนินการ และถึงแม้มีกำไรเกิดขึ้นในปีต่อมา ก็เป็นการนำมามาตรการทางภาษีมาใช้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้มีความเหมาะสมกับมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล อีกทั้ง หากเป็นกิจการภาคการผลิตขั้นต้น กิจการภาคอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน กิจการเหล่านี้ไม่ได้มีการลงทุนมาก และไม่ต้องใช้กระบวนการผลิตหรือเทคโนโลยีที่ซับซ้อนแต่อย่างใด เพียงนำเครื่องจักรหรือชิ้นส่วนมาประกอบก็สามารถดำเนินการได้ ซึ่งใช้ระยะเวลาสั้น กิจการประเภทนี้ย่อมมีกำไรได้เร็ว ตั้งแต่ช่วงแรกที่ดำเนินการ เช่น กิจการผลิตสิ่งทอ ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ย่อมมีความเหมาะสมกว่าในการนำมามาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมาใช้กับกิจการประเภทดังกล่าวทำให้ดึงดูดกิจการประเภทดังกล่าวเข้ามา มากกว่า ประกอบกับสถิติการลงทุนของกิจการต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยจากบทที่ 3 พบว่าส่วนใหญ่กิจการที่เข้ามาลงทุนสามอันดับแรกจะเป็นกิจการในหมวดอุตสาหกรรมการผลิตขั้นต้น เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่ต้องใช้ระยะเวลานานในการดำเนินการแต่อย่างใด สอดคล้องกับสถิติของกิจการมูลค่าการลงทุนสูงในโครงการขนาดใหญ่ก็เข้ามาลงทุนเป็นจำนวนน้อย อีกทั้งเป็นกิจการในหมวดเดิมไม่ค่อยมีกิจการประเภทอื่นๆ เช่น ทางด้านให้บริการทางวิศวกรรมหรือเทคโนโลยีชีวภาพ กิจการวิจัยและพัฒนาเข้ามาลงทุนในโครงการขนาดใหญ่มากนัก

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงกิจการที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน และมีขั้นตอนการดำเนินการที่ไม่ซับซ้อน ไม่ต้องใช้เงินลงทุนสูง อีกทั้งเข้ามาลงทุนเป็นจำนวนมากในประเทศ โดยได้มีการวิเคราะห์ถึงระยะเวลาคืนทุนของแต่ละโครงการ ตัวอย่างเช่น กิจการให้บริการติดตั้งพลังงานไฟฟ้าซึ่งมีกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ ซึ่งผลตอบแทนการลงทุนในโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ การผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์บนหลังคาของโครงการ Grid Connected PV Solar Roof Top ที่มีขนาดโครงการ 5.0 กิโลวัตต์ ใช้เงินลงทุน 650,000 บาท ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ 1,387,000 กิโลวัตต์ ปริมาณไฟฟ้าที่ขาย 7,000 กิโลวัตต์ ค่าบำรุงรักษารายปี 750 บาท รายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย 76,250 บาท รายได้สะสมตลอดอายุโครงการ 1,900,000 บาทต่อ 25 ปี ซึ่งระยะเวลาคืนทุน (payback period) คือ 8-9 ปี และตัวอย่างการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนก่อสร้างโซลาร์ฟาร์มสำหรับผลิตไฟฟ้าเพื่อจำหน่าย ซึ่งจะเป็นการศึกษาถึงการก่อตั้งโครงการของบริษัทที่ดั่งขึ้นใหม่ ของบริษัทไทยโซลาร์ฟิวเจอร์จำกัดได้มีการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของโครงการจากขนาดของโครงการ 1,000 กิโลวัตต์ เงินลงทุน 120-130 ล้านบาท ขนาดพื้นที่ตั้งโครงการ 10 ไร่ ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ 1,387,000 กิโลวัตต์ ชั่วโมงต่อปี ปริมาณไฟฟ้าที่ขาย 1,387,000 กิโลวัตต์ ชั่วโมงต่อปี รายได้ก่อนการหักค่าใช้จ่าย 15-16 ล้านบาทต่อปี ค่าใช้จ่ายรายปี

อาทิ ค่าจ้างพนักงาน หรือค่าบำรุงรักษาต่างๆ 0.1-0.2 ล้านบาทต่อปี รายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย 15-16 ล้านบาทต่อปี รายได้สะสมตลอดอายุโครงการ 320 ล้านบาทต่อ 25 ปี จากระยะเวลาของโครงการที่ใช้ในการคืนทุน (payback period) จะอยู่ระหว่าง 7-10 ปี⁸⁶

ในกรณีตัวอย่างข้างต้น เป็นกิจการติดตั้งโซลาร์เซลล์หรือติดตั้งพลังงานไฟฟ้า ซึ่งมีระยะเวลาการทำงานกำหนดไว้แน่นอน ขั้นตอนการดำเนินงานไม่ซับซ้อน ไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อน และได้กำไรเร็วและสามารถคืนทุนในระยะเวลาอันสั้นจึงเป็นกิจการที่หากได้รับสิทธิและประโยชน์จากการยกเว้นภาษีนิติบุคคลในช่วงระยะเวลาหนึ่งมีความคุ้มค่า และเหมาะสม เพราะสามารถทำกำไรได้ภายในระยะเวลาที่ยกเว้นภาษี ไม่ได้เป็นโครงการที่ใช้ระยะเวลานาน หรือมีการลงทุนในระเวลานาน ดังนั้น จากมาตรการส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนดสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสูงสุด 8 ปี จึงทำให้กิจการที่มีระยะเวลากำหนดแน่นอนดังตัวอย่างข้างต้นเหมาะสมกับการใช้มาตรการ Tax holiday ด้วยเหตุนี้ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลหากนำมาใช้กับประเภทกิจการที่มีความเหมาะสมย่อมทำให้การใช้มาตรการดังกล่าวมีประสิทธิภาพมาก ดังนั้นการใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงเหมาะกับกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะสั้น มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน และไม่ได้ใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อน ซึ่งไม่ได้เหมาะสมกับกิจการทุกประเภทโดยเฉพาะในกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยเฉพาะเทคโนโลยีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งมีค่าใช้จ่ายจากต้นทุนสูงแต่อย่างไร

และจากงานวิจัยของ Muthitacharoen (2018) ได้แสดงให้เห็นว่ากิจการประเภท High Technology นั้นได้ให้ความสำคัญกับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีน้อยกว่าบริษัท Low Technology เช่น กิจการประเภทโทรคมนาคม (Telecommunication) คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และบริการพัฒนาซอฟต์แวร์ โดยคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆเช่น นโยบาย คุณภาพด้านต่างๆมากกว่า โดยให้ความสำคัญเพียงร้อยละ 24⁸⁷ เพราะต้องใช้เทคโนโลยีเครื่องมือที่ทันสมัย และมีการลงทุนสูง การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงไม่ได้ดึงดูดกิจการประเภทดังกล่าว ดังนั้นหากต้องการดึงดูดกิจการระยะยาวที่เป็น High Technology จึงควรเลือกใช้มาตรการรูปแบบทางภาษีอื่นให้ตรงกับประเภทกิจการ ตัวอย่างจากการศึกษากิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีในประเทศไทย ผู้วิจัยพบว่ากิจการประเภทโทรคมนาคมที่มีกำไรตั้งแต่เปิดกิจการแต่ไม่ได้เข้ารับการส่งเสริมการลงทุนแต่อย่างไร เช่น บริษัท อินฟอร์เมชั่น แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น เน็ทเวิร์คส จำกัด (มหาชน) จากข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ประกอบกิจการรับเหมาวางระบบ บำรุงรักษาโครงข่ายระบบสื่อสารโทรคมนาคม

⁸⁶ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน, คู่มือการพัฒนาและการลงทุนผลิตพลังงานทดแทนพลังงานแสงอาทิตย์ [ออนไลน์], 2554. แหล่งที่มา: <https://energy.go.th/2015/wp-content/uploads/2016/02/2-solar.pdf>

⁸⁷ Athiphat Muthitacharoen, *Assessing Tax Incentives for Investment: Case Study of Thailand* [Online], 2016. Available from: https://www.pier.or.th/wp-content/uploads/2016/03/workshop2016_paper3_Athiphat.pdf

ทุนจดทะเบียน 225,000,000 บาท⁸⁸ แม้จะมีกำไรตั้งแต่เริ่มดำเนินเปิดกิจการ ซึ่งหากได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี แต่ก็ไม่ได้เข้ารับการส่งเสริมการลงทุน อีกทั้งการขอเข้ารับการส่งเสริมการลงทุนอาจจะเป็นเพื่อแต่ละโครงการก็ได้ซึ่งโครงการของบริษัท อินฟอร์เมชั่น แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น เน็ทเวิร์คส์ จำกัด (มหาชน) ประกอบงานจ้างเหมา ออกแบบ จัดหาพร้อมติดตั้งอุปกรณ์โครงข่าย IP Access Network (ส่วนต่อขยาย) พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับกฟภ. มูลค่ารวมของโครงการทั้งสิ้น 172,439,595.00 บาท โดยมีระยะเวลาดำเนินงานภายใน 480 วัน⁸⁹ ก็ไม่ได้เข้ารับการส่งเสริมการลงทุนเช่นกัน

อีกทั้ง จากการสรุปของ Hassett and Hubbard (2002) ได้ข้อสรุปสำหรับผลของสิทธิและประโยชน์ทางภาษีในการส่งเสริมการลงทุน พบว่า สิทธิประโยชน์ที่ให้การลงทุนจะเน้นในด้านเครื่องมือ ด้านการเปลี่ยนประเภทของทุนที่เป็นสินทรัพย์ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้อาจจะมีประโยชน์มากกว่าสิทธิประโยชน์ จึงเห็นได้ว่าสิทธิและประโยชน์ที่ใช้ดึงดูดในการลงทุนนั้นมีผลไม่ได้ดึงดูดนักลงทุนได้ทุกประเภท เช่นประเทศไทย กิจการที่ได้ประโยชน์จากสิทธิและประโยชน์มีสัดส่วนทางการเงินน้อยกว่ากิจการที่ไม่มี และจาก FIAS ร้อยละ 81 ของการลงทุนนั้นเกิดขึ้นโดยไม่ได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษี⁹⁰ ทำให้ผู้ที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศในระยะยาวจริงๆ แล้วไม่ได้พิจารณาถึงสิทธิและประโยชน์ทางภาษีเป็นอันดับแรกแต่คำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ก่อน เช่น สภาพแวดล้อมการลงทุน ความสามารถในการดำเนินงาน ทักษะของแรงงาน ความสามารถในการเข้าถึงของตลาดในประเทศ มีความสำคัญกว่า ดังนั้น กิจการที่ต้องการมาลงทุนและดำเนินการในประเทศระยะยาวแล้วจึงคำนึงถึงปัจจัยอื่นมากกว่า ในขณะที่กิจการที่เข้ามาลงทุนโดยคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ทางภาษีเป็นสำคัญจะเข้ามาลงทุนในระยะสั้น และเมื่อสิทธิและประโยชน์ได้สิ้นสุดลงก็จะเริ่มต้นดำเนินกิจการใหม่เพื่อให้ได้สิทธิและประโยชน์อีกครั้ง ทั้งนี้ยังพบว่าในด้านเศรษฐศาสตร์ผู้ที่เข้ามาลงทุนในประเทศอยู่ก่อนแล้วจะให้ความสำคัญกับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีเปรียบเทียบกับผู้ที่เข้ามาลงทุนใหม่

4.1.1 ดึงดูดกิจการระยะสั้นและกิจการประเภทการผลิตเพื่อส่งออก (Export-oriented enterprises)

มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ได้มีความเหมาะสมกับกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนแบบ long-term investment ซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เข้ามาลงทุนในระยะยาวและมีค่าใช้จ่าย

⁸⁸ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท อินฟอร์เมชั่น แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น เน็ทเวิร์คส์ จำกัด (มหาชน) [ออนไลน์], 17 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/company/profile/7/01075600010184>

⁸⁹ Information and Communication Networks Public Company Limited, ข่าวสารและกิจกรรม โปรเจกต์ ICN [ออนไลน์], 25 สิงหาคม 2563. แหล่งที่มา: https://www.icn.co.th/page_bx.php?cid=6&cname=&cn=154

⁹⁰ Sebastian James, Tax and Non-Tax Incentive and Investment: Evidence and Policy Implications, p.14.

จากการลงทุนมากในช่วงแรกจึงจะมีกำไร โดยดึงดูดกิจการประเภทลงทุนในระยะสั้นเข้ามามากกว่า เพราะเมื่อเพิ่งเริ่มต้นดำเนินกิจการจะยังไม่สามารถทำกำไรได้ในช่วงแรกได้อยู่แล้ว การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงไม่ได้มีประโยชน์แต่อย่างใด ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมกิจการที่เข้ามาดำเนินกิจการเพียงชั่วคราวในระยะเวลาสั้นและสามารถทำกำไรได้ในช่วงแรกนับแต่ดำเนินกิจการ เช่น กิจการขนาดเล็ก กิจการที่มีการดำเนินการระยะเวลาที่กำหนดไว้แน่นอน ไม่ได้เข้ามาลงทุนระยะยาว ซึ่งจากที่กล่าวไปข้างต้นคือกิจการประเภท Footloose Industries ซึ่งสามารถทำกำไรได้เร็ว โดยคืนทุนได้เร็ว ไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กิจการที่เป็นการผลิตในอุตสาหกรรมขั้นต้นเท่านั้น และหากประกอบกิจการนั้นจนสิ้นสุดก็จะเลิกกิจการ และย้ายฐานการผลิตไปหรือประกอบกิจการใหม่โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์อีกครั้ง ดังนั้นมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่มีกำไรเป็นฐานอยู่แล้วจึงมีผลดึงดูดกิจการประเภทดังกล่าวได้มาก ตัวอย่างเช่น กิจการร่วมค้าระหว่างประเทศจีนกับเขตเศรษฐกิจพิเศษซึ่งได้รับการยกเว้นระยะเวลาทางภาษี 5 ปี และหลังจากดำเนินกิจการครบกำหนดแล้วก็จะปิดกิจการลง แม้ช่วงระยะเวลาที่ได้รับสิทธิประโยชน์จะดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนก็ตาม แต่หากจะเป็นการดึงดูดนักลงทุนที่ต้องการเข้ามาดำเนินการในระยะเวลาดำเนินการ และไม่ได้ดึงดูดนักลงทุนที่มีประสิทธิภาพให้เข้ามาลงทุนอย่างแท้จริง และการขยายระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแม้อาจดึงดูดนักลงทุนที่มีประสิทธิภาพเข้ามาได้มากขึ้น แต่หากจะทำให้รัฐบาลเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก จึงไม่จำเป็นที่จะต้องให้สิทธิและประโยชน์กับกิจการทุกประเภท โดยอาจเลือกกำหนดกิจการบางประเภทเท่านั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้สิทธิและประโยชน์ตามประเภทกิจการ สอดคล้องกับสถิติการเข้ามาลงทุนของกิจการประเภทต่างๆ ในบทที่ 3⁹¹ ประกอบกับประเภทกิจการสามอันดับแรกที่เข้ามาประกอบกิจการมากที่สุดจะเป็นการผลิตขั้นต้น หรือกิจการที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน ไม่ใช่กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กิจการวิจัยและพัฒนา สามารถเคลื่อนย้ายและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ได้แก่ ประเภทหมวดบริการและสาธารณูปโภค จะเป็นกิจการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือพลังงานไฟฟ้าจากธรรมชาติ เช่น น้ำ แสงอาทิตย์ ซึ่งจากที่กล่าวไปข้างต้นมีระยะเวลาการดำเนินการที่แน่นอน ชัดเจน และไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีซับซ้อน ประเภทหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง เช่น การผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแบตเตอรี่ ผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ และหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตหลอดไฟ LED และในส่วนของอุตสาหกรรมดิจิทัล เช่น พัฒนา Enterprise software, Digital content เช่น ผลิตเกมส์ หรือบริการซอฟต์แวร์พื้นฐาน ซึ่งเป็นการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีทั่วไป ไม่มีค่าใช้จ่ายเยอะ และทั้งนี้จากวิจัยของ KKP Research ของเกียรติคุณาภพรได้กล่าวถึงสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยส่วนใหญ่เป็นการผลิตใน

⁹¹ บทที่ 3 หน้า 55-59

กลุ่มเทคโนโลยีชั้นกลาง คือผลิตภัณฑ์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า และปัจจุบันตั้งแต่ปี 2558 เศรษฐกิจประเทศไทยชะลอตัวลงผลจากได้มีการย้ายฐานการผลิตออกไปจากประเทศไทยมากขึ้น และเปลี่ยนไปตั้งฐานการผลิตในประเทศเวียดนาม ฟิลิปปินส์แทน เพราะมีการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสูงกว่าประเทศไทย และค่าแรงงานถูกกว่า ส่วนประเทศญี่ปุ่นที่มีการลงทุนมากในหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าก็เริ่มย้ายฐานการผลิตออกจากไทย แสดงให้เห็นว่าดึงดูดกิจการประเภท footloose โดยตรงเป็นจำนวนมาก ที่มีระยะเวลาดำเนินการสั้นและย้ายฐานการผลิตได้ง่ายหากประเทศนั้นไม่ได้ให้ประโยชน์แล้ว หรือมีต้นทุนแรงงานถูกกว่า เพราะในเมื่อประเทศไทยไม่ได้เป็นเจ้าของเทคโนโลยี เป็นเพียงผู้รับประกอบสินค้าหรือผลิตนั้น⁹² อีกทั้ง หน่วยงาน EEC ยังได้กล่าวถึงว่าประเทศไทยแม้เป็นฐานการผลิตที่สำคัญของชิ้นส่วนยานยนต์และเทคโนโลยี แต่ขาดการเรียนรู้ การพัฒนาที่ทันสมัย โดยต้องนำเข้าเครื่องจักร ความรู้ หรือกระบวนการผลิตจากต่างประเทศ⁹³ ทำให้ยากต่อการที่กิจการที่ใช้เทคโนโลยีในอุตสาหกรรม 4.0 จะเข้ามาลงทุนได้ ดังนั้น เมื่อไม่ได้เข้ามาลงทุนที่มีความเกี่ยวข้องกับประเทศไทยอย่างแท้จริง โดยประเทศไทยเป็นเพียงผู้รับจ้างผลิตหรือประกอบเท่านั้นจึงย้ายฐานการผลิตได้ง่ายไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในประเทศไทย

และในส่วนของการผลิตเพื่อการส่งออก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้มีมาตรการทางภาษีให้กับกิจการต่างๆ เพื่อให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้ โดยเฉพาะการให้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับกิจการต่างๆ และจะเพิ่มระยะเวลายกเว้นภาษีให้กับกิจการกลุ่มที่มีการใช้เทคโนโลยีชั้นสูง หรือกิจการประเภทวิจัยและพัฒนา เป็นต้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วมาตรการดังกล่าวไม่ได้ดึงดูดและเหมาะสมกับกิจการทุกประเภท แต่อาจเหมาะสมกับกิจการบางประเภท ทั้งนี้ มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นจะดึงดูดและมีผลต่อกิจการประเภทการผลิตเพื่อส่งออกที่เน้นปริมาณ จำนวนจากการผลิตและไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีซับซ้อนมาก ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการมากรวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องจักรสูง เป็นเพียงการนำชิ้นส่วนมาผลิต ประกอบเน้นใช้แรงงานจำนวนมาก จึงสามารถทำกำไรได้เร็ว โดยแม้จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การจ้างงานเพิ่มความสามารถในการแข่งขันก็ตาม แต่ไม่ได้มีความเหมาะสมและดึงดูดกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว ใช้เทคโนโลยีชั้นสูง และมูลค่าสูงสอดคล้องกับสภาพปัญหาของมาตรการยกเว้น

⁹² Alongkorn Tanansrituyakul, *Thammasat Economics Journal, Backward Linkages in Thailand's Industrial Sector: Measurement and Implication for Economics Development* [ออนไลน์]น.5, 20 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: file:///C:/Users/ACER/Downloads/137234-Article%20Text-363912-3-10-20191017%20(1).pdf

⁹³ เขตุนวัตรกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, *อุตสาหกรรมมุ่งเป้า* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/นวัตกรรมการเกษตร/> [21 พฤศจิกายน 2564].

ภาษีเงินได้นิติบุคคลในบทที่ 2⁹⁴ ทำให้ปัจจุบันกิจการที่เข้ามาผลิตมาผลิตเพื่อส่งออก และอีกทั้งเป็นการผลิตเพื่อส่งออกที่ไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือเข้ามาลงทุนให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ทำให้การส่งออกของประเทศไทยนั้นเกือบทั้งหมดเป็นการใช้เทคโนโลยีชั้นกลางเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ KKP Research ของเกียรตินาคินภัทรถึงจุดเปลี่ยนการส่งออกของไทย โดยได้กล่าวถึงปัญหาความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของไทยว่าในปัจจุบัน สินค้าส่งออกของไทยไม่มีการเจริญเติบโตในกลุ่มเทคโนโลยีขั้นสูง เป็นการผลิตขั้นต้นและชั้นกลาง และเป็นเพียงฐานการผลิต ไม่ใช่เจ้าของเทคโนโลยี โดยการผลิตเพื่อส่งออกของประเทศไทยที่สำคัญคือ รถยนต์ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า แต่การผลิตขั้นต้นที่ไม่มีความซับซ้อนหรือเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น มอเตอร์ เครื่องปรับอากาศ เครื่องยนต์สันดาป hard drive disk หรือเป็นผู้ประกอบและส่งออกเท่านั้น เป็นต้น⁹⁵

ประกอบกับสถิติการลงทุนของต่างชาติที่เข้ามาลงทุนตามรายงานของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในบทที่ 3 พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึง ปี พ.ศ. 2563 กิจการที่เข้ามาลงทุนสามอันดับประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดในประเทศไทยได้แก่ กิจการประเภทผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์ขนส่ง เช่น การผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแบตเตอรี่ ผลิตยางล้อสำหรับพาหนะ กิจการอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การผลิตหลอดไฟแบบ LED กิจการผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า กิจการบริการและสาธารณูปโภค เช่น กิจการผลิตพลังงานไฟฟ้า เมล็ดพลาสติก รีไซเคิล เป็นต้น ซึ่งตรงกับประเภทกิจการการผลิตเพื่อส่งออกซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงสุดตลอดระยะเวลา 5 ปีมาจากกิจการสามอันดับแรกข้างต้นที่ต่างชาติเข้ามาลงทุนมากที่สุด อีกทั้งเป็นกิจการส่งออกร้อยละ 80 ขึ้นไปกว่าร้อยละ 20 ของกิจการที่ต่างชาตินำเข้ารับการส่งเสริมการลงทุน โดยมีมูลค่าเงินลงทุนสูงกว่าร้อยละ 30 ทุกปีของมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมดที่ยื่นขอรับการส่งเสริม ซึ่งเป็นประเภทกิจการที่มีผลต่อมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล แต่ทั้งนี้ไม่ได้ทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งทำให้ประเทศไทยสามารถผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนขึ้นได้

4.1.2 มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เป็นประโยชน์ต่อกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีมูลค่าสูง (capital-intensive investment)

จากการที่กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงโดยเฉพาะเทคโนโลยียุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งเข้ามาลงทุนในระยะยาวจะยังไม่สามารถมีกำไรได้ในช่วงระยะเวลาแรกนับตั้งแต่เปิดดำเนินการ โดยต้องใช้

⁹⁴ บทที่ 2, น. 22-28.

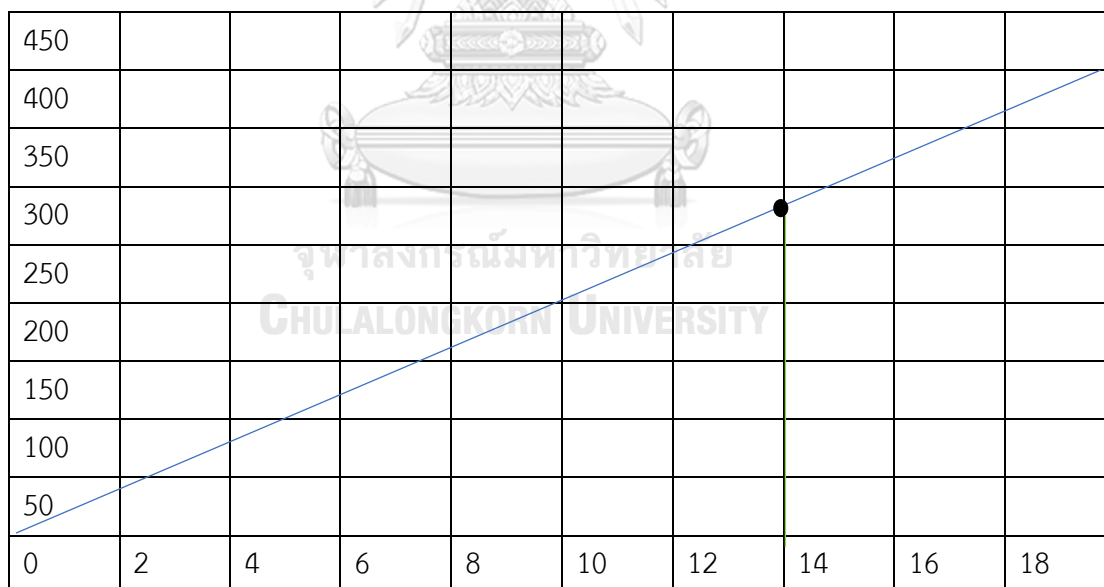
⁹⁵ ลัทธกิตต์ ลาภอุดมการ, จุดเปลี่ยนการส่งออก เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: [https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/\(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1\)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf](https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf) [29 สิงหาคม 2564].

ระยะเวลาหลายปี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงจุดพอดีทุน (Break Even Point: B.E.P.) คือจุดที่ปริมาณการขายทำให้ราคาขายเท่ากับต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการผลิตและการจำหน่ายสินค้า โดยปริมาณขายที่เกิดตรงจุดพอดีทุนจะไม่ทำให้กิจการนั้นๆ ได้กำไรหรือขาดทุน⁹⁶ แต่เป็นจุดที่แสดงว่าการขายปริมาณเท่านี้จะพอดีกับต้นทุน และถ้าเลยจุดนี้ไปจะทำให้มีกำไร และระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) คือระยะเวลาของการลงทุนที่กระแสเงินสดรับสุทธิจากกิจการเท่ากับกระแสเงินสดจ่ายสุทธิ หรืออีกในกรณีหนึ่งคือการที่การลงทุนไม่มีกำไร และไม่ได้ขาดทุนแต่คืนทุนพอดี⁹⁷ ของกิจการประเภทที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว และมีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กล่าวคือเทคโนโลยีในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ได้แก่

กิจการประเภทใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการออกแบบทางวิศวกรรมกระแะเรือดำน้ำ ที่เป็นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยออกแบบลดน้ำหนักเรือหุ้มเกราะให้มีน้ำหนักเบายิ่งขึ้นและใช้พลังงานน้ำมันลดลงเพื่อลดค่าใช้จ่าย ซึ่งได้ศึกษาถึงการใช้น้ำมันในการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นจำนวนมูลค่าเท่าไรจึงจะเท่าทุนคุ้มต่อการลงทุนหรือไม่ โดยจากตาราง Break even ได้แสดงถึงระยะเวลาจุดพอดีทุนของมูลค่าการใช้น้ำมันและระยะเวลาเป็นจำนวนปี จากกิจการพบว่าจะต้องใช้ระยะเวลาถึง 14 ปี จึงเท่าทุน โดยผู้วิจัยได้สรุปตาราง Break even ดังรูปภาพข้างล่าง

ตารางที่ 4.2 ตารางกราฟแสดง Break Even ของกิจการออกแบบวิศวกรรมเรือดำน้ำ

รายจ่ายของพลังงาน (พัน)

⁹⁶ Cost and Budget Analysis (IE 255432) by K.Y. Tippyawong, Chapter 12 การวิเคราะห์จุดพอดีทุน และการวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ กำไร [ออนไลน์], 2557. แหล่งที่มา: http://ie.eng.cmu.ac.th/IE2014/elearnings/2014_11/123/cost_chapter_12_revised%20by%20KR%20sem1-57.pdf

⁹⁷ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เครื่องมือในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/04-01.html#:~:text=ระยะเวลาคืนทุน%20\(Payback,เหมาะกับเม็ดเงินลงทุน \[20 กรกฎาคม 2564\].](https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/04-01.html#:~:text=ระยะเวลาคืนทุน%20(Payback,เหมาะกับเม็ดเงินลงทุน [20 กรกฎาคม 2564].)

จากตารางภาพดังกล่าวการดำเนินกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งในกรณีดังกล่าวคือ 14 ปี อย่างไรก็ตามหากมีการนำเทคโนโลยีขั้นสูงขึ้นมาใช้อาจจะทำให้กิจการมี break even ที่ระยะเวลาสั้นขึ้นได้ตามไปอีก

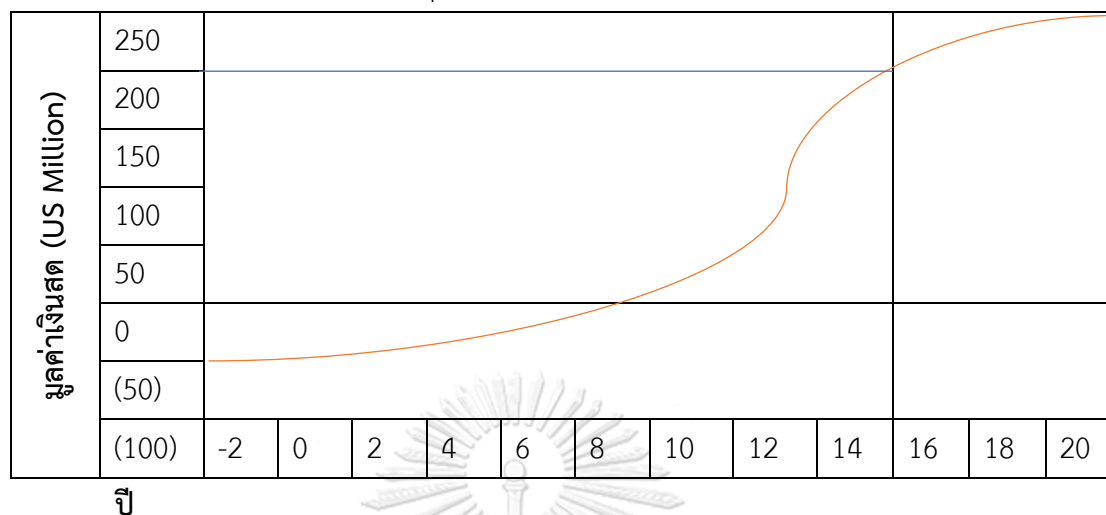
และในกิจการประเภทวิจัยและพัฒนาทางด้านชีววิทยา และยา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทางด้านคิดค้นและพัฒนาทางด้านชีววิทยาในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าต้องใช้ระยะเวลานานในการดำเนินกิจการ เนื่องจากต้องมีการวิจัยและพัฒนา คิดค้น หาข้อมูลในการคิดค้นผลิตยาและกระบวนการทางชีววิทยาต่างๆ อีกทั้งยังประกอบด้วยหลายขั้นตอนในการทดสอบ วิจัย โดยแบ่งเป็นสองประเภท คือ New Chemical entities (NCEs) และ New Biological entities (NBEs) ซึ่งจากข้อมูลกิจการประเภท NCEs และกิจการประเภท NBEs ที่ใช้ระยะเวลาในการวิจัยและพัฒนา (R&D) ซึ่งแบ่งเป็นหลายขั้นตอนตั้งแต่กระบวนการทางชีวภาพไปจนถึงการได้รับอนุมัติ ผู้วิจัยได้จัดทำตาราง การพัฒนาทางด้านผลิตภัณฑ์ยาและทางด้านชีววิทยา แสดงถึงระยะเวลาการพัฒนาโดยเฉลี่ยสำหรับกิจการประเภท NBEs จะอยู่ที่ 97.7 เดือน และกิจการประเภท NCEs จะอยู่ที่ 90.3 เดือน

ตารางที่ 4.3 ระยะเวลาการพัฒนาทางด้านผลิตภัณฑ์ยาและทางด้านชีววิทยา

ขั้นตอนการพัฒนาทางคลินิก (Development Clinical)	NCEs (เดือน)	NBEs (เดือน)
1	12.3	19.5
2	26.0	29.3
3	33.8	32.9
Regulatory Review	18.2	16.0
รวมระยะเวลาทั้งสิ้น	90.3	97.7

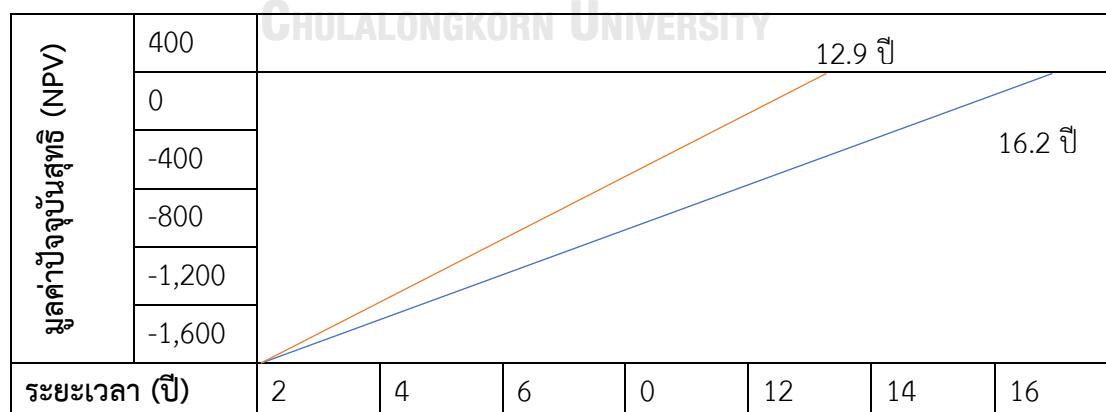
อีกทั้ง กรณีของ break even ของกิจการวิจัยและพัฒนา (R&D) ผลิตภัณฑ์เภสัชเคมีภัณฑ์ต่อกระแสเงินสดที่ได้ลงทุนในกิจการวิจัยและพัฒนา โดยได้วิเคราะห์ต้นทุนและกระแสเงินสด ซึ่งตลอดระยะเวลาของผลิตภัณฑ์ใช้เวลามากกว่า 16 ปี จึงจะเป็นระยะเวลาที่ทับกันพอดีซึ่งเป็นจุดที่กิจการนั้นได้รับการเงินลงทุนกลับมาเท่ากับค่าใช้จ่ายและเงินลงทุนที่จ่ายไป

ตารางที่ 4.4 ตารางกราฟ break even ของกิจการวิจัยและพัฒนา (R&D) ผลิตภัณฑ์เภสัชเคมีภัณฑ์
ต่อกระแสเงินสดที่ได้ลงทุนในกิจการวิจัยและพัฒนา

และกราฟ Break even ด้านล่าง กรณีกิจการเกี่ยวกับทางด้านชีววิทยา (NBEs) ซึ่งแสดงกระแสเงินสดของผลิตภัณฑ์เพื่อวิเคราะห์ระยะเวลาที่จะได้ทุนคืนของในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net present Value: NPV) ที่เสียไปได้จะได้รับกลับมาเท่ากัน ซึ่งจุดของ Break even ตามตารางข้างล่างจะอยู่ที่ 12.9 ปี เมื่อได้ลดเงินลงทุนในการวิจัยและพัฒนาไปร้อยละ 11.5 และ 16.2 ปี เมื่อลดเงินลงทุนในการวิจัยและพัฒนาไปร้อยละ 12.5 เนื่องจากเป็นกิจการที่ต้องมีการคิดค้น วิจัยเพื่อให้ได้นวัตกรรมทางชีววิทยาเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่จึงต้องใช้เงินทุนค่อนข้างสูง และระยะเวลาหลายปีกว่าจะถึงจุด Break even จึงจะเท่าทุนและสามารถทำกำไรได้หลังจากนั้น

ตารางที่ 4.5 ตารางกราฟ break even กรณีกิจการเกี่ยวกับทางด้านชีววิทยา (NBEs)

จากกรณีตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่าในกิจการวิจัยและพัฒนาจะต้องใช้ระยะเวลาในการคิดค้นผ่านกระบวนการต่างๆซึ่งเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 10 ถึง 16 ปี ดังนั้นหากนำมาเปรียบเทียบกับกรณีของประเทศไทยที่ให้ระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสูงสุด 8 ปี และหากมีการวิจัยและพัฒนาต่างๆจะให้การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 13 ปี นับตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการจึงไม่เกิดประโยชน์ต่อกิจการประเภทดังกล่าวเพราะไม่มีเงินกำไรให้ยกเว้นอยู่แล้ว และการพัฒนาและวิจัยนั้นมีหลายขั้นตอนซึ่งในแต่ละขั้นต้องใช้งบลงทุนสูง ด้วยเหตุนี้กิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวและมีเทคโนโลยีสูง จะยังไม่สามารถทำกำไรได้ตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ และหากมีกำไรเกิดขึ้นก็ต้องใช้ระยะเวลานาน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างจากกำไร (ขาดทุน) สุทธิของบริษัทที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่มีความซับซ้อนที่พบโดย ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดตามประเภทกิจการภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยเป็นกำไรขาดทุน (สุทธิ) ระยะเวลา 8 ปี ตามระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวและใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

1) ประเทศญี่ปุ่น

บริษัท โคเบลโก้ รีเซิร์ช อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด

กิจการประเภทให้บริการให้คำปรึกษาและแนะนำในการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพของวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2553 ทุนจดทะเบียน 91,000,000 บาท และได้รับการส่งเสริมการลงทุน กิจการประเภท 7.14 บริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี โดยจากงบกำไรขาดทุน ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แสดงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึงปี พ.ศ. 2561 บริษัทมีกำไรขาดทุน(สุทธิ) ตามตารางข้างล่างนี้⁹⁸

⁹⁸ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท โคเบลโก้ รีเซิร์ช อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด [ออนไลน์], 20 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/company/profile/5/0105553026856>

ตารางที่ 4.6 กำไรขาดทุน(สุทธิ) ของบริษัท โคมเบิลโก้ รีเซิร์ช อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน) สุทธิ
2553	-5,195,940.60
2554	-12,885,672.44
2555	-7,844,832.94
2556	-7,582,121.16
2557	-10,941,017.73
2558	1,935,359.10
2559	2,470,642.36
2560	-34,768,062.61
2561	-14,690,652.97

2) ประเทศฝรั่งเศส

บริษัท ไบโอเนท-เอเชียแวก จำกัด

กิจการประเภทการวิจัยและพัฒนาเชิงทดลองด้านเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2552 ทุนจดทะเบียน 80,000,000 บาท และได้รับการส่งเสริมการลงทุนประเภท 7.12 กิจการวิจัยและพัฒนาซึ่งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี โดยจากงบกำไรขาดทุนของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แสดงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ถึงปี พ.ศ. 2562 บริษัทมีกำไรขาดทุน (สุทธิ)⁹⁹ ตามตารางข้างล่างนี้

⁹⁹ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท ไบโอเนท-เอเชียแวก จำกัด [ออนไลน์], 17 กุมภาพันธ์ 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/searchJuristicInfo>

ตารางที่ 4.7 กำไรขาดทุน (สุทธิ) ของบริษัทไปโอเนท-เอเชียแวก จำกัด

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน) สุทธิ
2552	-354,595.93
2553	-137,486.26
2554	-77,529.84
2555	-70,884.29
2566	555,547.93
2557	-69,928.39
2558	-69,195.27
2559	-65,923.28
2560	-28,474.05
2561	-28,028.82
2562	-28,523.84

3) ประเทศเกาหลี

บริษัท พี เอ็ม ซี โปรดักชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

กิจการประเภทให้บริการธุรกิจการท่องเที่ยว ซึ่งได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2555 ทุนจดทะเบียน 52,500,000 บาท และได้รับการส่งเสริมการลงทุนประเภท 7.22.4 กิจการศูนย์แสดงศิลปวัฒนธรรม หรือศูนย์ศิลปหัตถกรรม ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยจากงบกำไรขาดทุน ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แสดงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 ถึงปี พ.ศ. 2561 บริษัทมีกำไรขาดทุน (สุทธิ)¹⁰⁰ ตามตารางข้างล่างนี้

¹⁰⁰ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท พี เอ็ม ซี โปรดักชั่น (ประเทศไทย) จำกัด[ออนไลน์], 20 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105555166086>

ตารางที่ 4.8 กำไรขาดทุน (สุทธิ) ของบริษัท พี เอ็ม ซี โปรดักชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน) สุทธิ
2555	-1,582,611.18
2556	-33,638,726.46
2557	-32,310,819.90
2558	-18,992,352.89
2559	-15,930,028.78
2560	-14,103,908.13
2561	-15,749,711.67
2562	-13,366,233.65

และในประเทศไทยบริษัท สยามไอโอไอเซนซ์ จำกัด

กิจการประเภทการวิจัยและพัฒนาเชิงทดลองด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ซึ่งได้จัดตั้งในปี พ.ศ. 2552 ทุนจดทะเบียน 4,800,000,000 บาท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประเภท 7.12 กิจการเทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี โดยจากงบกำไรขาดทุน ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ แสดงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ถึงปี พ.ศ. 2561 บริษัทมีกำไรขาดทุน (สุทธิ)¹⁰¹ ตามตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 4.9 กำไรขาดทุน (สุทธิ) ของบริษัทสยามไอโอไอเซนซ์ จำกัด

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน) สุทธิ
2552	-14.35
2553	-7.53
2554	-10,532,958.35
2555	-21,969,842.77
2556	-55,181,586.17
2557	-71,503,451.41

¹⁰¹ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท สยามไอโอไอเซนซ์ จำกัด [ออนไลน์], 20 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/balancesheet/5/0105552083511>

ตารางที่ 4.9 กำไรขาดทุน (สุทธิ) ของบริษัทสยามไอโอโซเอนซ์ จำกัด (ต่อ)

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน) สุทธิ
2558	-72,063,739.17
2559	-78,509,736.05
2560	-114,084,767.18
2561	-76,511,262.28
2562	-69,472,266.46

เมื่อพิจารณาบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน จากตารางกำไร (ขาดทุน) สุทธิข้างต้นที่เข้ามาดำเนินกิจการในประเทศไทย พบว่าในช่วงระยะเวลาแรกนับแต่เปิดดำเนินกิจการนั้น บริษัทจะยังไม่ได้มีกำไรเนื่องจากเพิ่งเข้ามาดำเนินกิจการได้ไม่นาน เพราะเป็นกิจการใช้เทคโนโลยีสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเทคโนโลยีอุตสาหกรรม 4.0 1 ซึ่งเงินทุนสูง โดยบางกิจการต้องใช้ระยะเวลาดำเนินกิจการช่วงระยะเวลาหนึ่งถึงจะมีกำไร แม้จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสูงสุด 8 ปี แต่ก็ไม่ได้เหมาะสมกับกิจการประเภทดังกล่าวแต่อย่างใด สิทธิประโยชน์ดังกล่าวจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการเข้ามาลงทุนอย่างแท้จริง เนื่องจากเมื่อบริษัทขาดทุนย่อมไม่ต้องเสียภาษีอยู่แล้ว จึงไม่มีประโยชน์ที่จะยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และอาจทำให้มีบริษัทบางกลุ่มที่เข้ามาเพียงเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีและหากครบระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ก็จะปิดกิจการแล้วดำเนินการเริ่มต้นกิจการใหม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (capital-intensive investment)

ตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศของรัฐบาลนั้นได้ออกแบบมาตรการต่างๆ ขึ้นเพื่อต้องการดึงดูดนักลงทุนโดยเฉพาะในต่างประเทศเพื่อต้องการสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เกิดการจ้างงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ ในประเทศ และกระจายความเจริญไปยังพื้นที่ห่างไกลมากขึ้น จึงได้มีหน่วยงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพื่อออกมาตรการดังกล่าวทั้งในทางภาษีและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามา ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนมากขึ้นในประเทศ ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ว่ามาตรการทางภาษีนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ แต่การนำมาตรการทางภาษีมาใช้เพื่อดึงดูดนักลงทุนในบางครั้งอาจจะเป็นการส่งเสริมกิจการและดึงดูดกิจการไม่กี่ประเภทมากเกินไป

การกำหนดรูปแบบมาตรการทางภาษีซึ่งมีหลากหลายย่อมทำให้กิจการที่เข้ามาลงทุนจะต้องพิจารณาถึงมาตรการที่เหมาะสมกับกิจการของตนเอง เช่นหากต้องการส่งเสริมกิจการภาคการผลิตขั้นต้นหรือส่งออก หรือเข้ามาลงทุนในระยะสั้นก็จะต้องออกแบบมาตรการทางภาษีให้เหมาะสมกับกิจการประเภทดังกล่าว เช่นมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล มาตรการยกเว้นภาษีศุลกากร ซึ่งสามารถทำกำไรได้เร็ว ใช้ประโยชน์จากมาตรการทางภาษีได้มากที่สุด หรือหากเป็นกิจการที่ต้องใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่นเหมืองแร่ ก็จะมองหาประเทศที่มีทรัพยากรดังกล่าว มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงไม่ได้ดึงดูดกิจการประเภทที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาวให้เข้ามาลงทุนหรือส่งเสริมให้เกิดการลงทุนแต่อย่างใด ดังนั้นหากมีการออกแบบมาตรการทางภาษีแบบใดแบบหนึ่งมากเกินไปย่อมดึงดูดกิจการประเภทหนึ่งมากเกินไป และจากการศึกษาพบว่ามาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นจะดึงดูดกิจการในระยะสั้นที่เข้ามาเพื่อใช้ประโยชน์จากมาตรการดังกล่าวและปิดตัวลงเมื่อสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษี และส่งเสริมกิจการที่ไม่ได้ต้องการเข้ามาลงทุนโดยเข้ามาเพียงเพื่อผลิตและส่งออก นำเข้ามากกว่า ไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ซึ่งมีความซับซ้อน และต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ การวิจัยและพัฒนา และมีความเกี่ยวเนื่องกับการกิจการภายในประเทศ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการใช้วัตถุดิบภายในประเทศมากกว่า และจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ในปัจจุบันซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เชื่อมโยงผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล แต่ในขณะที่กิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยกลับแทบไม่มีกิจการที่ใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเลยเป็นเพียงอุตสาหกรรมชั้นกลาง การผลิตชิ้นส่วนประกอบทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากการใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในบทที่ 2 และประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนภายใต้การส่งเสริมการลงทุนในบทที่ 3

อีกทั้ง ปัญหาของมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ในกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง มีมูลค่าการลงทุนสูง โดยเพื่อแสดงให้เห็นชัดถึงความไม่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อกิจการที่เข้ามาลงทุนมีมูลค่าสูงและในโครงการขนาดใหญ่ที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยและยกตัวอย่างประเภทกิจการที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนสูง และกิจการขนาดใหญ่และได้รับการส่งเสริมการลงทุนภายใต้ BOI ซึ่งมีมูลค่าตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป โดยผู้วิจัยอ้างอิงที่ BOI ได้กล่าวว่า “เป็นโครงการที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมมูลค่าสูง” และเป็น “โครงการขนาดใหญ่” ซึ่งเป็นกิจการที่มูลค่าการลงทุนเป็นเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และได้กล่าวถึงกิจการขนาดเล็กคือกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนต่ำกว่า 50 ล้านบาท ประกอบกับจากการศึกษาคำนิยามของกิจการที่ขนาดใหญ่ OECD

ได้อธิบายไว้ว่ากิจการที่ขนาดใหญ่หรือกิจการขนาดเล็กอาจดูได้จากจำนวนพนักงาน เป็นต้น¹⁰² แม้จะไม่ได้มีคำนิยามไว้อย่างชัดเจน กิจการที่มีมูลค่าสูงในบางครั้งอาจไม่ได้หมายถึงจำนวนเงินลงทุนเพียงอย่างเดียว แต่อาจรวมถึงความหมายต่างๆ ได้ดังนี้ 1. Financial value หมายถึงเงินทุนหรือรายได้ที่กิจการได้รับ ซึ่งสามารถเข้าใจได้ง่ายที่สุดสำหรับกิจการและนักลงทุน 2. Strategic value หมายถึงมูลค่ามาจากการกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวเพราะในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง 3. Social Value มาจากการที่กิจการมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างมูลค่าทางสังคมขึ้นมา ตัวอย่างเช่น บริษัท GSK (Glaxo Smith kline) เป็นกิจการผลิตยาที่มีจำนวนพนักงานถึง 44,000 คนและมีเงินลงทุนถึง 600 ล้านดอลลาร์ หรือบริษัทขายเครื่องดื่ม Cadbury Schweppes ซึ่งมีการวิจัยและพัฒนาเกิดขึ้นโดยมีเงินลงทุน 53 ล้านดอลลาร์ในส่วนการวิจัยและพัฒนา ก็ถือว่าเป็นการลงทุนมูลค่าสูงเช่นกัน¹⁰³ จึงอาจถือได้ว่ากิจการลงทุนขนาดใหญ่ ประกอบกับการศึกษาและให้ความหมายของกิจการประเภท SME ตาม European Unions Standard ในประเทศเขต Western Balkans and Kosovo ได้แบ่งประเภทขนาดของกิจการขนาดย่อย (Micro enterprise) กิจการขนาดเล็ก (Small enterprise) กิจการขนาดกลาง (Medium Enterprise) จะเป็นกรณีที่มีจำนวนพนักงานไม่เกิน 250 คน และมีผลตอบแทนประจำปีไม่เกิน 50 ล้านยูโร และ กิจการขนาดใหญ่ (Large Enterprise) จะมีจำนวนพนักงานตั้งแต่ 250 คนขึ้นไปและมีผลตอบแทนประจำปีตั้งแต่ 50 ล้านยูโรขึ้นไป¹⁰⁴ จึงถือว่ากิจการที่ศึกษาเป็นกิจการขนาดใหญ่ และเนื่องจากกิจการขนาดใหญ่จะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ จึงทำให้ยังไม่มีกำไรตั้งแต่แรก โดยได้ยกตัวอย่างกิจการที่เกี่ยวข้อง ดังหัวข้อต่อไปนี้

ยกตัวอย่างกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูงในโครงการขนาดใหญ่ โดยจากการศึกษารายงานสถิติกิจการที่เข้ามาลงทุนของ BOI และงบกำไรขาดทุน (สุทธิ) จากการพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ย้อนหลังพบกิจการซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนในปี พ.ศ. 2558 ที่ถือว่าเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ และผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างกิจการโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม คือการขนส่งทางอากาศที่สำคัญประกอบด้วย ดังนี้

¹⁰² OECD, Enterprises by business size [Online], 30 August 2021. Available from: <https://data.oecd.org/entrepreneur/enterprises-by-business-size.htm>

¹⁰³ Finbarr Livesey, Defining High Value Manufacturing [Online], 2006. Available from: <https://www.ifm.eng.cam.ac.uk/uploads/Research/CIG/DefiningHVM.pdf>

¹⁰⁴ Vlora Prenaj, Hysen ISMAJLI, Definition of Enterprise in the European Union, Western Balkans and Kosovo [Online], 2018. Available from: <https://sciendoc.com/abstract/journals/bjreecm/6/1/article-p62.xml>

บริษัท ไทย ไลอ้อน เมนทารี จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งในปี พ.ศ. 2556 ทุนจดทะเบียน 659,000,000 บาท มีเงินลงทุน 13,441 ล้านบาท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในหมวดขนส่งทางอากาศ เมื่อปี 2558 มี กำไรขาดทุน (สุทธิ)¹⁰⁵ ตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการดังนี้

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน)
2556	-164,302,850.00
2557	-821,446,085.00
2558	-1,029,690,241.00
2559	-443,159,333.00
2560	-1,496,060,099.00
2561	-4,634,188,898.00
2562	-3,896,014,055.00

บริษัท ไทย เวียดนามแอร์ จอยท์ จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งในปี พ.ศ. 2556 ทุนจดทะเบียน 255,000,000.00 บาท มีเงินลงทุน 5,326 ล้านบาท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในหมวดขนส่งทางอากาศ เมื่อปี 2558 มี กำไรขาดทุน (สุทธิ)¹⁰⁶ ตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการดังนี้

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน)
2557	-48,788,508.54
2558	-161,623,463.28
2559	-308,130,326.70
2560	-565,191,277.80
2561	-1,698,766,523.18
2562	-1,731,750,118.13
2563	-2,141,583,575.63

¹⁰⁵ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท ไทย ไลอ้อน เมนทารี จำกัด [ออนไลน์], 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105556101905>

¹⁰⁶ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท ไทย เวียดนามแอร์ จอยท์ จำกัด [ออนไลน์], 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/company/profile/5/0105556100551>

บริษัท พีทีที เอ็มซีซี ไปโอเคม จำกัด ทุนจดทะเบียน 1,860,000,000.00 บาท มีเงินลงทุน 3,551 ล้านบาท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในหมวด Bio-Butanediol เมื่อปี 2558 มี กำไรขาดทุน (สุทธิ)¹⁰⁷ ตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการดังนี้

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน)
2557	-157,457,630.00
2558	-346,314,322.00
2559	-120,613,515.00
2560	-199,496,570.00
2561	-490,598,098.00
2562	-79,557,639.00
2563	-12,522,428.00

บริษัท คาโต้ เวิร์คส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ทุนจดทะเบียน 1,200,000,000.00 บาท มีเงินลงทุน 1,200 ล้านบาท ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในหมวด เครนเคลื่อนที่ เมื่อปี 2558 มี กำไรขาดทุน (สุทธิ)¹⁰⁸ ตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการดังนี้

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน)
2557	-451,255.86
2558	-895,458.99
2559	-27,545,235.66
2560	-119,594,608.40
2561	89,145,583.27
2562	-111,537,043.66
2563	-288,706,655.54

¹⁰⁷ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท พีทีที เอ็มซีซี ไปโอเคม จำกัด [ออนไลน์], 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105554045269>

¹⁰⁸ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท คาโต้ เวิร์คส์ (ไทยแลนด์) จำกัด [ออนไลน์], 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/balancesheet/5/0205557030997>

บริษัท ลูเมนดัม อินเทอร์เน็ตชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด ทุนจดทะเบียน 1,945,000,000.00 บาท มีเงินลงทุน 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ได้รับการการส่งเสริมการลงทุนในหมวด ชิ้นส่วนอุปกรณ์ โทรคมนาคมสำหรับระบบใยแก้วนำแสง เมื่อปี 2558 มี กำไรขาดทุน (สุทธิ)¹⁰⁹ ตั้งแต่เริ่มดำเนิน กิจการดังนี้

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน)
2558	-498,743.00
2559	13,946,828.00
2560	-21,264,354.00
2561	-305,889,673.00
2562	-2,021,961,121.00

บริษัท เทียน เอฟอาร์ไอ ไทร์ คอร์ค (ประเทศไทย) จำกัด ทุนจดทะเบียน 380,000,000.00 บาท มีเงินลงทุน 1,130 ล้านบาทขึ้นไป ได้รับการการส่งเสริมการลงทุนในหมวด ผลิตเส้นใยสังเคราะห์ผ้าไทร์คอร์ค เมื่อปี 2558 มี กำไรขาดทุน (สุทธิ)¹¹⁰

ปี (พ.ศ.)	งบกำไร (ขาดทุน)
2558	-6,110,860.00
2559	-60,078,498.00
2560	-251,870,176.00
2561	-268,209,668.00
2562	-192,173,360.00
2563	-210,719,424.68
2564	-686,403,567.86

¹⁰⁹ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท ลูเมนดัม อินเทอร์เน็ตชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด [ออนไลน์], 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0135558002939>

¹¹⁰ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท เทียน เอฟอาร์ไอ ไทร์ คอร์ค (ประเทศไทย) จำกัด [ออนไลน์], 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105557084613>

จากตัวอย่างข้างต้น กิจกรรมทางด้านการสาธารณสุขและกิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อน ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนสูงตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป และได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5-8 ปี ซึ่งจากการงบกำไรขาดทุน (สุทธิ) แสดงให้เห็นว่ากิจการขาดทุนมาตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการจนกระทั่งในปีปัจจุบันกว่า 5 ปี ยังคงมีผลขาดทุนอยู่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงระยะเวลาดังกล่าวตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการย่อมไม่ เป็นประโยชน์และเหมาะสมแต่อย่างใด เพราะกว่า 5 ปีไปจนถึง 8 ปียังไม่ได้มีกำไร และประกอบกับ กรณีศึกษา break even ของต่างประเทศในกิจการเทคโนโลยีขั้นสูงพบว่าต้องใช้ระยะเวลากว่า 12 ถึงจะเท่าจุดพอดีทุนและมีกำไรหลังจากนั้นเป็นต้นไปย่อมเกินกว่าระยะเวลาที่ให้ยกเว้นภาษี อย่างไรก็ตาม แม้จะยังไม่ทราบว่ากิจการที่ยกตัวอย่างมาจะมีกำไรในปีใด แต่วิเคราะห์จากงบกำไรขาดทุน (สุทธิ) และการให้ยกเว้นภาษีเมื่อเริ่มมีรายได้และดำเนินกิจการย่อมไม่ได้มีประโยชน์ต่อกิจการที่มีมูลค่าการลงทุนสูงเพราะขาดทุนมาตั้งแต่เริ่มประกอบกิจการ ซึ่งไม่ต้องเสียภาษีอยู่แล้ว อีกทั้งผู้วิจัยเห็นว่าถึงแม้จะเริ่มมีกำไรในปี 2564 ก็เป็นการนำมามาตรการยกเว้นภาษีเงินได้มาใช้อย่างไม่คุ้มค่าและไม่มีประสิทธิภาพ ในเมื่อการนำมามาตรการทางภาษีมาใช้ควรคำนึงความเหมาะสมและ ดึงดูดต่อประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุน แต่หากมาตรการที่นำมาใช้จะให้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ เหลือ ระยะเวลาที่นำกำไรมายกเว้นไม่ต้องเสียภาษีได้เพียงไม่กี่ปี ดังนั้นการนำมามาตรการทางภาษีอื่นๆ ที่ ส่งเสริมการลงทุนมากกว่าย่อมก่อให้เกิดการดึงดูดกิจการที่เข้ามาอย่างมีประสิทธิภาพและ ให้ประโยชน์กับกิจการเหล่านี้มากกว่า

ด้วยเหตุนี้ มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้ที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมุ่งเน้นให้กับกิจการ ที่เข้ามาลงทุนเป็นมาตรการหลัก โดยเฉพาะในกิจการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีขั้นสูง ที่จะ ขยายระยะเวลาเพิ่มให้ยอมไม่ได้ส่งเสริมในกิจการเหล่านี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นใน ประเทศไทย จึงได้แบ่งประเด็นปัญหาเพิ่มเติมดังนี้

4.2.1 กิจการของต่างชาติที่เข้ามาลงทุนเป็นกิจการประเภทใช้แรงงาน (Labor-intensive) เป็นจำนวนมาก

ซึ่งจากบทที่ 2 ปัญหาของมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการ ลงทุนในกิจการที่ต้องมีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การใช้เครื่องจักร (capital-intensive investment) เนื่องจากในช่วงแรกจะมีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนสูง ไม่มีกำไรในช่วงแรก แต่จะมีผลต่อกิจการประเภท ส่งออก อุตสาหกรรมการผลิตประเภท Labor-intensive industries เช่น ภาคอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้น เพราะมีค่าใช้จ่ายจากต้นทุนน้อย ทำกำไรได้เร็ว เน้นปริมาณสินค้า ไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานทักษะสูง ดังนั้น มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นสิทธิและ ประโยชน์ประเภทที่เกี่ยวข้องกับกำไร (Profit-based tax intensive) จึงมีผลต่อกิจการประเภท ดังกล่าวมาก ประกอบกับการศึกษาการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในประเทศไทยในปัจจุบันนั้นตาม

งานวิจัย KKP Research ของเกียรตินาคินภัทรได้พบปัญหาในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่พบในบทที่ 2 โดยจากการวิจัยพบว่ากว่า 25 ปีที่ผ่านมาการลงทุนในประเทศไทยจะอยู่ในกลุ่ม resource-based manufacture และเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขนาดกลาง ใช้แรงงานทักษะต่ำ เน้นปริมาณแรงงานมากกว่าแรงงานคุณภาพที่มีทักษะสูง ยังคงอยู่ในยุคอุตสาหกรรม 3.0 เพราะเมื่อเป็นการผลิตที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยเน้นปริมาณมากกว่า เพราะส่วนใหญ่เป็นการผลิตชิ้นส่วน ประกอบ เป็นต้น โดยในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงนั้นมีการพัฒนาช้า กล่าวคือนักลงทุนส่วนใหญ่ที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นกิจการอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จะเป็นการผลิตเพื่อเก็บข้อมูล Hard disk drive แต่ในปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนไปเป็นการผลิต Semiconductor ซึ่งนำมาผลิตสมาร์ตโฟนและในเทคโนโลยี 5G ซึ่งเริ่มไม่มีการนำ Hard disk drive มาใช้แล้ว หรือกรณีของรถยนต์ไฟฟ้าที่เริ่มมีบทบาทเข้ามาแทนที่การผลิตรถยนต์แบบธรรมดาที่มีการผลิตขึ้นในประเทศไทย ซึ่งในอนาคตจะทำให้ประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านเช่น เวียดนามได้ และมีผลให้เกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ

อีกทั้ง จากประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนตามข้อมูลตามสถิติการลงทุนในประเทศไทย (FDI) ของชาวต่างชาติที่ยื่นขอเข้ารับการลงทุนในบทที่ 3¹¹¹ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2563 มาเปรียบเทียบวิเคราะห์พบว่าโดยส่วนใหญ่แล้วกิจการของต่างชาติที่ยื่นขอเข้ารับการลงทุนเกือบทั้งหมดจะมีหมวดหลักๆอยู่ 3 ประเภทเท่านั้น ได้แก่

1) หมวดบริการและสาธารณูปโภค โดยกิจการที่พบจะเป็นกิจการพลังงานไฟฟ้า หรือพลังงานไอน้ำ กิจการสนับสนุนการค้าและการลงทุน กิจการขนส่งทางเรือ เป็นต้น

2) หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เช่นกิจการผลิตหลอดไฟ ผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า กิจการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล บริการระบบซอฟต์แวร์ เช่น การออกแบบการ์ดคูณติดตั้งระบบซอฟต์แวร์ เป็นต้น

3) หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง เช่นการผลิตโลหะรวมทั้งชิ้นส่วนโลหะ ผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ ผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์หรือชิ้นส่วนต่างๆ เป็นต้น

จากทั้งสามหมวดที่ยื่นขอเข้ารับการลงทุนมากที่สุดในนั้นสอดคล้องกับกิจการของต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด ซึ่งท้ายสุดแล้วเป็นกิจการที่ไม่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (capital-intensive investment) เป็นการผลิตขั้นพื้นฐาน เทคโนโลยียังคงอยู่ในยุคอุตสาหกรรม 3.0 และอีกทั้งถึงแม้จะมีกิจการเทียบเป็นร้อยละแล้วมาลงทุนเพิ่มมากขึ้นจากในปี พ.ศ. 2558 แต่ประเภทกิจการกลับไม่เคยเปลี่ยนแปลงไปจากทั้งสามหมวดข้างต้น ซึ่งจะเป็นกิจการภาคการผลิตต่างๆ ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตเครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนยานยนต์ต่างๆ การให้บริการด้าน

¹¹¹ บทที่ 3, น. 58-59.

ดิจิทัล ที่ไม่ได้ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานก็สามารถทำกำไรได้ตั้งแต่ต้น และเป็นกิจการที่ไม่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพียงแค่เครื่องจักรเข้ามาผลิตชิ้นส่วนต่างๆ หรือการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ ที่ไม่ได้มีการเข้ามาลงทุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในทรัพย์สินระยะยาวแต่อย่างใด ในขณะที่กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ระยะเวลาหนึ่ง เช่น กิจการบริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ กิจการประเภทการวิจัยหรือพัฒนา ในแต่ละปีมีน้อยมากไม่ถึง 20 โครงการ และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมตามบัญชีประเภทกิจการตามประกาศ 2/2557 ได้แก่กิจการพัฒนา Biotechnology และกิจการ Nanotechnology รวมกันในแต่ละปีมีน้อยเช่นกัน โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ไม่มีโครงการเลย¹¹² พ.ศ. 2559 ไม่มีโครงการเลยเช่นกัน¹¹³ พ.ศ.2560 มี 6 โครงการ¹¹⁴ พ.ศ. 2561 มี 3 โครงการ¹¹⁵ พ.ศ. 2562 มี 2 โครงการ¹¹⁶ พ.ศ. 2563 มี 2 โครงการ¹¹⁷ จากสถิติการยื่นขอเข้ามาลงทุนของต่างชาติ มีกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศภายใต้การส่งเสริมการลงทุนในหมวดหลักๆ เป็นกิจการภาคการผลิตในอุตสาหกรรม ชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น เครื่องปรับอากาศ รถยนต์ และกิจการบริการและสาธารณูปโภคก็ไม่ใช่กิจการด้านการวิจัยและพัฒนาต่างๆ เช่น กิจการวิจัยและพัฒนา กิจการบริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ หรือกิจการเทคโนโลยีชีวภาพ แต่จะเป็นกิจการด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้า บริษัทการค้าระหว่างประเทศ ทั้งที่ในความจริงแล้วกิจการวิจัยและพัฒนาตั้งที่กล่าวไปข้างต้นจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 8 ปี และยิ่งไปกว่านั้นหากเป็นกิจการพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมายแล้วจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมากขึ้นไปอีก แต่จากสถิติการลงทุนกลับพบว่า มีจำนวนผู้ยื่นขอเข้ารับการลงทุนน้อยมาก เทียบกับนโยบายการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ให้ระยะเวลาการขึ้นซึ่งออกแบบมาเพื่อส่งเสริมกิจการประเภทดังกล่าวให้เข้ามาลงทุนสอดคล้องกับกิจการที่มีมูลค่าเงินทุนสูงส่วนใหญ่เป็นกิจการพลังงานไฟฟ้า ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ รถยนต์ โดยประเทศญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนเป็นอันดับหนึ่งในทุกปีที่ยื่นเข้าเพื่อขยายฐานการผลิตยานยนต์

¹¹²สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2558 [ออนไลน์], 16 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php>

¹¹³ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2559 [ออนไลน์], 16 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php>

¹¹⁴ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2560 [ออนไลน์], 16 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php>

¹¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2561 [ออนไลน์], 16 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php>

¹¹⁶ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2562 [ออนไลน์], 16 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php>

¹¹⁷ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2563 [ออนไลน์], 16 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php>

เพื่อส่งออกมากกว่า ทำให้ประเทศไทยในปัจจุบันไม่เกิดการถ่ายเทเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาและพัฒนาได้ซ้ำ

และในส่วนของอุตสาหกรรมเป้าหมายโดยหลักแล้วก็จะเป็นการเพียงไม่กี่หมวดซึ่งเป็นกิจการส่วนใหญ่ที่ต่างชาติขอเข้ารับการลงทุนส่งเสริมคือ หมวดบริการและสาธารณูปโภค หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมดิจิทัล แต่ในหมวดของเทคโนโลยีชีวภาพ และการแพทย์หรือกิจการวิจัยและพัฒนา ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินกิจการกลับมีน้อยมากที่จะยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน แม้ย้อนหลังไปถึง 6 ปีก็ยังไม่ใช้หมวดหลักที่ต่างชาติเข้ามาลงทุน อีกทั้งในส่วนของกิจการที่เข้ามาภายในระยะเวลา 6 ปีย้อนหลังจะมาจากโครงการขยายเกือบทั้งสิ้น และมูลค่าการลงทุนเทียบเป็นร้อยละมากกว่าโครงการใหม่แทบทั้งหมด ดังนั้นมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงไม่ได้ดึงดูดและเป็นมาตรการที่ทำให้นักลงทุนตัดสินใจเข้ามาลงทุน อีกทั้งยังไม่ได้ส่งเสริมกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนอย่างแท้จริง กล่าวคือ กิจการที่มีผลต่อการลงทุนในประเทศ เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี แต่ส่งเสริมให้เกิดกิจการภาคการผลิตมากขึ้นเพราะสามารถทำกำไรได้ในระยะเวลานั้น และไม่ต้องใช้เทคโนโลยี หรือทรัพย์สินในการลงทุนในระยะยาว ทั้งนี้สอดคล้องกับธนาคารโลกซึ่งมีนโยบายให้เลิกใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและมาใช้มาตรการอื่นที่เป็นการลงทุนส่งเสริมการลงทุนอย่างแท้จริง เพราะไม่ได้เกิดประโยชน์และเป็นสิทธิประโยชน์ที่ไม่ส่งเสริมการลงทุน ไม่มีประสิทธิภาพ (blunt investment incentive) ทั้งที่จริงแล้วยังมีมาตรการอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนและส่งเสริมการลงทุน เรียกว่า Investment-linked หรือ performance-based incentive¹¹⁸ เช่นมาตรการการเครดิตภาษี การหักค่าลดหย่อน การหักค่าเสื่อมราคา การยกผลขาดทุนสะสมไปหักในปีต่อไป เพราะกิจการที่เข้ามาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว จะมีค่าใช้จ่ายจากสินทรัพย์ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินที่ใช้เป็นทุนในการดำเนินกิจการ หรือในกิจการวิจัยและพัฒนาจะต้องใช้เทคโนโลยีและในระยะเวลาแรกนับตั้งแต่เปิดดำเนินกิจการยังไม่มีกำไร การนำผลขาดทุนสะสมไปหักออกเมื่อมีกำไรจึงมีประโยชน์อย่างมาก

จากข้างต้นที่แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมไทยในปัจจุบันยังไม่ได้พัฒนาทางด้านเทคโนโลยีไปถึงอุตสาหกรรม 4.0 เนื่องจากประเทศไทยต้องพึ่งพาด้านการลงทุนการผลิตจากต่างประเทศ ไม่ใช่เจ้าของเทคโนโลยี ซึ่งจากสวทช. ได้กล่าวถึงด้านภาคอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยจะสามารถพัฒนาไปเป็นอุตสาหกรรม 4.0 ได้ดีที่สุดคือ ภาคอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์¹¹⁹ เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์เป็นภาคกิจการที่ต่างชาติเข้ามาลงทุน

¹¹⁸Sebastian James, World Bank Group, *Incentives and Investments: Evidence and Policy Implications*, p.35-37.

¹¹⁹ สวทช, อุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0) แนวทางของอุตสาหกรรมแห่งอนาคต.

ในประเทศไทยเป็นฐานการผลิตมากที่สุด แต่ในปัจจุบันอุตสาหกรรมประเภทดังกล่าวไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ขาดการเรียนรู้พัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพราะต้องนำเข้าความรู้ เครื่องจักร หรือกระบวนการผลิตจากต่างประเทศเข้ามา เป็นเพียงฐานการผลิต¹²⁰ สอดคล้องกับภาคกิจการที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดภายใต้การส่งเสริมการลงทุนได้แก่ หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เช่นผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า หมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง เช่น ประกอบรถยนต์ ชิ้นส่วนรถยนต์ ยางล้อสำหรับยานพาหนะ และคือหมวดบริการและสาธารณูปโภค เช่นผลิตพลังงานไฟฟ้า ในบทที่ 3 ซึ่งกิจการที่เข้ามาลงทุนในภาคต่างๆแล้วแต่เป็นกิจการที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่มีการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลในการผลิตจึงไม่มีสินค้าที่มีความซับซ้อน ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันในยุคอุตสาหกรรม 4.0 เช่น เทคโนโลยี 5G รถยนต์ไฟฟ้า ไมโครชิป เป็นเพียงเทคโนโลยีขั้นต้นและขั้นกลางเท่านั้นที่เข้ามาลงทุนในประเทศ ผลิตอุปกรณ์ชิ้นส่วนอย่างง่ายในอุตสาหกรรม 3.0 ที่มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับเครื่องจักร มาช่วยในการผลิตเป็นจำนวนมาก และมีการใช้แรงงานมากเพราะสามารถขยายฐานการผลิตได้ เป็นเพียงการแสดงให้เห็นว่าจากมาตรการส่งเสริมการลงทุนภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งมุ่งเน้นการให้มาตรการทางภาษียกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ในกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว ซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงตามอุตสาหกรรม 4.0 ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้แยกประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยสูงสุดตามหมวดกิจการที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปี 2563 จากบทที่ 3 ซึ่งเป็นกิจการสามหมวดเดิมมาโดยตลอด เพื่อแสดงให้เห็นว่าประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนส่วนใหญ่ในประเทศไทยไม่ได้อยู่ในอุตสาหกรรม 4.0

¹²⁰ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/นวัตกรรมการเกษตร/> [21 พฤศจิกายน 2564].

ตารางที่ 4.10 แสดงประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนมากที่สุดในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2558 จนถึงปี 2563

หมวดกิจการที่เข้ามาลงทุนมากที่สุด	ประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด
1. ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง	<p>กิจการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ ชิ้นส่วนโลหะ เช่น ผลิตรถยนต์ รถจักรยานยนต์</p> <p>กิจการผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ เช่น ผลิตหัวเทียน มอเตอร์ต่างๆ</p> <p>กิจการผลิตยางล้อสำหรับยานพาหนะ เช่น ยางล้อสำหรับอากาศยาน</p> <p>กิจการผลิตรถยนต์ไฟฟ้าแบบผสม</p>
2. เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	<p>กิจการผลิตหลอดไฟแบบ LED</p> <p>กิจการผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น ผลิตเครื่องปรับอากาศ แผงวงจรไฟฟ้า, Polished glass disk for Hard disk drive เพื่อเก็บข้อมูล หรือ data storage devices อุปกรณ์หน่วยความจำ แผงควบคุมวงจรอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>กิจการผลิตชิ้นส่วน compressor หรือ motor ในเครื่องใช้ไฟฟ้า</p> <p>กิจการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ บริการระบบซอฟต์แวร์พื้นฐาน บริการบริหารจัดการทางด้านดิจิทัล บริการออกแบบระบบสถาปัตยกรรมทางด้านดิจิทัล บริการทางด้านดีไซน์ เช่น บริการติดตั้งซอฟต์แวร์ วางระบบซอฟต์แวร์ Digitech หรือ Fintech</p>
3. กิจการบริการและสาธารณูปโภค	<p>กิจการผลิตพลังงานไฟฟ้า พลังงานไอน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์</p> <p>กิจการขนส่งทางอากาศ เช่น เครื่องบิน โลจิสติกส์</p> <p>กิจการโรงแรม</p>

นอกจากนี้ ตามประเภทอุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่เป็นอุตสาหกรรมที่รัฐบาลให้การส่งเสริม 12 อุตสาหกรรม กิจกรรมที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายไม่ใช่กิจกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่วนใหญ่เป็นการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานหรือขั้นกลาง เน้นจำนวนการผลิตและไม่ได้ใช้เทคโนโลยีซับซ้อน เป็นการผลิตชิ้นส่วน ส่วนประกอบทั่วไป ผู้วิจัยจึงได้ยกตัวอย่างของกิจกรรมที่เข้ามาลงทุน ในหมวด 12 อุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อแสดงให้เห็นถึงประเภทกิจกรรมที่เข้ามาลงทุน ดังนี้

ตารางที่ 4.11 แสดงประเภทของกิจกรรมที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

หมวด	ตัวอย่างกิจการ
ดิจิทัล	กิจการพัฒนา Enterprise software หรือ Digital content กิจการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัล ¹²¹
การแพทย์	กิจการผลิตเครื่องมือแพทย์ ถุงมือแพทย์ ¹²²
ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	กิจการผลิตเคมีภัณฑ์หรือพอลิเมอร์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ¹²³ กิจการผลิตเอทิลีน สารเคมี เป็นต้น
ระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์	การผลิตเครื่องจักร กิจการออกแบบทางวิศวกรรม ¹²⁴

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹²¹ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, รายงานภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ฉบับรายปี 2563 [ออนไลน์], หน้า 13-14, 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/2563_6082a4cb538c1.pdf

¹²² กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2561 (มกราคม-ธันวาคม) [ออนไลน์], 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/Download%20File_5c611d0081156.pdf

¹²³ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2561 (มกราคม-ธันวาคม).

¹²⁴ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, มาตรการส่งเสริมการลงทุน อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ [ออนไลน์], 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/Automation%20Robotics%20for%20Automach%202018_5acd5b5002052.pdf

ตารางที่ 4.11 แสดงประเภทของกิจการที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (ต่อ)

หมวด	ตัวอย่างกิจการ
อากาศยาน	การขนส่งทางอากาศ กิจการผลิตชิ้นส่วนและอะไหล่สำหรับอากาศยาน กิจการผลิตยางล้ออากาศยาน กิจการผลิตยางล้อดอกอากาศยาน ¹²⁵
เทคโนโลยีชีวภาพ	กิจการวิจัยและปรับปรุงพันธุ์พืชที่ใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ¹²⁶ บริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ เช่นตรวจวิเคราะห์สารเคมี พันธุ์พืช ชิ้นส่วนต่างๆ ¹²⁷
เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	กิจการผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้า กิจการผลิตหลอดไฟ LED กิจการผลิต Electro-Magnetic Product เครื่องเก็บข้อมูล ¹²⁸
ยานยนต์และชิ้นส่วน	ผลิตยางรถยนต์ ยางรถบรรทุกและกิจการผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ เช่น ยาล้อรถบรรทุก เข็มขัด ถุงลมนิรภัย ¹²⁹

¹²⁵ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2559 (มกราคม-ธันวาคม) [ออนไลน์], 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/SummaryFDI2016_5b7a954049aec.pdf

¹²⁶ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2561 (มกราคม-ธันวาคม) [ออนไลน์], 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/Download%20File_5c611d0081156.pdf

¹²⁷ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล [ออนไลน์], 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา <https://datawarehouse.dbd.go.th/searchJuristicInfo>

¹²⁸ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, รายงานภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ฉบับรายปี 2563 [ออนไลน์], หน้า 13-14, 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/2563_6082a4cb538c1.pdf

¹²⁹ กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสมปี 2561.

ตารางที่ 4.11 แสดงประเภทของกิจการที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย (ต่อ)

หมวด	ตัวอย่างกิจการ
การท่องเที่ยว	โรงแรมต่างๆ ¹³⁰
การเกษตรและแปรรูปอาหาร	กิจการผลิตอาหารสัตว์ ผลิตอาหารสำเร็จรูปแช่แข็ง
ป้องกันประเทศ	-ไม่มี-
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ธรรมชาติ	ศูนย์ฝึกอบรมในกิจการพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย ¹³¹

จากตัวอย่างของกิจการที่เข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมของ BOI เห็นได้ว่าเกือบทั้งหมดไม่ใช่กิจการที่มีการนำเทคโนโลยีขั้นสูงที่เป็นความต้องการของผู้บริโภคตามอุตสาหกรรม 4.0 มาใช้ ตัวอย่างเช่น หากเป็นกิจการด้านยานยนต์ จะเป็นการผลิตชิ้นส่วนทั่วไป เช่น ยางล้อ ลูกหมอนิรภัย หรือเครื่องใช้ไฟฟ้า ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นการผลิตเครื่องปรับอากาศ มอเตอร์ หรือในชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์คือรูปแบบของ Drive ในการเก็บข้อมูลซึ่งเป็นเทคโนโลยีแบบเก่า สอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรตินาคินภัทรที่ได้ศึกษาถึงประเด็นปัญหาความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เนื่องจากระยะเวลากว่า 25 ปีการพัฒนากระจุกตัวอยู่ในกลุ่ม resource-based manufacturing มีเพียงสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีระดับกลาง โดยสินค้าในกลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมีส่วนน้อยไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน¹³² ซึ่งเน้นปริมาณการผลิต ทำให้ใช้แรงงานจำนวนมาก ซึ่งเป็นแรงงานทักษะต่ำ ไม่เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นเพียงอุตสาหกรรม 2.0 และ 3.0 มากกว่า และจากเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC ซึ่งทาง BOI ได้ให้สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมหากมีการลงทุนในเขตดังกล่าว ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลถึง 13 ปี¹³³ โดยให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมมุ่งเป้าไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ได้เนื่องจาก

¹³⁰ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, สถิติการลงทุน แยกตามประเภทกิจการ [ออนไลน์], 15 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/index.php>

¹³¹ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, มาตรการส่งเสริมทางด้านทรัพยากรมนุษย์ [ออนไลน์], 23 มีนาคม 2563. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/20200323_HRDevelopment_5e79c51a95ddb.pdf

¹³² ลัทธกิตต์ ลาภอุดมการ, จุดเปลี่ยนการส่งออก เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: [https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/\(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1\)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf](https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf) [29 สิงหาคม 2564].

¹³³ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/นวัตกรรมการเกษตร/> [21 พฤศจิกายน 2564].

ในปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้มีเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาประกอบกิจการ และพร้อมกับการให้เทคโนโลยียุคอุตสาหกรรม 4.0 สามารถเข้ามาประกอบกิจการได้ ด้วยเหตุนี้ จึงได้จัดทำตาราง แสดงให้เห็นถึงเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมที่มีในปัจจุบันคืออุตสาหกรรมยุค 2.0-3.0 กับความต้องการพัฒนาไปสู่เทคโนโลยีขั้นสูงยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่ยังไม่มีในประเทศไทยตอนนี้ ตามอุตสาหกรรมมุ่งเป้าของ EEC

ตารางที่ 4.12 เทคโนโลยีของอุตสาหกรรมมุ่งเป้า

อุตสาหกรรมมุ่งเป้า	เทคโนโลยีปัจจุบันของประเทศไทย	เทคโนโลยีที่ต้องการพัฒนาไปสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0
นวัตกรรมการเกษตร	การทำเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก	การนำเทคโนโลยี Phenomics Technology มาใช้กับเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบอัตโนมัติเพื่อประเมินการทำงานของพืชต่อสภาวะต่างๆ ได้ดีขึ้น ¹³⁴
เชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ	เป็นเพียงการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรแบบวัตถุดิบหรือการผลิตในอุตสาหกรรมขั้นต้น	อุตสาหกรรม Biorefinery ซึ่งเป็นการแปรรูปวัตถุดิบทางการเกษตรและชีวภาพต่างๆ ให้ดีขึ้น ¹³⁵
ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ	ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ โดยนำเข้าเครื่องจักรอัตโนมัติ หุ่นยนต์มาใช้จากต่างประเทศเป็นเพียงฐานการผลิต	อุตสาหกรรมอัจฉริยะ การใช้เครื่องจักรหรือหุ่นยนต์ในระบบอัตโนมัติควบคุมการทำงานทุกขั้นตอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ¹³⁶

¹³⁴ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า นวัตกรรมการเกษตร [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/นวัตกรรมการเกษตร/> [21 พฤศจิกายน 2564].

¹³⁵ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า เชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมี/> [15 พฤศจิกายน 2564].

¹³⁶ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/ระบบอัตโนมัติ-หุ่นยนต์-แ/> [15 พฤศจิกายน 2564].

ตารางที่ 4.12 เทคโนโลยีของอุตสาหกรรมมุ่งเป้า (ต่อ)

อุตสาหกรรมมุ่งเป้า	เทคโนโลยีปัจจุบันของประเทศไทย	เทคโนโลยีที่ต้องการพัฒนาไปสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0
แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูง และการขนส่งสมัยใหม่	การผลิตยานยนต์แบบเครื่องยนต์สันดาป	เพื่อผลิตยานยนต์ไฟฟ้า ยานยนต์อัตโนมัติโดยใช้แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูง ¹³⁷
การบิน และอวกาศ	ผลิตชิ้นส่วนอากาศยานขนส่งทางอากาศ	อากาศยานไร้คนขับ โดยต้องมีการวิจัยและพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เทคโนโลยีวัสดุศาสตร์ เทคโนโลยีไอไอ เป็นต้น ¹³⁸
เครื่องมือแพทย์	ผลิตสินค้า อุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย ผลิตภัณฑ์ด้านโลหะ เช่น เตียงคนไข้ ผลิตภัณฑ์ด้านอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีระดับกลาง เช่น เครื่องวัดความดัน ไม่ได้ผลิตด้วยเทคโนโลยีระดับสูง	เทคโนโลยีเอกซเรย์ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ การประมวลผลเชื่อมโยงผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อประกอบเครื่องมือทางการแพทย์ขั้นสูง ¹³⁹

จากอุตสาหกรรมเป้าหมายข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากิจการส่วนใหญ่ของประเทศไทยในตอนนี้ไม่ได้มีการประกอบกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงแต่อย่างใด และจากศูนย์วิจัยกสิกรไทยที่ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงผ่านทางเทคโนโลยีที่สำคัญพบว่าในปัจจุบันมีการใช้ชีขีมากขึ้นเพื่อสามารถนำมาประกอบกับ

¹³⁷ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูง และการขนส่งสมัยใหม่ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูง/> [15 พฤศจิกายน 2564].

¹³⁸ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า การบิน และอวกาศ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/การบินและอวกาศ/> [15 พฤศจิกายน 2564].

¹³⁹ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า เครื่องมือแพทย์ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/เครื่องมือแพทย์/> [5 พฤศจิกายน 2564].

ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เช่น รถยนต์ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ สมาร์ทโฟนผ่านเครือข่าย 5G แต่ยังไม่ได้มีการประกอบการประกอบชิปเหล่านี้ในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่จะมีการเข้าไปลงทุนประกอบชิปที่ประเทศมาเลเซีย เพราะสามารถรองรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้มากกว่า ในขณะที่ประเทศไทยการประกอบชิปจะอยู่ในระดับกลาง เช่น เซนเซอร์ การควบคุมอุณหภูมิและระยะเวลาในเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยชิปที่มีความซับซ้อน เช่น ชิปรวมผลการทำงานซับซ้อนยิ่งไม่มี เป็นต้น¹⁴⁰

ด้วยเหตุนี้ กิจกรรมที่เข้ามาลงทุนจากต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ได้มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยแม้จะมีหลายปัจจัยต้องพิจารณา ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นไปที่ปัจจัยทางด้านภาษี เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และในประเทศไทยได้มีมาตรการทางภาษีภายใต้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเข้ามาลงทุนในกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยมาตรการทางภาษีที่ BOI มุ่งเน้นคือมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลและให้ระยะเวลายกเว้นสูงสุด 8 ถึง 13 ปี เมื่อเป็นกิจการวิจัยและพัฒนา และการพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย หรือกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อย่างไรก็ตาม จากที่ได้ศึกษาข้างต้นกลับไม่ได้ดึงดูดกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในอุตสาหกรรม 4.0 เข้ามาได้ และไม่ได้ส่งเสริมให้เข้ามาลงทุนในระยะยาว (long-term capital intensive project or long term investment) คือกิจการที่เข้ามาลงทุนโดยมีการใช้เครื่องจักร เทคโนโลยี ไม่ต้องใช้แรงงานจำนวนมาก มีต้นทุนค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานาน และมีผลต่อกิจการประเภท Footloose ซึ่งเป็นกิจการที่สามารถทำกำไรได้เร็ว มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายน้อย และมีแนวโน้มจะย้ายฐานที่ตั้งได้อย่างง่ายดายเมื่อสิทธิและประโยชน์ที่รับสิ้นสุดลง ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยี¹⁴¹ จึงไม่ได้มีความเชื่อมโยงกับการลงทุนภายในประเทศมาก และกิจการผลิตเพื่อส่งออก (exported-oriented) ประเภทที่เป็นกิจการอุตสาหกรรมการผลิตที่จัดตั้งได้ง่าย ต้นทุนต่ำ (Low-cost) และสามารถย้ายฐานการผลิตได้อย่างรวดเร็วและมีโอกาสย้ายสูง (highly mobile) ซึ่งต้องใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก มุ่งเน้นการใช้แรงงาน (Labor intensive)¹⁴² เพราะเน้นปริมาณของสินค้ามากกว่า

¹⁴⁰ สำนักข่าว อีไฟแนนซ์, ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, กสิกรรมรองรับธุรกิจบริหารชิป Packaging รับอานิสงส์ 5G ส่งผลปีนี้ได้ 5.2% [ออนไลน์], 25 กุมภาพันธ์ 2564. แหล่งที่มา: <https://www.efinancethai.com/LastestNews/LatestNewsMain.aspx?id=cTdB R3B3TEgzbWs9>

¹⁴¹ International Monetary Fund Washington, D.C., Options for low-income countries' effective and efficient use of Tax incentive for investment, p.21-23 [Online], October 2015, Available from: <https://www.imf.org/external/np/g20/pdf/101515.pdf> International Monetary Fund Washington, D. C., "Options for Low-Income Countries' Effective and Efficient Use of Tax Incentive for Investment."

¹⁴² Victor Thuronyi, International Monetary Fund, Tax Law Design and Drafting p. 19 [Online], 1998. Available from: <https://www.imf.org/external/pubs/nft/1998/tlaw/eng/ch23.pdf>

4.2.2 ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยลดน้อยลง

จากการที่มาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมุ่งเน้นมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งไม่ได้สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ IMF ได้กล่าวไว้ว่า “profit-based incentives will be less effective in encouraging investment” เพราะกิจการที่เข้ามาลงทุนในช่วงแรกจะยังไม่มีกำไร มีค่าใช้จ่ายจากการดำเนินการและต้นทุนสูง ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการประเภทดังกล่าว แต่กลับดึงดูดกิจการที่สามารถทำกำไรได้เร็ว จึงเป็นกิจการประเภทที่มีการลงทุนน้อย ค่าใช้จ่ายจากการลงทุนน้อย มีระยะเวลาการดำเนินการไม่นานและสามารถย้ายกิจการได้ง่าย ทำให้ผลที่ตามมาเมื่อประเทศไทยไม่สามารถส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพได้จึงไม่ดึงดูดการลงทุนในเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ จากการศึกษาจึงพบปัญหาว่าประเทศไทยในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมาไม่ใช่ประเทศที่นักลงทุนจากต่างชาติเข้ามาลงทุนและให้ความสนใจเข้ามาลงทุนอีกแล้ว โดยแม้จะต้องพิจารณาในหลายปัจจัย เช่นโครงสร้างพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง การจ้างแรงงาน การขนส่ง นโยบายต่างๆของภาครัฐ แต่นโยบายทางภาษีก็เป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุน โดยจากรายงานของธนาคารเกียรตินาคินภัทรพบว่าประเทศไทยมีสัดส่วนการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศลดลงเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาคจากร้อยละ 30 เป็นเพียงร้อยละ 10 และมีการส่งออกค่าโดยส่วนใหญ่เป็นเทคโนโลยีขนาดกลาง ซึ่งเทียบกันในระดับภูมิภาค และในประเทศในกลุ่มรายได้ปานกลางด้วยกัน เช่น ประเทศเวียดนาม ซึ่งมีระดับเทคโนโลยีสูงกว่าและพัฒนามากกว่ามาก เป็นผลมาจากโครงสร้างเศรษฐกิจ และนโยบายดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติยังเป็นแบบเดิม ทำให้มีการลงทุนในกิจการวิจัยและพัฒนาต่ำอีกด้วย¹⁴³ เป็นไปตามสถิติการลงทุนของที่เมื่อกิจการที่เข้ามาลงทุนส่วนใหญ่ยังคงเป็นสามหมวดเดิม คือหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และหมวดผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง เป็นต้น ซึ่งเป็นเพียงอุตสาหกรรมการผลิตแบบเดิมเป็นเทคโนโลยีขนาดกลาง แม้กิจการที่เข้ามาลงทุนจะเยอะและทำรายได้ดี แต่ก็ไม่มีนักลงทุนเข้ามาลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ไม่มีเทคโนโลยีระดับสูงเข้ามาลงทุนและเกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีในประเทศได้ มาตรการ Tax Holiday ที่ประเทศไทยเน้นส่งเสริมจึงไม่ได้ก่อให้เกิดการลงทุนแต่อย่างใดนอกจากการลงทุนแบบเดิม ซึ่งในอนาคตที่กำลังเปลี่ยนผ่านสู่อุตสาหกรรมยุค 4.0 อาจส่งผลให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนน้อยลง การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

¹⁴³ ลัทธกิตต์ ลากอุดมการ, จุดเปลี่ยนการส่งออก เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: [https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/\(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1\)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf](https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf) [29 สิงหาคม 2564].

หยุดชะงัก เนื่องจากตามไม่ทันเทคโนโลยีในปัจจุบันได้ ทำให้ในปัจจุบันไทยกลายเป็นประเทศที่ นักลงทุนเข้ามาเพื่อประกอบขึ้นส่วนมากกว่าจะเป็นเจ้าของเทคโนโลยี

ดังนั้น มาตรการทางภาษีโดยเฉพาะ Tax Holiday อาจจะทำให้ประเทศไทยมีมูลค่า FDI การลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้นกว่าแต่ก่อนใน 6 ปีย้อนหลัง และเป็นเครื่องมือสำคัญในการดึงดูดกิจการ ต่างชาติให้เข้ามาลงทุนของประเทศกำลังพัฒนา อย่างไรก็ตาม ก็ไม่อาจเป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและทำให้เกิดการลงทุนใหม่ๆ นอกจากดึงดูดกิจการระยะสั้นเท่านั้น ซึ่งสิทธิ และประโยชน์ด้านการลงทุนประเภทอื่น (Investment Incentive) จะเป็นประโยชน์และมี ประสิทธิภาพมากกว่า ผู้วิจัยจึงได้เปรียบเทียบมาตรการที่กล่าวมาข้างต้นกับมาตรการยกเว้น ภาษีเงินได้นิติบุคคลในหัวข้อต่อไปเพื่อทราบถึงความแตกต่างของมาตรการทางภาษีแต่ละประเภท ตามหัวข้อต่อไป

4.2.3 เปรียบเทียบมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และมาตรการทางภาษีต่างๆที่ ส่งเสริมการลงทุน ได้แก่

จากการที่มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นการให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีที่มี กำไรเป็นฐาน ทำให้ไม่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ มาตรการทางภาษีที่ เป็นสิทธิและประโยชน์โดยต้นทุนเป็นฐาน (cost-based tax incentive) จึงย่อมมีประโยชน์และมี ประสิทธิภาพมากกว่า เพราะกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว และมีการดำเนินการโดยใช้เครื่องจักร เทคโนโลยีสูงจะมีค่าใช้จ่ายและต้นทุนสูงกว่ามาก เช่น มาตรการ carry forward มาตรการ Investment allowances มาตรการ tax credit มาตรการ accelerated depreciation ผู้วิจัยจึง ได้เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีอื่นๆกับมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่

1) มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax holiday) และมาตรการยกผล ขาดทุนสะสม (Loss carry forward)

เนื่องจากการวิเคราะห์ข้างต้น มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นดึงดูดและมี ประโยชน์ต่อกิจการที่สามารถทำกำไรได้เร็วตั้งแต่เริ่มประกอบกิจการ จึงเหมาะกับพวกอุตสาหกรรม การผลิต ที่ไม่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และใช้ระยะเวลาดำเนินการไม่นาน เช่นอุตสาหกรรมภาคการ ผลิตด้านการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ตามสถิติการลงทุน หรืออาจเป็นกิจการที่เข้ามาลงทุนเพื่อให้ได้รับ สิทธิประโยชน์ดังกล่าวและย้ายออกเมื่อสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้วยเหตุนี้จึงไม่ได้ ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในระยะยาวและในกิจการที่ต้องเข้ามาลงทุนโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ระยะ เวลานานในการดำเนินการ เช่น กิจการวิจัยและพัฒนา เพราะยังไม่มีกำไรในช่วงแรกอยู่แล้ว

ในขณะเดียวกัน เปรียบเทียบกับมาตรการยกผลขาดทุนสะสมจะเป็นประโยชน์กว่า มาก เนื่องจากที่กล่าวไปก่อนหน้านี้ ในกิจการระยะยาวการดำเนินการในช่วงแรกยังไม่มีกำไร และ ต้องใช้สินทรัพย์หรือเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูง จึงทำให้มีผลขาดทุนสุทธิเกิดขึ้นในแต่ละ

ปีในช่วงระยะเวลาแรก ไม่ต้องเสียภาษีอยู่แล้ว ดังนั้นการนำมามาตรการนำผลขาดทุนสะสมมาใช้ย่อมส่งเสริมให้เกิดการลงทุนมากกว่า เพราะสามารถนำผลขาดทุนในระยะเวลาแรกมาหักออกเมื่อมีกำไรได้ จึงมีความเหมาะสมกับกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว อีกทั้งจากผลการวิจัยเปรียบเทียบของกรมสรรพากรซึ่งได้เปรียบเทียบมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลช่วงระยะเวลาหนึ่งและมาตรการยกผลขาดทุนมาใช้เพื่อดึงดูดนักลงทุน พบว่าดึงดูดนักลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเข้ามาลงทุนระยะยาวมากกว่า เพราะสามารถนำผลขาดทุนมาหักออกได้เมื่อมีกำไร¹⁴⁴ ยกตัวอย่างเช่น จากการศึกษากรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ บริษัท โคเบลโก้ รีเซิร์ช อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จากตารางกำไร (ขาดทุน) สุทธิ ซึ่งมีทุนจดทะเบียนถึง 91,000,000 บาท จัดตั้งในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งกิจการที่ได้รับการส่งเสริมประเภท 7.14 บริการทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ได้รับสิทธิและประโยชน์กลุ่ม A1 ซึ่งได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาถึง 8 ปี แต่ตั้งแต่ในปี 2553 จนถึงปี 2562 แต่บริษัทขาดทุนมาตลอด มีเพียง 2 ปีเท่านั้นที่มีกำไร ย่อมนำผลขาดทุนมาหักจากกำไรสุทธิได้ 5 ปี ซึ่งมีประสิทธิภาพมากกว่าการยกเว้นภาษีนิติบุคคลซึ่งสามารถยกเว้นภาษีได้เพียง 2 ปี เนื่องจากเมื่อบริษัทขาดทุนย่อมไม่ต้องเสียภาษีอยู่แล้ว และการได้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียง 2 ปี ย่อมเป็นการใช้มาตรการทางภาษีอย่างไม่มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ มาตรการยกผลขาดทุนสะสมไปใช้ได้กำหนดในประมวลรัษฎากรอยู่แล้ว ซึ่งมีประโยชน์และเหมาะสมกว่าการให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพียงแต่จำกัดระยะเวลาเพียง 5 ปีซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าปีนระยะเวลาที่สั้นไป เพราะหากต้องการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างแท้จริงควรจะให้ระยะเวลาที่นานกว่านี้เพื่อให้นักลงทุนในระยะยาวสามารถนำผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในช่วงแรกในหลายปีไปหักออกได้ เช่นประเทศที่พัฒนาแล้วมีการให้ Loss carry forward ไม่จำกัดระยะเวลา เป็นต้น

2) มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Tax holiday) กับ มาตรการหักค่าสึกหรอและเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่ง (Accelerated depreciation)

มาตรการหักค่าสึกหรอและเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่งนั้นเป็นการหักค่าเสื่อมราคาที่มีอัตราสูงในปีแรกๆซึ่งเมื่อนำมาคำนวณภาษีแล้วจะทำให้ฐานภาษีลดลงและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลน้อยลง ซึ่งได้มีกำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 145 ว่าด้วยหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน ได้ให้สิทธิและประโยชน์กับกิจการสำหรับทรัพย์สินในกิจการที่มีสินทรัพย์ถาวร (ไม่รวมที่ดิน) ไม่เกิน 200 ล้านบาท และจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน ซึ่งรัฐบาลจะมุ่งเน้นไปที่กิจการ

¹⁴⁴ กรมสรรพากร, รายงานฉบับสมบูรณ์ ผลการศึกษาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่อการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย [ออนไลน์], 20 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/ebook/Impacts_of_Tax%20Incentives.pdf

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมซึ่งหากนำปรับใช้กับกิจการภาคบริการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและให้หักค่าเสื่อมเพิ่มขึ้นย่อมเป็นประโยชน์กว่ามาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องจากมาตรการดังกล่าวมีความเหมาะสมกับกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เช่นกิจการภาคการผลิตขั้นสูง หรือประเภทกิจการบริการที่มีต้นทุนสูงและใช้ระยะเวลานาน เนื่องจากต้องมีการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยีขั้นสูงที่มีราคาแพง และใช้ระยะเวลานาน ซึ่งในตอนแรกเมื่อยังไม่มีกำไรการใช้มาตรการ Tax Holiday จึงไม่เกิดประโยชน์ แต่การใช้มาตรการหักค่าสึกหรอและเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่งเมื่อกิจการดำเนินการในช่วงแรกจะสามารถมาหักค่าเสื่อมจากราคาสินทรัพย์ได้เลย จึงเหมาะกับผู้ที่ต้องการเข้ามาลงทุนด้วยสินทรัพย์ในระยะยาว อีกทั้งมาตรการดังกล่าวได้มีกฎหมายบัญญัติไว้แล้วตามประมวลรัษฎากรไว้แล้ว ซึ่งเพียงพอในการดึงดูดนักลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศให้เข้ามาดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ด้วยเหตุนี้มาตรการ Tax Holiday เพื่อการส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงไม่ได้มีความจำเป็นและไม่เป็นประโยชน์ต่อกิจการ ประเภทที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กิจการที่ใช้ต้นทุนสูงและต้องระยะเวลาหนึ่ง เช่นในประเทศเนเธอร์แลนด์และประเทศสิงคโปร์ที่ให้หักค่าสึกหรอและเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่งสำหรับกิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเช่นกัน และจากงานศึกษาวิจัยในเรื่อง Assessing Tax Incentive for Investment Case Study of Thailand ได้เปรียบเทียบ EATR (Effective Average Tax Rate) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า EATR ของมาตรการ Tax Holiday จะต่ำกว่าสำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพเร็ว และยิ่งเสื่อมค่าก่อนสิ้นสุดมาตรการ Tax holiday แต่หากเป็นมาตรการ Accelerated depreciation EATR จะไม่ได้ต่ำลงอย่างรวดเร็วและความเร็วในการเสื่อมค่าต่างกันไม่มาก ดังนี้จึงเหมาะสมกับกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาวมากกว่า¹⁴⁵

3) มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Tax holiday) กับ มาตรการลดหย่อนภาษีจากเงินลงทุน (Investment Tax Allowance: ITA)

มาตรการลดหย่อนภาษีจากเงินลงทุนนั้นเป็นการที่กิจการสามารถหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนทำให้เสียภาษีน้อยลง โดยจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้มีมาตรการการส่งเสริมการลงทุนให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับการส่งเสริมยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งสามารถหักได้ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินที่ได้ลงทุนแล้วในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยจะหักเงินที่ใช้ในการลงทุนออกจากกำไรสุทธิได้ภายในระยะเวลา 10 ปี และจะให้การส่งเสริมยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกับกิจการที่ใช้เงินลงทุนสูง หรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการดำเนินกิจการ ซึ่งจะทำให้เสียภาษีน้อยลง อย่างไรก็ตาม ความเป็นจริงแล้ว กิจการที่เข้ามาลงทุนหากเป็นกิจการที่ต้องใช้เงินลงทุนมาก และใช้ระยะเวลานาน ย่อมไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้

¹⁴⁵ Athiphat Muthitacharoen, Assessing Tax Incentives for Investment: Case Study of Thailand, p.12-15

นิติบุคคลตั้งแต่แรก เพราะยังไม่มีกำไรเมื่อเริ่มดำเนินกิจการ ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกลับไม่ได้ให้สิทธิประโยชน์การลดหย่อนภาษีจากการลงทุน โดยกลับให้สิทธิประโยชน์เป็นการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลานานแทนสำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีสูง และกิจการที่ได้รับการลดหย่อนเงินที่ใช้ในการลงทุนจะเป็นประเภทกิจการภาคการผลิตหรือภาคบริการที่มีความสำคัญน้อยลงมา เพราะจะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งไม่มีความเหมาะสมและสัมพันธ์กับมาตรการทางภาษีแต่อย่างใด ดังนั้นการใช้มาตรการลดหย่อนภาษีจากเงินลงทุนจึงเหมาะกับกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวและลงทุนสูง และกิจการประเภทบริการที่มีต้นทุนสูง เช่น คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ เทเลคอมมิวนิเคชัน จึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องให้สิทธิประโยชน์ Tax Holiday แก่กิจการเหล่านี้เป็นระยะเวลานานสูงสุดถึง 13 ปี แต่หากต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสิทธิประโยชน์แต่ละประเภทในการนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการระยะยาวมากกว่า

ยิ่งกว่านั้น เมื่อเปรียบเทียบกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนของประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการลงทุนคือ Malaysian Investment Development Authority หรือ MIDA มีการให้สิทธิและประโยชน์ทางด้านภาษีสำหรับกิจการภาคการผลิตและภาคบริการรวมถึงที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและกิจการวิจัยและพัฒนา โดยหลักคือ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Pioneer status) ร้อยละ 70 ของเงินได้สุทธิเป็นระยะเวลา 5 ปี และการหักลดหย่อนเงินที่ใช้ในการลงทุน (Investment Tax Allowance) ร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุนเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยหักออกจากเงินได้สุทธิได้ร้อยละ 70 ในแต่ละปี ทั้งนี้ส่วนที่หักไม่หมดจะสามารถยกยอดไปใช้ได้ในปีต่อไปจนกว่าจะหมด ซึ่งเป็นระบบทางเลือก¹⁴⁶ กล่าวคือ นักลงทุนสามารถเลือกได้ว่าจะใช้มาตรการทางภาษีแบบใดที่มีความเหมาะสมกว่า จึงเป็นประโยชน์และดึงดูดนักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนระยะยาวมากขึ้นได้ เพราะจากสถิติการลงทุนของต่างชาติที่ยื่นขอเข้ารับการส่งเสริมแล้ว แม้ให้ระยะเวลายกเว้นภาษีนานขึ้นก็ไม่ได้ดึงดูดกิจการประเภทดังกล่าวจำนวนมากขึ้นแต่อย่างใด

4) มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลช่วงระยะเวลาหนึ่ง (Tax holiday) กับ มาตรการเครดิตภาษี (Investment tax credit)

มาตรการเครดิตภาษีนี้นั้นจะลดอัตราภาษีของกิจการที่จะต้องเสียภาษีในอัตราปกติ ซึ่งจากการศึกษาประเทศเปรียบเทียบคือประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์ ได้มีมาตรการเครดิตภาษีจากเงินที่ใช้ในการลงทุน การเครดิตภาษีจากเงินลงทุนที่ใช้ในการวิจัยหรือพัฒนา เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะกำหนดชัดเจนว่าให้สามารถเครดิตได้เท่าไร และหากเครดิตแล้วเกินกว่าภาษีที่ต้องชำระก็

¹⁴⁶ MIDA, Malaysia Investment in the Services Sector, Tax incentive p.15 [Online], 30 เมษายน 2564. Available from: <https://www.mida.gov.my/wp-content/uploads/2021/04/BOOKLET-1-GENERAL-POLICIES-FACILITIES-AND-GUIDELINES.pdf>

อาจจะให้ยกยอดหักออก (carry forward) หรือคืนเงินได้ (refunded) โดยมาตรการดังกล่าวหากเป็นกิจการที่เข้ามาลงทุนในทรัพย์สินระยะยาว มีการใช้เครื่องจักร เทคโนโลยีขั้นสูง ก็จะสามารถเครดิตภาษีได้ซึ่งทำให้เสียภาษีในอัตราที่ลดลง ซึ่งในกิจการประเภทดังกล่าวแล้วย่อมเป็นประโยชน์และส่งเสริมให้เกิดการลงทุนมากกว่า เพราะเมื่อมีค่าใช้จ่ายจากการดำเนินกิจการ เช่นกิจการวิจัยและพัฒนา ก็จะสามารถเสียภาษีในอัตราที่ลดลงได้ ทำให้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและดึงดูดกิจการประเภทนี้มากขึ้นโดยจะกล่าวในบทต่อไป ในขณะที่มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อกิจการลักษณะนี้อยู่แล้ว เนื่องจากการลงทุนในระยะยาวต้องใช้ระยะเวลานาน จึงยังไม่มีกำไรและต้องเสียภาษีนิติบุคคล

แม้รัฐบาลจะใช้มาตรการทางภาษีเพื่อดึงดูดกิจการให้เข้ามาลงทุนและเพิ่มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของกิจการในหลายประเภทให้เข้ามาลงทุนมากขึ้นก็ตาม แต่กิจการดังกล่าวนั้นจะอาจจะไม่เป็นกิจการที่ส่งเสริมการลงทุนให้เกิดขึ้นในประเทศได้อย่างแท้จริง และอาจเป็นการดึงดูดและขยายกิจการประเภทที่เข้ามาเพื่อแสวงหาประโยชน์จากมาตรการทางภาษีมากกว่าได้ หากนำมาใช้อย่างไม่เหมาะสม ดังนั้นมาตรการภาษีที่ดีจะส่งเสริมให้เกิดการลงทุนที่ดีและคัดแยกจากกิจการที่เข้ามาเพื่อเปิดเป็นการใช้สินทรัพย์เพื่อให้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเพียงระยะสั้น

บทที่ 5

วิเคราะห์เปรียบเทียบสิทธิและประโยชน์ทางภาษีอากรในต่างประเทศและประเทศไทย

ในบทนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษามาตรการส่งเสริมการลงทุนประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์ และประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งแต่ละประเทศนั้นมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่แตกต่างกันโดยทั้งสิ้นอยู่กับประเภทกิจการและสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมรวมถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นทั้งสถานะทางภูมิศาสตร์หรือปัจจัยภายในประเทศ เช่น อัตราการจ้างแรงงาน ระบบคมนาคม เป็นต้น โดยผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะในขอบเขตที่ศึกษาคือปัจจัยทางด้านภาษีว่ามีมาตรการทางภาษีในแต่ละประเทศที่ให้กับนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนในประเทศ อย่างไรก็ตามเนื่องจากแต่ละประเทศมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันการนำมาเปรียบเทียบและศึกษากับประเทศไทยจึงต้องมีสภาพเศรษฐกิจใกล้เคียงกันเพื่อประโยชน์ในการศึกษาสูงที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เปรียบเทียบโดยใช้เกณฑ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ หรือ GDP (Gross Domestic Product) คือมูลค่าของตลาดสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ได้ผลิตในประเทศโดยไม่ได้คำนึงว่าผลผลิตนั้นๆมาจากในประเทศหรือนอกประเทศ เปรียบเทียบกับประเทศไทยและประเทศต่างๆที่มีค่า GDP ใกล้เคียงกัน ด้วยเหตุนี้จึงได้เลือกประเทศที่ต้องการจะศึกษาได้แก่ ประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์ โดยจาก World Bank ในปี ค.ศ. 2019¹⁴⁷

พบว่าค่า GDP ของแต่ละประเทศเปรียบเทียบกับประเทศไทยเป็นดังนี้

ตารางที่ 5.1 GDP ของประเทศที่ทำการศึกษา

ประเทศ	GDP (สกุลเงิน US)
เบลเยียม (Belgium)	533,097.46
ไอร์แลนด์ (Ireland)	388,698.71
ฟิลิปปินส์ (Philippines)	376,795.51
ไทย (Thailand)	543,548.97

5.1 เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีระหว่างประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศไทย

โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาในของเขตกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินกิจการและเงินลงทุนสูงกว่ากิจการประเภทอื่นๆ ซึ่งประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์จัดเป็น

¹⁴⁷ The World Bank, GDP (current US\$) [Online], 2021. Available from <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD>

ประเทศในแถบยุโรป EU การส่งเสริมทางด้านการลงทุนจึงมุ่งเน้นไปที่กิจการด้านการวิจัยและการพัฒนา (R&D) เพื่อให้เกิดนวัตกรรมหรือการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ ซึ่งโดยส่วนมากแล้วประเทศในเขตยุโรปจะมีมาตรการส่งเสริมทางภาษีที่แตกต่างกันโดยขึ้นอยู่กับนโยบายและประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริม ซึ่งจากมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมกิจการวิจัยและพัฒนาในยุโรป OECD มีมาตรการทางภาษีส่วนใหญ่ได้แก่ การเครดิตภาษีเพื่อการวิจัยและพัฒนา (R&D Tax credit) ซึ่งมีผลโดยตรงต่อฐานภาษีที่ต้องชำระ การหักค่าลดหย่อนทางภาษีเพื่อการวิจัยและพัฒนา (R&D Tax allowance) ซึ่งจะทำให้ฐานภาษีเงินได้ในกรณีที่จำเป็นต้องนำมาเสียภาษีน้อยลง การยกยอดไป (Carry over) ซึ่งเป็นมาตรการภาษีที่ประเทศ OECD ใช้เป็นจำนวนมากซึ่งจะขึ้นอยู่กับมาตรการทางภาษีอื่นที่ไม่สามารถใช้ได้อย่างเต็มที่ จะให้มีการยกยอดไปใช้หักออกแทนส่วนที่มาตรการทางภาษีอื่นใช้ไม่หมด ตัวอย่างเช่น ประเทศสาธารณรัฐเช็กที่ให้การ carry forward ได้เป็นระยะเวลา 3 ปี ประเทศไอร์แลนด์เป็นระยะเวลา 6 ปี ประเทศสเปน 18 ปี ประเทศสหรัฐอเมริกา 20 ปี รวมถึงประเทศใน OECD เช่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศเดนมาร์ก ประเทศชิลีที่ให้ใช้มาตรการ carry forward โดยไม่กำหนดระยะเวลา หรือการขอเงินคืน (Refund) ซึ่งจะใช้มาตรการนี้ต่อเมื่อเครดิตภาษีเต็มแล้วยังมีส่วนที่เกินมาอยู่จึงขอคืนเงินแทนได้โดยจะเป็นประโยชน์สำหรับกิจการทางด้านนวัตกรรมที่เพิ่งเริ่มดำเนินกิจการ หรืออยู่ในขั้นพัฒนาและกำลังจะออกผลิตภัณฑ์ใหม่ เนื่องจากยังไม่มีเงินได้มากนัก¹⁴⁸

โดยในประเทศพัฒนาแล้วเกือบทั้งหมดแทบจะไม่ใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเลย ดังนั้นจึงได้ศึกษาในประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์เปรียบเทียบกับประเทศไทย เพราะมีมาตรการทางภาษีสคล้ายคลึงกันมาก

5.1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีสระหว่างประเทศเบลเยียมและประเทศไทย

รัฐบาลของประเทศเบลเยียม (The Belgian federal government) ได้มีมาตรการทางภาษีสำหรับกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการลงทุนที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่กิจการทางด้านวิจัยและพัฒนา (R&D) และกิจการด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property) จากการวิจัยและพัฒนา โดยในส่วนของมาตรการทางภาษีสจะมีทั้งการเครดิตภาษี (Tax credit) การหักลดหย่อนสำหรับการลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนา (Deduction on R&D investment) เป็นต้น ซึ่งมาตรการที่ส่งเสริมการลงทุนจะมีในกิจการประเภทวิจัยและพัฒนา (R&D) และทางด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยมาตรการทางภาษีสของประเทศเบลเยียมนั้นได้มีการพัฒนาอย่างยาวนาน แบ่งได้เป็น 3 ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2054 ถึงปี พ.ศ 2552 ปี พ.ศ 2546 และปี พ.ศ. 2546 ถึงปี พ.ศ 2558 อีกทั้งได้ปรับเปลี่ยนภาษีเงินได้นิติบุคคลลดลงจาก

¹⁴⁸ OECD, [OECD R&D tax Incentive database](http://www.oecd.org/sti/rd-tax-stats-database.pdf) [Online], 2020. Available from: <http://www.oecd.org/sti/rd-tax-stats-database.pdf>

ร้อยละ 33.9 เป็นร้อยละ 25 สำหรับกิจการขนาดใหญ่ และในกิจการธุรกิจ SME ที่มีรายได้ตั้งแต่ 100,000 ยูโรขึ้นไปจะเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 20

จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีของประเทศไทย โดยได้แบ่งเป็นรูปแบบของมาตรการทางภาษีแต่ละประเภท ดังนี้

1. มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday) และลดอัตราภาษี

ประเทศเบลเยียมไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยจากการศึกษาพบว่าประเทศเบลเยียมไม่ได้มีการส่งเสริมการลงทุนในกิจการทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาและกิจการทางด้านวิจัยและพัฒนาโดยใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นประโยชน์ในกิจการวิจัยและพัฒนาจะมีการยกเว้นภาษีเพียงบางส่วนให้แทน คือการยกเว้นภาษีบางส่วนให้หัก ณ ที่จ่ายเป็นบางส่วนให้กับผู้วิจัย (Partial withholding tax exemption for researchers) กล่าวคือยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับค่าจ้างของผู้วิจัยที่ทำงานให้กับกิจการ 4 ประเภทได้แก่ การพัฒนาและการวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือทำงานให้กับบริษัทที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมเริ่มแรก “young innovative company” กิจการการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย “research corporation with a university” กิจการที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาหรือการวิจัยขั้นสูง “a higher education institution or a scientific institution” ซึ่งมาตรการภาษีดังกล่าวนี้จะให้ยกเว้นได้ร้อยละ 40 และในปัจจุบันได้ยกเว้นเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 80 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 เป็นต้นไป¹⁴⁹

โดยทั้งนี้ยังมีมาตรการทางภาษีที่ได้ให้สิทธิประโยชน์กับผู้วิจัยดังนี้

1.1) Innovation premium เป็นการให้ประโยชน์ต่อกิจการที่นักวิจัยสามารถคิดค้นความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ได้โดยสร้างมูลค่าให้กับกิจการ ซึ่งจะยกเว้นภาษีเงินได้และประกันสังคมให้กับนายจ้างและลูกจ้าง

1.2) Expatriate tax status in R&D เป็นการให้ประโยชน์กับนักวิจัยที่เป็นชาวต่างชาติที่มีการให้เงินเดือนแยกจากลูกจ้างที่มีสัญชาติเบลเยียม โดยให้หักค่าลดหย่อนที่จะนำไปหักภาษีได้สูงสุดถึง 29,750 ยูโรต่อปี และหักค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติโดยตรงเช่น ค่าใช้จ่ายประจำตำแหน่ง เป็นต้น¹⁵⁰

¹⁴⁹ Federal Public Services Finance, *Tax Incentives for Research and Development and Innovation* [Online], 2020. Available from: <https://finances.belgium.be/sites/default/files/downloads/704-brochure-RD-TaxIncentives-2020-en.pdf>

¹⁵⁰ Federal Planning Bureau, *Tax incentives for Business R&D in Belgium*, page 19

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

เปรียบเทียบกับประเทศไทยที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน BOI ตามมาตรา 31 และมาตรา 31/1 ได้มีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตั้งแต่ 3 ปี ไปจนถึง 13 ปี ให้กับกิจการที่กำหนดไว้และหากเป็นการผลิต กิจการที่เป็นการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กิจการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมขั้นสูง กิจการที่เพิ่มเติมคุณค่าของโครงการจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดถึง 13 ปี ได้แก่ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค เพื่อพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม กิจการที่จัดตั้งตามพื้นที่ที่กำหนด เช่น พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และประกอบกิจการตามมาตรการเฉพาะ เช่น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นต้น ซึ่งมุ่งเน้นมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับกิจการประเภทต่างๆและขยายให้เพิ่มเติมหากเป็นกิจการขั้นสูงขึ้นไป กล่าวคือหากเป็นกิจการที่ไม่ได้มีเทคโนโลยีที่มีความซับซ้อนมากจะยกเว้นระยะเวลาภาษีเงินได้นิติบุคคลสั้นกว่า แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยให้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นมาตรการหลักในการดึงดูดกิจการจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุน ตรงกันข้ามกับประเทศเบลเยียม ซึ่งไม่ได้ใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในการส่งเสริมกิจการวิจัยและพัฒนาให้เข้ามาลงทุนแต่อย่างใด กล่าวคือไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมาใช้ในการส่งเสริมและดึงดูดการลงทุนในกิจการที่ต้องใช้ทรัพย์สินทางปัญญาหรือวิจัยและพัฒนาเลย มีเพียงการยกเว้นภาษีบางส่วนซึ่งเป็นเพียงภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้กับกิจการวิจัยและพัฒนา แต่ในขณะที่ประเทศไทยที่มีมาตรการหลักให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ถึง 13 ปีกลับไม่สามารถดึงดูดกิจการที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงได้ โดยจากปัญหาที่พบในบทที่ 4¹⁵¹พบว่า มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นดึงดูดและมีผลต่อกิจการการผลิตขั้นต้น ใช้เทคโนโลยีขั้นต่ำและย้ายฐานการผลิตได้ง่ายเป็นจำนวนมาก สอดคล้องกับปัญหาของ World bank และ IMF ของ มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในระยะยาวและในประเทศพัฒนาส่วนใหญ่ไม่นำมาตรการดังกล่าวมาใช้แล้วดังกล่าวในบทที่ 2

และการหักค่าลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 ไม่เกินระยะเวลา 5 ปี สำหรับ กิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกิน 8 ปีหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ร้อยละ 50 ไม่เกินระยะเวลา 10 ปี สำหรับกิจการที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเลย ทำให้เสียภาษีในอัตราต่ำกว่าเดิม ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นมาตรการที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวเพราะในช่วงแรกยังไม่สามารถทำกำไรได้อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นการดึงดูดกิจการที่เข้ามาลงทุนประเภท footloose industries ให้เข้ามามากขึ้น เพราะได้รับการลดหย่อนอัตราภาษีต่อ และหากสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าวก็จะย้ายฐานการผลิตไป

¹⁵¹ บทที่ 4, น. 71-105.

ดังปัญหาที่พบในบทที่ 4 นอกจากนั้น ภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศไทยนั้นมีอัตราที่ต่ำอยู่แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องลดหย่อนอีกร้อยละ 50

2.1) มาตรการหักค่าลดหย่อน (Deduction) มาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแต่จะเน้นเป็นมาตรการหักค่าลดหย่อนประเภทต่างๆ โดยแบ่งได้หลายประการ ได้แก่

2.1.1) การหักค่าลดหย่อนจากเงินได้สิทธิบัตร (Deduction for patent income)

ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2551 รัฐบาลของประเทศเบลเยียมได้ให้กิจการประเภทวิจัยและพัฒนาสามารถหักลดหย่อนเงินได้ที่มาจากสิทธิบัตรได้ในร้อยละ 80 ของฐานภาษีที่ต้องเสียภาษี อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2559 ได้มีการเปลี่ยนแปลงสิทธิและประโยชน์ทางภาษีประเภทนี้ กล่าวคือ เปลี่ยนจากการหักค่าลดหย่อนจากเงินได้สิทธิบัตร เป็นการหักค่าลดหย่อนจากเงินได้นวัตกรรม (Deduction for innovation income) แทน เนื่องจากต้องการปรับปรุงมาตรการตามหลักเกณฑ์ของ OECD เรื่อง Erosion profit shifting หรือการหลีกเลี่ยงทางภาษีจากการกีดกันทางภาษี และทั่วถึงไปยังเงินได้จากนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในที่ต่างๆ และทั้งนี้นอกจากเงินได้ที่มาจากสิทธิบัตรนั้นยังคงนำมาหักลดหย่อนได้ยังรวมถึงในกรณีที่เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับพันธพิชหรือสิทธิด้านการปรับปรุงพันธ ผลิตภัณฑ์ยา การผูกขาดทางการตลาดและลิขสิทธิ์การป้องกันซอฟต์แวร์ เป็นสามารถหักค่าลดหย่อนได้จากร้อยละ 85 จากร้อยละ 80 ของเงินได้สุทธิ อย่างไรก็ตามการหักค่าลดหย่อนจากเงินได้สิทธิบัตรนั้นสามารถหักลดหย่อนได้จนถึงเดือนมิถุนายน 2564

2.1.2) การหักค่าลดหย่อนจากเงินได้นวัตกรรม (Deduction for innovation income)

จากการที่ประเทศเบลเยียมได้ให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีโดยเปลี่ยนจากการหักค่าลดหย่อนจากเงินได้สิทธิบัตร เป็นให้หักค่าลดหย่อนจากเงินได้นวัตกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อเกิดค่าใช้จ่ายจากการวิจัยและพัฒนาและที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินทางปัญญาที่มาจากผู้วิจัยและพัฒนาโดยเพิ่มจากร้อยละ 80 เป็นร้อยละ 85 ของรายได้สุทธิซึ่งนอกจากเงินได้นวัตกรรมแล้วยังรวมถึงเงินได้จากสิทธิบัตรต่างๆ ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ที่พัฒนามาจากโครงการของผู้เสียภาษี สิทธิของผู้ปรับปรุงพันธ สิทธิทางข้อมูลและการตลาดที่มาจากยุโรปโดยตรง และหลักกฎหมายสากลเกี่ยวกับยาและอาหาร นอกจากนี้หากมีส่วนที่ไม่ได้หักลดหย่อนแล้วจะสามารถยกยอดไปได้อีก ซึ่งจะต้องอยู่ในระยะเวลาที่สิทธิบัตรมีผลอยู่ ซึ่งจะทำให้ Effective tax rate ของรายได้สุทธิเท่ากับร้อยละ 3.75 เท่านั้น ซึ่งได้ให้สิทธิประโยชน์กับทั้งกิจการสัญชาติเบลเยียมและกิจการของต่างชาติที่จัดตั้งขึ้นในประเทศเบลเยียม

2.2) การหักค่าลดหย่อนจากการลงทุนในสิทธิบัตรและการวิจัยและพัฒนา (Investment deduction for patents and R&D)

ประเทศเบลเยียมได้มีการส่งเสริมมาตรการทางภาษีกล่าวคือ หากมีมูลค่าการลงทุน การพัฒนา หรือการได้มาของสิทธิบัตรที่แน่นอนในระหว่างปีภาษีที่มาจาก การวิจัยและพัฒนา จะสามารถหักลดหย่อนภาษีได้ ซึ่งการหักลดหย่อนนี้เป็นมาตรการที่เพิ่มขึ้นจากการหักค่าเสื่อมราคาของ สิทธิบัตร ซึ่งโดยรวมแล้วการหักค่าเสื่อมราคาจะสูงกว่าร้อยละ 100 ของมูลค่าสิทธิบัตร โดยสิทธิบัตร ที่ถือว่าสามารถนำมาใช้หักค่าลดหย่อนได้ได้แก่ สิทธิบัตร สิทธิบัตรคงที่ (fixed assets) รวมถึงต้นทุน เงินเดือนที่มีขึ้นเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากการวิจัยและพัฒนาและเทคโนโลยีขั้นสูงซึ่งไม่มี ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการนี้สามารถคำนวณ หักค่าลดหย่อนได้ถึงร้อยละ 13.5 ของมูลค่าการลงทุน การพัฒนา หรือการได้มาของสิทธิบัตรต่อปี หรือจากการคำนวณการหักค่าลดหย่อนนี้ในช่วงระยะเวลาเสื่อมราคาของสิทธิบัตรคงที่แต่ไม่รวมถึง สิทธิบัตรในแต่ละปีได้ร้อยละ 20.5 ของค่าเสื่อมราคาทั้งหมดต่อปี และหากหักค่าลดหย่อนได้ไม่หมด ตามฐานภาษีที่ต้องเสียภาษีตามมาตรการนี้ทั้งหมดในปีภาษีแล้ว ส่วนที่เหลือนั้นสามารถ ยกยอด (carried forward) ไปหักในปีต่อๆมาได้อย่างไม่มีกำหนดระยะเวลา¹⁵²

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

เปรียบเทียบกับ การส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน BOI ใน ประเทศไทยที่มีการหักค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุนจากกำไรสุทธิได้ไม่เกินร้อยละ 70 สำหรับกิจการที่ ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งจะเป็นกิจการที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ไม่มีความซับซ้อน ย่อมไม่มีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนเยอะ และทำกำไรได้เร็ว มาตรการหักค่าใช้จ่ายจึงไม่จำเป็นสำหรับ กิจการเหล่านี้แต่อย่างใด จึงไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง และเป็น เพียงมาตรการเพิ่มเติมจากการให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล แตกต่างจากการหักค่าลดหย่อนของ ประเทศเบลเยียมซึ่งไม่ได้จำกัดเงื่อนไขขึ้นอยู่กับระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล แต่เป็นการ หักลดหย่อนจากการลงทุนที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรก เพราะไม่ได้มีมาตรการยกเว้นภาษี โดยเป็นการให้หัก ค่าลดหย่อนจากเงินได้ที่มาจาก การดำเนินกิจการที่ต้องใช้นวัตกรรมขั้นสูง ได้แก่ การหักค่าลดหย่อน จากเงินได้และสิทธิบัตร การหักค่าลดหย่อนจากเงินได้นวัตกรรม และการหักค่าลดหย่อนจาก การลงทุนในสิทธิบัตรและการวิจัยและพัฒนา โดยเมื่อมีเงินได้จากทรัพย์สินทางปัญญาหรือสิทธิบัตร นวัตกรรม หรือค่าใช้จ่ายจากการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา การพัฒนานวัตกรรมต่างๆ เป็นต้น จะสามารถหักค่าลดหย่อนได้ตามที่กำหนดไว้ หรือหักเพิ่มเติมจากการหักค่าเสื่อมราคา ซึ่งเป็น

¹⁵² Michel Dumont, Federal Planning Bureau, [Tax incentive for business R&D in Belgium](https://www.plan.be/uploaded/documents/201905070904440.WP_1904_11894.pdf) [Online], 2019. Available from: https://www.plan.be/uploaded/documents/201905070904440.WP_1904_11894.pdf

มาตรการที่เป็นการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับต้นทุน (Cost-based tax incentive) โดยเกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายจากการลงทุนโดยตรง ซึ่งจะทำให้เป็นการลดค่าใช้จ่ายจากการลงทุน ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการระยะยาว (Long-term Investment) มากกว่า เพราะต้องใช้เงินลงทุนสูง และมีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนมาก

3. การเครดิตภาษีสำหรับการลงทุน (Investment Tax credit)

ประเทศเบลเยียมได้ให้สิทธิประโยชน์กับกิจการวิจัยและพัฒนาให้สามารถเลือกได้ว่า จะใช้มาตรการเครดิตภาษีสำหรับกิจการได้หากไม่ต้องการใช้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีในการหักค่าลดหย่อนจากการลงทุนในสิทธิบัตรและการวิจัยและพัฒนาโดยจะประเภทของกิจการที่ให้ประโยชน์คือกิจการที่มีการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่หรือเทคโนโลยีขั้นสูง ซึ่งเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และหากเครดิตภาษีไม่สามารถเครดิตได้หมดจะสามารถยกยอดไปหักได้อีกเป็นระยะเวลา 4 ปี และจะนำจำนวนที่เครดิตภาษีได้ไม่หมดไปขอคืนเป็นเงินสดได้ (cash refundable) ภายหลัง 5 ปี¹⁵³

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่ามาตรการทางภาษีของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยไม่มีมาตรการเครดิตภาษี ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งที่ลดภาระภาษีของกิจการ โดยทำให้มีอัตราภาษีที่ต้องชำระลดลง ซึ่งเป็นมาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาภาระภาษีจากค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุน โดยจากประเทศเบลเยียมในกรณีที่ไม่ต้องการใช้มาตรการหักค่าใช้จ่ายจากการลงทุน จะสามารถเลือกเป็นการเครดิตภาษีจากการลงทุนในกิจการวิจัยและพัฒนาได้อีกทั้งเมื่อเครดิตภาษีไม่หมดยังสามารถขอคืนเงินได้อีก 5 ปี มีความเห็นว่าเป็นการให้ประโยชน์กับกิจการในระยะยาวอย่างมากที่สุด ให้ลดค่าใช้จ่ายจากการลงทุนได้อย่างเต็มที่ จึงเป็นมาตรการที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวอย่างมาก เพราะเป็นการให้เครดิตจากการลงทุนซึ่งกิจการประเภทดังกล่าวนี้มีค่าใช้จ่ายและต้นทุนสูงอยู่แล้ว อีกทั้งเป็นมาตรการทางเลือกซึ่งนักลงทุนจะสามารถเลือกได้ย่อมตรงตามสภาพกิจการที่เกิดขึ้นในตอนนั้นและเป็นการนำมาตรการทางภาษีมาใช้ อย่างมีประสิทธิภาพให้เหมาะกับการลงทุนอย่างแท้จริง

4. มาตรการนำผลขาดทุนยกยอดไป (Loss carry forward) ประเทศเบลเยียมมีมาตรการ Loss carry forward ได้ไม่มีจำกัดระยะเวลา¹⁵⁴

¹⁵³ Michel Dumont, *Federal Planning Bureau, Tax incentive for business R&D in Belgium* [Online], 2019. Available from: https://www.plan.be/uploaded/documents/201905070904440.WP_1904_11894.pdf

¹⁵⁴ Tibor Harnappi, OECD, *Loss carryover provision: Measuring effects on tax symmetry and automatic stabilization*, p.15 [Online], 9 September 2021. Available from: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/bfbcd0db-en.pdf?expires=1636016745&id=id&accname=guest&checksum=9DB43CCD97F7ADCF95B2B5E2E228A6C8D>

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

จากพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ได้ให้กิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับยกเว้นภาษียกยอดไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นหลังจากสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ไม่เกิน 5 ปี ซึ่งหากต้องการดึงดูดให้เกิดการลงทุนในกิจการระยะยาว และเทคโนโลยีขั้นสูงแล้วการนำผลขาดทุนมาหักจากกำไรได้ย่อมส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกิจการประเภทดังกล่าว เนื่องจากยังไม่สามารถทำกำไรได้ในช่วงแรก และใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าที่จะคืนทุนและมีกำไร ดังนั้นการที่สามารถนำผลขาดทุนตั้งแต่แรกไปหักออกจากกำไรที่เกิดขึ้นได้จึงมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง และในประเทศเบลเยียมนั้นไม่ได้จำกัดระยะเวลาในการนำผลขาดทุนมาหักออก ทำให้กิจการในระยะยาวนำผลขาดทุนมาหักได้ตลอดตั้งแต่แรก จึงส่งเสริมกิจการประเภทวิจัยและพัฒนาได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่ประเทศไทยจำกัดระยะเวลาไว้เพียง 5 ปี ซึ่งกิจการที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการหลายปีกว่าจะคืนทุนและหักลบกับกำไรได้เพียง 5 ปีย่อมไม่สามารถหักได้หมดและไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด

5.1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีระหว่างประเทศไอร์แลนด์และประเทศไทย

ประเทศไอร์แลนด์ได้มีมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมและดึงดูดนักลงทุน คล้ายคลึงกับประเทศเบลเยียม และเป็นประเทศสมาชิก OECD ร่วมกัน โดยมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ค่อนข้างต่ำโดยในปัจจุบันอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศไอร์แลนด์คือร้อยละ 12.5 เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากรัฐบาลของประเทศไอร์แลนด์ได้นำมาตรการ Patent Box ตามกลุ่ม EU กล่าวคือเป็นหลักเกณฑ์ให้ประโยชน์กับกิจการที่มีสิทธิบัตรเช่น อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำกว่าบริษัทที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับสิทธิบัตรนั้น หรือเป็นเจ้าของสิทธิบัตรเพื่อดึงดูดนักลงทุนให้มีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ โดยประเทศไอร์แลนด์ได้มีองค์กรที่มีหน้าที่ดูแลการเข้ามาลงทุนในประเทศคือ สำนักงานการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม (Industrial Development Agency: IDA) ซึ่งจัดตั้งภายใต้พระราชบัญญัติการพัฒนาอุตสาหกรรม (Industrial Development Act 1986-2019) ดำเนินการดูแลผู้ที่เข้ามาลงทุนในประเทศ และออกมาตรการการส่งเสริมต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยตาม IDA Ireland จะแบ่งกิจการออกเป็นประเภทต่างๆซึ่งส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่กิจการทางด้านที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือด้านดิจิทัลผู้วิจัยจะศึกษามาตรการทางภาษีหลักๆโดยมุ่งเน้นไปที่กิจการประเภทวิจัยและพัฒนาเนื่องจากตรงตามขอบเขตที่ต้องการศึกษา เพราะเป็นประเภทกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเงินลงทุนจำนวนมากในการดำเนินการ ซึ่งประเทศไอร์แลนด์ได้มีมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมกิจการประเภทวิจัยและพัฒนา (R&D) เปรียบเทียบกับประเทศไทย ดังนี้

1. มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday) จากการศึกษาประเทศไอร์แลนด์ไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เหมือนกับประเทศเบลเยียม รวมถึงการยกเว้นภาษีเป็นบางส่วนด้วย

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเทศไอร์แลนด์ไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเหมือนกับประเทศเบลเยียมในการส่งเสริมการลงทุนในกิจการวิจัยและพัฒนาแต่อย่างใด ซึ่งเป็นประเทศพัฒนาแล้วทั้งสองประเทศ แตกต่างจากการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย โดยจะมุ่งเน้นมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นมาตรการหลักในการส่งเสริมการลงทุนโดยเฉพาะกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อย่างไรก็ตามจากปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทยจากการนำมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมาใช้นั้นไม่ได้ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพและในสุดท้ายแล้วก็ดึงดูดเพียงกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะสั้น อุตสาหกรรมข้างต้น ไม่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและไม่ได้นำความรู้มาถ่ายทอดในประเทศได้แต่อย่างใด

2) มาตรการหักค่าลดหย่อน (Deduction) มาตรการหักค่าลดหย่อนของประเทศไอร์แลนด์จะให้กับกิจการประเภททรัพย์สินทางปัญญาและกิจการประเภทวิจัยและพัฒนา สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.1 Knowledge Development Box (KDB)

มาตรการทางภาษี Knowledge Development Box ประเทศไอร์แลนด์ได้นำมาจากรูปแบบของ OECD ในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา เนื่องจากรูปแบบดังกล่าวนี้สัมพันธ์กับรายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและพัฒนาของประเทศ มาตรการดังกล่าวนี้ได้เริ่มนำมาใช้ครั้งแรกใน Finance Act 2015 เป็นการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีโดยกิจการที่มีหลักเกณฑ์เป็นไปตาม KDB นี้ จะสามารถหักเงินกำไรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ร้อยละ 50 ซึ่งจะทำให้ภาษีสุทธิทั้งหมดเหลือเพียงร้อยละ 6.25¹⁵⁵ โดยต้องเป็นภาษีที่เกิดจากเงินกำไรที่มาจากทรัพย์สินทางปัญญาได้แก่ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ทางด้านซอฟต์แวร์ และทรัพย์สินทางปัญญาในกิจการขนาดเล็ก อีกทั้งใช้ได้กับกิจการที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา (R&D) ภายใต้ नियามตามมาตรา 766 Taxes Consolidation Act 1997 (TCA 1997)¹⁵⁶

2.2 มาตรการลดหย่อนภาษีของกิจการ Start-up (Tax relief for new start-up companies)

¹⁵⁵ Revenue Irish Tax and Customs, [Knowledge Development Box \(KDB\)](https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/reliefs-and-exemptions/knowledge-development-box-kdb/index.aspx) [Online], 2019. Available from: <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/reliefs-and-exemptions/knowledge-development-box-kdb/index.aspx>

¹⁵⁶ Section 766 of Taxes Consolidation Act (TCA) (Number 39 of 1997) “research and development activities” ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ก., หน้า 165

ประเทศไอร์แลนด์ได้มีมาตรการส่งเสริมกิจการที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติ Tax Consolidation Act 1997 มาตรา 486C¹⁵⁷ โดยจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลกับกิจการ Start-up ในระยะเวลา 3 ปีแรกของกิจการที่มีการซื้อขาย (Trading) โดยยกเว้นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีนิติบุคคลซึ่งมาจากการซื้อขายใหม่และเงินได้จากการจำหน่ายสินทรัพย์ไปแล้วเพื่อการซื้อขายใหม่ ทำให้ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จะต้องเสียจากการขายนั้นลดลง

2.3 มาตรการลดหย่อนเงินลงทุนในทรัพย์สินไม่มีตัวตน (Capital allowances for intangible assets)

ประเทศไอร์แลนด์ได้มีมาตรการลดหย่อนเงินลงทุนในทรัพย์สินไม่มีตัวตนโดยมีวัตถุประสงค์ให้กับกิจการที่มีรายจ่ายลักษณะเพื่อการลงทุน (Capital expenditure) ในทรัพย์สินไม่มีตัวตน (Intangible assets) เพื่อการพาณิชย์ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ภายใต้ Taxes Consolidation Act 1997 (TCA 1997) สรุปได้ดังนี้

การหักลดหย่อนตามมาตรานี้จะคำนวณจากกำไรขาดทุนหรือเงินได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่คำนวณโดยคิดค่าเสื่อมของทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตนนี้ โดยจะสามารถหักได้ร้อยละ 12.5 สำหรับเครื่องจักรและในอัตราร้อยละ 4 เป็นระยะเวลา 25 ปีสำหรับสิ่งปลูกสร้างอุตสาหกรรม¹⁵⁸ อย่างไรก็ตาม กิจการที่ใช้มาตรานี้ยังสามารถเลือกได้ว่าจะหักค่าใช้จ่ายจำนวนที่แน่นอน (fixed write-down) เป็นระยะเวลา 15 ปี โดยแบ่งเป็นอัตราร้อยละ 7 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นต่อปีเป็นระยะเวลา 14 ปี และในปีสุดท้ายเป็นร้อยละ 2 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีสุดท้าย

กิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (Relevant activities) นอกจากทรัพย์สินไม่มีตัวตนที่กำหนดไว้แล้วยังรวมถึงกิจการตามมาตรา 291A(5)¹⁵⁹ ซึ่งจะต้องมีดำเนินการอยู่ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของกิจการได้แบ่งได้เป็น 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก กิจการนั้นจะต้องมีการบริหารการพัฒนา หรือการได้มาซึ่งประโยชน์ในทรัพย์สินไม่มีตัวตนสำหรับการลดหย่อนที่เกิดขึ้น ในประการที่สองจะต้องมีการขายสินค้าและบริการซึ่งทำให้มูลค่าของทรัพย์สินนั้นเพิ่มมากขึ้น หรือการทำให้สินค้าหรือบริการมีมูลค่ามากขึ้นจากการใช้ทรัพย์สิน ซึ่งหากเข้าข่ายเป็นกิจการในลักษณะนี้

¹⁵⁷ Section 486C of Taxes Consolidation Act (TCA) (Number 39 of 1997) ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ก., หน้า 164

¹⁵⁸ Revenue Irish Tax and Customs, *Capital allowance for intangible assets, Corporate Tax* [Online], 2021. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/tdm/income-tax-capital-gains-tax-corporation-tax/part-09/09-02-05.pdf>

¹⁵⁹ Section 291 A(5) of Taxes Consolidation Act (TCA) (Number 39 of 1997) ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ก., หน้า 164

การลดหย่อนจะหักจากเงินได้ของกิจการเท่านั้น และในส่วนที่เกินจากจำนวนที่ลดหย่อนได้ในรอบระยะเวลาบัญชีจะยกยอด (carry forward) ได้ในรอบถัดไป¹⁶⁰

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ประเทศไอร์แลนด์นั้นมีรูปแบบการหักค่าลดหย่อนเป็นมาตรการทางภาษีหลักซึ่งเป็นสิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการลดค่าใช้จ่ายของต้นทุน ซึ่งลดต้นทุนจึงมีความเหมาะสมกับกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาว และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีมูลค่าสูง เพราะยังไม่มีกำไรอยู่แล้ว ดังนั้นจากการที่นำมาใช้ส่งเสริมให้กับกิจการทางด้านทรัพย์สินทางปัญญา เช่น มาตรการทางภาษี Knowledge Development Box จะสามารถหักเงินกำไรได้ร้อยละ 50 ในกิจการที่กำลังดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและกิจการที่กำลังดำเนินการกิจการวิจัยและพัฒนา (R&D) หรือลดหย่อนเงินลงทุนในทรัพย์สินไม่มีตัวตนโดยให้กับกิจการที่มีรายจ่ายจากการลงทุนโดยตรง จึงเป็นการนำมาตรการทางภาษีมาใช้ตรงตามประเภทกิจการ ซึ่งแตกต่างกับประเทศไทยที่มีมาตรการหักค่าลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 5 ปี เมื่อสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการดึงดูดให้กิจการประเภท Footloose เข้ามาลงทุนมากขึ้น เนื่องจากเป็นมาตรการที่ให้กับกิจการที่เข้ามาจัดตั้งใหม่และจะลดอัตราภาษีในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งเมื่อกลับไปสู่อัตราภาษีเดิมก็จะย้ายฐานการผลิตไป ไม่ได้ลดหย่อนในต้นทุนให้กับกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนจริงๆแต่อย่างใด

อีกทั้งการหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนจากกำไรสุทธิไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินลงทุนแต่ต้องเป็นกิจการที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลซึ่งก็จะเป็นกิจการที่ไม่ได้มีความซับซ้อนหรือมีมูลค่าเงินลงทุนสูง ซึ่งไม่ได้มีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนมากย่อมไม่เกิดประโยชน์และเป็นการนำมาตรการทางภาษีมาใช้อย่างไม่เหมาะสม

3. การเครดิตภาษีสำหรับการลงทุน (Investment Tax credit) ประเทศไอร์แลนด์ได้ให้มาตรการเครดิตภาษีสำหรับกิจการวิจัยและพัฒนา คือ

3.1 การเครดิตภาษีกิจการวิจัยและพัฒนา (Research and Development R&D tax credit)

กิจการที่จะได้รับสิทธิและประโยชน์จากการเครดิตจะต้องเป็นกิจการที่มีหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้โดยกรมสรรพากรและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง Taxes Consolidation Act

¹⁶⁰ Revenue Irish Tax and Customs, *Capital allowance for intangible assets part 09-02-05* [Online], 2021. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/tadm/income-tax-capital-gains-tax-corporation-tax/part-09/09-02-05.pdf>

(TCA) 1997 มาตรา 766A¹⁶¹ ซึ่งได้กำหนดความหมายของกิจการที่สามารถเครดิตได้ คือกิจการที่ก่อตั้งในประเทศไอร์แลนด์ โดยได้ดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาในประเทศหรือในเขตเศรษฐกิจประเทศยุโรป (European Economic Area: EEA) และเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับการทดลอง สังเกตและจะต้องอยู่ในขอบเขตของวิทยาศาสตร์หรือเทคโนโลยีตาม Taxes Consolidation Act 1997 ข้อ 434 เรื่อง ขอบเขตของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development Activities) ได้แก่ วิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติ (Natural Sciences) วิศวกรรมและเทคโนโลยี (Engineering and Technology) วิทยาศาสตร์ด้านยา (Medical Sciences) วิทยาศาสตร์เกษตรกรรม (Agricultural Sciences) อีกทั้งประเภทของการค้นคว้าและวิจัย (Categories of research and development) จะแบ่งได้ 3 ประการ คือ ประการแรก เป็นการค้นคว้าทั่วไป (Basic research) เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการทดลองหรือค้นคว้า ประการที่สอง การนำความรู้มาปรับใช้ (Applied research) โดยนำเอาความรู้ที่มีมาใช้วิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ หรือกระบวนการใหม่เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เฉพาะเจาะจง และประการสุดท้าย คือ การพัฒนาโดยการทดลอง (Experimental development) คือการทดลองหรือการนำความรู้ทางเทคโนโลยีเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ เกิดเทคโนโลยีขั้นสูง การพัฒนาแบบยั่งยืน เป็นต้น ซึ่งจะรวมหลายประเภทในกิจการเดียวกันได้ ซึ่งการเครดิตภาษีนี้จะให้เครดิตภาษีได้ร้อยละ 25 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการวิจัยและพัฒนาในปีภาษี¹⁶²

อีกทั้งหากไม่สามารถเครดิตภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวิจัยและพัฒนาได้หมดแล้ว จะสามารถยกยอดไปหักย้อน (Carry back) ก่อนหน้านี้ และถ้ายังมีส่วนที่ยังเครดิตไม่หมดในปีก่อนหน้าได้ให้ประโยชน์ต่อกิจการจะนำส่วนที่เหลือหักออกในปีต่อไป (carried forward) ได้อย่างไม่จำกัด

นอกจากนี้ ในกรณีของกิจการในเครือเดียวกัน (member of group) จะสามารถจัดสรรรายจ่ายไปให้บริษัทในเครือเดียวกันได้จะให้สิทธิและประโยชน์ในอีกทางหนึ่งนอกจาก carry forward คือการนำส่วนที่เครดิตไม่หมดมาหักออกได้ตามมาตรา 766(1)(b) โดยเรียกว่า Payable credit ตามมาตรา 766 (4B)¹⁶³ เป็นกรณีที่หากบริษัทได้เครดิตภาษีแล้วและยังมีส่วนที่

¹⁶¹ Section 766 of Taxes Consolidation Act (TCA) 1997 “qualified company” ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ก., หน้า 165

¹⁶² Revenue Irish Tax and Customs, Revenue and Development (R&D) Tax credit Part 29-02-03 [Online], 2021. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/tadm/income-tax-capital-gains-tax-corporation-tax/part-29/29-02-03.pdf>

¹⁶³ Section 766(1)(b) and 766(4B) of Taxes Consolidation Act (TCA) (Number 39 of 1997) “qualified company” ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ก., หน้า 165

เหลืออยู่จะสามารถขอคืนได้โดยให้เป็นรายได้ภายใน 3 งวด มากกว่าระยะเวลา 33 เดือน ในงวดแรก จะได้รับจำนวนที่เหลือจากการเครดิตร้อยละ 33 ของส่วนที่เกินมา และจำนวนที่เหลือนั้นจะถูกนำมา ลดจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระในรอบระยะเวลาบัญชีต่อไป ในงวดที่สองอีกร้อยละ 50 ของจำนวนที่เหลือจะสามารถจ่ายให้ได้ในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 12 เดือน และในส่วนที่เหลือจะนำมา ลดภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีต่อมา และถ้าหากยังมีส่วนที่ชำระไม่หมดจะจ่ายให้กับ บริษัทในงวดที่สามต่อไป¹⁶⁴

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

การส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยไม่มีมาตรการเครดิตภาษีเพื่อการลงทุนให้กับ กิจการ ต่างจากประเทศไอร์แลนด์ที่ให้เครดิตภาษีได้ถึงร้อยละ 25 ของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการวิจัย และพัฒนา และหากเครดิตไม่หมดยังสามารถส่วนที่เหลือหักออกในปีต่อไป (carried forward) ได้อย่างไม่จำกัด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการให้สิทธิและประโยชน์กับกิจการประเภทวิจัยและพัฒนาเป็น อย่างมากเพราะยังนำไปหักต่อได้อย่างไม่จำกัดระยะเวลาอีก ส่งเสริมการลงทุนในระยะยาวอย่าง แท้จริง และด้วยมาตรการแบบนี้จะสามารถดึงดูดกิจการที่มีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนสูง ซึ่งจะเป็น กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูงได้มาก และประเทศไอร์แลนด์ก็เป็นประเทศที่สามารถดึงดูดการลงทุน โดยตรงจากต่างประเทศได้จริงทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีและเป็นแหล่งการผลิตของเทคโนโลยี ชั้นสูงได้

4. มาตรการนำผลขาดทุนยกยอดไป (Loss carry forward) ประเทศไอร์แลนด์มี
มาตรการ Loss carry forward ได้ไม่มีจำกัดระยะเวลาเหมือนกับประเทศเบลเยียม¹⁶⁵

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

จากมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยได้ให้กิจการที่ได้รับการ ส่งเสริมการลงทุนนำผลขาดทุนไปหักออกจากกำไรในระหว่างที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เพียง 5 ปีเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวนั้นยังไม่มีกำไรและมี ค่าใช้จ่ายสูงในช่วงระยะเวลาแรก การยกเว้นภาษีเงินได้จึงไม่เป็นประโยชน์อยู่แล้ว และการนำ ผลขาดทุนมาหักลบกับกำไรได้เพียงระยะเวลา 5 ปี นั้นถือได้ว่าน้อยมากไม่สามารถคืนทุนได้ จึงไม่เกิด ประโยชน์ เพราะหากต้องการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนควรจะให้มีการนำผลขาดทุนมาหักได้ในหลายปี

¹⁶⁴ Revenue Irish Tax and Customs, *Research and Development (R&D) Tax credit Part 29-02-03* [Online], 2020. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/tdm/income-tax-capital-gains-tax-corporation-tax/part-29/29-02-03.pdf>

¹⁶⁵ Tibor Harnappi, OECD, *Loss carryover provision: Measuring effects on tax symmetry and automatic stabilization*, p.15 [Online], 9 September 2021. Available from: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/bfbcd0db-en.pdf?expires=1636016745&id=id&accname=guest&checksum=9DB43CCD97F7ADCF95B2B5E2E228A6C8D>

5.1.3 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์

เนื่องจากประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์มีรูปแบบการให้สิทธิและประโยชน์ทางภาษีที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้สามารถเห็นถึงความคล้ายคลึงกันได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้สรุปดังนี้

ตารางที่ 5.2 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียม	ประเทศไอร์แลนด์
1. การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday)	ประเทศเบลเยียมไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	ประเทศไอร์แลนด์ไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
2. การหักค่าลดหย่อน (Deduction)	<p>ประเทศเบลเยียมมีมาตรการที่ส่งเสริมกิจการโดยให้สามารถหักค่าลดหย่อนจากเงินได้หรือในเงินลงทุนต่างๆที่ใช้ในกิจการวิจัยและพัฒนา แบ่งแยกได้ดังนี้</p> <p>2.1 Patent Income กิจการที่ได้ดำเนินการที่และมีเงินได้จากสิทธิบัตรจะสามารถหักค่าลดหย่อนได้ร้อยละ 80 ของเงินได้ที่มาจากสิทธิบัตรตามฐานภาษีที่ต้องชำระ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันประเทศเบลเยียมได้มีมาตรการหักค่าลดหย่อนเพิ่มเติม</p> <p>2.2 Innovation Income เมื่อได้ดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิทางพันธุพืช ลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ต่างๆ จะสามารถหักเงินได้ที่มาจากลิขสิทธิ์เหล่านี้ได้ร้อยละ 85 จากฐานภาษีที่ต้องชำระ ทำให้เสียภาษีน้อยลงมาก</p>	<p>ประเทศไอร์แลนด์ได้มีมาตรการหักค่าลดหย่อนสำหรับกิจการวิจัยและพัฒนาเป็นส่วนใหญ่ โดยสามารถจำแนกมาตรการทางภาษีที่สำคัญ ได้ดังนี้</p> <p>2.1 Knowledge Development Box เป็นมาตรการหักเงินกำไรได้ร้อยละ 50 ทำให้เหลืออัตราภาษีที่ต้องจ่ายเพียงร้อยละ 6.25 ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา เช่น สิทธิบัตร ด้านซอฟต์แวร์ เป็นต้น</p> <p>2.2 กิจการ Start-up ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินได้ที่มาจากการซื้อขายใหม่เป็นระยะเวลา 3 ปีแรก นับตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ และหากขาดทุนในระยะเวลาที่ได้รับ</p>

ตารางที่ 5.2 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์ (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียม	ประเทศไอร์แลนด์
	<p>2.3 Investment of Patent and R&D จะสามารถหักค่าลดหย่อนได้ร้อยละ 13.5 ของเงินได้ที่ต้องนำมาคำนวณภาษีจากมูลค่าการลงทุนในสิทธิบัตรต่างๆ และส่วนที่เหลือสามารถยกยอดไปหักออกได้ไม่จำกัดระยะเวลา (carried forward)</p>	<p>การยกเว้นก็สามารถยกยอดไปหักในปีถัดไปได้</p> <p>2.3 ลดหย่อนเงินลงทุนในสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยหักได้ร้อยละ 12.5 ของราคาเครื่องจักร และร้อยละ 4 สำหรับสิ่งปลูกสร้างอุตสาหกรรมเป็นระยะเวลา 25 ปี ทั้งนี้อาจเลือกเป็นหักร้อยละ 7 เป็นระยะเวลา 14 ปี และร้อยละ 2 อีกหนึ่งปีหรือลดหย่อนจากเงินได้ของกิจการที่มาจากทรัพย์สินไม่มีตัวตน ถ้าลดหย่อนไม่หมดจะยกยอดไปหักในปีต่อไปได้ (carried forward)</p>
<p>3. การเครดิตภาษี (Tax credit)</p>	<p>ลักษณะเป็นการเครดิตเพื่อการวิจัยและพัฒนาสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ๆหรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยซึ่งเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เลือกได้หากไม่ต้องการหักค่าลดหย่อนจาก Investment of Patent and R&D ตามข้อ 2.3) อีกทั้งส่วนที่ไม่ได้เครดิตจะยกยอดไปหักออก (carried forward) ได้อีก 4 ปี และส่วนที่เหลือจะสามารถขอเงินคืนได้อีก 5 ปี</p>	<p>ค่าใช้จ่ายที่มาจากกิจการวิจัยพัฒนาทั้งในส่วนของการก่อสร้าง การสร้างใหม่เป็นต้น โดยสามารถเครดิตภาษีได้ร้อยละ 25 และในส่วนที่เครดิตไม่หมดจากปีก่อนจะสามารถยกยอดไปหักย้อนหลังได้ (carried back) และหักออกจากปีต่อไปได้ไม่จำกัดระยะเวลา (carried forward)</p>

ตารางที่ 5.2 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์ (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียม	ประเทศไอร์แลนด์
4. การยกยอดไป (Carry forward)	โดยทั่วไปประเทศเบลเยียมมี มาตรการ carry forward ให้ โดยไม่มีระยะเวลาจำกัด	ประเทศไอร์แลนด์มี มาตรการ carry forward ให้กับกิจการอย่างไม่มี ระยะเวลาจำกัด
5. การขอคืนเงิน (Refundable)	จะใช้มาตรการนี้ กรณีหาก เครดิตภาษี (R&D tax credit) ไม่หมดได้ระยะเวลา 5 ปี	เมื่อได้มีการเครดิตภาษี (R&D tax credit) ของกรณี บริษัทในเครือเดียวกัน และ มีการแบ่งค่าใช้จ่ายให้กับ บริษัทในเครือ หากมีส่วนที่ เครดิตเกินมา บริษัทจะ สามารถขอคืนเงินต่อ กรมสรรพากรได้สามงวด ภายใน 33 เดือน โดยในงวด แรกจะจ่ายให้ร้อยละ 33 ก่อนและหากยังมีส่วนที่เกิน มาจะจ่ายให้อีกในงวดต่อไป ร้อยละ 50 ถ้ายังมีส่วนที่เกิน มาอีกจะนำไปลดภาษีที่ต้อง ชำระในปีต่อไปได้
6. การยกเว้นภาษีเป็นบางส่วน (Partial exemption tax)	เป็นการยกเว้นภาษีบางส่วนที่ เกี่ยวข้องกับกิจการเพื่อการวิจัย และพัฒนาได้แก่ 6.1 นักวิจัยที่ทำงานในงานวิจัย และพั น ฒ น า (Partial withholding tax exemption for researchers) จะได้รับการ ยกเว้นการหักภาษีที่ก ณ ที่จ่าย บางส่วน ถึงร้อยละ 80	ไม่มี

ตารางที่ 5.2 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์ (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียม	ประเทศไอร์แลนด์
	<p>6.2 พนักงานที่มีส่วนร่วมในผลงานสร้างสรรค์ใหม่ๆ ที่มีมูลค่า (Innovation premium) ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและหักประกันสังคม</p> <p>6.3 นักวิจัยหรือพนักงานที่เป็นชาวต่างชาติ (Expatriate tax status in R&D) ลดหย่อนภาษีได้สูงสุด 29,750 ยูโรต่อปี และไม่ต้องเสียภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายบางประเภท เช่น ค่าเทอม หรือ ค่าบำรุงรักษาต่างๆ เป็นต้น</p>	

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีระหว่างประเทศฟิลิปปินส์และประเทศไทย

ผู้วิจัยเลือกศึกษามาตรการทางภาษีในประเทศฟิลิปปินส์เนื่องจากเป็นประเทศในแถบอาเซียนที่มีมาตรการส่งเสริมการลงทุนในหลากหลายรูปแบบเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุน และมีสภาพเศรษฐกิจ สังคม และมีรูปแบบทางมาตรการทางภาษีสคล้ายคลึงกับประเทศไทย โดยมีนโยบายการส่งเสริมการลงทุนในหลายองค์กรเพื่อให้สามารถตอบโจทย์นักลงทุนได้ในหลากหลายประเภท ซึ่งได้แบ่งองค์กรที่เกี่ยวข้องกับมาตรการส่งเสริมการลงทุนไว้หลายหน่วยงาน อย่างไรก็ตามเพื่อให้ตรงกับขอบเขตงานวิจัย ผู้วิจัยจึงเลือกหน่วยงานที่สำคัญได้แก่ เขตเศรษฐกิจฟิลิปปินส์ (Philippine Economic Zone Authority: PEZA) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) เขตเศรษฐกิจคากายัน (Cagayan Economic Zone Authority : CEZA) และ โครงสร้างพื้นฐานด้านการโรงแรม (Tourism Infrastructure and Enterprise Zone Authority : TIEZA) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้แยกมาตรการทางภาษีของแต่ละหน่วยงานได้ดังนี้

1. มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday)

1.1 เขตเศรษฐกิจฟิลิปปินส์ (Philippine Economic Zone Authority: PEZA)

เขตเศรษฐกิจฟิลิปปินส์หรือ PEZA นั้นอยู่ภายใต้รัฐบาลฟิลิปปินส์สังกัดกรมการค้าและอุตสาหกรรม (Department of Trade and Industry) และอยู่ภายใต้กฎหมาย Republic Act No.

7916 ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศโดยให้สิทธิประโยชน์ต่างๆกับกิจการที่เข้ามาลงทุนจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดย PEZA นั้นจะแบ่งให้จัดตั้งเป็นหลายพื้นที่ตามเขตเศรษฐกิจ (economic zones)¹⁶⁶

การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Income Tax Holiday : ITH) ของ PEZA ยกเว้นร้อยละ 100 ภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยสำหรับกิจการที่เพิ่มเริ่มดำเนินการจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 6 ปี และกิจการที่ดำเนินการไปแล้วจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 4 ปี ซึ่งอาจจะขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีได้อีก 3 ปี หากเข้าเงื่อนไขแต่ไม่เกินระยะเวลาทั้งหมด 8 ปี ซึ่งจะต้องเป็นกิจการที่มีเงินได้ในสามปีแรกไม่น้อยกว่า 500,000 US และสัดส่วนเงินลงทุนต่องานต้องไม่เกิน 10,000 US ต่อ 1 ในปีที่ยกเว้นระยะเวลาการยกเว้นภาษี และหลังจากหมดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้วจะได้รับการยกเว้นภาษีพิเศษร้อยละ 5 ของเงินได้ทั้งหมดและยกเว้นภาษี ค่าธรรมเนียมท้องถิ่นของประเทศ

- 1) การยกเว้นภาษีนำเข้าให้กับเครื่องจักรและวัตถุดิบ โดยยกเว้นภาษีนำเข้าจากต่างประเทศ
- 2) การกำหนดภาษีศุลกากรให้กับสินค้าและบริการในประเทศร้อยละ 0
- 3) การยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย¹⁶⁷

1.2 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนประเทศฟิลิปปินส์ (Philippine Board of Investments)

การส่งเสริมการลงทุนในประเทศฟิลิปปินส์นั้นได้มี คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมเหมือนกับของประเทศไทยที่ได้ให้สิทธิและประโยชน์ทางทั้งในทางภาษีและในด้านอื่นที่จำเป็นเพื่อการลงทุนจากทั้งนักลงทุนต่างประเทศและในประเทศ โดย BOI ของประเทศฟิลิปปินส์ได้มีมาตรการส่งเสริมแบ่งตามกิจการที่เข้ามาลงทุน และมาตรการทางภาษีนับคล้ายคลึงกับของประเทศไทย โดยจะแบ่งประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามแผนส่งเสริมการลงทุน หรือ Investment Priorities Plan 2017 (IPP) ภายใต้กฎหมาย Omnibus Investment Code 1987 ที่ได้แก้ไขตาม Executive Order No. 226 โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะมาตรการในทางภาษี ดังจะกล่าวต่อไปนี้

การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Income Tax Holiday) จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตาม มาตรา 39 ซึ่งสรุปได้คือ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 6 ปีนับแต่วันที่มีการดำเนินการ

¹⁶⁶ Section 4 of Republic Act No. 7916 ดุรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 168

¹⁶⁷ DTI PEZA Philippine Economic Zone Authority, Fiscal Incentive [online]. 2021. Available from: <http://www.peza.gov.ph/index.php/eligible-activities-incentives/fiscal-incentives> [2021, April 20].

เชิงพาณิชย์สำหรับกิจการบุกเบิก (pioneer firms) และยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 4 ปี สำหรับกิจการที่ไม่ได้บุกเบิก (non-pioneer firms) ซึ่งจะได้รับการยกเว้นเงินได้เต็มจำนวน และอาจจะได้รับขยายระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลอีก 1 ปี หากเป็นกิจการที่มีสัดส่วนเครื่องมือประเภททุนต่อจำนวนพนักงานตามที่ BOI กำหนด หรือมีวัตถุดิบจากแหล่งกำเนิดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หรือเงินสุทธิตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราอย่างน้อย 500,000 US ในระยะเวลา 3 ปีแรกนับตั้งแต่เริ่มเปิดดำเนินการ และในกรณีที่มีการขยายกิจการบริษัทจะได้รับการยกเว้นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีอีก 3 ปี ซึ่งกิจการไม่ว่าประเภทใดก็ตามจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 8 ปี¹⁶⁸

การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบทุน (Tax and duty Exemption on imported Capital Equipment) ตามมาตรา 39 (c)¹⁶⁹ เครื่องจักรหรืออุปกรณ์หรือชิ้นส่วนที่สำคัญของกิจการหรือในการขยายกิจการจะได้รับการยกเว้นจากภาษีศุลกากรและภาษีภายในประเทศ เกี่ยวข้องซึ่งต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

- 1) จะต้องไม่การผลิตภายในประเทศที่สามารถหาอุปกรณ์หรือชิ้นส่วนได้ในราคาที่เหมาะสมอยู่แล้ว
- 2) จะต้องมีความจำเป็นและความสมเหตุสมผลในการนำเข้ามาเพื่อใช้เฉพาะในกิจการที่ได้จดทะเบียนอนุมัติตาม BOI เพื่อใช้ในการผลิตสินค้านั้นแล้ว และเพื่อการนำเข้าเครื่องจักรอุปกรณ์ ชิ้นส่วนสำคัญ

1.3 หน่วยงานเขตเศรษฐกิจคากายาน (Cagayan Economic Zone Authority: CEAZ)

CEZA เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่ส่งเสริมการลงทุนให้แก่ผู้ที่ลงทุนในเขตคากายานของประเทศฟิลิปปินส์ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษรวมถึงดำเนินการเป็นเมืองท่าปลอดภาษี (CSEZFP) ให้กับทั้งนักลงทุนจากต่างประเทศและในประเทศซึ่งดำเนินการต่างๆ ภายใต้กฎหมายที่ออกโดยประเทศคือ Republic Act No. 7922 หรือพระราชบัญญัติเขตเศรษฐกิจพิเศษคากายาน Cagayan Special Economic Zone Act of 1995 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และยกเว้นภาษีท้องถิ่นที่ต้องชำระ ภายใต้หัวข้อ 8 เรื่องหลักเกณฑ์ทางภาษี (Taxation and Trade Regime) ได้กล่าวถึงมาตรการทางภาษีของหน่วยงาน CEZA ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษียกเว้นภาษีของประเทศและภาษีท้องถิ่นได้ ตามมาตรา 58 สรุปหลักเกณฑ์ที่สำคัญได้แก่

¹⁶⁸ Article 39 of Omnibus Investment Code 1987 ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 169-171

¹⁶⁹ Article 39 (c) of Omnibus Investment Code 1987 ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 169-171

1) ยกเว้นภาษีศุลกากร ภาษีนำเข้ารวมถึงภาษีภายในประเทศต่างๆ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าและบริการ ภาษีสรรพสามิตร และภาษีจากมูลค่าของวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตให้ได้ออกมาเป็นสินค้าสำเร็จรูป อุปกรณ์ สินค้าต้นทุน หรืออุปกรณ์ใดๆ ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการดำเนินการภายใน CSEZFP

2) ภาษีอากรแสดมป์

3) ภาษีเงินได้ทั้งหมดที่มีเงินได้มาจากกิจการบริการภายใต้ CSEZFP และทั้งในต่างประเทศ และเขตเศรษฐกิจต่างๆภายในประเทศ

4) ตัวแทนจำหน่าย หรือภาษีมูลค่าเพิ่มรวมถึงร้อยละภาษีที่มาจากสาธารณะ และการให้บริการทางสาธารณูปโภค และกิจการที่อยู่ใน CSEZA

5) การจ้างงานต่างชาติ จะสามารถจ้างต่างชาติในตำแหน่งระดับสูงเช่น ประธานกรรมการ ผู้จัดการทั่วไป หรือที่มีทักษะเชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้ภายในระยะเวลา 5 ปีและจะขยายระยะเวลาการจ้างงานได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

6) ภาษีทั้งหมด ค่าธรรมเนียม และภาษีนำเข้าต่างๆที่ได้จัดเก็บโดยรัฐบาล รวมถึงภาษีท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด¹⁷⁰

1.4 องค์การโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและการบริหารพื้นที่ (Tourism Infrastructure and Enterprise Zone Authority: TIEZA)

TIEZA เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศฟิลิปปินส์ในด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม อยู่ภายใต้กฎหมาย Republic Act No.9593 หรือ Tourism Act 2009 โดยมีเป้าหมายพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศในเขตของ TIEZA

โดยมีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Income Tax Holiday) คือ TIEZA จัดให้มีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกิจการที่จัดตั้งภายในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวเป็นระยะเวลา 6 ปี โดยแบ่งกิจการที่จะให้การยกเว้นเป็น 2 ประการ ประการแรก คือกิจการที่เพิ่งจัดตั้งในเขต Greenfield Tourism Zone และ Brownfield Tourism Zones จะเริ่มใช้มาตรการภาษีนับตั้งแต่วันที่เริ่มดำเนินกิจการ และประการที่สอง สำหรับกิจการที่ตั้งอยู่แล้วในเขต Brownfield Tourism Zones จะเริ่มใช้มาตรการภาษีนับตั้งแต่วันที่มีการขยายกิจการเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลอาจจะขยายต่อไปได้อีก 3 ปี หากมีการขยายกิจการหรือยกระดับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 อย่างไรก็ตามยังไม่มีกิจการใดที่จะได้รับการยกเว้นภาษีเกินกว่า 6 ปีมาก่อน อีกทั้งกิจการข้างต้นสามารถนำผลขาดทุน

¹⁷⁰ CEZA, Cagayan Economic Zone Authority, Investors Guidebook [Online], 2020. Available from: <https://ceza.gov.ph/investors-guidebook>

สุทธิ (Net Loss Carry Forward) ไปหักจากเงินได้ทั้งหมดติดต่อกันเป็นระยะเวลา 6 ปีทันทีเมื่อมีผลขาดทุนเกิดขึ้นในปีที่เสียภาษีโดยไม่เคยนำผลขาดทุนดังกล่าวหักออกจากเงินได้สุทธิมาก่อน และมีการยกเว้นภาษีนำเข้าประเภทต่างๆที่นำมาใช้ดำเนินการ ได้แก่

1.4.1 การยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับที่ใช้ในการลงทุนในทรัพย์สินประเภททุนและอุปกรณ์ (Exemption of Importations Capital Investment and Equipment)

ตามมาตราการนี้กิจการภายใต้ TIEZA จะได้รับการยกเว้นภาษีร้อยละ 100 สำหรับภาษีและภาษีศุลกากรในการนำเข้าที่ใช้ในการลงทุนในทรัพย์สินประเภททุนและอุปกรณ์ซึ่งจะต้องเป็นการนำเข้าเพื่อมาใช้ในกิจการนั้นโดยตรง และอัตราจำนวนการนำเข้าทรัพย์สินประเภททุนจะต้องนำเข้าตามที่ได้จดทะเบียนไว้เท่านั้น

1.4.2 การยกเว้นภาษีนำเข้าชิ้นส่วนและอุปกรณ์การขนส่ง (Transportation equipment and spare part)

กิจการใหม่หรือกรณีที่มีการขยายกิจการหากที่มีการนำเข้าชิ้นส่วนการขนส่งและชิ้นส่วนอะไหล่ที่ไม่สามารถผลิตภายในประเทศได้อย่างพอเพียง ซึ่งกิจการนั้นมีความจำเป็นจะต้องใช้ในกิจการที่ได้รับการรับรองว่าเป็นกิจการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรและภาษีของประเทศ

1.4.3 ยกเว้นภาษีจากสินค้าและบริการ (Goods and Services)

สินค้าหรือบริการใดที่จำเป็นต่อกิจการการท่องเที่ยวภายใน TIEZA จะได้รับการยกเว้นภาษีทั้งหมดและภาษีศุลกากรร้อยละ 100 อย่างไรก็ตามจะต้องไม่ใช่สินค้าที่นำเข้ามาเพื่อขายส่งหรือขายปลีก และจะสามารถเครดิตภาษีได้เท่ากับภาษีท้องถิ่นที่เสียไปจากสินค้าแหล่งกำเนิดในประเทศและการบริการที่กิจการได้ใช้ไปไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมโดย TEZ

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

ผู้วิจัยเลือกประเทศฟิลิปปินส์เพราะมีสภาพเศรษฐกิจ สังคม และมีหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการลงทุนคล้ายคลึงกับประเทศไทยเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงมาตรการของประเทศที่ใกล้เคียงกันถึงประสิทธิภาพในการดึงดูดกิจการที่เข้ามา คือ BOI และในหลายหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการลงทุนในประเทศฟิลิปปินส์ ไม่ว่าจะเป็น PEZA และ TIEZA ซึ่งแบ่งตามเขตพื้นที่ที่ต้องการสนับสนุนให้เกิดการลงทุน แต่ก็ยังมีมาตรการทางภาษีในรูปแบบเดียวกัน คือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในระยะเวลาตั้งแต่ 4 ปีจนถึงสูงสุด 8 ปี และมีการยกเว้นภาษีจากการนำเข้าวัตถุดิบ ชิ้นส่วนต่างๆ เพื่อมาใช้ดำเนินการในประเทศ ยกเว้นภาษีท้องถิ่น ภาษีศุลกากร ภาษีอากรแสตมป์ ซึ่งเป็นมาตรการหลักในการดึงดูดการลงทุนเหมือนกับประเทศไทย โดยประเทศไทยมีการให้ระยะเวลายกเว้นภาษีที่มากกว่าโดยสูงสุดถึง 13 ปี ตามประเภทกิจการและเขตพื้นที่ที่เข้าไปลงทุน เช่น พื้นที่จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ เป็นต้น ซึ่งให้ระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนานกว่าประเทศฟิลิปปินส์และมีการยกเว้นอากรขาเข้า ออกเครื่องจักร หรือวัตถุดิบจำเป็นเช่นเดียวกัน

อีกทั้งจากการศึกษาพบว่ามาตรการทางภาษีของประเทศฟิลิปปินส์เกือบทั้งหมดเป็นการยกเว้นภาษีทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีศุลกากร ภาษีอากรแสตมป์ ภาษีในท้องถิ่น แทบไม่มีมาตรการด้านอื่นๆเลย

2. กำหนดอัตราภาษีพิเศษร้อยละ 5

2.1 เขตเศรษฐกิจฟิลิปปินส์ (Philippine Economic Zone Authority: PEZA)

หลังจากสิ้นสุดระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล กิจการจะได้เสียภาษีในอัตราพิเศษร้อยละ 5 และยังได้รับการยกเว้นภาษีประจำชาติและภาษีท้องถิ่นทั้งหมด ค่าธรรมเนียมท้องถิ่นของประเทศ

2.2 คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนประเทศฟิลิปปินส์ (Philippine Board of Investments)

BOI ของประเทศฟิลิปปินส์ไม่มีมาตรการให้เสียภาษีในอัตราพิเศษร้อยละ 5 แต่อย่างใด

2.3 หน่วยงานเขตเศรษฐกิจคากายาน (Cagayan Economic Zone Authority: CEAZ)

กิจการที่อยู่ภายใต้ CEZA จะเสียภาษีสุดท้ายแล้วเพียงร้อยละ 5 ของเงินได้ทั้งหมดที่ได้รับ ซึ่งจำนวนภาษีที่ต้องชำระร้อยละ 5 จะนำไปแบ่งให้หน่วยงานของรัฐต่างๆ ออกเป็น 4 ส่วน โดยร้อยละ 2 จะนำไปให้รัฐบาลกลาง (National Government) และร้อยละ 1 จะนำไปให้เขตคากายาน ร้อยละ 1.5 จะนำไปแบ่งให้กับเทศบาลเมือง Santa Ana และ Aparri ส่วนร้อยละ 1.5 ที่เหลือจะนำเข้า CEZA¹⁷¹

นอกจากนี้ มาตรการภาษีอื่นจะเป็นมาตรการการหักค่าลดหย่อนในกิจการที่ได้ระบุไว้ตามมาตรา 59¹⁷² การให้อัตราร้อยละ 0 เมื่อให้บริการหรือขายของให้กับกิจการของ CEZA ภายในเขตศุลกากร ตามมาตรา 60¹⁷³ หรือการยกเว้นภาษีนำเข้า ส่งออกในเขตศุลกากร เขตพื้นที่เศรษฐกิจตามมาตรา 61¹⁷⁴ เป็นต้น

¹⁷¹ CEZA, Cagayan Economic Zone Authority, *Investors Guidebook* [Online], 2020. Available from: <https://ceza.gov.ph/investors-guidebook>

¹⁷² Section 59 of Cagayan Special Economic Zone Act of 1995 ตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 172

¹⁷³ Section 60 of Cagayan Special Economic Zone Act of 1995 ตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 173

¹⁷⁴ Section 61 of Cagayan Special Economic Zone Act of 1995 ตราพระราชบัญญัติเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 173

2.4 องค์การโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวและการบริหารพื้นที่ (Tourism Infrastructure and Enterprise Zone Authority: TIEZA)

TIEZA ให้กิจการที่เข้ามาจัดตั้งจะต้องเสียภาษีไม่ว่าจากภาษีของชาติ ภาษีท้องถิ่น ภาษีศุลกากร ค่าธรรมเนียมหรือใบอนุญาตต่างๆสามารถเสียภาษีได้ในอัตราร้อยละ 5 ของรายได้รวมจากการดำเนินกิจการ โดยจะถูกแบ่งไปให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ รัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลกลาง และ TIEZA¹⁷⁵

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

มาตรการทางภาษีของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในไทยไม่มีการกำหนดให้เสียภาษีในอัตราพิเศษแต่อย่างใด โดยมีเพียงให้ลดหย่อนอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 หลังการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสิ้นสุดลง เป็นระยะเวลา 5 ปี ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าโดยปกติอัตราภาษีนิติบุคคลในประเทศไทยนั้นต่ำอยู่แล้ว และสามารถดึงดูดนักลงทุนได้ในอัตราปกติ ดังนั้นการลดหย่อนให้ร้อยละ 50 ย่อมไม่เกิดประโยชน์นอกจากดึงดูดกิจการให้เข้ามาลงทุนในระยะสั้นและเพียงเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากมาตรการนี้หลังจากที่ไม่ต้องเสียภาษีมาตลอด สูญเสียรายได้โดยไม่จำเป็น และจากมาตรการดังกล่าวของฟิลิปปินส์ที่ให้ชำระภาษีเพียงร้อยละ 5 ซึ่งมีความเห็นว่าต่ำเกินไปและไม่มีผลต่อกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว เพราะมีค่าใช้จ่ายจากการลงทุนเยอะจึงยังไม่มีกำไรต้องเสียภาษีอยู่แล้ว ไม่ต่างกับการเก็บจะให้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแต่อย่างใด

3. มาตรการเครดิตภาษีและการหักค่าลดหย่อน

จากการศึกษาประเทศฟิลิปปินส์ในหน่วยงานทั้ง 4 หน่วยงานไม่ได้มุ่งเน้นมาตรการเครดิตภาษีและมาตรการหักค่าลดหย่อนจากการลงทุนมากนัก โดยมีเพียงหน่วยงาน BOI ที่ให้หักค่าลดหย่อนได้ แต่เป็นเพียงการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายแรงงานเพิ่มเติมนี้จะสามารถหักได้ร้อยละ 50 ของจำนวนเงินได้ที่ต้องเสียภาษีของค่าจ้างเป็นระยะเวลา 5 ปีตั้งแต่จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ซึ่งจะต้องประกอบด้วยจำนวนพนักงานทั่วไปหรือพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ เพราะในบางกิจการจะกำหนดสัดส่วนเงินลงทุนลักษณะอุปกรณ์ต่อจำนวนพนักงานไว้ และหากเป็นกิจการที่จัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ด้อยพัฒนาตามมาตรา 40 ซึ่งหมายถึงพื้นที่ที่กำหนดโดย BOI ร่วมกับหน่วยงานเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งชาติ ให้เป็นเขตด้อยพัฒนาจะสามารถหักค่าลดหย่อนได้เป็น 2 เท่า ตามมาตรา 39 (b) ภายใต้กฎหมาย Omnibus Investment Code 1987 ที่ได้แก้ไขตาม Executive Order No. 226¹⁷⁶

¹⁷⁵ Department of Tourism, Republic Act No. 9593 or Tourism Act of 2009, Subchapter V-A, Incentives for TEZ Operators and Registered Tourism Enterprises [Online], 2010. Available from: <https://tieza.gov.ph/wp-content/uploads/2020/06/RA-9593-IRR.pdf>

¹⁷⁶ Article 39 (b) of Omnibus Investment Code 1987 ตูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 169-171

และในส่วนของการเครดิตภาษี จะเป็นการให้เครดิตภาษีของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่นำเข้ามาใช้ในกิจการ กล่าวคือ มาตรการเครดิตภาษีนี้ BOI ตามมาตรา 39 (d)¹⁷⁷ จะให้เครดิตภาษีได้ร้อยละ 100 ของจำนวนภาษีภายในประเทศและภาษีศุลกากรที่สามารถหักออกได้สำหรับเครื่องจักร อุปกรณ์ ชิ้นส่วนสำคัญที่เสมือนว่าได้นำเข้ามาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายกิจการ ซึ่งได้ซื้อขายเครื่องจักร อุปกรณ์ ชิ้นส่วนสำคัญจากผู้ผลิตในประเทศโดยจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ BOI กำหนด กล่าวคือจะต้องเป็นการนำเครื่องจักร อุปกรณ์ ชิ้นส่วนสำคัญมาใช้เพื่อกิจการการผลิตของตน โดยเฉพาะ ไม่ว่าจะนำมาใช้เพื่อพัฒนา หรือขยายกิจการ และการซื้อขายนี้อาจต้องมีขึ้นภายในระยะเวลา 5 ปีนับตั้งแต่กฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ

วิเคราะห์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

จากการศึกษาหน่วยงาน BOI ของประเทศฟิลิปปินส์หากเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้วมีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ แม้ประเทศไทยไม่มีการเครดิตภาษีของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่นำเข้ามาใช้ในกิจการ แต่มีการหักค่าลดหย่อนจากค่าใช้จ่ายในการลงทุนจากอาคารเข้าเครื่องจักร วัสดุ หรือวัตถุดิบต่างๆ มีเพียงการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการวิจัยและพัฒนาได้ไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินลงทุนเมื่อไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเท่านั้น ซึ่งก็จะเป็นกิจการที่ไม่ได้ใช้เทคโนโลยีสูง เพราะกิจการเหล่านี้จะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ซึ่งเป็นการให้สิทธิและประโยชน์ที่ไม่สอดคล้อง เพราะกิจการประเภทดังกล่าวไม่มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเยอะอยู่แล้ว ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่ามาตรการหักค่าลดหย่อนและการเครดิตเป็นมาตรการหลักที่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในระยะยาว แต่ทั้งประเทศและประเทศฟิลิปปินส์กลับแทบไม่มีและออกแบบมาเป็นเพียงเสมือนมาตรการเพิ่มเติมมากกว่า

4. มาตรการนำผลขาดทุนยกยอดไป (Loss carry forward)

จากการศึกษามาตรการ Loss carry forward ของประเทศฟิลิปปินส์ในหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการลงทุน พบว่ามีเพียง TIEZA ที่มีการให้มาตรการ Loss carry forward โดยกิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลภายใต้ TIEZA จะสามารถนำผลขาดทุนสุทธิ (Net Loss Carry Forward) ไปหักจากเงินได้ทั้งหมดติดต่อกันเป็นระยะเวลา 6 ปีทันทีเมื่อมีผลขาดทุนเกิดขึ้นในปีที่เสียภาษีโดยต้องไม่เคยนำผลขาดทุนดังกล่าวหักออกจากเงินได้สุทธิมาก่อน¹⁷⁸

¹⁷⁷ Article 39 (d) of Omnibus Investment Code 1987 คุรยละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ข., หน้า 169-171

¹⁷⁸ Department of Tourism, Republic Act No. 9593 or Tourism Act of 2009, Subchapter V-A, Incentives for TEZ Operators and Registered Tourism Enterprises [Online], 2010. Available from: <https://tieza.gov.ph/wp-content/uploads/2020/06/RA-9593-IRR.pdf>

และโดยปกติกิจการที่จัดตั้งโดยทั่วไปในประเทศฟิลิปปินส์จะให้การ Loss carry forward ได้เพียง 3 ปี ของเงินได้ที่ต้องเสียภาษีทันทีในปีภาษีตามกฎหมายภาษีของประเทศฟิลิปปินส์¹⁷⁹ น้อยกว่าประเทศไทยซึ่งให้ยกผลขาดทุนไปหักออกได้เป็นระยะเวลา 5 ปี ในกรณีของหลังจากการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลภายใต้การส่งเสริมการลงทุน และในกรณีของกิจการทั่วไปซึ่งตามประมวลรัษฎากรให้นำผลขาดทุนสุทธิมาหักออกจากกำไรสุทธิได้ไม่เกิน 5 ปี หรือ 5 รอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา 65 ตรี (12)¹⁸⁰ แต่ในประเทศฟิลิปปินส์ให้ระยะเวลา 6 ปี ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่ามี ความคล้ายคลึงกับประเทศไทยโดยให้ระยะเวลาน้อยมากหากต้องการส่งเสริมการลงทุนในกิจการที่เข้ามาลงทุนระยะยาว เงินลงทุนสูง เพราะเมื่อเริ่มดำเนินกิจการในตอนแรกจะมีผลขาดทุน และใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าจะคืนทุนและมีกำไร การให้นำผลขาดทุนไปหักออกได้หลังจากสิ้นสุดการยกเว้นทางภาษีอาจไม่พอและไม่เกิดประโยชน์ และยิ่งหากเป็นในกิจการทั่วไปซึ่งให้ระยะเวลายกผลขาดทุนไปหักออกได้เพียง 3 ปี จึงน้อยเกินไป

5.2.1 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศฟิลิปปินส์

เนื่องจากประเทศฟิลิปปินส์มีหน่วยงานที่ให้การส่งเสริมการลงทุนหลายหน่วยงาน ผู้วิจัยจึงได้สรุปมาตรการทางภาษีของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

ตารางที่ 5.3 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศฟิลิปปินส์

มาตรการทางภาษี	PEZA	BOI	CEZA	TIEZA
การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล	4-8 ปี (ขยายระยะเวลาได้อีก 3 ปี แต่สูงสุดไม่เกิน 8 ปี)	4-8 ปี (ขยายระยะเวลาได้อีก 3 ปี แต่สูงสุดไม่เกิน 8 ปี)	-ไม่มี-	6 ปี (ขยายระยะเวลาได้อีก 3 ปี)
อัตราภาษีพิเศษร้อยละ 5 ของเงินได้ทั้งหมด	ชำระภาษีอัตราพิเศษร้อยละ 5	-ไม่มี-	ชำระภาษีอัตราพิเศษร้อยละ 5	ชำระภาษีอัตราพิเศษร้อยละ 5
การยกเว้นภาษีนำเข้า ศุลกากร	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้นทั้งหมด	ได้รับการยกเว้นทั้งหมด	ยกเว้นในอัตรา ร้อยละ 100

¹⁷⁹ Section 27 (E)(2) Chapter 4 Tax on Corporations of Tax code

¹⁸⁰ ประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2481 มาตรา 65 ตรี (12)

ตารางที่ 5.3 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศฟิลิปปินส์ (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	PEZA	BOI	CEZA	TIEZA
การยกเว้นภาษีท้องถิ่นประเทศ ค่าธรรมเนียมต่างๆ	ยกเว้นภาษี VAT และ ภาษี ใน ประเทศอัตรา ร้อยละ 0	ได้รับการยกเว้น ทั้งหมด	ได้รับการยกเว้น ทั้งหมด	ได้รับการยกเว้น ทั้งหมด
ยกเว้นภาษีนำเข้าชิ้นส่วนและอะไหล่ต่างๆ	ได้รับการยกเว้น	ได้รับการยกเว้น ทั้งหมด	ได้รับการยกเว้น ทั้งหมด	ได้รับการยกเว้น ทั้งหมด

5.3 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์เปรียบเทียบกับประเทศไทย

จากการศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์ และประเทศฟิลิปปินส์ พบว่าประเทศเบลเยียม และประเทศไอร์แลนด์มีมาตรการทางภาษีที่ค่อนข้างคล้ายกัน โดยมุ่งเน้นส่งเสริมและดึงดูดกิจการประเภทวิจัยและพัฒนา ซึ่งมีมาตรการทางภาษีที่สำคัญจะเป็นการหักค่าลดหย่อน ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุน การเครดิตภาษี เป็นต้น และทั้งสองประเทศนี้จะให้สามารถยกยอดไปหักในปีต่อไปได้ (carried forward) เมื่อมีผลขาดทุนในรอบปีบัญชีหรือเมื่อมีการหักค่าลดหย่อน การเครดิตภาษีเกินได้อย่างไม่จำกัดระยะเวลาเป็นต้น และไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับกิจการประเภทวิจัยและพัฒนาแต่อย่างใด

ขณะเดียวกันประเทศฟิลิปปินส์จะมีมาตรการทางภาษีคล้ายคลึงอย่างมากกับมาตรการทางภาษีของประเทศไทย ทั้งนี้ในประเทศฟิลิปปินส์มีหลายหน่วยงานที่ส่งเสริมการลงทุน และมีหน่วยงาน BOI เหมือนกับประเทศไทย โดยส่วนใหญ่มาตรการทางภาษีจะเป็นการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล การลดหย่อนต่างๆ การยกเว้นอากรขาเข้าส่งออก เป็นต้น อย่างไรก็ตามระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศฟิลิปปินส์จะไม่เกิน 8 ปี

ตารางที่ 5.4 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์
เปรียบเทียบกับประเทศไทย

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียมและประเทศ ไอร์แลนด์	ประเทศฟิลิปปินส์
1. การยกเว้นภาษีเงิน ได้นิติบุคคล (Tax holiday)	<p>ไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแต่อย่างใด หากมีการยกเว้นภาษีแล้วจะเป็นการยกเว้นภาษีเพียงบางส่วน กล่าวคือในประเทศเบลเยียมจะมีการยกเว้นภาษีบางส่วนให้กับนักวิจัยในกิจการวิจัยและพัฒนา การยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย หรือพนักงานต่างชาติ เป็นต้น และในประเทศไอร์แลนด์จะไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเช่นกัน</p>	<p>เนื่องจากมีหลายหน่วยงาน ได้แก่ PEZA BOI CEZA TIEZA จะมีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แตกต่างกันไป แต่โดยหลักแล้วจะยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกิน 8 ปี คล้ายคลึงกับประเทศไทยที่ให้ยกเว้นภาษีเงินได้สูงสุดไม่เกิน 8 ปี นอกจากนี้จะเป็นการยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบชิ้นส่วนและอะไหล่ต่างๆ ค่าธรรมเนียมภายในประเทศ ภาษีศุลกากร เป็นต้น</p>
ประเทศไทย	<p>ประเทศไทยมีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี จนถึง 13 ปี เหมือนกับประเทศฟิลิปปินส์ ในขณะที่ประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์ไม่มีเลยซึ่งส่งเสริมกิจการประเภท Footloose ให้เข้ามาลงทุนมากกว่ากิจการประเภท Long term investment ดังสภาพปัญหาที่พบในบทที่ 4</p>	

ตารางที่ 5.4 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์
เปรียบเทียบกับประเทศไทย (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียมและประเทศ ไอร์แลนด์	ประเทศฟิลิปปินส์
<p>2. การหักค่าลดหย่อน และค่าใช้จ่ายต่างๆ</p>	<p>มีมาตรการลดหย่อนภาษีหรือค่าใช้จ่าย ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิจัยและ พัฒนาเป็นมาตรการที่สำคัญ กล่าวคือ ในประเทศเบลเยียมจะสามารถหักค่า ลดหย่อนเงินได้ที่มาจากสิทธิบัตร หัก ค่าลดหย่อนเงินได้จากนวัตกรรมได้ ร้อยละ 85 หักค่าลดหย่อนจากการ ลงทุนในสิทธิบัตรได้ร้อยละ 13.5 ของ มูลค่าการลงทุนที่เกี่ยวข้อง ส่วนใน ประเทศไอร์แลนด์จะมีมาตรการ Knowledge Development Box หัก ค่าลดหย่อนจากเงินกำไรที่มาจาก กิจการด้านทรัพย์สินทางปัญญาได้ร้อย ละ 50 การลดหย่อนภาษีของกิจการ Start-up จากเงินได้ที่ต้องเสียภาษีนิติ บุคคลมาจากการซื้อขายใหม่ หรือการ จำหน่ายทรัพย์สินแล้วเพื่อการซื้อขาย ใหม่ การลดหย่อนเงินทุนในทรัพย์สิน ไม่มีตัวตนได้ร้อยละ 12.5 สำหรับ เครื่องจักรและในอัตราร้อยละ 4 เป็น ระยะเวลา 25 ปีสำหรับสิ่งปลูกสร้าง อุตสาหกรรม หรือเลือกเป็นการหักค่า ลดหย่อนเป็นระยะเวลา 15 ปี โดย แบ่งเป็นอัตราร้อยละ 7 ของค่าใช้จ่าย ที่เกิดขึ้นต่อปีเป็นระยะเวลา 14 ปี และ ในปีสุดท้ายเป็นร้อยละ 2 ของ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในปีสุดท้าย</p>	<p>จากการศึกษาพบว่าไม่ได้ ส่งเสริมการหักค่าลดหย่อน มาก โดยพบการหักค่า ลดหย่อนจากค่าใช้จ่ายแรงงาน ร้อยละ 50 ของหน่วยงาน BOI และการหักค่าลดหย่อน เกี่ยวข้องกับกิจการท่องเที่ยวที่ มีค่าใช้จ่ายจากการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมร้อยละ 50 ของ หน่วยงาน TIEZA</p>

ตารางที่ 5.4 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์
เปรียบเทียบกับประเทศไทย (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียมและประเทศ ไอร์แลนด์	ประเทศฟิลิปปินส์
ประเทศไทย	<p>มีมาตรการหักค่าลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 50 และหักค่าลดหย่อนในวัตถุดิบที่ใช้ในกิจการ และแม้จะให้การหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนได้ร้อยละ 70 แต่มีความเห็นว่าเป็นเพียงมาตรการเสริมจากกิจการที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการอุตสาหกรรมขั้นต้นทั่วไป ไม่ได้มุ่งเน้นการหักค่าใช้จ่ายจากการลงทุนซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้านทุนโดยตรง Cost-based incentive จากกิจการประเภทวิจัยและพัฒนา ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือจากทรัพย์สินทางปัญญาต่างๆ โดยตรงเหมือนกับประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์ อีกทั้งในประเทศไอร์แลนด์ยังสามารถให้กิจการเลือกหักได้ ซึ่งเป็นการให้สิทธิประโยชน์อย่างเต็มที่และเลือกได้จะมีความเหมาะสมกับสภาพของกิจการในตอนนั้นอีกด้วย</p>	
3. การเครดิตภาษี	<p>มีมาตรการเครดิตภาษีที่สำคัญกล่าวคือ ประเทศเบลเยียมให้เครดิตภาษีจากการวิจัยและพัฒนาได้ หากเครดิตภาษีแล้วยังมีส่วนที่เกินจะสามารถขอเป็นเงินคืนได้ 5 ปี และยกยอดไปหักได้อีก 4 ปี ในส่วนของประเทศไอร์แลนด์จะให้เครดิตภาษีของค่าใช้จ่ายจากการวิจัยและพัฒนาได้ร้อยละ 25 กรณีหากไม่สามารถเครดิตภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการวิจัยและพัฒนาได้หมดในปีก่อนจะสามารถยกยอดไปหักย้อน (Carry back) ก่อนหน้านี้ และถ้ายังมีส่วนที่ยังหักออกไม่หมดได้ให้ประโยชน์ต่อกิจการจะนำส่วนที่เหลือหักออกในปีต่อไปได้อย่างไม่จำกัด</p>	<p>ไม่ได้มีมาตรการเครดิตภาษีเป็นมาตรการหลัก จะเป็นเพียงมาตรการย่อยๆ ได้แก่ หน่วยงาน BOI และ PEZA จะให้เครดิตภาษีของวัตถุดิบทุนในประเทศได้ร้อยละ 100</p>

ตารางที่ 5.4 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์
เปรียบเทียบกับประเทศไทย (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียมและประเทศ ไอร์แลนด์	ประเทศฟิลิปปินส์
ประเทศไทย	ไม่มีมาตรการเครดิตภาษีเหมือนกับประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งมีความเห็นว่าเป็นมาตรการที่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนเนื่องจากช่วยลดต้นทุนโดยตรงซึ่งในกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนจะมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนมากต่างกับประเทศไอร์แลนด์ ซึ่งให้ carry forward ได้อีกหากเครดิตไม่หมดเป็นการช่วยลดต้นทุนได้อย่างเต็มที่	
4. การยกยอดไปหัก ในปี ถัดไป (carry forward)	จากการศึกษาพบว่าประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์มีมาตรการยกผลขาดทุนไปใช้ Loss carry forward ไม่มีระยะเวลาจำกัดในกิจการทั่วไปอยู่แล้ว ¹⁸¹ กล่าวคือไม่ได้ให้เฉพาะกิจการวิจัยและพัฒนา อย่างไรก็ตามหากเป็นการส่งเสริมกิจการวิจัยและพัฒนาในประเทศเบลเยียมได้มีมาตรการหักค่าลดหย่อนจากการลงทุนในสิทธิบัตรและการวิจัยและพัฒนาได้ร้อยละ 13.5 และถ้าหักค่าลดหย่อนแล้วยังมีส่วนที่เหลืออยู่จะนำไปหักออกในปีต่อไป (carry forward) ได้อย่างไม่มีจำกัด ส่วนในประเทศไอร์แลนด์มีมาตรการเครดิตภาษีจากการวิจัยและพัฒนา ร้อยละ 25 ถ้ามีส่วนที่เครดิตไม่หมดจะยกยอดไปหักในปีต่อไปได้อย่างไม่มีจำกัดเช่นกัน	ประเทศฟิลิปปินส์มีมาตรการ Loss carry forward ได้เพียงระยะเวลา 5 ปี ¹⁸² เหมือนกับประเทศไทย ซึ่งค่อนข้างน้อย หากต้องการดึงดูดกิจการให้เข้ามาลงทุนในระยะยาว และต้องใช้ระยะเวลาหลายปีกว่า จะมีกำไร

¹⁸¹ Tibor Hanappi, OECD, Loss carryover provision: Measuring effects on tax symmetry and automatic stabilization [Online], 2018. Available from: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/bfbcddb-en.pdf?expires=1624955321&id=id&accname=guest&checksum=F21DBBB88B51B7078B700D46E931EBD9>

¹⁸² Bureau of Internal Revenue, Revenue Regulations No. 25-2020, prescribe the Rules and Regulations to Implement Section 4 (bbbb) of RA No. 11494 [Online], 2020. Available from: https://www.bir.gov.ph/images/bir_files/internal_communications_1/Digest%20RR%202020/RR%2025-2020%20digest_copy.pdf

ตารางที่ 5.4 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์
เปรียบเทียบกับประเทศไทย (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียมและประเทศ ไอร์แลนด์	ประเทศฟิลิปปินส์
ประเทศไทย	ประเทศไทยให้ยกผลขาดทุนไปหักออกได้มีระยะเวลาจำกัดเพียง 5 ปี คล้ายคลึงกับประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งไม่ได้ส่งเสริมการลงทุนในระยะยาว เพราะจะต้องใช้ระยะเวลาหลายปีกว่าจะมีกำไร ตรงข้ามกับประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์ที่ให้หักได้ไม่มีจำกัดระยะเวลาจึงเป็นประโยชน์ต่อกิจการประเภท Long-term investment มาก และอีกทั้งในประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์ที่หากหักค่าลดหย่อนและเครดิตไม่หมดมีส่วนที่เหลืออยู่จะนำไปหักออกในปีต่อไป (carry forward) ได้อย่างไม่มีจำกัด เป็นการออกแบบมาตรการทางภาษีให้กิจการประเภท Long-term investment อย่างแท้จริง	
5. การขอคืนเงิน (Refundable)	ในประเทศเบลเยียมมีมาตรการ Refundable ให้กับกิจการวิจัยและพัฒนา ทั้งนี้จะเป็นมาตรการที่เพิ่มเติมจากมาตรการหลัก กล่าวคือในประเทศเบลเยียมจะมีมาตรการเครดิตภาษีสำหรับการวิจัยและพัฒนา โดยหากไม่สามารถเครดิตได้หมดจะไปขอคืนเป็นเงินสดได้ภายหลัง 5 ปี ส่วนในประเทศไอร์แลนด์จะมีการ Payable credit ใช้สำหรับกิจการในเครือเดียวกันที่ได้เครดิตภาษีกิจการวิจัยและพัฒนา ถ้ามีส่วนที่เครดิตเกินมาจะขอคืนได้ภายในระยะเวลา 33 เดือน แบ่งเป็น 3 งวด	-ไม่มี-

ตารางที่ 5.4 สรุปมาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์และประเทศฟิลิปปินส์
เปรียบเทียบกับประเทศไทย (ต่อ)

มาตรการทางภาษี	ประเทศเบลเยียมและประเทศ ไอร์แลนด์	ประเทศฟิลิปปินส์
ประเทศไทย	ประเทศไทยไม่มีมาตรการขอคืนเงินได้เหมือนกับประเทศฟิลิปปินส์ แตกต่างจากประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์ซึ่งหากเครดิตไม่หมดจะให้เลือกขอคืนเงินได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมการลงทุนอย่างเต็มที่ เพราะไม่ได้ให้แก่มาตรการทางภาษีเดียว แต่ยังช่วยเหลือโดยหากมาตรการแรกยังไม่สามารถใช้ได้อย่างเพียงพอก็มีมาตรการต่อไปมารองรับ	
6. อัตราภาษีพิเศษ	-ไม่มี-	มีมาตรการให้อัตราภาษีพิเศษ ร้อยละ 5 ของกิจการเมื่อต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในท้ายที่สุดแล้วจะเสียเพียงร้อยละ 5
ประเทศไทย	ประเทศไทยไม่มีการให้อัตราภาษีพิเศษ แต่มีการให้ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลอีกร้อยละ 50 ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีประโยชน์เนื่องจากอัตราภาษีนิติบุคคลในไทยนั้นต่ำอยู่แล้วและสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้ การให้อัตราภาษีของประเทศฟิลิปปินส์ต่ำเกินไป และไม่ได้จูงใจให้กิจการระยะยาวเข้ามาลงทุนมากขึ้นแต่อย่างใด	

5.4 สรุปผลจากการวิเคราะห์มาตรการทางภาษีของประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์ และประเทศไทย

จากการที่ประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์ไม่มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยมุ่งเน้นการหักค่าลดหย่อนและการเครดิตภาษี การยกผลขาดทุนสะสมไป ให้กับกิจการวิจัยและพัฒนา กิจการที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งสิทธิบัตร และนวัตกรรม ในขณะที่ประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเหมือนกันโดยให้กับกิจการประเภทต่างๆ มากน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของหมวดอุตสาหกรรมที่เข้ามาลงทุน เพื่อศึกษาว่าสุดท้ายแล้ว มาตรการรูปแบบใดจะมีผลต่อมูลค่าการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศผู้วิจัยจึงได้ศึกษาและพบข้อมูลจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศหรือ Foreign Direct Investment (FDI) ในปี 2563 พบว่า

ประเทศเบลเยียมอยู่ในอันดับที่ 14 มีดัชนีมูลค่าเท่ากับ 64.6 และประเทศไอร์แลนด์อยู่ในอันดับ 21 มีดัชนีมูลค่าเท่ากับ 61.4 ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 43 และมีดัชนีมูลค่าเท่ากับ 49.5 ตามมาด้วยประเทศฟิลิปปินส์อยู่ในอันดับ 63 และมีดัชนีมูลค่าเท่ากับ 42.5¹⁸³ และจาก R&D per GDP ของประเทศเบลเยียมในปี 2561 จะเท่ากับ 2.82 ประเทศไอร์แลนด์ในปี 2561 จะเท่ากับ 1.15¹⁸⁴ ขณะที่ประเทศไทยล่าสุดในปี 2560 จะเท่ากับ 1 และประเทศฟิลิปปินส์ล่าสุดในปี 2558 เท่ากับ 0.20¹⁸⁵ ดังนั้น จากมูลค่า FDI และ R&D per GDP ที่ผู้วิจัยได้นำมาเปรียบเทียบจะมีความแตกต่างกันค่อนข้างสูงอย่างเห็นได้ชัดระหว่างประเทศเบลเยียมกับประเทศไอร์แลนด์ที่มีค่า FDI และ R&D per GDP สูงกว่าประเทศไทยกับประเทศฟิลิปปินส์ มีมูลค่านักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์ในด้านกิจการวิจัยและพัฒนา กิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมากกว่าแม้จะไม่ได้ให้การส่งเสริมมาตรการ Tax Holiday ก็ตาม ในขณะที่ประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์แม้จะมีมาตรการ Tax Holiday เป็นระยะเวลาถึง 8 ปีและมีการขยายเพิ่มเติมได้อีกเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย แต่สุดท้ายแล้วมาตรการ Tax holiday กลับไม่ได้ก่อให้เกิดการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพในกิจการประเภท Long-term investment ที่มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

อีกทั้งในอุตสาหกรรม 4.0 ประเทศเบลเยียมได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตในเทคโนโลยีขั้นสูง (High-technology) ในระดับแนวหน้าของยุโรป โดยที่กระบวนการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามการวิเคราะห์ของ Belgian Science Policy office¹⁸⁶ และในด้านนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาได้อยู่ในอันดับต้นๆของ OECD โดยจาก European Innovation Scoreboard อยู่ในอันดับ 8 จาก 28 อันดับ¹⁸⁷ ซึ่งได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการผลิต และกระบวนการต่างๆ และมีกิจการที่เข้ามาลงทุนในเทคโนโลยีขั้นสูงและประสบความสำเร็จต่างๆ เช่น 3D printing เข้ามาใช้ในอุตสาหกรรมการผลิต หุ่นยนต์อัตโนมัติโดยวิจัยและพัฒนาซอฟต์แวร์ในการทำงานทางด้านพันธุพืช กล่าวคือการวินิจฉัยถึง DNA ว่าพร้อมจะเก็บเกี่ยวแล้วหรือไม่ และ IOT Factory

¹⁸³ Ben Jelili Riadh, A Global Foreign Direct Investment Country Attractiveness [Online], 2020. Available from: <http://www.fdiattractiveness.com/ranking-2020/>

¹⁸⁴ The World Bank, Research and Development expenditure (% of GDP) [Online], 1 April 2021. Available from: <https://data.worldbank.org/indicator/GB.XPD.RSDV.GD.ZS>

¹⁸⁵ UNESCO Institute and Statistics, Philippines, Science, Technology and Innovation [Online], 5 April 2021. Available from: <http://uis.unesco.org/en/country/ph?theme=science-technology-and-innovation>

¹⁸⁶ Belgian Foreign Trade Agency, Belgium Made Difference Industry 4.0 [Online]P.9, 15 November 2021. Available from: https://www.abh-ace.be/sites/default/files/Economic_studies/country_study/belgium_made_difference_-_industry_4.0.pdf

¹⁸⁷ Ibid. P.13, ibid.

ซึ่งพัฒนาซอฟต์แวร์ให้เชื่อมต่อกับเซนเซอร์ในอุปกรณ์ต่างๆ และประมวลผลข้อมูลของผู้ใช้ได้พร้อมกัน เป็นต้น¹⁸⁸

และในประเทศไอร์แลนด์ได้มีการเตรียมพร้อมเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 โดยในปัจจุบันมีการพัฒนาทางด้านนวัตกรรมต่างๆ เพื่อให้ทันต่ออุตสาหกรรมการผลิตในเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น มี 5G Standalone non-public network คือ การนำเทคโนโลยีเครือข่าย 5G มาเป็นเทคโนโลยีขั้นสูงในอุตสาหกรรมต่างๆ มาใช้ในเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ต่างๆ¹⁸⁹ และ IOT (Internet of thing) คือการเชื่อมต่ออุปกรณ์ทุกอย่างผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งหน่วยงาน Irish manufacturing Research หรือ IMR ของประเทศไอร์แลนด์นั้นได้มีการพัฒนาเทคโนโลยี IOT เพื่อให้ความช่วยเหลือ แนะนำการนำเทคโนโลยี มาใช้ในกระบวนการทำงานของภาคอุตสาหกรรม¹⁹⁰

ดังนั้น มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงไม่ได้เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการดึงดูดและส่งเสริมกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวและใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และก่อให้เกิดประโยชน์ไม่ว่าจะเป็น การถ่ายทอดเทคโนโลยี การจ้างงานที่ใช้ทักษะขั้นสูง เพิ่มความสามารถในการแข่งขันอย่างแท้จริง สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงจากที่ศึกษาในบทที่ 2 และบทที่ 4 ปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย แต่ทั้งนี้ มูลค่าของ FDI และ GDP จะต้องขึ้นอยู่กับสภาพปัจจัยอื่นๆ ด้วย เช่น สภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม การเมือง ทรัพยากรธรรมชาติ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะในขอบเขตทางด้านมาตรการภาษีเพื่อการวิเคราะห์ตามสมมติฐานเท่านั้นด้วยเหตุนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่ามาตรการภาษีในรูปแบบที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศนั้นมีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างไร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹⁸⁸Ibid. P. 35-40

¹⁸⁹ Irish Manufacturing Research, [How 5G can help Irish industry](https://imr.ie/2021/10/15/how-5g-can-help-irish-industry/) [Online], 18 November 2021. Available from: <https://imr.ie/2021/10/15/how-5g-can-help-irish-industry/>

¹⁹⁰ Irish Manufacturing Research, [IIoT: Enabling your factory via Digitisation](https://imr.ie/2019/06/10/project-industrial-internet-things-iiot/) [Online], 18 November 2021. Available from: <https://imr.ie/2019/06/10/project-industrial-internet-things-iiot/>

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากสภาพปัญหาการประกอบธุรกิจของบริษัทข้ามชาติที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนกับผู้ที่ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี เมื่อได้ศึกษาและค้นคว้าบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอากร พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน บทความวิจัยเรื่องมาตรการทางภาษีของประเทศไทยในรูปแบบต่างๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทยที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศไทยได้แก่ ประเทศเบลเยียม ประเทศไอร์แลนด์ และประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งได้พบว่ามียุทธศาสตร์มาตรการทางภาษีที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เห็นถึงปัญหามาตรการทางภาษีของประเทศไทย โดยในบทนี้จะทำการสรุปผลการวิจัย รวมถึงข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

6.1 บทสรุป

เพื่อส่งเสริมการลงทุนให้เกิดขึ้นในประเทศไทย จึงได้มีการออกแบบมาตรการทางภาษีในหลายรูปแบบซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุน โดยคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือ BOI เป็นหน่วยงานสำคัญในการกำหนดประเภทกิจการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ สามารถแบ่งการให้สิทธิและประโยชน์ทั้งทางด้านที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากรและทางด้านที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาถึงมาตรการทางภาษีอากร ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมุ่งเน้น และมาตรการทางภาษีที่สำคัญคือการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax holiday) เป็นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ และมาตรการทางภาษีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยกเว้นอากรนำเข้าหรือส่งออก การหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายต่างๆ เช่นค่าน้ำ ค่าหรือการลดหย่อนอัตราภาษีร้อยละ 50 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ปี การนำผลขาดทุนในระหว่างได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมาไปหักออกจากผลกำไรหลังสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Carry forward) เป็นไปตามกฎหมายภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2544 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2560 ซึ่งแบ่งรูปแบบการให้สิทธิและประโยชน์ในปัจจุบัน เป็นสิทธิและการให้ประโยชน์ตามประเภทกิจการ สิทธิและประโยชน์ตามเทคโนโลยี สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขัน สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมตามพื้นที่ สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติมตามมาตรการเฉพาะ ซึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดถึง 13 ปี แต่หากเป็นกิจการทั่วไปโดยปกติแล้วจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ดังนั้น ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง กิจการ

ประเภทการวิจัยและพัฒนา (R&D) ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีขั้นสูง พัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย และประเภทกิจการให้บริการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เงินทุนสูงและระยะเวลานาน เช่น ทางด้านการแพทย์หรือทางด้านให้บริการซอฟต์แวร์ เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปจะได้รับการส่งเสริมประเภท A1 สิทธิและประโยชน์สูงสุดของ BOI จะได้รับการยกเว้นภาษีเป็นระยะเวลาสูงสุด 8 ปี แต่หากมีการเพิ่มเติมความสามารถในการแข่งขันหรือเป็นไปตามเงื่อนไขของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จะได้รับการยกเว้นภาษีอีก 1-3 ปี ผู้วิจัยได้พบสภาพปัญหาจากการนำมาตรการทางภาษีของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมาใช้หลายประการได้แก่

1) มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือ Tax Holiday ไม่ได้เหมาะสมกับกิจการในระยะยาว และกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในยุคอุตสาหกรรม 4.0 ได้ แม้จะมีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลาสูงสุดถึง 8 ปี ต่อกิจการทั้งในภาคการผลิตและการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ แต่ไม่ได้มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อประเภทกิจการประเภทดังกล่าว เนื่องจากมาตรการ Tax Holiday จะเป็นประโยชน์ต่อกิจการที่เมื่อมีกำไรนับตั้งแต่เริ่มเปิดกิจการ เพราะจะได้รับการยกเว้นภาษีทันที หรือในกิจการภาคการผลิตซึ่งเมื่อเริ่มกิจการจะสามารถนำเครื่องจักร หรืออุปกรณ์เข้ามาเริ่มต้นการผลิตได้ทันที เช่น การผลิตสิ่งทอ การผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งไม่ต้องใช้ระยะเวลานาน อีกทั้งในกิจการที่มีระยะเวลาดำเนินการแน่นอน กล่าวคือ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกิจการก็จะสิ้นสุดลง มีจุดประสงค์ตั้งขึ้นมาเพียงเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ ด้วยเหตุนี้จึงมีความเหมาะสมกับกิจการระยะสั้น Short-term หรือ Footloose มากกว่า และจะไม่ใช่การดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว เพราะในช่วงระยะเวลาแรกยังไม่สามารถทำกำไรได้ หรืออาจจะต้องใช้เทคโนโลยีในการวิจัยและพัฒนากว่าจะมีกำไร

2) มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่ได้ดึงดูดและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างแท้จริง เพราะมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้นดึงดูดกิจการในระยะสั้น มีกำไรสูงตั้งแต่เริ่มดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกิจการภาคการผลิต ทำให้มาตรการดังกล่าวไม่เป็นการส่งเสริมและมีผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาว การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือในกิจการวิจัยและพัฒนา ซึ่งแม้จะมีผลต่อ FDI ของประเทศแต่ก็ไม่ได้ส่งผลดีในการพัฒนาเศรษฐกิจ

อีกทั้งจาก World Bank ยังได้กล่าวถึงเหตุผลความไม่มีประสิทธิภาพของมาตรการ Tax Holiday ไว้หลายประการ เช่น หากเป็นกิจการที่ใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรลักษณะเป็นเงินในการดำเนินกิจการ (Capital-intensive) จะไม่มีกำไรตั้งแต่ตอนเริ่มประกอบกิจการจึงไม่เป็นประโยชน์ต่อกิจการ และดึงดูดกิจการที่เข้ามาจัดตั้งเพื่อใช้ประโยชน์จากมาตรการดังกล่าวเพื่อจำกัดราคาต่างๆ กับกิจการเป็นการให้ประโยชน์ต่อกิจการซึ่งมาตรการดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์ต่อในบางประเภทเท่านั้น อีกทั้งยังมีรูปแบบมาตรการทางภาษีรูปแบบอื่นที่มีความเหมาะสมต่อกิจการในระยะยาวมากกว่าเช่น การเครดิตภาษีการลงทุน (Investment tax credit) การหักค่าลดหย่อนจากการลงทุน

ต่างๆ (Investment allowances) การหักค่าเสื่อมจากสินทรัพย์ต่างๆ (Accelerated depreciation) การยกยอดไปหักออกจากกำไร (Carry forward)

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการที่นักลงทุนจะตัดสินใจเข้ามาลงทุนในประเทศนอกจากจะต้องพิจารณามาตรการทางภาษีเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่สำคัญและมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทางด้านนโยบายของรัฐบาล การบริหารงานของประเทศ ปัจจัยทางด้านการตลาด รวมไปถึงอัตราการจ้างแรงงานภายในประเทศ เพื่อให้เหมาะสมต่อการลงทุนของกิจการระยะยาว

ดังนั้นเพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบของมาตรการทางภาษีของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้มีความเหมาะสม เป็นประโยชน์และมีประสิทธิภาพในการนำมาใช้กับกิจการประเภทการวิจัยและพัฒนา กิจการประเภทที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เงินลงทุนสูง และระยะเวลานาน จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากปัญหาที่ได้ศึกษาไปข้างต้น การให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไม่เหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเภทกิจการบริการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเงินลงทุนสูงในโครงการขนาดใหญ่และเข้ามาลงทุนในระยะยาว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรปรับปรุงประมวลรัษฎากรโดยกรมสรรพากรให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากประมวลรัษฎากรเป็นกฎหมายทางภาษีที่ออกมาจากกรมสรรพากรซึ่งเป็นหน่วยงานโดยตรงในการจัดเก็บภาษีทั้งจากกิจการที่ได้รับและไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และหากมีการตีความทางกฎหมายที่ไม่ตรงกันแล้วกรมสรรพากรจะเป็นหน่วยงานผู้วินิจฉัยปัญหาดังกล่าว ทำให้เป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บภาษี อีกทั้งประมวลรัษฎากรซึ่งเป็นกฎหมายภาษีอากรของประเทศ หากมีการปรับปรุงมาตรการทางภาษีให้เหมาะสมแล้ว ย่อมส่งเสริมโครงสร้างระบบทางภาษีทั้งประเทศและเป็นการปรับปรุงระบบกฎหมายอย่างแท้จริงให้มีประสิทธิภาพและจะเป็นประโยชน์อย่างสูงสุด เพราะจะเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของจากต่างประเทศ ดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนโดยเฉพาะในกิจการที่มีการใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อน และเข้ามาลงทุนในระยะยาว ซึ่งไม่มีความจำเป็นต้องให้หน่วยงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนต้องกำหนดและออกแบบมาตรการทางภาษีให้กับกิจการประเภทดังกล่าวแยกออกมาอีก และกฎหมายทางภาษีก็น่าจะมีความชัดเจน เป็นหนึ่งเดียวและไม่ต้องซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นโดยไม่จำเป็น

และในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าเพื่อส่งเสริมกิจการวิจัยและพัฒนาได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรมากขึ้นโดยยกเว้นหรือให้หักค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งแม้จะมีประโยชน์แต่หากมีการปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้เหมาะสมย่อมเกิดประโยชน์กว่ามาก เพราะมีมาตรการทางภาษีที่เหมาะสมกับกิจการประเภทดังกล่าวอยู่แล้ว เช่น หากนำผลขาดทุนสุทธิไปใช้ การหักค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่ง การหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังนั้น การปรับปรุงประมวลรัษฎากรที่เป็นกฎหมายหลักของประเทศย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนได้อย่างสูงสุด

ประกอบกับในประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนมากไม่ได้มีหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาเพื่อออกมาตรการ Tax Holiday และมาตรการทางภาษี เปรียบเทียบกับจากการศึกษาในประเทศไอร์แลนด์และประเทศเบลเยียมที่มีมาตรการส่งเสริมกิจการวิจัยและพัฒนาออกเป็นกฎหมายโดยตรงจากหน่วยงานสรรพากร ซึ่งเป็นกฎหมายหลัก จึงง่ายต่อการเข้าถึงและไม่มีกฎหมายจากหน่วยงานอื่นซ้ำซ้อน ในขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์ซึ่งมีหลายหน่วยงานในการกำกับดูแลส่งเสริมการลงทุนเหมือนกับประเทศไทยกลับไม่ได้มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ World Bank ได้กล่าวถึงการออกแบบนโยบายทางมาตรการภาษีไว้ว่าสิทธิและประโยชน์ต่างๆ นั้นควรมีความเหมาะสมซึ่งเป็นไปตามกฎหมายและเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายภาษี ซึ่งหากเปรียบเทียบกับในประเทศไทยคือประมวลรัษฎากร ให้มีความชัดเจน และไม่ควรมีได้รับสิทธิต่างๆ โดยได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะหรือได้รับการรับรองโดยหน่วยงานที่ให้การส่งเสริม (Investment promotion agencies) กระทรวงการคลัง หรือหน่วยงานรัฐบาลอื่นๆ เพื่อให้หน่วยงานทางภาษีเป็นผู้ดูแลโดยตรง และในกรณีที่เกิดข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนและการใช้สิทธิประโยชน์ก็จะทำให้เกิดความสับสนน้อยลงในการจัดการ และเมื่อมีการจัดเก็บภาษีหน่วยงานทางภาษีก็เป็นผู้มีหน้าที่จัดการโดยตรงอยู่แล้ว¹⁹¹ และ IMF ได้กล่าวถึงการให้หน่วยงานรัฐบาล กล่าวคือ หน่วยงานสรรพากรควรมีหน้าที่ดูแลและออกแบบมาตรการทางภาษี เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ดังนี้

1. มาตรการทางภาษีควรกำหนดอย่างชัดเจนให้เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายภาษี

จากการที่มาตรการทางภาษีมักบัญญัติอยู่ในหลายส่วนของกฎหมาย หลายบทบัญญัติ ไม่ได้อยู่ในประมวลรัษฎากร ด้วยเหตุนี้ทำให้การนำมาตรการทางภาษีทั้งหมดมารวมอยู่ในกฎหมายภาษีหลักย่อมเกิดความโปร่งใสและเข้าถึงง่าย และเป็นการลดความซ้ำซ้อน หรือข้อขัดแย้งของข้อกำหนดที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจทำให้เกิดการตีความบิดเบือนและไม่แน่นอน และสูญเสียวินัยได้ ซึ่งอยู่ภายใต้กรมสรรพากรในการดูแลเรื่องภาษีตามประมวลรัษฎากรอยู่แล้ว ตัวอย่างเช่น ในเดือนธันวาคม

---

¹⁹¹ Sebastian James, World Bank Group, Incentives and Investments: Evidence and Policy Implications [Online] p.23-24, 2009. Available from: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/945061468326374478/pdf/588160WP01ncen10BOX353820B01PUBLIC1.pdf>

ค.ศ. 2012 กฎหมายพิเศษจำนวนกว่า 17 บทบัญญัติและพระราชบัญญัติได้ถูกยกเลิกหรือรวมเป็นประมวลกฎหมายเดียวในสาธารณรัฐเซเนกัลเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ปรับปรุงระบบภาษีและจึงนำมาตราทางภาษีที่สำคัญมาบัญญัติไว้

2. หน่วยงานสรรพากรควรมีหน้าที่ในการนำมาตรการทางภาษีไปปฏิบัติและบังคับใช้

เนื่องจากกรมสรรพากรซึ่งเป็นหน่วยงานโดยตรงเป็นผู้มีความรู้และเชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎหมายภาษีคือประมวลรัษฎากร และจากที่มาตรการทางภาษีนั้นควรเป็นส่วนหนึ่งของประมวลรัษฎากรอยู่แล้วจึงมีความเหมาะสมที่สุด ประกอบกับมาตรการทางภาษีนั้นจะต้องเข้าใจง่าย ชัดเจน ผู้เสียภาษีเข้าถึงกระบวนการได้ง่าย การให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบภาษีโดยตรงดูแลส่วนนี้อยู่แล้วย่อมเหมาะสมกว่า

3. การมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางภาษีทำให้เกิดความสับสน

โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีหน่วยงานของรัฐบาลหลายหน่วยที่เกี่ยวข้องการลงทุนจากต่างประเทศ เช่น หน่วยงานส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการคลัง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการบางประเภท เช่น เกษตรกรรม การท่องเที่ยว เหมืองแร่ เป็นต้น แม้ว่าแต่ละหน่วยงานเฉพาะจะมีความเชี่ยวชาญและมีประโยชน์ในการขอสิทธิประโยชน์ทางภาษี อย่างไรก็ตาม แต่ละหน่วยงานอาจจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนจะมุ่งเน้นการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อดึงดูดการลงทุน แต่ไม่ได้พิจารณาถึงรายได้ของรัฐที่ตามมา แต่หน่วยงานทางการคลังจะพิจารณาถึงรายได้ที่จะสามารถนำมาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในประเทศ ซึ่งในแต่ละหน่วยงานไม่ได้มีการทำงานร่วมกัน หรือมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้สิทธิประโยชน์อาจเกิดความซ้ำซ้อน ไม่สอดคล้องกันได้

4. ต้องมีการบริหารจัดการเก็บภาษีหลังจากได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว

เนื่องจากในหลายประเทศ เมื่อได้รับสิทธิและประโยชน์ทางภาษีแล้วเช่น มาตรการ Tax holiday ไม่ต้องเสียภาษี และไม่ได้ดูแลเกี่ยวกับการลงบันทึกทางภาษีที่ดีทำให้ในบางครั้งไม่สามารถตรวจสอบต้นทุนที่หายไป หรือกรอกข้อมูลที่เป็นไม่ครบ ดังนั้นหน่วยงานทางภาษีจึงควรติดตามและดูแลว่าหลังจากได้รับสิทธิประโยชน์แล้วกิจการที่เข้ามาลงทุนจะไม่เสียภาษี อีกทั้งกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน¹⁹²

นอกจากนี้ OECD ได้กล่าวถึงแนวทางการปรับปรุงของหน่วยงานรัฐบาลในการออกแบบมาตรการทางภาษีให้มีความเหมาะสมและโปร่งใส โดยมุ่งเน้นให้มาตรการทางภาษีเป็นส่วนหนึ่งของ

¹⁹² International Monetary Fund Washington, D.C., Option for law income countries 'effective and efficient use of tax incentive for investment [Online]P.19-27, 2015. Available from: <https://www.imf.org/external/npg/20/pdf/101515.pdf>

กฎหมายภาษี (tax law only) เพียงอย่างเดียว กล่าวคือให้มาตรการทางภาษีทั้งหมดสำหรับนักลงทุนนั้นอยู่ในขอบเขตอำนาจของหน่วยงานรัฐ และรวมมาตรการทางภาษีภายใต้หน่วยงานต่างๆ มาไว้ที่หน่วยงานรัฐบาลหน่วยงานเดียว เนื่องจากมีผลบังคับใช้ทั่วถึง และง่ายกว่าในทางปฏิบัติเพราะนักลงทุนสามารถเข้าถึงได้ง่าย และในบางกรณีนโยบายมาตรการทางภาษีอาจมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานและต้องประสานงานร่วมกัน เช่น ในกิจการเฉพาะที่ต้องมีใบอนุญาตต่างๆ เช่น กิจการโรงแรม เหมืองแร่ พลังงาน จึงต้องมีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องมาตรการทางภาษีเป็นหลักเพื่อคอยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อไม่ให้เกิดความสับสน ควรมีการบัญญัติมาตรการทางภาษีและขั้นตอนให้ชัดเจนในกฎหมายภาษี โดยเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานทางภาษี (Tax administration) เป็นผู้ดูแลและมีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาเป็นหลักซึ่งจะไม่เกิดความซ้ำซ้อนหากมีหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและมีหน้าที่พิจารณาอีก¹⁹³

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้ปรับปรุงประมวลรัษฎากรซึ่งจะมีความเป็นกลาง เป็นกฎหมายเดียวกัน และทั่วถึงกว่า เพราะในเมื่อกิจการประเภทดังกล่าวไม่เหมาะสมกับมาตรการ Tax Holiday อยู่แล้วและประมวลรัษฎากรมีมาตรการทางภาษีที่เป็นประโยชน์กับการลงทุนมากกว่า การปรับปรุงให้ดีขึ้นย่อมดึงดูดกิจการที่มีประสิทธิภาพได้อย่างทั่วถึงและส่งเสริมทั้งโครงสร้างทางภาษีในประเทศให้ทันต่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

6.2.1 ยกเลิกมาตรการทางภาษีของ BOI และปรับปรุงกฎหมายประมวลรัษฎากรให้สอดคล้องกับกิจการในกิจการหมวดที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มูลค่าการลงทุนสูง เข้ามาลงทุนในระยะยาว และกิจการวิจัย และพัฒนา

เนื่องจากการให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนไม่เหมาะสมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเภทกิจการบริการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เงินลงทุนสูงและระยะเวลาอันจึงมีข้อเสนอแนะให้ยกเลิกมาตรการทางภาษีในกิจการประเภทดังกล่าว ดังนี้

6.2.1.1 ยกเลิกบทบัญญัติมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

จากมาตรา 31 ที่ให้ผู้รับการลงทุนได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกิน 8 ปี และยกเลิกมาตรา 31/1 ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุดได้ 13 ปี สำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมขั้นสูง หรือกิจการวิจัยหรือพัฒนาเนื่องจากไม่มีความจำเป็นที่จะต้องยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลถึง 13 ปี เพราะจากปัญหาที่พบในบทที่ 5 พบว่ากิจการดังกล่าวไม่สามารถมีกำไรได้ตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการจึงไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด อีกทั้ง จากการศึกษาพบว่าเมื่อ

¹⁹³ United Nations New York, 2018, *Design and Assessment of Tax Incentive in Development Country*, p. 40-60.

เปรียบเทียบกับคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในประเทศฟิลิปปินส์ซึ่งมีการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปีเช่นเดียวกับประเทศไทยก็ไม่ได้ดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศมากกว่าประเทศไทยเนื่องจากมูลค่า GDP ตามที่ได้ศึกษาไปยังคงอยู่อันดับที่ต่ำกว่าในประเทศไทย

และจากการศึกษาสถิติการลงทุนของ BOI กิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยสามอันดับแรกไม่มีกิจการเทคโนโลยีขั้นสูงเลย โดยส่วนใหญ่เป็นกิจการผลิตด้านยานยนต์ ผลิตพลังงานไฟฟ้า ผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ได้ดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว และมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยหรือที่ต้องการเข้ามาลงทุนอย่างแท้จริงแม้จะยกเว้นภาษีให้สูงสุดถึง 13 ปีก็ตาม

ยิ่งไปกว่านั้นจากงานวิจัย Assessing Tax Incentives for Investment พบว่าไม่มีความจำเป็นอย่างใดที่จะต้องขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีอีก เนื่องจากสิทธิและประโยชน์ที่ได้ให้อยู่ในระดับทัดเทียมกับประเทศอื่นในอาเซียนอยู่แล้ว¹⁹⁴ อีกทั้งจากประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์ที่ส่งเสริมการลงทุนในกิจการประเภทวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆกลับไม่ได้มีมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศแต่อย่างใด จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มเติมระยะเวลายกเว้นภาษีถึง 13 ปี และในประเทศพัฒนาส่วนใหญ่ในปัจจุบันได้ลดหรือยกเลิกมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเกือบทั้งหมดแล้ว จึงควรยกเลิกมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยออกประกาศเป็นพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ให้กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีเงินลงทุนสูง และระยะเวลานานไม่ต้องได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 31 และมาตรา 31/1

6.2.1.2 ยกเลิกมาตรการนำผลขาดทุนมาใช้หลังพ้นระยะเวลายกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

จากมาตรา 31 และมาตรา 31/1 วรรคท้ายของพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ซึ่งได้ให้นำผลขาดทุนสะสมที่เกิดขึ้นในระหว่างการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5 ปี ในเมื่อกิจการที่เข้ามาลงทุนในระยะยาวยังไม่มีกำไรในช่วงแรกและมีอาจมีผลขาดทุนได้ จึงไม่จำเป็นจะต้องรอให้ระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้สิ้นสุดก่อนจึงนำผลขาดทุนในระหว่างที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้มาหักออกจากกำไรเพื่อคำนวณภาษี ซึ่งควรจะนำมาหักได้ตั้งแต่แรกอยู่แล้ว และทั้งนี้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ตรี (12) ซึ่งให้นำผลขาดทุนสุทธิมาหักออกจากกำไรเพื่อคำนวณภาษีได้ไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีได้เมื่อเริ่มดำเนินกิจการอยู่แล้วจึงไม่มีความจำเป็นต้อง

¹⁹⁴ อธิภัทร มุทิตาเจริญ, แรงจูงใจทางภาษี ไทยอยู่ตรงไหนในอาเซียน [ออนไลน์], 25 กุมภาพันธ์ 2558. แหล่งที่มา: <https://thaipublica.org/2016/02/athiphat-2/>

บัญญัติมาตรการดังกล่าวไว้อีก มีข้อเสนอแนะยกเลิกการนำผลขาดทุนมาใช้ไปหลังสิ้นสุดระยะเวลา ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

เนื่องจากการศึกษากรณีตัวอย่าง break even ของกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูง รวมถึงกิจการวิจัยและพัฒนาพบว่าต้องใช้ระยะเวลานานกว่า 12 ถึง 15 ปีจึงจะเท่าทุนและมีกำไรได้ และในประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์มีมาตรการนำผลขาดทุนสุทธิไปหักออกได้โดยไม่จำกัดระยะเวลา ซึ่งผู้วิจัยพบว่าประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่จะให้ Loss carry forward เป็นระยะเวลานาน หรือไม่จำกัดระยะเวลา เพราะมีความจำเป็นและเหมาะสมมากกว่า อีกทั้งไม่บิดเบือนระบบภาษี และดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนจริงๆ ไม่ใช่เพียงเพื่อเข้ามาใช้สิทธิและประโยชน์ จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงประมวลรัษฎากร จากนำผลขาดทุนสุทธิยกมาได้ไม่เกิน 5 รอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน เป็นสามารถนำผลขาดทุนสุทธิยกมาได้จากไม่เกิน 15 รอบระยะเวลาบัญชีแทน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพใช้ได้จริงและตอบโจทย์กับประเภทกิจการมากที่สุด โดยยกเลิกมาตรา 31 และมาตรา 31/1

6.2.1.3 ยกเลิกมาตรการหักค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุน (Investment Tax Allowance)

จากมาตรา 31/2 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน ซึ่งให้หักเงินที่ใช้ในการลงทุนสำหรับกิจการที่ไม่ได้รับการยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล ขอเสนอแนะให้ยกเลิกมาตรการดังกล่าว เนื่องจากกิจการภาคบริการที่ต้องใช้เทคโนโลยี เงินลงทุนสูงและระยะเวลานานนั้นย่อมมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนสูง เพื่อนำมาดำเนินการ รวมถึงกิจการประเภทวิจัยและพัฒนาไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลก่อนจึงจะได้รับการหักค่าใช้จ่ายในการลงทุน อีกทั้งกิจการภาคอุตสาหกรรมมีความเหมาะสมกับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้วจึงไม่จำเป็นต้องให้หักค่าใช้จ่ายในการลงทุน เพราะสามารถเปิดดำเนินการและนำเข้าเครื่องจักร หรือสามารถเริ่มดำเนินการผลิตได้เลย มาตรการดังกล่าวของ BOI จึงไม่ได้มีความจำเป็น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีควมซับซ้อนและไม่เป็นประโยชน์ต่อกิจการ ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและดึงดูดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนระยะยาว จึงควรยกเลิกมาตรการดังกล่าวของ BOI และปรับปรุงประมวลรัษฎากรโดยบัญญัติเพิ่มเติมกฎหมายโดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากรให้เพิ่มมาตรการหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนได้ไม่เกินร้อยละ 70 โดยจะหักออกจากกำไรสุทธิในปีเดียวกันหรือในปีอื่นได้โดยกำหนดระยะเวลาไม่เกิน 15 ปี ให้เป็นกฎหมายชัดเจน เพราะกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงจะมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนตอนแรกมาก และในกรณีของ break even ที่ได้ศึกษาไปก่อนหน้านี้กิจการจะต้องใช้ระยะเวลาเกือบ 15 ปีจึงจะเท่าทุนและมีกำไร หากสามารถหักค่าใช้จ่ายได้เป็นระยะเวลาพอสมควรก็จะเป็นประโยชน์มากกว่าเพื่อส่งเสริมผู้ที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาวอย่างถาวรให้มีความชัดเจน

ในส่วนของประเทศเบลเยียมและประเทศไอร์แลนด์มาตรการส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นเป็นการหักค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุน และค่าใช้จ่ายจากการวิจัยและพัฒนาสูงกว่าประกอบกับมูลค่า R&D per GDP ก็ยังสูงกว่าประเทศไทยและประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งสิทธิประโยชน์คล้ายคลึงกัน ดังนั้น มาตรการทางภาษีของ BOI ดังกล่าวจึงไม่ได้เหมาะสมกับกิจการระยะยาวและควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพราะในประเทศพัฒนาส่วนใหญ่มีการใช้มาตรการหักค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการลงทุนหลายประเภทให้รองรับต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนของกิจการเทคโนโลยีขั้นสูงมากขึ้น

6.2.1.4 มาตรการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมในอัตราเร่ง

จากพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 395) พ.ศ.2545¹⁹⁵ มีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มอัตราการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาให้มากขึ้นจากเดิมที่กำหนดให้หักได้ในทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์ รวมถึงเครื่องจักรต่างๆจากร้อยละ 40 เป็นร้อยละ 60 เพื่อดึงดูดให้กิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง การวิจัยหรือพัฒนาเข้ามาลงทุนในกิจการระยะยาวได้เพราะจะมีการนำทรัพย์สินหรือเครื่องจักร อุปกรณ์ขนาดใหญ่ในการดำเนินกิจการ จากการศึกษาในประเทศเบลเยียมและไอร์แลนด์จะสามารถหักค่าเสื่อมหรือได้ถึงร้อยละ 60 ซึ่งเป็นประโยชน์กว่าในกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพราะต้องใช้เครื่องจักรราคาแพง อีกทั้งเหมาะสมกับกิจการที่ในช่วงแรกมีค่าใช้จ่ายสูง จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจของนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในกิจการใหม่ๆซึ่งยังไม่มีกำไรในช่วงแรก โดยจากการศึกษาของ IMF แสดงให้เห็นว่ามาตรการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมเหมาะสมกับกิจการที่ทำกำไรได้ต่ำ ในช่วงแรกและมักจะเป็นกิจการที่ลงทุนในทรัพย์สินระยะยาว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹⁹⁵ พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการหักค่าสึกหรอ และค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สิน (ฉบับที่ 395) พ.ศ.2545 มาตรา 4 จัตวา

“การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซื้อหรือได้รับโอนกรรมสิทธิ์เพื่อมีไว้ในการใช้ประกอบการกิจการของตนเอง ให้หักได้ดังต่อไปนี้

(1) ภายในสามรอบระยะเวลาบัญชีนับแต่วันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา ในกรณีที่รอบระยะเวลาบัญชีใดไม่เต็มสิบสองเดือน ให้เฉลี่ยตามส่วนสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยจะเลือกใช้วิธีการทางบัญชีที่รับรองทั่วไปวิธีใดก็ได้

(2) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีสินทรัพย์ถาวรซึ่งไม่รวมที่ดินไม่เกิน สองร้อยล้านบาทและมีการจ้างแรงงานไม่เกินสองร้อยคน หรือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีประกาศกำหนดขึ้นภายหลังจากพระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับแล้วเป็นเวลาสามปี ให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคา เบื้องต้นในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาในอัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุน สำหรับมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้หักตามเงื่อนไขและอัตราที่กำหนดไว้ใน (1) ทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่งหมายถึง เครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติทำหน้าที่เสมือนสมองกลใช้สำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งที่ง่ายและซับซ้อน โดยวิธีทางคณิตศาสตร์และอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องช่วย หรือเครื่องประกอบกับคอมพิวเตอร์เพื่อให้คอมพิวเตอร์ใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ แต่ไม่รวม ถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์”

6.2.1.5 ยกเลิกมาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล

จากมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ซึ่งให้ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิไม่เกินร้อยละ 50 ของอัตรากำไรโดยมีระยะเวลา 10 ปี ในปัจจุบันประเทศไทยมีอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 20 ทำให้หากได้รับการลดหย่อนจะเหลืออัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลร้อยละ 10 ซึ่งเป็นอัตรากำไรที่ต่ำเกินไป แม้กระทั่งหากเทียบกับประเทศไอร์แลนด์ซึ่งมีอัตรากำไรที่ต่ำเป็นอันดับต้นๆในสมาชิก EU ยังมีอัตรากำไรอยู่ที่ 12.5 ซึ่งต่ำมากแล้ว จึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นแต่อย่างใดที่จะต้องลดอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลลงอีก ในปัจจุบันอัตรากำไรร้อยละ 20 นั้นเพียงพอต่อการดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ และในแถบอาเซียนประเทศไทยยังมีอัตรากำไรที่ต่ำเป็นอันดับ 3 ในกลุ่มประเทศอาเซียนอีกด้วย 196 จึงมีความเห็นว่าอัตรากำไรเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทยอยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้ว และหากลดหย่อนไปกว่าเดิมจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความไม่เท่าเทียมระหว่างกิจการที่มีอยู่แล้วและกิจการใหม่ด้วย

6.2.1.6 มาตรการหักค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาต่างๆ

จากการศึกษาพบว่าในปัจจุบันรัฐบาลได้ให้สิทธิและประโยชน์ในทางภาษีโดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกาตามความในประมวลรัษฎากรซึ่งมีประโยชน์อย่างมากเนื่องจากมาตรการทางภาษีที่มีขึ้นได้บัญญัติไว้เป็นกฎหมาย และเป็นมาตรการทางภาษีที่ส่งเสริมกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในระยะยาว ได้แก่การให้หักค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการวิจัยและพัฒนาได้เป็น 2 และเพิ่มอีก 1 เท่าหากเป็นรายจ่ายที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 1 มกราคม 2558 ถึง 31 ธันวาคม 2562 แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เกินส่วนของรายได้ของกิจการที่จะนำมาคำนวณกำไรสุทธิ ได้แก่ร้อยละ 60 เฉพาะส่วนของรายได้ที่ไม่เกินห้าสิบล้านบาท ร้อยละ 9 เฉพาะส่วนของรายได้ที่เกินห้าสิบล้านบาทและไม่เกินสองร้อยล้านบาท ร้อยละ 6 เฉพาะส่วนของรายได้ที่เกินสองร้อยล้านบาทเท่าตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 598) พ.ศ. 2559¹⁹⁷ และประกาศกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 391) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายจ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม¹⁹⁸ และการหักรายจ่ายเพื่อการลงทุนในเครื่องจักรได้ 1.5 เท่าตามพระราชกฤษฎีกา

¹⁹⁶ กาญจนา สาราคะ, “การขาดรายได้จากการยกเว้นภาษีจากมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน” (วิทยานิพนธ์ สาขากฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559), หน้า 196

¹⁹⁷ พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 598) พ.ศ. 2559

¹⁹⁸ ประกาศกระทรวงการคลัง เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 391), เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับรายจ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ข้อ 3

“บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประสงค์จะใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้ตามพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๙๘) พ.ศ. ๒๕๕๙ จะต้องยื่นโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่อสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่นที่รัฐมนตรีจะได้ประกาศกำหนด เพื่อตรวจสอบและรับรองว่าโครงการวิจัยและ

ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 690) พ.ศ. 2563 ซึ่งจะต้องไม่ใช่การช่อมแซม โดยเพิ่มเติมจากมาตรา 65 ตรี (5) เพื่อให้ประโยชน์แก่ผู้ที่เข้ามาลงทุนโดยนำเครื่องจักรมาใช้ในการดำเนินกิจการ พัฒนาต่อยอด เนื่องจากไม่ให้หักในกรณีที่เพื่อช่อมแซมให้คงสภาพเดิม¹⁹⁹ ซึ่งมาตรการที่รัฐบาลออกนั้นจึงมีความเหมาะสมกับกิจการที่ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและใช้ระยะเวลานาน โดยไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มมาตรการเครดิตภาษีจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง การวิจัย และพัฒนาในเทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อเพิ่มการลงทุนในประเทศ เป็นทางเลือกหากไม่ต้องการใช้ มาตรการหักค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนา และหากเครดิตเกินให้ใช้มาตรการ carry forward ในส่วนที่เกินได้เป็นระยะเวลา 5 ปี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อกิจการ โดยออกเป็นพระราชกฤษฎีกาตาม ความในประมวลรัษฎากรเพื่อบัญญัติให้ชัดเจน และง่ายต่อการที่นักลงทุนนำมาใช้ เนื่องจากการศึกษา ในประเทศเบลเยียมพบว่าให้กิจการเลือกได้ว่าจะใช้มาตรการไหน อีกทั้งประเทศไอร์แลนด์ได้มีการให้ กิจการวิจัยและพัฒนาที่มีการเครดิตเกินก็จะนำมาตรการ carry forward มาใช้ได้จนกว่าส่วนที่เกิน จะหมดไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการที่เข้ามาลงทุนเพราะนักลงทุนจะตัดสินใจใช้ มาตรการที่เหมาะสมมากที่สุด ซึ่งเป็นการดึงดูดกิจการประเภทใหม่เข้ามา เนื่องจากเห็นว่าประเทศไทย ได้ใช้มาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมานานแล้ว ซึ่งไม่ได้มีความเหมาะสมและดึงดูดกิจการ ในระยะยาวได้ ประกอบกับจากสถิติการลงทุนในประเทศไทยของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุนพบว่าไม่ได้ดึงดูดกิจการประเภทอื่น ๆ ที่มีการลงทุนโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามา มากขึ้นนอกจากกิจการใน 3 หมวดเดิมย้อนหลัง 6 ปี และรายงานของธนาคารเกียรตินาคินภัทรที่ ประเทศไทยไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆเลย ในขณะที่ประเทศไอร์แลนด์และประเทศเบลเยียมมี มูลค่า GDP สูงแม้จะไม่ได้มีมาตรการ Tax holiday และดึงดูดกิจการวิจัยและพัฒนาได้มากกว่า ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มมาตรการใหม่เข้ามาเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนใหม่ๆในประเทศมากขึ้น

ดังนั้น จากการศึกษามาตรการทางภาษีของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการ ลงทุนจึงไม่ได้เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว เนื่องจากเมื่อ มาตรการทางภาษียังเน้นรูปแบบเดิมคือการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแม้จะขยายระยะเวลาให้มาก ขึ้นก็ตามจะดึงดูดกิจการในรูปแบบเดิม ซึ่งเป็นกิจการระยะสั้น กิจการภาคการผลิตขั้นต้นหรือกิจการ ที่ใช้เทคโนโลยีไม่สูงมาก ทำให้ในท้ายที่สุดกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศไม่มีการ

พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวเป็นการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ การพัฒนาเชิงทดลอง นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ หรือ นวัตกรรมด้านกระบวนการ เมื่อโครงการดังกล่าวได้รับการตรวจสอบและได้รับการรับรองแล้ว ก็ให้ถือว่าโครงการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวเป็นการวิจัยพื้นฐานการวิจัยประยุกต์ การพัฒนาเชิงทดลอง นวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์ หรือ นวัตกรรม ด้านกระบวนการ”

¹⁹⁹ พระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 690) พ.ศ. 2563 ข้อ 4

เปลี่ยนแปลงจึงไม่เกิดลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ หรือการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาพัฒนาในกิจการระยะยาว ด้วยเหตุนี้ มาตรการทางภาษีของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจึงไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อกิจการดังกล่าว การปรับปรุงมาตรการทางภาษีของประเทศโดยแก้ไขประมวลรัษฎากร ได้แก่ เพิ่มระยะเวลาการ loss carry forward การหักค่าเสื่อมราคา การหักค่าลดหย่อนและค่าใช้จ่าย และการเครดิตภาษีให้เหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและดึงดูดกิจการใหม่ๆ จึงเป็นวิธีการที่ดี เพราะมีความชัดเจน โปร่งใส และยั่งยืนกว่า

6.2.2 ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยอื่นๆที่ไม่ใช่ในทางภาษีให้เหมาะสมและดึงดูดกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เข้ามาลงทุนในระยะยาว กิจการที่มีมูลค่าสูงในโครงการขนาดใหญ่

แม้มาตรการทางภาษีจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการดึงดูดนักลงทุนและมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนอย่างมาก อย่างไรก็ตาม เครื่องมือสำคัญอีกอย่างในการดึงดูดและมีผลต่อการตัดสินใจเข้ามาลงทุนที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน คือการบริหารโครงสร้างพื้นฐานเช่นการสาธารณูปโภค สภาพเศรษฐกิจและสังคม การเมือง และนโยบายต่างๆ ของภาครัฐ ระบบภาษีของประเทศไทยให้เหมาะสมและชัดเจน ไม่ซับซ้อน เพื่อให้เกิดบรรยากาศการลงทุนที่ดีและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการใช้มาตรการทางภาษีได้ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศ

ในปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่ากิจการที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยมีเพียงไม่กี่ประเภท จึงทำให้กิจการที่เข้ามาลงทุนเป็นกิจการในรูปแบบเดิมส่วนใหญ่ ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจช้าและไม่เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาพัฒนาในประเทศ ซึ่งนอกจากการปรับเปลี่ยนมาตรการทางภาษีเพื่อดึงดูดกิจการเทคโนโลยีขั้นสูง เข้ามาลงทุนในระยะยาว กิจการที่มีมูลค่าสูงแล้ว การปรับโครงสร้างและปัจจัยต่างๆที่ดึงดูดกิจการประเภทดังกล่าวย่อมสำคัญไม่แพ้กัน เพราะการใช้มาตรการทางภาษีจะดีก็ต่อเมื่อมีบรรยากาศการลงทุนที่ดีด้วย²⁰⁰ ซึ่งคือปัจจัยและสิทธิประโยชน์ต่างๆที่ไม่ใช่ในทางภาษี ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคม การขนส่ง การสาธารณูปโภค เพื่อบรรยากาศการลงทุนที่ดี คุณภาพของแรงงาน โครงสร้างทางภาษีและระบบกฎหมายในประเทศ อัตราภาษีของประเทศ ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากและส่งผลกระทบต่อประเภทกิจการที่เข้ามาลงทุน เพราะหากประเทศมีระบบโครงสร้างที่ดีแล้ว จะเกิดบรรยากาศที่ดีในการลงทุนทำให้ส่งเสริมการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพในหลากหลายประเภท โดยเฉพาะในกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ประกอบกับจากงานวิจัยของธนาคารโลกได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะให้ยกเลิกมาตรการ Tax Holiday

²⁰⁰ Sebastian James, World Bank Group, *Incentives and Investments: Evidence and Policy Implications*, p.30-31.

เพราะไม่มีประโยชน์ต่อการลงทุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนแต่อย่างใด และประเทศที่พัฒนาแล้ว ยกเลิกไปหมดแล้ว²⁰¹ จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานอื่นๆ ดังนี้

ประการแรก การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทางด้านคมนาคม สาธารณูปโภคให้มีความสากลและอำนวยความสะดวกให้การลงทุนใหม่ เนื่องจากการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ๆจะต้องมีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ดี เพราะจะทำให้เหมาะสมต่อการพัฒนาเทคโนโลยี เช่นการทดลอง การวิจัยต่างๆได้ง่ายขึ้น

ประการที่สอง ปรับปรุงคุณภาพทางด้านแรงงาน เนื่องจากแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาเข้ามาลงทุน โดยเฉพาะในกิจการที่มีความซับซ้อน จึงต้องให้แรงงานนั้นมีศักยภาพและมีคุณภาพเพื่อให้ทันต่อกิจการประเภทใหม่ๆ เช่นการให้ความรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับแรงงานในประเทศมากขึ้นโดยฝึกอบรมพนักงาน การจ้างแรงงานจากต่างประเทศเพื่อถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ เป็นต้น

ประการที่สาม ปรับปรุงโครงสร้างทางกฎหมายและระบบภาษี ซึ่งมีผลสำคัญในการตัดสินใจของนักลงทุน เนื่องจากเมื่อเข้ามาลงทุน หากโครงสร้างทางกฎหมายมีหลักเกณฑ์ที่ไม่ชัดเจน และซับซ้อนในการเข้าถึงต่างๆ เช่น การติดต่อหน่วยงานต่างๆ การขอใบอนุญาต การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพิ่มเติมไม่ชัดเจน การตีความของกรมสรรพากรที่ซับซ้อน ย่อมส่งผลต่อกิจการที่ต้องการเข้ามาลงทุนในระยะยาว และมีเทคโนโลยีที่ซับซ้อนในการตัดสินใจเข้ามาลงทุน จึงมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงโครงสร้างทางกฎหมายและระบบทางภาษีให้มีความชัดเจน ตีความง่าย เนื่องจากในบางครั้งเมื่อมีปัญหากรมสรรพากรได้มีข้อหาหรือในทางภาษีที่ไม่เหมาะสมกับการดำเนินการจริงในทางปฏิบัติ เช่น วันที่เริ่มใช้การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น

ประการที่สี่ การเข้าถึงตลาดและเพิ่มขนาดของตลาดมากขึ้น เพื่อให้เกิดการขายสินค้าที่หลากหลาย และเกิดการลงทุนมากขึ้น การตกลงเรื่องการค้าที่สำคัญ เช่น CIPP²⁰² เปิดการค้าเสรีให้เข้าถึงระดับนานาชาติ ซึ่งจะทำให้มีความหลากหลายของกิจการที่เข้ามาลงทุนมากขึ้น เป็นต้น

²⁰¹ กาญจนา สารวตะ, “การขาดรายได้จากการยกเว้นภาษีจากมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน” (วิทยานิพนธ์ สาขากฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2559), หน้า 186

²⁰² ลัทธกิตต์ ลากอุดมการ, จุดเปลี่ยนการส่งออก เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: [https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/\(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1\)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf](https://media.kkpf.com/document/2021/Jul/(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf) [29 สิงหาคม 2564].

บรรณานุกรม

- กรมเจ้าท่า, สิทธิประโยชน์ตามประเภทกิจการ [ออนไลน์]. 25 เมษายน 2564. แหล่งที่มา: https://www.md.go.th/central/maritime_promotion/admin/images/upload/news/675-003.pdf
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท คาโต้ เวิร์คส์ (ไทยแลนด์) จำกัด [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/balancesheet/5/0205557030997> [28 สิงหาคม 2564].
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท โคเบลโก้ รีเซิร์ช อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด [ออนไลน์]. 20 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/company/profile/5/0105553026856>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท เทย์น เอฟอาร์ไอ ไทร์ คอร์ป (ประเทศไทย) จำกัด [ออนไลน์]. 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105557084613>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท ไทย ไลอ้อน เมินทารี จำกัด [ออนไลน์]. 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105556101905>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท บริษัท ไทย เวียดนามแอร์ จอยท์ จำกัด [ออนไลน์]. 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105554045269>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท บริษัท อินฟอร์เมชั่น แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น เน็ทเวิร์คส์ จำกัด (มหาชน) [ออนไลน์]. 17 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/company/profile/7/0107560000184>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท ไปโอเนท-เอเชียแวก จำกัด [ออนไลน์]. 17 กุมภาพันธ์ 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/searchJuristicInfo>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท พี เอ็ม ซี โปรดักชั่น (ประเทศไทย) จำกัด [ออนไลน์]. 20 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/010555166086>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท พีทีที เอ็มซีซี ไปโอเคม จำกัด [ออนไลน์]. 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0105554045269>

- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท ลูเมนต้า อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด [ออนไลน์]. 28 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/profitloss/5/0135558002939>
- , ข้อมูลนิติบุคคล บริษัท สยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด [ออนไลน์]. 20 กรกฎาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://datawarehouse.dbd.go.th/fin/balancesheet/5/0105552083511>
- กรมสรรพากร, ฐานภาษีของภาษีเงินได้นิติบุคคล [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา: <https://www.rd.go.th/833.html> [12 มีนาคม 2564].
- , รายงานฉบับสมบูรณ์ ผลการศึกษาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่อการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทย [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/ebook/Impacts_of_Tax%20Incentives.pdf [20 กรกฎาคม 2563].
- กองความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, รายงานภาวะการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ฉบับรายปี 2563 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/2563_6082a4cb538c1.pdf [พฤศจิกายน 2564].
- , รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/2563_6082a4cb538c1.pdf [20 กรกฎาคม 2564].
- , รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2559 [ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/Foreign%20Investment%20Report%202016_5b7546ef67242.pdf [20 กรกฎาคม 2564].
- , รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2560 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/Foreign%20Investment%20Report%202017_5b7a3c1d2a86a.pdf [20 กรกฎาคม 2564].
- , รายงานภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2561 [ออนไลน์]. 2562. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/FDI%20report%202561_5cbeb647a4133.pdf [20 กรกฎาคม 2564].
- , สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/index.php?page=statistics_oversea_report_st&language=th [15 พฤศจิกายน 2564].
- , สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2560 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/SummaryFDI2017_5b7a9373488fd.pdf [26 สิงหาคม 2564].

- , สถิติการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ รายเดือนสะสม ปี 2562 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/Q4%202562_5e3b87320a255.pdf [26 สิงหาคม 2564].
- , สรุปภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2558 [ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/Foreign%20Investment%20Report%202015_5b75473769801.pdf [20 กรกฎาคม 2564].
- , สรุปภาวะการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย ปี 2562 [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา: https://www.boei.go.th/upload/content/merged_5e980ba072a08.pdf [20 กรกฎาคม 2564].
- กาญจนา สาราคะ, การขาดรายได้จากการยกเว้นภาษีจากมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุน. นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขากฎหมายภาษี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2559.
- เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, อุตสาหกรรมมุ่งเป้า การบิน และอวกาศ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/การบินและอวกาศ/> [15 พฤศจิกายน 2564].
- , อุตสาหกรรมมุ่งเป้า เครื่องมือแพทย์ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/เครื่องมือแพทย์/> [5 พฤศจิกายน 2564].
- , อุตสาหกรรมมุ่งเป้า เชื้อเพลิงชีวภาพ และเคมีชีวภาพ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมี/> [15 พฤศจิกายน 2564].
- , อุตสาหกรรมมุ่งเป้า แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูง และการขนส่งสมัยใหม่ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/แบตเตอรี่ประสิทธิภาพสูง/> [15 พฤศจิกายน 2564].
- , อุตสาหกรรมมุ่งเป้า ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/ระบบอัตโนมัติ-หุ่นยนต์-แ/> [15 พฤศจิกายน 2564].
- , อุตสาหกรรมมุ่งเป้า นวัตกรรมทางการแพทย์ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.eeci.or.th/focused-industries/นวัตกรรมทางการแพทย์/> [21 พฤศจิกายน 2564].
- สมศักดิ์ โชติช่วง, ปัจจัยทางเศรษฐกิจมหภาคที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ 1, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2557): 60-64.

- ฐาณินญา โอะมะพนม และฐิติววรรณ ศรีเจริญ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร 11, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2559): 76-82.
- ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2557, เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/2_2557_64939.pdf [15 เมษายน 2564].
- ปณณ อนันนอภบุตร, ข้อคิดเห็นต่อการศึกษาเรื่อง “Examining Thailand’s Tax Incentives for Investment” [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.pier.or.th/wp-content/uploads/2016/02/workshop2016_Slides_3.2_Discussion_Pan_24Feb2016.pdf [29 สิงหาคม 2564].
- ภัทรวุฒิ์ สุกกิจบุลย์, ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในประเทศไทย. มหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. 2561.
- ภัทรียา จันทรประสิทธิ์, อะไรคือ Industry 4.0? [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.tei.or.th/file/files/190531-article-Pathareya.pdf> [12 พฤศจิกายน 2564].
- ภาณุมาศ ต้อยตจวม สุพรรณนิภา ลือชาวิชัย และปิยะลักษณ์ พุทรวงศ์, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยานยนต์ของอาเซียน-5. Journal of Economics Chiang Mai University: 13-17.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, เครื่องมือในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: [https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/04-01.html#:~:text=ระยะเวลาคืนทุน%20\(Payback,เหมาะกับเม็ดเงินลงทุน \[20 กรกฎาคม 2564\].](https://www.stou.ac.th/stouonline/lom/data/sec/Lom14/04-01.html#:~:text=ระยะเวลาคืนทุน%20(Payback,เหมาะกับเม็ดเงินลงทุน [20 กรกฎาคม 2564].)
- ลัทธกิตต์ ลาภอุดมการ, จุดเปลี่ยนการส่งออก เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: [https://media.kkpfng.com/document/2021/Jul/\(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1\)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf](https://media.kkpfng.com/document/2021/Jul/(%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%95%E0%B9%87%E0%B8%A1)%20KKP%20Research_จุดเปลี่ยนการส่งออก%20เมื่อโลกเริ่มไม่สนใจไทยอีกต่อไป.pdf) [29 สิงหาคม 2564].
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2558 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php> [16 กรกฎาคม 2564].

- , การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2559 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult .php](https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php) [16 กรกฎาคม 2564].
- , การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2560 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult. php](https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php) [16 กรกฎาคม 2564].
- , การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2561 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult. php](https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php) [16 กรกฎาคม 2564].
- , การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2562 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult. php](https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php) [16 กรกฎาคม 2564].
- , การขอรับการส่งเสริมการลงทุนสุทธิ แยกประเภทกิจการย่อย มกราคม-ธันวาคม 2563 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult. php](https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep0604qtrsubactresult.php) [16 กรกฎาคม 2564].
- , มาตรการส่งเสริมการลงทุน อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/upload/content/Automation%20Robotics%20for%20Automach%202018_5acdbb5002052.pdf [15 พฤศจิกายน 2564].
- , มาตรการส่งเสริมทางด้านทรัพยากรมนุษย์ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.boi.go.th/20200323_HRDdevelopment_5e79c51a95ddb.pdf [23 มีนาคม 2563].
- , สถิติการลงทุน แยกตามประเภทกิจการ [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [https://ipstat .boi.go.th/pubrpt/index.php](https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/index.php) [15 พฤศจิกายน 2564].
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.), อุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0) แนวทางของอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมแห่งอนาคต [ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา: <https://www.nstda.or.th/th/nstda-knowledge/11529-industry-4-0> [13 พฤศจิกายน 2564].
- สำนักข่าว อีไฟแนนซ์, ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, กสิกรรมรุ่งโรจน์ธุรกิจบริหารชิป Packaging รับอานิสงส์ 5g ส่งผลปีนี้โต 5.2% [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [https://www.efinancethai.com/Lastest News/LatestNewsMain.aspx?id=cTdBR3B3TEgzbWs9](https://www.efinancethai.com/LastestNews/LatestNewsMain.aspx?id=cTdBR3B3TEgzbWs9) [25 กุมภาพันธ์ 2564].

- อธิภัทร มุทิตาเจริญ, แรงจูงใจทางภาษี ไทยอยู่ตรงไหนในอาเซียน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <https://thaipublica.org/2016/02/athiphat-2/>
- Aranyarat, C., *The Effect of Exchange Rate Volatility of Foreign Direct Investment and Portfolio Flows to Thailand*. Chulalongkorn University.
- Authority, M. I. d., Incentives [online]. Available from: <https://www.mida.gov.my/wp-content/uploads/2020/07/Chapter-2-Incentives-for-NewInvestments.pdf> [2021, April 20].
- Belgian Foreign Trade Agency, Belgium Made Difference Industry 4.0 [online]. Available from: https://www.abh-ace.be/sites/default/files/Economic_studies/country_study/belgium_made_different_-_industry_4.0.pdf [2021, November 15].
- Bureau of Internal Revenue, Revenue Regulations No. 25-2020, Prescribe the Rules and Regulations to Implement Section 4 (Bbbb) of Ra No. 11494 [online]. Available from: https://www.bir.gov.ph/images/bir_files/internal_communications_1/Digest%20RR%202020/RR%2025-2020%20digest_copy.pdf [2021, April 25].
- CEZA Cagayan Economic Zone Authority, Investors Guidebook [Online] [online]. 2020. Available from: <https://ceza.gov.ph/investors-guidebook> [2021, April 21].
- Cost and Budget Analysis, (Ie 255432) by K.Y. Tippayawong, Chapter 12 การวิเคราะห์จุดพอดีทุน และการวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ กำไร [ออนไลน์]. 2557. แหล่งที่มา: http://ie.eng.cmu.ac.th/IE2014/elearnings/2014_11/123/cost_chapter_12_revised%20by%20KR%20sem1-57.pdf [15 กรกฎาคม 2564].
- David, H., and Richard, J. V., Income Tax Incentives for Investment [online]. 1998. Available from: <https://olc.worldbank.org/system/files/Income%20Tax%20Incentives%20for%20Investment.pdf> [2020, September 10].
- Department of Tourism, Republic Act No. 9593 or Tourism Act of 2009. Subchapter V-a. Incentives for Tez Operators and Registered Tourism Enterprises [online]. 2010. Available from: <https://tieza.gov.ph/wp-content/uploads/2020/06/RA-9593-IRR.pdf> [2021, April 18].
- DTI PEZA Philippine Economic Zone Authority, Fiscal Incentive [online]. 2021. Available from: <http://www.peza.gov.ph/index.php/eligible-activities-incentives/fiscal-incentives> [2021, April 20].

- Dumont, M., Tax Incentive for Business R&D in Belgium [online]. 2019. Available from: https://www.plan.be/uploaded/documents/201905070904440.WP_1904_11894.pdf [2021, April 16].
- Easson, A. J., Tax Incentives for Foreign Direct Investment [online]. Available from: https://books.google.co.th/books?id=pte5y2rXc64C&pg=PA138&lpg=PA138&dq=commencement+of+tax+holiday&source=bl&ots=zsQ_8bZ6R8&sig=ACfU3U2nddyxt4exFnbHkdJrp4KumwWtmQ&hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwjym7LZopDoAhWz6nMBHY-kDx8Q6AEwDXoECAgQAQ#v=onepage&q=commencement%20of%20tax%20holiday&f=false [30 August 2021].
- Ewe-Ghee, L., Determines of, and the Relation between, Foreign Direct Investment and Growth: A Summary of the Recent Literature [online]. 2001. Available from: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2001/wp01175.pdf> [2021, August 29].
- Federal Public Services Finance, Tax Incentives for Research and Development and Innovation [online]. 2020. Available from: <https://finances.belgium.be/sites/default/files/downloads/704-brochure-RD-TaxIncentives-2020-en.pdf> [2021, April 16].
- Hanappi, T., Loss Carryover Provision: Measuring Effects on Tax Symmetry and Automatic Stabilization. OECD (2021, April 25 2018).
- Information and Communication Networks Public Company Limited, ข่าวสารและกิจกรรม โปรเจกต์ icn [online]. https://www.icn.co.th/page_bx.php?cid=6&can me=&cno=154 [25 สิงหาคม 2563].
- International Monetary Fund Washington, D. C., Options for Low-Income Countries' Effective and Efficient Use of Tax Incentive for Investment.
- Irish Manufacturing Research, iiot: Enabling Your Factory Via Digitisation [online]. Available from: <https://imr.ie/2019/06/10/project-industrial-internet-things-iiot/> [2021, November 18].
- James, S., Tax and Non-Tax Incentive and Investment: Evidence and Policy Implications. Investment Climate Advisory Services of the World Bank Group [online]. 2013. Available from: <http://www.estimacionestributarias.com/archivos/Effectiveness.pdf> [2021, July 25].

- , World Bank Group, Incentives and Investments: Evidence and Policy Implications [online] . 2009. Available from: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/945061468326374478/pdf/588160WP0Incen10BOX353820B01PUBLIC1.pdf> [2021, July 12].
- Livesey, F., Defining High Value Manufacturing [online]. 2006. Available from: <https://www.ifm.eng.cam.ac.uk/uploads/Research/CIG/DefiningHVM.pdf> [2021, November 15].
- Mena-OECD Investment Programme, Tax Incentive for Investment-a Global Perspective: Experiences in Mena and Non-Mena Countries [online]. 2007. Available from: <http://www.oecd.org/mena/competitiveness/38758855.pdf> [2021, November 20].
- MIDA, Malaysia Investment in the Services Sector [online]. Available from: <https://www.mida.gov.my/wp-content/uploads/2021/04/BOOKLET-1-GENERAL-POLICIES-FACILITIES-AND-GUIDELINES.pdf>
- Muthitacharoen, A., Assessing Tax Incentives for Investment: Case Study of Thailand [online]. 2016. Available from: https://www.pier.or.th/wp-content/uploads/2016/03/workshop2016_paper3_Athiphat.pdf [19 July 2563].
- Nor' Aznin Abu Bakar, Siti Hadijah Che Mat, and Mukaramah Harun, The Impact of Infrastructure on Foreign Direct Investment: The Case of Malaysia. Procedia Social and Behavioral Sciences, 2021, August 29 (2012).
- OECD, Oecd R&D Tax Incentive Database [online]. 2020. Available from: <http://www.oecd.org/sti/rd-tax-stats-database.pdf> [2021, April 16].
- OECE, Enterprises by Business Size. OECD Data (2021, August 30).
- Prenaj, V., Definition of Enterprise in the European Union [online]. 2018. Available from: <https://sciendo.com/abstract/journals/bjreecm/6/1/article-p62.xml> [2021, November 15].
- Reinert, K., and Nilsen, H., The Concept of Tax Sparing [online]. 2013. Available from: <https://www.jus.uio.no/ior/english/research/projects/global-tax-transparency/publications/the-concept-of-tax-sparing.pdf> [2021, January 2].
- Revenue Irish Tax and Customs, Capital Allowance for Intangible Assets, Corporate Tax [online] . 2021. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-profess>

- ionals/tdm/income-tax-capital-gains-tax-corporation-tax/part-09/09-02-05.pdf [2021, April 20].
- , Knowledge Development Box (Kdb) [online]. 2019. Available from: <https://www.revenue.ie/en/companies-and-charities/reliefs-and-exemptions/knowledge-development-box-kdb/index.aspx> [2021, April 20].
- , Notes for Guidance-Taxes Consolidation Act 1997 and Finance Act 2020 Edition, Part 2 Charge to Tax [online]. 2020. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/documents/notes-for-guidance/tca/part02.pdf> [2021, April 12].
- , Research and Development (R&D) Tax Credit Part 29-02-03 [online]. 2020. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/tdm/income-tax-capital-gains-tax-corporation-tax/part-29/29-02-03.pdf> [2021, April 16].
- , Revenue and Development (R&D) Tax Credit Part 29-02-03 [online]. 2021. Available from: <https://www.revenue.ie/en/tax-professionals/tdm/income-tax-capital-gains-tax-corporation-tax/part-29/29-02-03.pdf> [2021, April 16].
- Riadh, B. J., A Global Foreign Direct Investment Country Attractiveness [online]. 2020. Available from: <http://www.fdiattractiveness.com/ranking-2020/> [2021, April 17].
- Ricupero, R., Tax Incentives and Foreign Direct Investment [online]. 2000. Available from: https://unctad.org/en/Docs/iteipcmisc3_en.pdf [2020, September 1].
- Tanasritunyakul, A., Backward Linkages in Thailand's Industrial Sector: Measurement and Implication for Economics Development. Thammasat Economic Journal 32, 1 (January-April 2014): 18-20.
- Thailand Productivity Institute, การพัฒนาอุตสาหกรรมไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามแนวทางการจัดการอนาคต [ออนไลน์]. 2015. แหล่งที่มา: https://www.ftpi.or.th/download/member-file/productivity_world/pw119/P-world-issue119-Nov-Dec-15-Future.pdf [13 พฤศจิกายน 2564].
- The World Bank, Gdp (Current Us\$) [online]. 2021. Available from: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> [2021, March 31].
- , Research and Development Expenditure (% of Gdp) [online]. Available from: <https://data.worldbank.org/indicator/GB.XPD.RSDV.GD.ZS> [2021, April 1].

- Theodore, H. M., Foreign Direct Investment and Development: A Reassessment of the Evidence and Policy Implications. OECD (2021, September 28 1999).
- Thuronyi, V., International Monetary Fund,. Tax Law Design and Drafting (1998): p. 5.
- TOT, อุตสาหกรรม 4.0 คืออะไร? มีวิธีรับมืออย่างไร? [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.tot.co.th/sme-tips/SME-tips/2020/06/30/อุตสาหกรรม-4.0-คืออะไร-มีวิธีรับมืออย่างไร> [13 พฤศจิกายน 2564].
- UNESCO Institute and Statistics, Philippines, Science, Technology and Innovation [online]. Available from: <http://uis.unesco.org/en/country/ph?theme=science-technology-and-innovation> [2021, April 5].
- United Nation Conference on trade and development Geneva, Tax Incentives and Foreign Direct Investment, a Global Survey. UNCTAD, (2021, September 23 2000).
- United Nations New York, Design and Assessment of Tax Incentive in Developing Countries [online]. 2018. Available from: https://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2018/02/tax-incentives_eng.pdf [2020, August 12].

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก กฎหมายส่งเสริมการลงทุนของประเทศไอร์แลนด์

Taxes Consolidation Act, (Number 39 of 1997)

Section 291 A (1)“Intangible assets”

- (a) any patent, registered design, design right or invention,
- (b) any trade mark, trade name, trade dress, brand, brand name, domain name, service mark or publishing title,
- (c) any copyright or related right within the meaning of the Copyright and Related Rights Act 2000,
- (ca) computer software or a right to use or otherwise deal with computer software other than such software or such right construed in accordance with section 291(3),
- (d) any supplementary protection certificate provided for under Council Regulation (EEC) No. 1768/92 of 18 June 1992,
- (e) any supplementary protection certificate provided for under Regulation (EC) No. 1610/96 of the European Parliament and of the Council of 23 July 1996,
- (f) any plant breeders' rights within the meaning of section 4 of the Plant Varieties (Proprietary Rights) Act 1980, as amended by the Plant Varieties (Proprietary Rights) (Amendment) Act 1998,
- (fa) any application for the grant or registration of anything within paragraphs (a) to (f),
- (g) secret processes or formulae or other secret information concerning industrial, commercial or scientific experience, whether protected or not by patent, copyright or a related right, including know-how within the meaning of section 768 and, except where such asset is provided directly or indirectly in connection with the transfer of a business as a going concern, customer lists,
- (h) any authorization without which it would not be permissible for—
  - (i) a medicine, or
  - (ii) a product of any design, formula, process or invention,
 to be sold for any purpose for which it was intended, but this paragraph does not relate to a license within the meaning of section 2 of the Intoxicating Liquor Act 2008,
  - (i) any rights derived from research, undertaken prior to any authorization referred to in paragraph (h), into the effects of—
    - (i) a medicine, or

- (ii) a product of any design, formula, process or invention,
- (j) any license in respect of an intangible asset referred to in any of paragraphs (a) to (i),
- (k) any rights granted under the law of any country, territory, state or area, other than the State, or under any international treaty, convention or agreement to which the State is a party, that correspond to or are similar to those within any of paragraphs (a) to (j), or
- (l) goodwill to the extent that it is directly attributable to anything within any of paragraphs (a) to (k).

Section 291 A (5)

In relation to the activities of a company carried on as part of a trade

- (i) the whole of such activities, if any, that—
  - (I)comprise the sale of goods or services which are goods or services that derive the greater part of their value from, or
  - (II)consist of managing, developing or exploiting.

Part 15 Personal Allowance and Reliefs and Certain Other Income Tax and Corporation Tax relief

Chapter 3 Corporation tax reliefs

Section 486C

In computing a specified contribution for an accounting period of a company which sets up and commences a qualifying trade in 2011, an amount of Employers' Pay-Related Social Insurance paid by the company, or which would have been so paid if relief under the Employer Job (PRSI) Incentive Scheme did not apply, within one month after the end of the accounting period may be treated as Employers' Pay-Related Social Insurance paid by the company in that accounting period and, where such an amount is so treated, it shall not be taken into account in computing a specified contribution for any subsequent accounting period.

Part 29 Patent, Scientific and Certain Other Research, Know-How and Certain Training

Chapter 2 Scientific and certain other research

Section 766 “qualified company”

- (i) throughout the relevant period carries on a trade which consists wholly or mainly of the manufacture of goods in the State, but trading operations of a company shall not be treated for the purposes of this section as the manufacture of goods in the State by virtue of any section of the Tax Acts other than section 443,
- (ii) holds a certificate given to it by Forbairt which certifies that in the opinion of Forbairt the research and development activities which are proposed to be carried on by or on behalf of the company have the potential to achieve the purposes set out in paragraph (iii) of the definition of “research and development activities”,
- (iii) notifies the appropriate inspector before the commencement of the research and development activities of its intention to carry out such activities or to have such activities carried out on its behalf,
- (iv) maintains a record of expenditure incurred in the carrying on by it or on its behalf of research and development activities in accordance with a system approved by Forbairt of recording such expenditure, and
- (v) does not, at any time during the period commencing on the 10th day of May, 1995, and ending 3 years after the commencement of the first relevant period, raise any amount through the issue of eligible shares within the meaning of section 488.

Section 766 (1)(b)

- (i) 2 companies shall be deemed to be members of a group if one company is an associated company (within the meaning of section 432) of the other company.

Section 766 (4)(b)

- (iv) as respects any relevant period commencing before the 1st day of June, 1996, expenditure on research and development shall not be regarded as having been incurred by a company which is a member of a group if any expenditure on research and development incurred in a relevant period or in the base period by a company which is a member of the group has been or is to be met directly or indirectly by the State or any person other than a company which is a member of the group.

Section 766 “research and development activities”

- (i) are carried on wholly or mainly in the State,
- (ii) involve innovation or technical risk, and
- (iii) are carried on for the purpose of
  - (I) acquiring new knowledge with a view to that knowledge having a specific commercial application, or
  - (II) creating new or improved materials, products, devices, processes or services, and other activities carried on wholly or mainly in the State for a purpose directly related to the carrying on of activities of the kind referred to in paragraph (iii), but activities that are carried on by means of—
    - (A) market research, market testing, market development, sales promotion or consumer surveys,
    - (B) quality control,
    - (C) the making of cosmetic modifications or stylistic changes to products, processes or production methods,
    - (D) management studies or efficiency surveys, or
    - (E) research in social sciences, arts or humanities.

Finance Act 2015

Chapter 5 Taxation of Companies Engaged in Knowledge Development

Interpretation and general

Section 769G (1) “qualify asset”

means an asset which is intellectual property, other than marketing-related intellectual property, and which is the result of research and development activities.

Section 769G (1) “intellectual property”

- (a) a computer program, within the meaning of the Copyright and Related Rights Act 2000 , but, where a computer program is a derivative work or adaptation, the portion of the computer program that represents the derivative work or the adaptation of the original work and the original work shall be treated as two separate computer programs, or
- (b) an invention protected by—
  - (i) a qualifying patent,

- (ii) any supplementary protection certificate issued under Council Regulation (EC) No. 469/2009 of 6 May 2009²³ concerning protection for medicinal products or any such certificate extended in accordance with Article 36 of Regulation (EC) 1901/2006,
- (iii) any supplementary protection certificate issued under Regulation (EC) No. 1610/96 of the European Parliament and of the Council of 23 July 1996²⁴ concerning protection for plant protection products, or
- (v) any plant breeders' rights within the meaning of section 4 of the Plant Varieties (Proprietary Rights) Act 1980

Family of products and assets

Section 769H

(1) This section has effect where

- (a) a relevant company has a number of qualifying assets, and
- (b) owing to the interlinked nature of the qualifying assets and their use in the specified trade, it would be reasonable to conclude that it would not be possible for the relevant company to identify the overall expenditure on each qualifying asset or the overall income from each qualifying asset.

Section 769H “intellectual property for small companies”

inventions that are certified by the Controller of Patents, Designs and Trade Marks as being novel, non-obvious and useful.

ภาคผนวก ข กฎหมายส่งเสริมการลงทุนประเทศฟิลิปปินส์

Republic Act No. 7916

Chapter 1 Purposes and Objectives; Establishment and Nature of Special Economic Zones; Coordination with Other Similar Schemes

Section 4

(a) "Special economic zones (SEZ)" — hereinafter referred to as the ECOZONES, are selected areas with highly developed or which have the potential to be developed into agro-industrial, industrial, tourist/recreational, commercial, banking, investment and financial centers. An ECOZONE may contain any or all of the following: industrial estates (IEs), export processing zones (EPZs), free trade zones, and tourist/recreational centers.

Executive Order No. 226

The Omnibus Investment Code of 1987

Book 1 Investment with Incentives

Title 1 Preferred areas of Investments

Chapter 1 Definition of Terms

Article 11 "Registered Enterprise"

shall mean any individual, partnership, cooperative, corporation or other entity incorporated and/or organized and existing under Philippine laws; and registered with the Board in accordance with this Book: Provided, however, That the term "registered enterprise" shall not include commercial banks, savings and mortgage banks, rural banks, savings and loan associations, building and loan associations, developmental banks, trust companies, investment banks, finance companies, brokers and dealers in securities, consumers cooperatives and credit unions, and other business organizations whose principal purpose or principal source of income is to receive deposits, lend or borrow money, buy and sell or otherwise deal, trade or invest in common or preferred stocks, debentures, bonds or other marketable instruments generally recognized as securities, or discharge other similar intermediary, trust or fiduciary functions.

Chapter 3 Registration of Enterprises

Title 3 Incentive to Registered Enterprises

Article 39

Incentives to Registered Enterprises. — All registered enterprises shall be granted the following incentives to the extent engaged in a preferred area of investment;

(a) Income Tax Holiday

(1) For six (6) years from commercial operation for pioneer firms and four (4) years for non-pioneer firms, new registered firms shall be fully exempt from income taxes levied by the National Government. Subject to such guidelines as may be prescribed by the Board, the income tax exemption will be extended for another year in each of the following cases:

- i. the project meets the prescribed ratio of capital equipment to number of workers set by the Board;
- ii. utilization of indigenous raw materials at rates set by the Board;
- iii. the net foreign exchange savings or earnings amount to at least US\$500,000.00 annually during the first three (3) years of operation.

(b) Additional Deduction for Labor Expense.

For the first five (5) years from registration a registered enterprise shall be allowed an additional deduction from the taxable income of fifty percent (50%) of the wages corresponding to the increment in the number of direct labor for skilled and unskilled workers if the project meets the prescribed ratio of capital equipment to number of workers set by the Board: Provided, That this additional deduction shall be doubled if the activity is located in less developed areas as defined in Art. 40.

(c) Tax and Duty Exemption on Imported Capital Equipment.

Within five (5) years from the effectivity of this Code, importations of machinery and equipment and accompanying spare parts of new and expanding registered enterprise shall be exempt to the extent of one hundred percent (100%) of the customs duties and national internal revenue tax payable thereon: Provided, That the importation of machinery and equipment and accompanying spare parts shall comply with the following conditions:

- (1) They are not manufactured domestically in sufficient quantity, of comparable quality and at reasonable prices;
- (2) They are reasonably needed and will be used exclusively by the registered enterprise in the manufacture of its products, unless prior approval of the Board is secured for the part-time utilization of said equipment in a non-registered activity to maximize usage thereof or the proportionate taxes and duties are paid on the specific equipment and machinery being permanently used for non-registered activities; and
- (3) The approval of the Board was obtained by the registered enterprise for the importation of such machinery, equipment and spare parts.

(d) Tax Credit on Domestic Capital Equipment.

A tax credit equivalent to one hundred percent (100%) of the value of the national internal revenue taxes and customs duties that would have been waived on the machinery, equipment and spare parts, had these items been imported shall be given to the new and expanding registered enterprise which purchases machinery, equipment and spare parts from a domestic manufacturer: Provided, That (1) That the said equipment, machinery and spare parts are reasonably needed and will be used exclusively by the registered enterprise in the manufacture of its products, unless prior approval of the Board is secured for the part-time utilization of said equipment in a non-registered activity to maximize usage thereof; (2) that the equipment would have qualified for tax and duty-free importation under paragraph (c) hereof; (3) that the approval of the Board was obtained by the registered enterprise; and (4) that the purchase is made within five (5) years from the date of effectivity of the Code. If the registered enterprise sells, transfers or disposes of these machinery, equipment and spare parts, the provisions in the preceding paragraph for such disposition shall apply.

(e) Exemption from Contractor's Tax.

The registered enterprise shall be exempt from the payment of contractor's tax, whether national or local.

(f) Simplification of Customs Procedure.

Customs procedures for the importation of equipment, spare parts, raw materials and supplies, and exports of processed products by registered enterprises shall be simplified by the Bureau of Customs.

(g) Unrestricted Use of Consigned Equipment.

Provisions of existing laws notwithstanding, machinery, equipment and spare part consigned to any registered enterprises shall not be subject to restrictions as to period of use of such machinery, equipment and spare parts Provided, that the appropriate re-export bond is posted unless the importation is otherwise covered under subsections (c) and (m) of this Article.

Title 4 Incentives to Less-Developed-Area Registered Enterprise**Article 40**

A registered enterprise regardless of nationality located in a less-developed-area included in the list prepared by the Board of Investments after consultation with the National Economic & Development Authority and other appropriate government agencies, taking into consideration the following criteria: low per capita gross domestic product; low level of investments; high rate of unemployment and/or underemployment; and low level of infrastructure development including its accessibility to develop urban centers.

Rules Implementing the Cagayan Special Economic Zone Act of 1995**Article 8 Taxation and Trade Regime****Section 58**a) Customs and import duties and national internal revenue taxes.

such as VAT, excise and ad valorem taxes on foreign articles like raw materials for the manufacture into finished goods, supplies, capital-goods, equipment and all other articles needed for their business operations within the CSEZFP.

b) Save for articles and goods specifically provided by law or regulation to be subject to said taxes.

internal revenue taxes, such as VAT, expanded VAT, ad valorem and excise taxes on their sales of goods and services for which they are directly liable.

c) Documentary Stamp Tax for which they are directly liable.

d) Income tax on all income from services within the CSEZFP and foreign countries.

Export Processing Zone, Bonded Warehouses and other Special Economic Zones within the Philippines, as well as all other areas that may now or hereafter be considered to be outside the Customs Territory, whether or not payment of such income is actually received, made or collected within such areas; Provided, That business establishments within the CSEZFP shall act as withholding agents of the National Government with respect to compensation and income payments to persons or individuals subject to expanded withholding tax.

e) Franchise.

common carrier or value added taxes and other percentage taxes on public and service utilities and enterprises within the CSEZFP.

f) All taxes.

fees and imports and laws impossible under R.A. No. 7160, otherwise known as the Local Government Code and all other local taxes that may hereinafter be imposed. Rules Implementing the Cagayan Special Economic Zone Act of 1995 24.

In lieu of paying taxes, all CEZA Enterprises shall pay a final tax of five percent (5%) of gross income earned pursuant to Section 4 (c) of the Act under the following percentages: a) Two per centum (2%) shall accrue to the general fund of the national government. b) One per centum (1%) to the Province of Cagayan. c) One-half per centum ($\frac{1}{2}\%$) to be shared by the Municipalities of Santa Ana and Aparri in proportion to their income from business activities within the CSEZFP. d) One and one-half per centum ($1\frac{1}{2}\%$) to the CEZA

Section 59. Deductions.

In arriving at the base [of] the five (5%) percent final tax stated in the preceding Section, the schedule of allowable/unallowable deductions prescribed under the Rules and Regulations promulgated by the Department of Finance and/or the Bureau of Internal Revenue shall be applied.

Section 60. Effective Zero-Rating.

Articles which are admitted to the CSEZFP from the Customs Territory under proper permit and/or sold to CEZA Enterprises or CSEZFP Residents, as well as services provided to the CEZA or CEZA Enterprises or CSEZFP Residents by entities operating from and within the Customs Territory, shall be considered effectively zero-rated for VAT purposes. However, the VAT registered enterprise within the Customs Territory shall apply for effective zero-rating of their sales and services to CEZA enterprises pursuant to Revenue Regulations No. 5-87, as amended.

Section 61. Tax and Duty Exemption.

Save for articles and goods specifically provided by law or regulation to be subject to said taxes, importations destined for the CSEZFP, either for direct unloading therein or through ports in the Customs Territory, Export Processing Zones or other Special Economic Zones, shall be exempt from payment of the duties and taxes, pursuant to such pertinent law

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พรีดา บุรณะบัญญัติ
วัน เดือน ปี เกิด	22 กันยายน 2535
สถานที่เกิด	นครราชสีมา
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2558 และต่อมาได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สาขากฎหมายการเงินและภาษีอากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อปีการศึกษา 2560
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 98 สาทรสแควร์ ทาวเวอร์ สีส้ม บางรัก กรุงเทพมหานคร

